

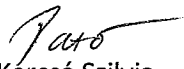
Előterjesztés 4. napirendi ponthoz

Tisztelt Képviselők!

A DDRFÜ a korábbi közös testületi ülésen megrendelt önkormányzati fejlesztések illeszkedését elkészítette, amit minden település megkapott.

A településeknek a korábbi szerződés alapján dönteni kell, hogy a készített tanulmányt elfogadja-e, és a szerződésben vállalt 250 e Ft+ áfa díjat kifizeti-e.

Baté, 2016. március 1.

Patakiné Kercsó Szilvia

jegyző

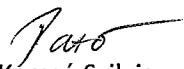
Előterjesztés 4. napirendi ponthoz

Tisztelt Képviselők!

A DDRFÜ a korábbi közös testületi ülésen megrendelt önkormányzati fejlesztések illeszkedését elkészítette, amit minden település megkapott.

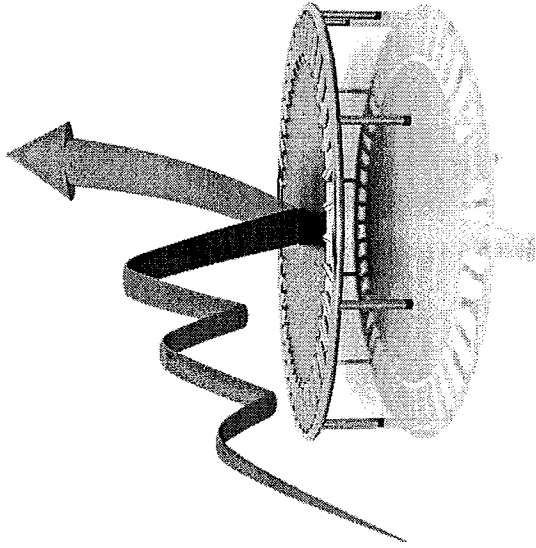
A településeknek a korábbi szerződés alapján dönteni kell, hogy a készített tanulmányt elfogadja-e, és a szerződésben vállalt 250 e Ft+ áfa díjat kifizeti-e.

Baté, 2016. március 1.

Patakiné Kércsó Szilvia
jegyző

**PÁLYAZATI DÖNTÉS ELŐKÉSZÍTŐ
TANULMÁNY MOSDÓS KÖZSÉG
FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEIHEZ**

Készítette:
Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési
Ügynökség Nonprofit Kft
2016. február 23.

Tartalom

Vezetői összefoglaló.....	3
1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai.....	5
Az Operatív Programok (OP) rendszere.....	5
Az alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői.....	15
A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői.....	16
A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a település projekthatalmainak meghatározásában, rangsorolásában.....	19
3. A település által benyújtott projektlistában meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata.....	24
Módszertan.....	24
TOP 1. prioritás Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére.....	26
TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken.....	28
TOP 4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése.....	30
Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések.....	32
4. Összegző javaslat a település fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra.....	35

Vezetői összefoglaló

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszeri keretét, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MAK) került kijelölésre. A közműködő szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el.

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja. ITP-t készít minden területi szereplő (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP forráskeretek felhasználásának szervezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorváltások),
 - ütemezését.

A megyék és MJV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forráskereteit az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forráskeret nagysága mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi keretbe tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorváltásokhoz való igazodás is.

A vizsgálat során benyújtott táblázatban szereplő projektkötletek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezetek tartalmához, valamint nem TOP támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával.

Az értékelt 6 projekt adatait és pontszámait az alábbi táblázat mutatja. Az első 3 projekt ért el 15 vagy annál magasabb pontszámot. Elsősorban ezekre a projektekre érdemes fókuszálni, de a 10 pont feletti projekteket is érdemes megvizsgálni olyan szempontból, hogy milyen módon lehet javítani rajtuk. Egy projekt esetében nem sikerült fejlesztési forrást találni.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időről-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora:

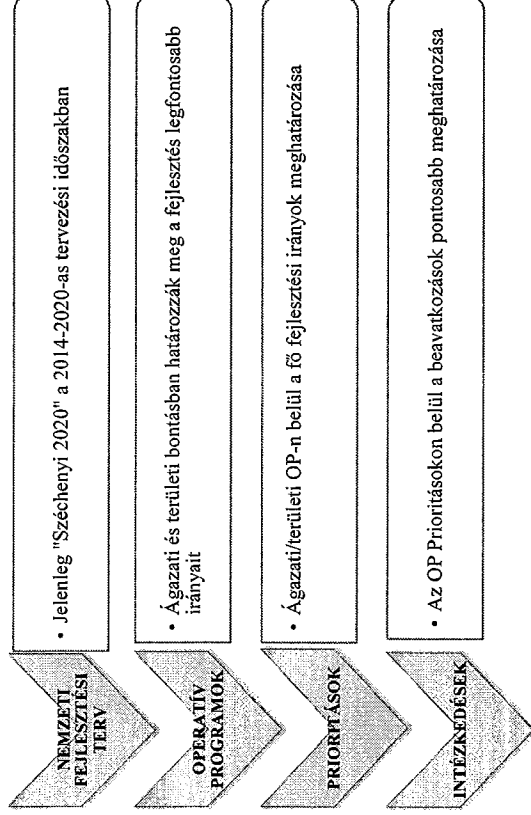
Rangsor szám	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő TOP felhívás kódja
1.	Mackóvár Óvoda felújítása	115 300 000	TOP-1.4.1-15
2.	A műemléki templom külső felújítása	15 700 000	VP6-7.4.1.1-16
3.	Háziorvosi- és védőnői szolgálat infrastruktúra fejlesztése	74 500 000	TOP-4.1.1-15
4.	Községháza energetikai hatékonyságának növelése	58 500 000	TOP-3.2.1-15
5.	Háztartási szennyvízelvezetés megoldása	n.a.	VP6-7.2.1.2-16
6.	Önkormányzati tulajdonú utak és járdák felújítása	n.a.	nem illeszthető

1. számú táblázat

1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai

Az Operatív Programok (OP) rendszere

Az operatív programok ágazati, illetve területi bontásban biztosítják azt, hogy az adott ágazaton belül (ami az adott operatív program témáját jelenti) a támogatások igényelhetők legyenek.

A nemzeti fejlesztési terv egy állam eszköze arra, hogy forrásokat igényelhesen az EU pénzügyi alapjaiból. A legfontosabb források közé tartozik az ERFA, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az ESZA, az Európai Szociális Alap. Mellettük a Kohéziós Alap kereteiből érkezik forrás hazánkba, ami a fejlettebb és újonnan csatlakozó tagállamok felzárkózását hivatott biztosítani és támogatni. Ezeken kívül (mivel ezek jellemzően átfogóbb jellegűek) léteznek ágazati szempontból sokkal speciálisabb alapok is, mint az EU EMVA (Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap) pénzügyi alapja, vagy a nemzetközi integrációt elősegítő közösségi alapok (Jasper, vagy Jessica). Az, hogy egy projektet melyik alaphoz finanszírozzunk meg van határozva az operatív programban, hiszen az operatív programokat az Európai Bizottság már előzetesen jóváhagyja, így a finanszírozási kereteit és módjait is.

Ágazati OP-k

A legfontosabb államháztartási és fenntartási kérdések, témák köré szerveződnek. Például:

- Gazdaságfejlesztés és innováció
- Környezetvédelem és energiagazdálkodás
- Emberi Erőforrás és társadalmi megújulás
- Közlekedés
- Közférő és közigazgatás

Az ágazati szűkítés mellett területi operatív programok is vannak, amelyek fókuszában a tér, a terület áll. Az ország hátrányosabb helyzetű területeinek felzárkóztatására törekszik olyan módon, hogy az operatív programok prioritásai ágazati bontásban strukturáltak, ezáltal egy átfogó és koherens fejlesztési irányt adnak a leszakadó térségeknek és fontosabb fejlesztési célterületeknek. A fejlesztések fókuszában olyan térségek állnak, melyek GDP/fő értéke az EU-s átlag 70%-át nem éri el (a strukturális alapok esetében). A Kohéziós Alapra való jogosultság tekintetében „eleendő” az EU átlagos egy főre jutó GDP-nek 90%-a alatt teljesíteni.

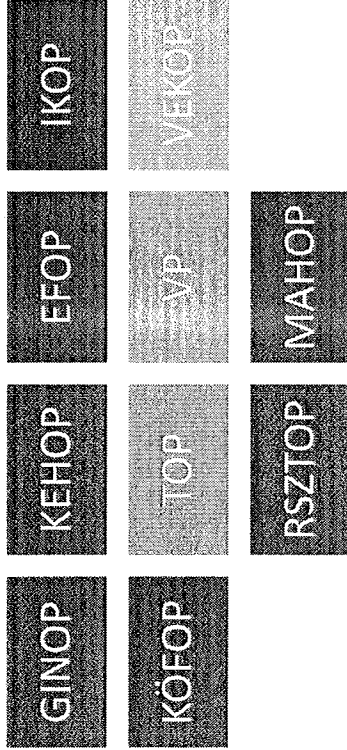
Az OP tartalmi elemei

Az operatív programban meg kell határozni az OP célját és hátterét mindenképp. Ezt követik a prioritási tengelyek, egy gazdaságfejlesztés operatív programnál például külön prioritási tengelyt jelent a kkv-k fejlesztése, a mezőgazdaság, ipar, vagy az innováció ösztönzése. Egy területi fókuszú OP prioritási tengelyei ágazati szinten strukturáltak, tehát lesz külön a gazdaságfejlesztésre fókuszáló prioritási tengely, településfejlesztésre, környezetgazdálkodásra vagy társadalmi felzárkózásra koncentráció is.

A prioritásokon belül határozzák meg az intézkedéseket, amelyek már konkrét fejlesztési irányokat vetítenek előre. Ez a témától függően rendkívül különböző lehet, például gazdaságfejlesztés esetében külön intézkedés lehet az eszközbeszerzés is, egy környezetgazdálkodás témában viszont külön intézkedést képezhetnek a vízrendezési munkálatok, az intézkedésen belül meghatározott tevékenységek száma az első esetben lehet 3, utóbbi esetében akár 10-12 tevékenységet is magába foglalhat.

Az intézkedések esetében fel kell tüntetni a kedvezményezettek körét,ők azok, akik pályázhatnak az intézkedésen belül meghatározott tevékenységekre. Az intézkedések földrajzi fókusz is meghatározott (például: az ország bármely területe, vagy a hátrányos, konvergencia régiók területe, Megyei Jogú Városok területe stb.)

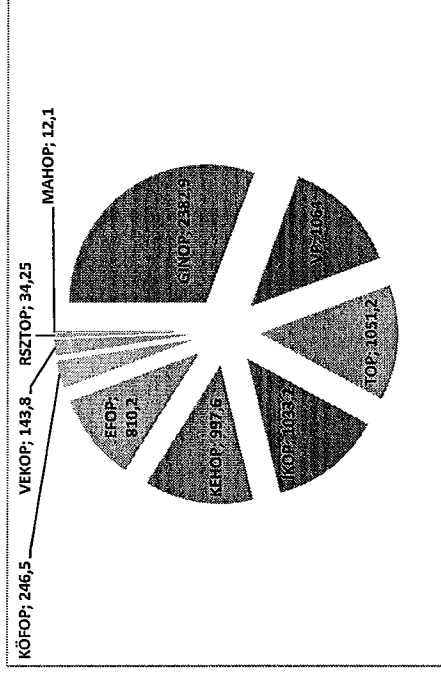
A Széchenyi 2020 operatív programok a következők:

- GINOP: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
- KEHOP: Környezeti és Energiahatékonysági OP
- EFOP: Emberi Erőforrás Fejlesztési OP
- IKOP: Integrált Köznevelésfejlesztési OP
- KÖFOP: Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztési OP
- TOP: Terület- és Településfejlesztési OP
- VP: Vidékfejlesztési Program
- VEKOP: Versenyképes Közép-Magyarország OP
- RSZTOP: Rászoruló Személyeket Támogató OP
- MAHOP: Magyar Halgazdálkodási OP

Az egyes OP forráskeretének megoszlás

Az operatív programok közül a legtöbb forrás a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programba (GINOP) jut. A vállalkozások számára a legnagyobb pályázati keretet, a források 40 százalékát ez az OP tartalmazza. Közvetlen gazdaságfejlesztésre összesen több mint 4000 milliárd forint fordítható, mert más operatív programokból is szánnak támogatás erre a célra. A harmadik legnagyobb keretösszeggel a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) 1 000 milliárd forintot meghaladó nagyságrenddel, melyet elsősorban önkormányzati projektek támogatására lehet felhasználni.

1. dbra: Az egyes OP forráskeretének megoszlás

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

Miért van szükség a TOP-ra, valamint ezen prioritásokra? Egyrészt Magyarországon a területi különbségek megjelenése mozaikszerű területi mintában jelenik meg. A térbeli különbségek nem csak megyei (NUTS3) szinten jelentkeznek, hanem a járási fejlettsége között is jelentős az eltérés. A városhálózat gazdasági szerepköre kiemelkedő. A vállalkozásaktivitás döntő többsége a városokban jelenik meg, ezáltal gazdasági potenciáljuk rendkívül magas. A munkanélküliség azonban megjelenik nem csak a vidéki terekben, hanem a városokban is egyaránt. Így a TOP egyik kiemelt fejlesztési területi a városhálózat egyes elemei. A város-vidék kapcsolatrendszerek minősége meghatározó egy adott térség versenyképességét tekintve. Ezek a kapcsolatok azonban nem rendelkeznek minden esetben nagy jelentőséggel, ezért célja a TOP-nak a város-vidék kapcsolatok megerősítése, újraélesztése. Az elmaradott térségek kiemelt területi a fejlesztéseknek. A társadalmi kirekesztettség és a területi folyamatokból való kiesés hosszú és rövidtávon is veszélyt jelent a kistéleplések fennmaradására ezért a kistéleplések társadalmi felzárkóztatása és munkaerőpiacba integrálása fontos feladatnak bizonyul. Az OP fókuszában kiemelten a városok állnak, a fejlesztések erre a településtípusokra vonatkoznak.

A TOP beruházási területi a megyék, Pest megye kivételével. A többi OP-tól az különbözteti meg, hogy ez a program kiemelten területi vetületű és területi problémák megoldására koncentrá, a többi program ellenben ágazati jellegű.

Stratégiai célok:

Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása: helyi szintű gazdaság fejlesztése, ezáltal a foglalkoztatottság növelése, a munkaerő helyben tartása.

A Széchenyi 2020 további operatív programjai

GINOP – Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program

A GINOP az Európai Unió 2014-20-as tervezési időszakához illeszkedő, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési terv része, ami a gazdaságfejlesztésre irányuló operatív program Budapest és Pest megye kivételével az ország egész területén. Alapvető célja a programnak egy stabilabb gazdasági környezet kialakítása és a hazai kkv-k támogatása, fennmaradásuk biztosítása. Emellett fontos prioritás a foglalkoztatás növelése, kiemelten a hátrányos helyzetű térségekben. Megjelenik ezeken kívül a kvaterner szektor erősítésére vonatkozó igény, a K+F+i ágazatok jelentőségének növelése, minél több szereplő ebbe való bevonása.

Budapest és Pest megye állítja elő Magyarország GDP-nek körülbelül a felét, ez azt jelenti, hogy a vidéki Magyarország területén, tehát 18 megye osztozik a maradék 50%-on (hőzavetölgees érték). Budapest vízfűtsége, valamint a vidék urbanizálatlansága és gyenge gazdasági teljesítménye hosszú távon elmélyítheti az országban uralkodó strukturális problémákat és a munkanélküliséget. Ezt próbálja a GINOP ellensúlyozni, ezeket a makrogazdasági folyamatokat megállítani, az életminőséget javítani.

EFOP – Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program

A gazdasági fejlődés eléréséhez nem elegendőek a hagyományos gazdaságfejlesztési módszerek, mert a versenyképes humán erőforrás, valamint a megfelelő infrastrukturális háttér elengedhetetlen része ennek. Magyarország rendkívül hátrányos helyzetben van az általános infrastruktúra, a humán tőke és az innovációs környezet tekintetében. Az EFOP az EU-val kötött Partner Megállapodással összhangban támogatja a hátrányos helyzetű, munkaerőpiacra nehezen integrálható népességi felzárkóztatását, a szegénység visszaszorítását, a megfelelő nevelési feltételek megalapozását, az egészségügyi állapot átlagos növelését, összességében a társadalmi felzárkózást.

KEHOP – Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program

A KEHOP beavatkozásai és programjai első sorban a fenntarthatóság és a hatékony energiahasználat fejlesztésére, kialakítására irányulnak. A KEHOP átfogó célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe véve – védelmével összhangban valósuljon meg.

A fenntartható fejlődés érvényesítése, valamint a klímaváltozás kihatásainak optimális kezelése és az ahhoz való alkalmazkodás kiemelt szerepet játszik az európai politikában. A jövő generációinak megélhetése és életminőségük szinten tartása érdekében a KEHOP egy fontos, jövőt megalapozó operatív program lehet.

A magyarországi klímaváltozás megjelenési formái a csapadékmennyiség változásában (növekedésben), éves eloszlásának módosulásában nyilvánul meg, ennek következtében nem csak az árvízveszély fokozódik, de ez hatással van a magyar ökoszisztémák kiegyensúlyozott és terméshozott működésére is. Ezért a KEHOP első sorban a vízügyi védekezésben, az árvízvédelmi infrastruktúra fejlesztésében, az ökoszisztémák védelmében, az árvíz biztonság növelésében és a katasztrófa-kockázat mérséklésének megalapozásában játszik fontos szerepet. Emellett kiemelt fontosságú a megújuló energiaforrások használatának növelése a tervezési időszak végéig, ezzel együtt a fosszilis energiahasználat mérséklése, ezeken keresztül pedig a CO2 kibocsátás csökkentése.

KÖFOP - Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program

A megfelelő és jól működő közigazgatás és köszolgáltatás alapvető szükséglet lehet a hosszabb távú fejlődés eléréséhez. Ennek érdekében lett létrehozva a KÖFOP, ami egy átfogó fejlesztési stratégia az ország közigazgatásának és köszolgáltatásainak fejlesztése érdekében.

A közigazgatás rendszerszintű újraelstrukturálása, illetőleg a kormányhivatalok, valamint járási hivatalok felállítását követő működési tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy az államigazgatás korszerűsítésével összefüggő intézkedések között kiemelt létjogosultsága van, a központi közigazgatás kiemelt jelentőségű fejlesztései mellett, a fővárosi és megyei kormányhivatalok, valamint a járási hivatalok folyamatos szervezeti továbbfejlesztésének. A legfontosabb intézkedések ennek megfelelően az átfogó, akár rendszerszintű hatékonyságjavulást célzó központi közigazgatási szervezet- és működésfejlesztések végrehajtása, valamint az egységszálardságú kormányhivatalok és járási hivatalok kialakítása, a szervezeti működésük egyszerűsítése.

IKOP – Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program

Az IKOP az EU-val kötött 2014-20-as tervezési időszak alapján kötött Partnerségi Megállapodáshoz igazodva, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési stratégia részeként a magyar közlekedéshálózat fejlesztését, korszerűsítését, színvonalának növelését célozza meg a közúti, légi és vízi közlekedési útvonalakon. A közlekedési stratégia fő kitűzése és céljai illeszkednek az Európa 2020 program célrendszeréhez. Ezek alapján az IKOP célrendszere tartalmazta az erőforrás-hatékony közlekedési módok elterjesztését, a társadalmi szinten előnyösebb személy- és áruszállítás erősítését, a szállítási szolgáltatások javítását a gazdaságfejlesztés érdekében, valamint a közlekedési infrastruktúra fizikai állományának javítását.

A stratégia a fent felsorolt célok alapján 39 beavatkozási lehetőséget állapított meg, melyeket négy csoportra bontott, ezek a következők:

- Elsődleges megvalósítású beavatkozások (legnagyobb hasznosság, legkisebb kockázat),
- Javasolt megvalósítású fejlesztési eszközök,
- Előkészítési igényű beavatkozások (ezek továbbtervezése környezeti károkat okozhat),
- Távtlati lehetőségek hosszú távú megvalósítással.

A projekteket tehát megvalósíthatóságuk ideje alapján osztja fel, ezen kívül meghatározott a prioritási tengelyek esetében az is, hogy milyen területen történik a projekt végrehajtása (fővárosi, Központi Régióban történő, vagy azon kívül eső beavatkozás), illetve a közlekedési pálya és mód alapján (kötött pálya, nem kötött pálya stb.) történik besorolásra. Mindezekre épülve az IKOP négy fő prioritástengely mentén szervezi beavatkozásait és projektjeit.

RSZTOP – Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program

2011-ben Magyarország lakosságának 31%-t érintette a szegénység, az Unió átlag ezzel szemben 24,2%. A népesség szegényrétegeinek csoportjai, akiket megcéloz az OP a következők:

- Gyermeket érintő szegénység (18 éven aluliak) és a szegény gyermekek családok,
- közterületen élő személyek,
- szociálisan rászoruló, megváltozott munkaképességű emberek és a rendkívül alacsony jövedelmű időskorúak.

Mindhárom csoportnál kiemelkedő probléma a társadalmi kirekesztettség, és a társadalmi problémák újratermelődése, utóbbi kiemelt probléma a szegény gyermekes családok esetében.

MAHOP – Magyar Halgazdálkodási Operatív Program

A MAHOP célja a magyarországi halászlászlát és halgazdálkodási módok korszerűsítése, a hazai vizek környezeti állapotának védelme, fenntartása, szükség esetén javítása, illetve a magyar halászlászlát és halgazdászág erősítése, támogatása.

VP - Vidékfejlesztési Program

A vidékfejlesztés keretében a VP meghatározza magát a vidéki térséget, melyet a következő pontokban határoz meg, azonban a kritériumok mindegyikéhez csak a 6. intézkedésben ragaszkodnak (a többi intézkedés kereteiben nincs konkrétálva ezen kritériumok alkalmazása, pontos leírása):

- a népesség 10 ezer főnél kevesebb, akkor is, ha a népesség meghaladja a 120 fő/km² értéket (összesen 3007 település, 3,97 millió lakos, 75 775 km²);
- a népesség 120 fő/km² érték alatt van (további 35 település, 591 410 fő és 7007 km²);
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok külterülete 2%-nál magasabb külterületi lakossági arány esetén - pl. városok külterületi tanyái;
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok (kivéve budapesti agglomeráció) részönkormányzatai, amelyek korábban önálló községként működtek.
- alapvetően nem jogosult a fenti jellemzők ellenére sem: Budapest és a budapesti agglomerációhoz tartozó települések.

Magyarországon a vidéki lakosság aránya a városi lakosokkal szemben magasnak minősül az Európai Unió tagállamaiban, ami pedig súlyossá teszi ezt a tényt az a vidéki térségek alacsony fejlettségi szintje, mely csupán 47%-a az Unió átlagnak. Ezen felül a munkaképes korú népesség foglalkoztatottjainak száma is alacsony, jelentősen elmarad az EU értékeitől. A vidéki gazdaság teljesítőképessége és kapacitása is rendkívül alacsonynak mondható, a mezőgazdászág termelékenységé csak 1/3-a az EU átlagnak. Az egykori vidéki iparvárosok strukturális válsága a szekunder szektorban való elhelyezkedést nehezíti, vagy ha lehetséges, a munkaerő képzetlensége jelenti a probléma gyökerét, így bár átlagosan a feldolgozóiparban dolgozók aránya hazánkban 22 és 30% közé esik (rurális-urbanus térség), elmaradott technológiával és alacsony termelékenységgel jelennek meg. A szolgáltatásokban a vidéki térségek 65%-át foglalkoztatják a lakosoknak, ez az érték szintén elmarad az európai átlagtól, a kvaterner szektor és a K+F+I ágazatok vidéki részesedése a foglalkoztatásban és a hazai bruttó jövedelemben elenyésző. A vidéki terek gazdasági struktúrája ezek alapján rendkívül elmarad az európai szinttől, sőt, az országon belül is elmarad a várostérségektől és a fővárostól.

A vidéki élelmiszergazdászág helyzete és az élelmiszeripar kapacitása rendkívül nehéz helyzetben van. A gazdasági válság óta megváltozott pénzügyi környezet, a hitelintézetek növekvő óvatossága, kockázatkülső magatartása különösen markánsan érinti az amúgy is alacsony tőkeállományú rendelkező magyar mezőgazdászág vállalkozásokat, azon belül is a nagyobb tőkeigényű állattenyésztési, zöldséggyümölcs termeszto ágazatban tevékenykedőket. Különösen az egyéni gazdaságok (őstermelők, családi gazdaságok) szembesülnek nehézségekkel a finanszírozáshoz jutás során, mivel ezen gazdaságok a bankok számára nehezen értékelhető ügyfélkörnek minősülnek, többek között a hitelezési múlt, a rendelkezésre álló, megfelelően dokumentált pénzügyi információk hiánya miatt. Nehezíti továbbá a magyar mezőgazdászág finanszírozását a gyenge fedezetnyújtó

képesség. A pénzügyi válság még súlyosabban érintette az élelmiszeripart, ahol már a válságot megelőzően is a tőkevonzás volt a jellemző. Az ágazat hitelezési szempontból periférikus ágazattá vált.

A fent felsorolt hátrányos helyzetet erősítő tulajdonságokkal szemben a vidéki turizmus olyan ágazat, melynek vidéki kapacitái magasabban az EU átlagnál. Infrastrukturális fejlettségük azonban nem kellően kiépített, nincsenek összhangban és együttműködésben egymással az egyes desztinációk és termékek. A vidéki turizmus, falusi turizmus, ökoturizmus stb. fontos jövedelemforrás, fejlesztési lehetőség és nem utolsósorban munkalehetőség a vidéki lakosság és települések számára, szerepe a vidéki gazdaságban kiemelkedő.

A vidéki térségek strukturális problémáin túl rendkívül alacsony a vállalkozások száma, az adott vállalkozásokban dolgozók körében pedig jellemző az alacsony képzettség vagy a nem megfelelő képzettség, ezek mind visszavetik a primer szektor termőképességét.

A VP mindezek mellett fontosnak tartja az éghajlatváltozással szembeni védekezést, az ezt erősítő folyamatok (CO₂ kibocsátás csökkentése). Az éghajlatváltozásra különösen érzékeny ágazat a mezőgazdászág, hiszen termelékenységé (főleg a növénytermesztés) függ a csapadék mennyiségétől és eloszlásától, a napsütéses órák számától, az éves hőösszegetől stb. A VP fontos prioritása a klímaváltozás mérséklése és a káros anyagok kibocsátásának mérséklése.

Az alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői

A pályázati rendszer működését és az alkalmazandó eljárásokat, az egyes szereplők feladatait, illetve a részletes szabályokat a Kormány 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelete a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló jogszabály szabályozza.

A 2014-2020-as tervezési időszakban a pályázatok lebonyolítása négy különböző fő eljárásrend keretében zajlik:

- egyszerűsített
- standard
- kiemelt
- területi kiválasztási rendszer (TKR).

Az első három eljárásrenddel a korábbi pályázati rendszerben is találkozhattunk, ezek hasonlóan működnek továbbra is.

Ellenben a negyedik eljárás ismerete fontos lehet az önkormányzatok számára, mivel a TOP forrásainak jelentős része a TKR eljárás keretében kerülhet felhasználásra.

A TKR főbb szabályai a következők:

A területi szereplők – a TOP 1-5 prioritás esetén a megyei önkormányzat – a monitoring bizottság által jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer alapján elkészítik az Integrált Területi Programot (ITP) és benyújtják a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság működtetéséért felelős miniszter – a Nemzetgazdasági Miniszter részére.

ITP-ket a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős Nemzetgazdasági miniszter javaslatára az irányító hatóság döntésre felterjeszti a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságnak (NFK).

Az NFK határozatban dönt az egyes ITP-kről, amely tartalmazza:

- az elfogadott ITP megnevezését,
- az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezését,
- az ITP teljes 7 éves forráskeretét,
- az ITP végrehajtása révén elérendő indikátor célértékeket,
- az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt.

Az ITP módosítását évente egy alkalommal, április 30-ig kezdeményezheti a területi szereplő. A területi szereplő nem kezdeményezheti az ITP-ben az adott tárgyévre vonatkozóan meghatározott fejlesztési igények módosítását.

Ha a területi kiválasztási rendszer eljárásrendben meghirdetett felhívásra kizárólag egy területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor a kiemelt eljárásrendre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Ha a felhívásra nem kizárólag a területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor általában a standard eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a döntés-előkészítő bizottság tagjainak száma két fő, tagjai az irányító hatóság és a területi szereplő által delegált egy-egy fő. Csak azon támogatási kérelmek támogathatók, amelyekben megjelölt támogatandó tevékenységet a döntés-előkészítő bizottság területi szereplő által delegált tagja is támogatásra javasolta.

A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszeri keretét, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakkban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

Az OP végrehajtás szereplői a 2014-2020 közötti programozási időszakban:

- Kormány
- Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK)
- Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság (FKB)
- Az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter
- Az államháztartásért felelős miniszter
- Audit hatóság
- Igazoló hatóság
- Szakpolitikai felelős
- Irányító hatóság
- Közreműködő szervezet – TOP esetében a Magyar Államkincstár (MÁK)
- Területi szereplő – (megyék és megyei jogú városok).

Az Irányító Hatóság (IH) feladatait a TOP esetében a Nemzetgazdasági Minisztérium látja el, feladatai különösen:

- a szakpolitikai felelős és a területi szereplő bevonásával elkészíti az éves fejlesztési keret alapján a felhívást, amelynek során vizsgálja a felhívásnak
 - az operatív programhoz való illeszkedését,
 - az európai uniós és nemzeti elszámolhatósági,
 - költséghatékonysági, adminisztratív terhek, szabályozási kötıtségek, végrehajtási költségek csökkentésére,
 - szinergia biztosítására vonatkozó szempontokat.
- előkészíti a felhívás módosítását vagy visszavonását, ha a forrásfelhasználás nem megfelelően halad,
- feladatkörében kapcsolatot tart az Európai Bizottsággal,
- kialakítja a program irányítási és kontroll rendszerét,

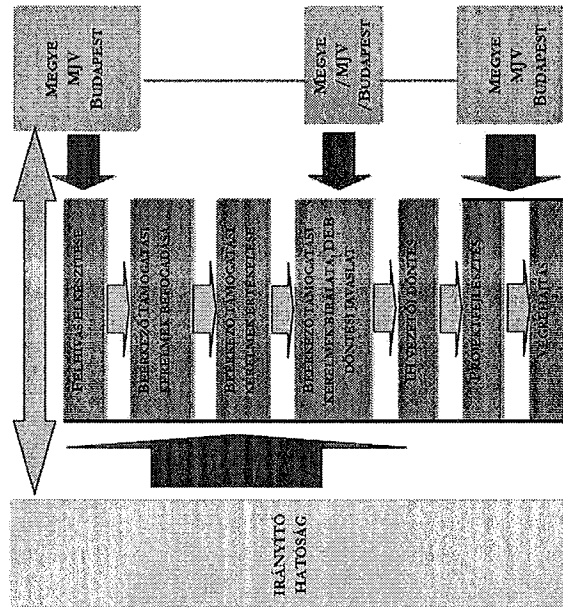
- a területi szereplők által kezdeményezett ITP módosítást jóváhagyja, amennyiben a módosítás nem érinti az ITP elfogadását rögzítő kormányhatározatban foglaltakat.

Az IH az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszterrel egyetértésben javaslatot tesz a közreműködő szervezet kijelölésére az NFK részére. Közreműködő szervezet kijelölése esetén a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendeletben az irányító hatóság feladataként meghatározott tevékenységek közül a közreműködő szervezettel történő megállapodás szerint meghatározott tevékenységeket a közreműködő szervezet látja el.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közreműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MÁK) került kijelölésre. A nemzeti gazdasági miniszter 8/2015. (III. 26.) NGM utasítása alapján a közreműködő szervezeti feladatok szakmai irányításáért a Támogatási Igazgató alá tartozó EU Támogatási Főosztály felelős.

A közreműködő szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el. Feladatkörébe tartozik többek közt, hogy beszámolót készít az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret, az éves munkaterv megvalósításában történt előrehaladásról, az egyes felhívások előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatokról.

A közreműködő szervezet az operatív program monitoring bizottságba tanácskozási joggal rendelkező tagot delegálhat.

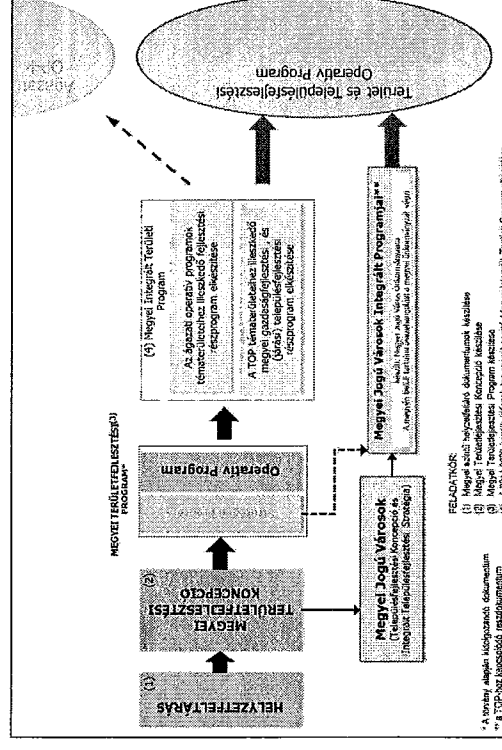
3. számú ábra: A TOP végrehajtás folyamatábrája az intézményrendszer szereplőivel

A megyei önkormányzat szerepe a területi tervezésben és programozásban

A megyei önkormányzatok tervezési feladatait a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (Tfv.), a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról szóló 1600/2012. (XII. 17.) Korm. határozat, valamint a 2014-2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről szóló 1115/2013. (III.8.) számú Korm. határozat jelöli ki. A fenti jogszabályokban foglaltak alapján a megyéknek területfejlesztési koncepciót és programot kell készíteniük, valamint közreműködnie a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések megtervezésében.

Somogy megye az NGM-NTH koordinációja mellett készítette el a megyei szintű helyzettartó dokumentumait, valamint 2014 tavaszán összeállította a megyei területfejlesztési koncepció végleges anyagát is. A megyei területfejlesztési koncepciót a megyei közgyűlés fogadta el, összhangban a felsőbb szintű tervdokumentumokkal (OFTK). A koncepcióra épülő megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program) elkészítését a megye a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet elvárásainak megfelelően végezte. A megyei területfejlesztési program tervezése a területfejlesztési koncepció megalapozása során elkészült és a Somogy Megyei Önkormányzat közgyűlése által elfogadott partnerségi terv mentén történt.

A területi tervezés folyamatát és illeszkedését a nemzeti szintű OP tervezés rendszerébe az alábbi ábra mutatja:

4. számú dőra: A területi tervezés folyamata

A megyei önkormányzat tervezett feladatai a területi programozás (kiemelten az ITP) és a TOP végrehajtási rendszerében:

- Jogszabály által meghatározott feladatok:
 - összeállítja az integrált területi programot és kezdeményezheti annak módosítását,
 - véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,
 - adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összehangolásához,
 - végrehajtja az integrált területi programot.
- Végrehajtói feladatkör:
 - közreműködés a felhívások elkészítésében,
 - részvétel az értékelés és a döntési javaslat elkészítésének folyamatában,
 - a végrehajtás nyomon követése,
 - a forrásfelhasználás nyomon követése.

Az ITP-vel összefüggésben a megyei önkormányzat feladata elsősorban tervezési feladat, amelyhez számos döntést szükséges meghoznia a megyei közgyűlésnek.

A megye döntéshozói feladata elsőként a Területi Kiválasztási Kriteérium Rendszer (a Területi Kiválasztási Eljárásrend eszköze) belső jóváhagyásakor, ezt követően a források felhasználása (felosztása) kapcsán az ITP készítésekor jelentkezik. Ezen felül a megvalósítás során az ITP esetleges módosítása minden esetben közgyűlési jóváhagyást igényel.

A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a település projektjavaslatának meghatározásában, rangsorolásában

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja.

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP források felhasználásának szerkezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorvállalások),
 - ütemezését.

ITP-t készít: minden területi szereplő (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

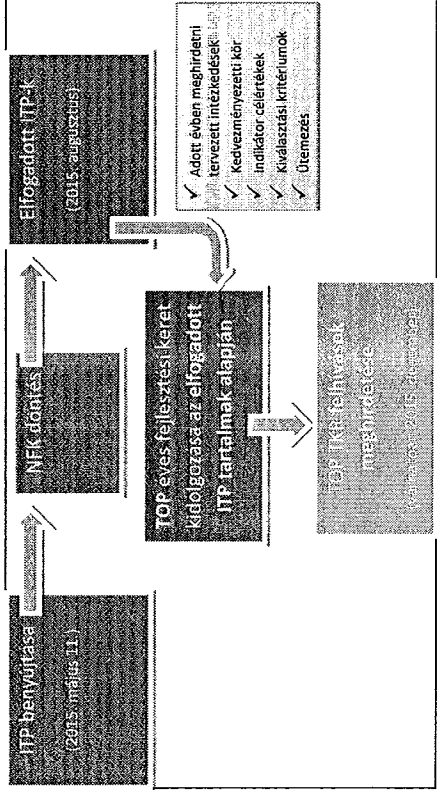
Az ITP tartalmi felépítése:

- a területi szereplő (Somogy Megyei Önkormányzat) által javasolt kiválasztási kriteériumok;
- az ITP célrendszere és integráltsága;
- az ITP forrásallokációja;
- az ITP indikátorvállalásai;
- az ITP ütemezése.

Az ITP alapelei:

- Az ITP intézkedésenkénti forrásokkal dolgozik (nem projektorientált).
- A rendelkezésre álló forrásokat a területi szereplőknek forrás-felhasználási módok szerint szükséges megosztani, ezekhez pedig szintén forrásokra kell meghatározni (mindez nem igényli konkrét beavatkozások ismeretét).
- A megyei területfejlesztési program valamint az integrált településfejlesztési stratégia hangsúlyaitól függően szükséges meghatározni a TOP adott területi szereplőjére jutó forrásokra felhasználásának belső arányait. Ennek lépései:
 - TOP prioritástengelyen belüli, intézkedések között forrásmegosztás meghatározása (belső arány)
 - Intézkedéseken belüli forrás-felhasználási módok definiálása - a területi szereplők minőségétől függően (megye vagy MJV) eltérő módokat kerültek bevezetésre
- 100%-os tervezés: a megye/MJV teljes, kormányhatározatban megadott ITP keretösszegére, a fejlesztési elképzelés teljes bekerülési költsége alapján számol.
- Az ITP tervezés és végrehajtás időkerete: 2014-2020 (n+3 szabály alkalmazásával).
- ITP-ben rögzítésre kerül, hogy a területi szereplő évente milyen összeget kíván felhasználni intézkedésenként (kötelezettségvállalás).

A megyék és MJV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forrásokra az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

5. számú ábra: Az ITP elfogadásának folyamata és kapcsolódása a TOP végrehajtási folyamathoz

Somogy megye integrált területi programjában a megye területfejlesztési programjának célrendszeréből levezetve az alábbi célok kerültek kijelölésre:

- A piaci igényekre választ adó vállalkozói szektor megerősítéséhez szükséges feltételek javítása
- A helyi termelést, közösségek önállóságát segítő fejlesztések támogatása
- Közösségfejlesztés és a hátrányos helyzetű népesség-csoportok társadalmi integrációjának elősegítése
- A közösség által használt infrastrukturális elemek fejlesztése, kiépítése, valamint a szolgáltatási intézményrendszer infrastrukturális feltételeinek javítása

Az ITP keretében a célok mellett a megye meghatározta azokat a megye specifikus területi kiválasztási kritériumokat, amelyek a TOP forrásaira benyújtott pályázatok értékelése, kiválasztása során az Irányító Hatóság által megjelölt közös kiválasztási kritériumok mellett figyelembe vesznek. A területi kiválasztási kritériumok a fentiek okán a település által benyújtandó pályázatok összeállítása és a benyújtásról szóló döntés előkészítés során is jelentőséggel bírnak.

A Somogy Megyei Önkormányzat által meghatározott területi kiválasztási kritériumok:

- Illeszkedés a megyei területfejlesztési program célkitűzéseire
- Hozzájárulás a társadalmi kohézió erősítéséhez
- Hozzájárulás a gazdasági versenyképesség növekedéséhez, különös tekintettel Somogy természeti adottságaira alapuló nagyobb feldolgozottsági szintet eredményező termékek előállítására

- Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez, összefüggésben a települések népességnagyságát, képességének javításával illetve a helyben történő foglalkoztatás megteremtésének elősegítésével
- Hozzájárulás a megye felzárkóztatásához, és a belső területi kiegyenlítődéshez

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forráskeret nagysága mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi keretbe tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorvállalásokhoz való igazodás is. A Somogy megyei ITP-ben tett indikátorvállalásokat az alábbi táblázat tartalmazza.

Prioritás	ITP indikátor neve és mértékegysége	2018-as Végző cél résztel. (2023)
I	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe (ha)	10 75
I	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza (km)	5 18,5
I	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (db)	60 674
II	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m2)	8000 75891
III	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (km)	7 37
III	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése (tonna CO2 egyenérték)	1800 20473
IV	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok száma (db)	9 50
IV	Helyreállított lakóegységek városi területeken (lakóegység)	10 63
V	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma (fő)	400 2432

2. számú táblázat: A Somogy megyei ITP eredményességi keretbe tartozó indikátorvállalásai

Az ITP-ben meghatározott, a megyében megvalósuló fejlesztések számára rendelkezésre álló TOP forráskereteket intézkedésenkénti bontásban az alábbi táblázat foglalja össze.

3. A település által benyújtott projektlistában meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata

Módszertan

A vizsgálat során a benyújtott táblázatban szereplő projektötletek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezetek tartalmához, valamint a nem TOP által támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával az alábbiak szerint szám skálán (ahol a magasabb érték a legjobban megfelel):

- A projekt szakmai tartalmának illeszkedése a felhívás támogatható tevékenységi köréhez.

0: a projekt részben sem illeszkedik a felhívásokhoz;

1: a projekt egyes elemei illeszthetőek, de önállóan nem vagy jelentős átalakítással támogatható;

2: a projekt szétdarabolásával annak egyes fő tartalmi elemei illeszkednek, de a projekt áttekintését igényel;

4: a projekt tartalmának kisebb módosításával illeszthető, vagy a tervezett projekt tartalom nagy része illeszkedik, vagy a tervezett projekt tartalom komplex projekt részévé integrálva illeszkedik;

6: a projekt teljes mértékben illeszkedik a felhíváshoz,

- A projekt tervezett költségvetése megfelel-e a felhívásban tervezett min-max. támogatási összeghatároknak (0: nagymértékben túllépi, vagy nem ismert a költségvetés, 1: kismértékben túllépi, 2: megfelel).

- A projekt szerepe-e az ITP projektlistán (0: nem lett nevesítve, 2: a listán szerepel),

- Meghirdetésre kerülő forrásterület hiány miatti kockázat a 2015-ra tervezett megyei források vizsgálatával (0: a megyei forrásterület a tervezett projekt összes elszámolható költségénél kevesebb, vagy nem ismertek a projekt költségei; 1: a megyei forrásterület a tervezett projekt összes elszámolható költségének 1-5-szöröse; 4: a megyei forrásterület a tervezett projekt összes elszámolható költségének több, mint 5-szöröse).

- A finanszírozást biztosító felhívás tervezett dátuma (megyei pályázati ütemterv) mikori (1: 2016. III. negyedév, vagy későbbi, 2: 2016. II. negyedév, 4: 2016. I. negyedév, esetleg korábbi),

- A projekt megvalósítás várható időigénye (1: kevesebb, mint 1 év, 2: 1-2 év között, 3: több mint 2 év).

Összesen az alábbi táblázatban szereplő 6 projekt illesztésre és értékelésre került sor, mely projektek a megyei projektgyűjtés során fogalmazódtak meg:

S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)
1.	Házionvosi- és védőnői szolgálat infrastruktúra fejlesztése	74 500 000
2.	Mackóvár Óvoda felújítása	115 300 000
3.	Községháza energetikai hatékonyságának növelése	58 500 000
4.	A műemléki templom külső felújítása	15 700 000
5.	Háztartási szennyvízelvezetés megoldása	n.a.
6.	Önkormányzati tulajdonú utak és járdák felújítása	n.a.

4. számú táblázat

TOP 1. prioritás Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére

A TOP 1. prioritás keretében az alábbi hat pályázati felhívás megjelenése várható (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

1.1.1 Inari parkok, iparterületek fejlesztése
1.1.2 Inkubátorházak fejlesztése
1.1.3 Helyi gazdaságfejlesztés
1.2.1 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
1.3.1 A gazdaságfejlesztési és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
1.4.1 A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, szolgáltatások fejlesztésével

1. Projektjavaslat címe: Mosdósi Mackóvár Óvoda felújítása

Rövid tartalma: A Mosdósi Mackóvár Óvoda Mosdós településen, tagintézménye a Batéi Szivárvány Tagóvoda Baté településen működik. Mindkét intézmény az adott önkormányzat tulajdonában van és egy OM szám alatt működik, így egy pályázat keretében kerülne sor mindkét óvoda fejlesztésére. A Mosdósi Mackóvár óvoda helyi védelem alatt álló épületben működik, az óvoda energetikai felújításán és a tetőcserén kívül az óvoda É-NY-i bővítésével új helyiségek kialakítására kerülne sor (iroda, öltöző). Az építésen kívül eszközbeszerzés is tervezett, elsősorban kültéri, udvari játékok, belső berendezés, bútorok, informatikai eszközök. A Batéi Szivárvány Tagóvoda esetében szintén energetikai felújítás tervezett (nyílászáró csere, hőszigetelés, fűdém hőszigetelés, stb.), valamint a tornaszoba felújítása és kapcsolódó eszközbeszerzés.

Tervezett összköltsége (Ft): 115 300 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): Igen

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 1.4 intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez nagymértékben illeszkedik. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához várhatóan a TOP-1.4.1-15 számú, „A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, szolgáltatások fejlesztésével” című pályázati felhívás biztosít, melynek egyik fókuszában a gyermekellátó kapacitások fejlesztése áll.

Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 2200 M Ft.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások:

Egy projekt keretében egy bölcsődei/óvodai (óvoda esetében egy OM azonosítóval rendelkező) intézmény, szolgáltatás feladatellátási helyeire/telephelyeire igényelhető támogatás. Lehetőség van arra, hogy egy projekt keretében:

- Több (óvoda esetében azonos OM azonosító szám alatt működő) feladatellátási hely/telephely fejlesztése valósuljon meg, a meghatározott maximálisan igényelhető támogatási összeg figyelembevételével. Ebben az esetben a feladatellátási helyek/telephelyek egy projektben belüli fejlesztendők, így a projekt javaslat szerint a fejlesztési terv jelen formában történő kivitelezésére a pályázati felhívás lehetőséget biztosít.

A projektjavaslat tervezett elemei illeszkednek a támogatható tevékenységekhez, az irodai berendezés esetében kiemelt figyelmet szükséges fordítani, hogy a pályázati felhívás első sorában a kisgyermek ellátáshoz közvetlenül kapcsolódó eszközök beszerzését, valamint informatikai eszközök és ITK eszközök beszerzését preferálja.

A fejlesztési elképzelés részeként tervezett iroda és általános funkciójú helyiségek építése, bővítés jogcímen, a pályázati felhívás szocializációt, mozgásfejlesztést, fejlesztést segítő helyiségek, szabadidős programoknak lehetőséget biztosító terek fejlesztését, valamint tornaszoba, orvosi szoba, elkülönítő helyiségek létesítését és felújítását támogatja, így az építési kívánt épületrészek hasznosítási céljának újrarendelése javasolt.

Az épület energetikai célú felújítása esetében már a projektfelvezetés kezdeti szakaszában kiemelt figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a fejlesztés eredményeként DD-korszerűt megközelítő minősítést szükséges elérni, ez alól kivételt képeznek azok az épületek, amelyek helyi vagy műemlékvédelem alatt állnak.

A közszolgáltatást végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész építése/felújítása során kötelező az akadálymentesítés, így a projekt tervezéséhez rehabilitációs szakmémők bevonása szükséges.

TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

A TOP 3. prioritás keretében az alábbi három pályázati felhívás megjelenése várható (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

3.1.1	<u>Fenntartható települési közlekedésfejlesztés</u>
3.2.1	<u>Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.</u>
3.2.2	<u>Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében</u>

1. Projektjavaslat címe: Községháza energiahatékonyság növelése

Rövid tartalma: Az 1991-ben épült Mosdós Községháza épületének tetőszigetelése és külső homlokatszigetelése, nyílászárócseré, gépészeti korszerűsítés. A tető esetében a szigetelés mellett a héjazat cseréje is. A gépészeten belüli fűtőkorszerűsítés, megújuló energia felhasználásával, a világítási rendszer korszerűsítése, valamint légkondicionáló és szellőzőrendszer kiépítése.

Tervezett összköltsége (Ft): 58 000 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt melyik listán szerepel (megyei ITP és/vagy ITS): nem

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 3.2 intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez nagymértékben illeszkedik. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához várhatóan a TOP-3.2.1-15 számú, Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése című pályázati felhívás biztosít, melynek fókuszában az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok energetikai korszerűsítése áll. Ennek keretében önállóan támogatható tevékenységként jelenik meg a külső határoló szerkezetek hőszigetelése, valamint ehhez kapcsolódóan a gépészeti elemek korszerűsítése, és a megújuló energiaforrások telepítése. A felhívás még nem jelent meg, így annak végleges tartalma még nem ismert.

A felhívás tervezete szerint a külső határoló szerkezetek utólagos szigetelése önállóan támogatható, amennyiben annak hőtechnikai jellemzői javulnak, és ezáltal az épület megfelel a 7/2006 TMM rendeletnek. A tervezett beruházás elemeiből ennek megfelel a homlokzat szigetelése, és a fűdém szigetelése. A tető héjazat cseréje azonban nem jelenik meg a támogatható tevékenységek között. A felhívásban nincs kifejezetten tiltva, és a hőszigeteléshez kapcsolódóan az épületszerkezeti elemek vízszigetelése is elvégezhető, és támogatható, ha a fallagos költségekbe beleér, és műszakilag indokolható. Ezért a héjazat cseréjénél meg kell vizsgálni, hogy a felhívás ezen pontjára hivatkozva beleérthető-e, és a költsége a fallagos költségekbe beleér-e.

Légkondicionálás és szellőzés tekintetében a felhívás csak épület szintű rendszerek fejlesztését teszi lehetővé, egyedi megoldásokat (split, vagy ablakklímák) nem támogat. Csak hűtési funkcióval rendelkező légkondicionáló rendszer korszerűsítése csak akkor támogatott, ha az épület használati viszonyait figyelembe véve szakértő által kimutatott üvegházhatású gázkibocsátás csökkenést

eredményez. Ezek miatt a légkondicionálást és szellőzést érdemes egybe tervezni a fűtéssel, ha az épület adottságai lehetővé teszik, és a faliagos költségekbe is beletér.

A nyílászárók cseréjére van lehetőség, de csak azokra, amelyek nem felelnek meg a 7/2006 TNM rendelkezéseknek.

Megújuló energia hasznosítására, gépészeti és a világítási rendszer korszerűsítésére is van lehetőség.

Az épületben az önkormányzati hivatal kirendeltsége és a háziorvosi és védőnői rendelő működik. Ezek együtt támogatható funkciók. Az önkormányzat azonban tervezi, hogy a háziorvosi és védőnői rendelőket külön épületbe költözteti egy másik projekt keretében. Ha a rendelők kiköltöznek, fontos, hogy a helyükre a felhívás által támogatott funkció költözzön (pl. közigazgatási, kulturális, közösségi tér stb.).

Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 2 500 M Ft.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások:

Projektarányos akadálymentesítést (bejárat és legalább egy mellékhelyiség) meg kell valósítani, ha az épület még nem akadálymentesített.

A felhívás még nem jelent meg, így nem ismerhető a maximum és minimum támogatás mértéke, de a tervezett költség várhatóan belesik az összeghatárba. A kiírás megjelenését követően a projekt javaslat további pontosítására és részletezésére lesz szükség (pl. megújuló energia típusa).

TOP 4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

A TOP 4. prioritás keretében az alábbi három pályázati felhívás megjelenése várható (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

4.1.1	Egészségügyi alapelátás infrastrukturális fejlesztése
4.2.1	A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
4.3.1	Leromlott városi területek rehabilitációja

1. Projektjavaslat címe: Háziorvosi és védőnői szolgálat infrastruktúra fejlesztése

Rövid tartalma: Mosdói háziorvosi és védőnői rendelő jelenleg a Községháza épületében működik, a rendelő a hatályos előírásoknak nem teljes mértékben felel meg, bővítése az épületben nem lehetséges. A projekt keretében a háziorvosi praxis a jelenleg időskorúak nappali szociális ellátási helyétől szolgáló épületben, a védőnői tanácsadó hozzáépítéssel kerülne kialakításra. A projektben tervezett eszközbeszerzés és udvarfelújítás, megújuló energia felhasználáshoz napelemek, napkollektorok felszerelése, hőszivattyús fűtési rendszer kidolgozása. A szennyvíz megfelelő módon történő elhelyezéséhez és kezeléséhez egyedi szennyvíztisztító kiserendezés telepítése tervezett. A projekt keretében sor kerülne a háziorvos által lakott szolgálat lakás felújítására. Az eszközbeszerzés esetében onvosi és védőnői szakmai eszközök, bútorzat, kiserendezések, valamint egy segédmotoros kerékpár beszerzése tervezett.

Tervezett összköltsége (Ft): 74 500 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 4.1. intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez nagymértékben illeszkedik. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához várhatóan a TOP-4.1.1.-15 számú, Egészségügyi alapelátás infrastrukturális fejlesztése című pályázati felhívás biztosít, melynek fókuszában az alapelátáshoz sorolt szolgáltatások fejlesztésének keretében a háziorvosi szolgálatnak – felnőtt, gyermek, vegyes praxis –, a fogorvosi szolgálatnak, az alapelátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásnak és a védőnői szolgáltatásoknak helyt adó épületek, épületrészek fejlesztésére, új építésére, továbbá a nem iskolai épületekben működő iskolaorvosi rendelő infrastruktúra fejlesztése állnak.

Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 700 M Ft.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások:

A projektfejlesztés során kiemelt figyelmet szükséges fordítani, hogy a háziorvosi rendelő fejlesztése azon települések esetében támogatható, ahol a fejlesztendő háziorvosi szolgálat által az adott ellátási körzetben ellátott betegek száma eléri az 900 főt, gyermek háziorvosi szolgálat esetén 300 főt. Vegyes praxis esetében az ellátási körzetbe tartozó felnőtt és gyermek létszámnak együttesen kell elérnie az 900 főt, valamint a praxisnak betöltöttnek szükséges lennie (a praxis abban az esetben számít betöltöttnek, ha szerepel az Országos Alapelátási Intézet Praxis 1. programjában).

helyettesítéssel betöltött praxis betöltetlennek minősül. Amennyiben a projekt benyújtásának időpontjában a fejlesztéssel érintett védőnői szolgálat/háziorvosi/fogorvosi/iskola-egészségügyi szolgáltató praxis betöltetlen, a Támogatást igénylőnek a Támogatási Szerződésben a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalnia szükséges, hogy projektzárásig a praxis betöltésre kerül.

Az ellátott betegek száma esetében kizárólag az ellátási körzetbe tartozó OEP által lezartott ellátandó lakosságszám (leadott kártyaszám nem!) vehető figyelembe, ez esetben javasolt megvizsgálni, hogy az 1300 fős ellátott betegszám egyezik-e az OEP által az adott feladatellátási területen ellátandó lakosságszámmal.

Amennyiben a projekt megvalósítása során ingatlankiváltásra kerül sor, akkor meg kell vizsgálni a kiváltással érintett épületek jövőbeni sorsát. Amennyiben a kiváltott ingatlan hasznosítása során – esetleges értékesítéséből, bérbe adásából, más módon történő hasznosításából – a kérelmezőnél bevétel keletkezik, úgy azzal a projekt részletes kidolgozása során készülő költség-haszon elemzésben számolni szükséges. (Jelen esetben a kiváltott ingatlan hasznosítási módja megadásra került.)

Akadálymentesítés tekintetében a közszolgáltatást végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész építése/felújítása során kötelező az akadálymentesítés.

A felújítani tervezett szolgálati lakás esetében bútorzat beszerzése nem támogatható.

A beszerzeni tervezett segédmotoros kerékpár esetében a megalapozó dokumentumban indokolni kell, hogy a beszerzett járművet mely szolgáltató kapja, valamint az érintett szolgáltató esetében mekkora az általa ellátott terület (településszám; lakosságszám/település; gondozottak száma/település, távolságok, otthonukban ellátott betegek száma stb.).

A szakmai eszközök beszerzése esetében, amennyiben sürgősségi ellátás eszközei is beszerzésre kerülnek (pl.: sürgősségi táskák, defibrillátor) az orvosi rendelő kompetens alkalmazottjának vállalnia szükséges, hogy legalább 5 évente a sürgősségi ellátás vizsgával egybekötött továbbképzésen vesz részt.

A fejlesztési javaslatban részletezett szennyvíztisztító kisberendezés telepítése arányosítás nélkül csak abban az esetben kivitelezhető a projekt költségeinek terhére, amennyiben csak a fejlesztéssel érintett ingatlan igényeinek kiszolgálását fogja végezni.

A projekt tervezett összköltsége túllépi a pályázati felhívásban szereplő maximálisan igényelhető támogatás mértékét, amely 60 000 000 Ft, a projektfejlesztés során javasolt a költségek újratervezése, esetleg egyes projektelemek elhagyása, egy racionalizáltabb költségvetés kialakítása.

Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések

Vidékfejlesztési Program (VP) keretében megvalósításra javasolt projektek:

1. Projektjavaslat címe: **Háztartási szennyvízelvezetés megoldása Mosdós Községben**

Rövid tartalma: A településen nincs szennyvízhálózat. Vezetékes csatornahálózatra vonatkozó tervek 2001-ben készültek, de az forráshiány miatt nem valósult meg. 2008-ban életképes program indult az önkormányzat szervezésében. Vezetékes, vagy egyedi szennyvíztisztító berendezések telepítése is felmerült.

Tervezett összköltsége (Ft): nincs adat

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2-3 év

A projekt melyik listán szerepel (megyei ITP): nem

A projektjavaslati céljait és tartalmi elemeit tekintve a **TOP egyik intézkedéséhez sem illeszthető**. Szennyvízelvezetés és tisztítás a TOP fejlesztési céljai között nem szerepel.

A 2000 LE (lakos egyenérték) alatti települések esetén a Vidékfejlesztési program tartalmazza az alábbi fejlesztési célt:

A 2000 lakos-egyenérték alatti településeken, illetve 2000 lakos-egyenérték alatti külterületi településrészekben a megfelelő szintű szennyvíz- elvezetés, és tisztítás, valamint a szennyvíziszap kezelés megvalósítása autonóm természetközeli szennyvíz-kezelési megoldások vagy egyedi szennyvíztisztító kisberendezések megvalósítása révén.

A fenti cél a 2016.02.09-én megjelent VP6-7.2.1.2-16 Egyedi szennyvízkezelés című pályázati felhívás keretében támogatható. A Vidékfejlesztési Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1012/2016. (I. 20.) Korm. határozat a felhívást országosan 12 milliárd Ft támogatási kerettel jelent meg, amely 70-80 projekt számára biztosít támogatást. A pályázatok benyújtására 2016.04.15-től 2018.04.16-ig van lehetőség, szakaszos benyújtással, az első szakasz benyújtási határideje: 2016.06.15.

A támogatás intenzitása: 75%-tól - 95%-ig terjed –a Kaposvári járás esetén 85%, a maximális támogatási összeg 155 millió Ft.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások:

A projekt javaslat további tervezése szükséges: egyedi zárt tárolók – répiárművel gyűjtve, egyedi szennyvízkezelő berendezések, helyben szikkasztás, vagy felszíni vízbe vezetés, illetve természetközeli tisztítótelep.

A kiírás csak 50 lakos-egyenérték alatti egyedi berendezéseket támogat, ezekből viszont lehet több.

2. Projektjavaslat címe: **Mosdós műemlék templom külső felújítása**

Rövid tartalma: Mosdós műemlék temploma 1834-ben épült, a település központjában helyezkedik el. Az épület felújításából a tetőcsere valósult meg kb. 5 évvel ezelőtt, a külső felújítás jelenleg is

szükséges. A projektben a templom külső falazatának vakolatjavítás, festési munkái mellett, bádorgási munkák, és az épületet körbevevő téglából épített járda térköves járdával való kiváltása tervezett.

Tervezett összköltsége (Ft): 15 700 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve nem illeszthető TOP-os felhívásokhoz.

A Vidékfejlesztési Program (VP) keretében a VP-6-7.4.1.1-16 számú „Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés” című felhíváshoz illeszthető.

A projektjavaslat a felhívás 2. célterületébe „Településképet meghatározó épületek külső felújítása: a fejlesztéssel érintett épület, épületek, épületrészek külső felújítása” illeszthető.

Önállóan támogatható tevékenység az épület, épületek, épületrészek külső felújítása, mely teljes mértékben megfelel az projektelekpezésének. Támogatja továbbá a felhívás a fejlesztéssel érintett épülethez kapcsolódó zöld felület rendezését, parkoló kialakítását, parkosítást, a tereprendezéshez szükséges építési munkákat, valamint az épület külső, belső nyílászáróinak cseréjét.

Lehetőség van megújuló energia fejlesztésére, a nem energiatékonyságot szolgáló belső átalakítások, belső festés költsége nem elszámolható.

Fontos megjegyezni, hogy pályázhat egyházi jogi személy is. Tehát ha a templom az egyház tulajdonában van, akkor célszerű, ha nem az önkormányzat, hanem az egyház nyújtja be a pályázatot. A pályázat legfontosabb feltételei: támogatás mértéke, támogatási intenzitás ebben az esetben is ugyanazok, mint ha önkormányzat pályázna.

A projekt összköltsége 15 700 000 Ft. 85%-os támogatás intenzitással a támogatás 13 345 000 Ft, vagyis 2 355 000 Ft önerő szükséges a pályázathoz.

Összességében az elképzelés illeszthető a VP-6-7.4.1.1-16 számú felhíváshoz, javasolt újragondolni, hogy ki nyújtja be a pályázatot.

Egyéb projektek:

1. Projektjavaslat címe: Önkormányzati tulajdonú utak, járdák felújítása

Rövid tartalma: Mosdós településen évek óta nem megoldható feladat az önkormányzati tulajdonú utak, járdák felújítása, mivel az önkormányzatnak fejlesztésre ilyen nagyságrendű összeg nem áll rendelkezésére. A BM által kiírt pályázatokra folyamatosan beadásra kerülnek az igények, de a szűkös forráskeret nem biztosított eszidáig támogatást.

Tervezett összköltsége (Ft): a fejlesztés mértékétől függ

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 1-2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem

A projektjavaslat célját tekintve nem illeszkedik a TOP intézkedéseihez. Esetlegesen TOP-3.1.1-15 számú, Fenntartható települési közlekedésfejlesztéshez című, illetve turisztikai kiírásokhoz (TOP-1.2.1-15) egyes szakaszok részben illeszthetők lehetnének, viszont ez esetben sem valósítható meg nagy felületű, összefüggő önkormányzati út és járda szakaszok felújítása. TOP-1.3.1-15 számú, A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés című pályázathoz való illesztése a település földrajzi helyzete (4 és 5 számú utak hiánya) miatt szintén nem reális.

A Fenntartható települési közlekedésfejlesztés TOP-3.1.1-15 számú felhívás keretében lehetséges komplex közlekedésbiztonsági projekt részeként, vagy kerékpáros-barát fejlesztés esetén kapcsolódó tevékenységként utak járdák, parkolók, biztonsági sávok kialakítása. Ugyanakkor a felhívásban forraltak értelmében a közlekedésbiztonsági, vagy kerékpáros-barát fejlesztésekhez kapcsolódóan elvégzett burkolat felújítás elszámolható költsége nem haladhatja meg a projekt elszámolható költségeinek 20%-t, így e felhívás is csak részben szolgálja az ötlet megvalósítását.

Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 2 Mrd Ft. (TOP-3.1.1-15)

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások:

A TOP felhívások keretében kevés esély mutatkozik a fejlesztés finanszírozására, a projektjavaslat megvalósításához esetlegesen támogatási lehetőséget hazai forrás biztosíthat.

5. Összegző javaslat a település fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra

A tanulmány 6 projektjavaslatot vizsgált, melyből a rendelkezésre álló anyagok alapján 3 illeszthető a TOP pályázati rendszerébe. Valamennyi illesztett projektről elmondható, hogy a projektek bizonyos mértékű műszaki vagy szakmai tartalmi módosítása szükséges a pályázaton való sikeres részvételhez. Az egyes fejezetek tartalmazták a javaslatok részleteit, ezek összefoglalása az alábbiakban olvasható.

A Mackóvár óvoda felújítása projektjavaslat jól illeszkedik a TOP-1.4.1-15 számú, „A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével” című pályázati felhíváshoz.

A Mosdósi Mackóvár Óvoda Mosdós településen, tagintézménye a Batéi Szivárvány Tagóvoda Baté településen működik. Mindkét intézmény az adott önkormányzat tulajdonában van és egy OM szám alatt működik. A pályázati felhívás lehetőséget ad arra, hogy több feladatellátási hely/telephely fejlesztése valósuljon meg egy projekt keretében. Esetben a maximálisan igényelhető támogatás nem feladatellátási hely/telephelyként értendő, hanem a teljes projektre vonatkozóan, így a projekt költségvetésének összeállításánál figyelembe kell venni, hogy ne haladja meg a 300 millió forintot.

A műszaki-szakmai tartalom kialakításánál javasolt figyelembe venni, hogy a pályázati felhívás elsősorban a kisgyermek ellátáshoz közvetlenül kapcsolódó eszközök beszerzését, informatikai eszközök, és ITK eszközök beszerzését preferálja. Javasolt az építési kívánt épületrészek hasznosítási céljának újrarendelése, figyelembe véve a pályázati felhívás támogatható tevékenységeit, valamint az energetikai és akadálymentesítési szempontokat.

A Háziorvosi és védőnői szolgálat infrastruktúra fejlesztésére a TOP-4.1.1.-15 számú, Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése című pályázati felhívás biztosíthat fejlesztési forrást.

A projekt tervezésénél különös figyelmet kell fordítani a pályázati felhívás feltételeire. Ennek megfelelően a közszolgáltatást végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész építése/felújítása során kötelező akadálymentesítésre. A projektben felújítani tervezett szolgálati lakás esetében a bútorzat beszerzése nem támogatható.

A fejlesztési javaslatban részletezett szemnyvíztisztító kisberendezés telepítése arányosítás nélkül csak abban az esetben kivitelezhető a projekt költségeinek terhére, amennyiben csak a fejlesztéssel érintett ingatlan igényeinek kiszolgálását fogja végezni.

A projekt tervezett összköltsége túllépi a pályázati felhívásban szereplő maximálisan igényelhető támogatás mértékét, amely 60 000 000 Ft, a projektfejlesztés szórán javasolt a költségek újratervezése, esetleg egyes prolektelemek elhagyása, egy racionalizáltabb költségvetés kialakítása.

A Községháza energiatárhelyiség növelése támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához várhatóan a TOP-3.2.1-15 számú, Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése című pályázati felhívás biztosít. A felhívás még nem jelent meg, de megjelenését követően a projekt javaslat további pontosítására és részletezésére lesz szükség (pl megújuló energia típusa). A jelenleg rendelkezésre álló felhívás tervezet alapján a projektjavaslat műszaki szempontú átgondolása szükséges lehet.

A fejlesztési javaslatban szerepel, azonban a tető héjazat cseréje nem jelenik meg a támogatható tevékenységek között, ezért meg kell vizsgálni, hogy a felhívás ezen pontjára hivatkozva beleérthető-e, és a költsége a fajas költségekbe belefér-e. A légkondicionálást és szellőztést érdemes egybe tervezni a fűtéssel, ha az épület adottságai lehetővé teszik. Azon nyílászárók esetében, amelyek nem felelnek meg a 7/2006 TNM rendeletnek lehetőség van a cseréjükre.

Amennyiben a rendelők kikötőnek az épületből, fontos, hogy a helyükre a felhívás által támogatott funkció költözön (pl: Közigazgatási, kulturális, közösségi tér stb.).

A Háztartási szennyvízelvezetés megoldása Mosdós Községben, valamint a Mosdós műemlék templom külső felújítása a Vidékfejlesztési Program pályázati felhívásainak keretében, a műszaki tartalom részleges módosításával támogatathatók.

Az Önkormányzati tulajdonú utak, járdák felújítása projektjavaslathoz nem kapcsolható TOP, vagy más ágazati forrás, megvalósításához esetleges támogatási lehetőséget hazai forrás biztosíthat.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időről-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesítő értékelése

S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Szakmai illeszkedés tartalmi pontszáma	Költségvetés illeszkedés pontszáma	ITP/ITS nevesítés pontszáma	Forráskeret hiány kökázati pontszáma	Felhívás ütemezv pontszáma	Projekt megvalósítás időigény pontszáma	Szakmai összesített pontszám	Ütemzéssel kiegészített összesített pontszám	Összesít rangsor
1.	Háziorvosi- és véddóni szolgálat infrastruktúra fejlesztése	TOP-4.1.1-15	74 500 000	6	1	0	4	2	9	15	3.
2.	Mackóvár Óvoda felújítása	TOP-1.4.1-15	115 300 000	6	2	1	4	2	11	17	1.
3.	Közsegháza energetikai hatékonyságán ak növelése	TOP-3.2.1-15	58 500 000	6	2	0	2	2	10	14	4.
4.	A műemléki tempлом külső felújítása	VP6-7.4.1-16	15 700 000	4	2	0	4	2	10	16	2.
5.	Házirtási szennyvízelvezet és megoldása	VP6-7.2.1-2-16	n.a.	6	0	0	4	3	6	13	5.
6.	Önkormányzati tulajdonú utak és járdák felújítása	n.a.	nem illeszthető	1	0	0	4	1	1	6	6.

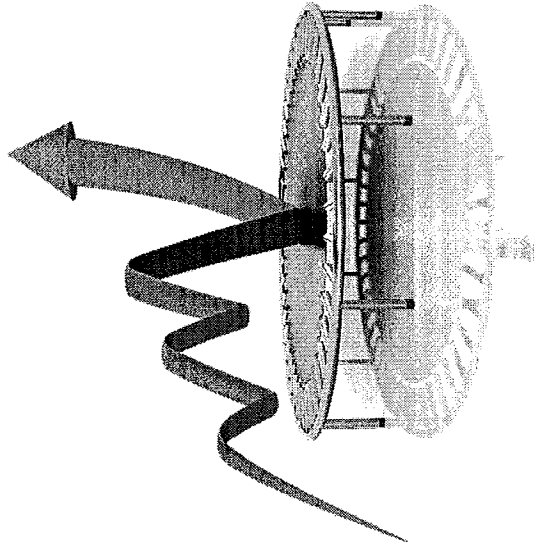
6. szdmű táblázat: TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesítő értékelése

TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora

Rangsor szám	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illleszkedő TOP felhívás kódja
1.	Mackóvár Óvoda felújítása	115 300 000	TOP-1.4.1-15
3.	Háziorvosi- és védőnői szolgálat infrastruktúra fejlesztése	74 500 000	TOP-4.1.1-15
4.	Közsegháza energetikai hatékonyságának növelése	58 500 000	TOP-3.2.1-15

7. szdmű táblázat: TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora

PÁLYAZATI DÖNTÉS ELŐKÉSZÍTŐ
TANULMÁNY SZENTBALÁZS KÖZSÉG
FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEIHEZ

Készítette:
Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési
Ügynökség Nonprofit Kft
2016. február 24.

Tartalom

Vezetői összefoglaló.....	3
1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai.....	5
Az Operatív Programok (OP) rendszere.....	5
Az alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői.....	15
A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői.....	16
A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a település projektjavaslatainak meghatározásában, rangsorolásában.....	19
3. A település által benyújtott projektlistában meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata.....	25
Módszertan.....	25
TOP 1. prioritás: Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére.....	27
TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken.....	29
TOP 4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése.....	31
Agazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések.....	35
4. Összegző javaslat a település fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra.....	36

Vezetői összefoglaló

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszeri keretait, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közreműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MÁK) került kijelölésre. A közreműködő szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el.

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja. ITP-t készít: minden területi szereplő (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP forráskeretek felhasználásának szervezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorvállalások),
 - ütemezését.

A megyék és MJV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forráskereteit az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forráskeret nagysága mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi keretbe tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorvállalásokhoz való igazodás is.

A vizsgálat során benyújtott táblázatban szereplő projektörtetek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezetek tartalmához, valamint nem TOP támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával.

Az értékelt 5 projekt adatait az alábbi táblázat mutatja. Négy projekt ért el 14 pontot vagy magasabb értéket. Elsősorban ezekre a projektekre érdemes fókuszálni, de a 10 pont feletti projektek is még vizsgálандók olyan szempontból, hogy milyen módon lehet javítani rajtuk. A „Hivatal és Diákbazis épületének felújítása” projektelem vizsgálatára mind a TOP, mind a VP keretében sor került, így az a táblázatokban duplán szerepel. A „Településszerkezeti terv módosítása” projektelem a jelenlegi felhívásokba kapcsolódó elemként sem tehető be, valamint a későbbi megjelenések sem adnak lehetőséget ennek elszámolására.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időről-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

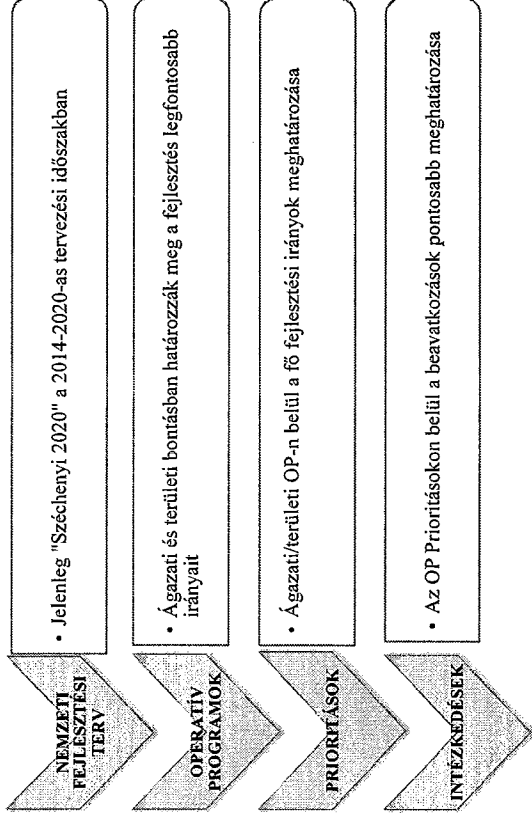
TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora:

S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő OP felhívás kódja
1	Helyi piac létrehozása	14 000 000	TOP-1.1.3-15
2	Hivatal és Diákbazis épületének felújítása	50 000 000	TOP-3.2.1-15
3	Polgármesteri hivatal és Művelődési ház felújítása	50 000 000	VP-6-7.4.1.1-16
4	Szociális alapellátás fejlesztése	10 000 000	TOP-4.2.1-15
5	Orvosi rendelő energetikai korszerűsítése, felújítása	60 000 000	TOP-4.1.1-15
6	Településszerkezeti terv módosítása	n.a.	nincs

1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai

Az Operatív Programok (OP) rendszere

Az operatív programok ágazati, illetve területi bontásban biztosítják azt, hogy az adott ágazaton belül (ami az adott operatív program témáját jelenti) a támogatások igényelhetők legyenek.

A nemzeti fejlesztési terv egy állam eszköze arra, hogy forrásokat igényeljen az EU pénzügyi alapjaiból. A legfontosabb források közé tartozik az ERFA, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az ESZA, az Európai Szociális Alap. Melleltük a Kohéziós Alap kereteiből érkező forrás hazánkba, ami a fejletlenebb és újonnan csatlakozó államok felzárkózását hivatott biztosítani és támogatni. Ezekon kívül (mivel ezek jellemzően átfogóbb jellegűek) léteznek ágazati szempontból sokkal speciálisabb alapok is, mint az EU EMVA (Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap) pénzügyi alapja, vagy a nemzetközi integrációt elősegítő közösségi alapok (Jasper, vagy Jessica). Az, hogy egy projektet melyik alapról finanszírozzunk meg van határozva az operatív programban, hiszen az operatív programokat az Európai Bizottság már előzetesen jóváhagyja, így a finanszírozási keretét és módjait is.

Ágazati OP-k

A legfontosabb államháztartási és fenntartási kérdések, témák köré szerveződnek. Például:

- Gazdaságfejlesztés és innováció
- Környezetvédelem és energiagazdálkodás

- Emberi Erőforrás és társadalmi megújulás
- Közlekedés
- Közsféra és közigazgatás

Az ágazati szűkítés mellett területi operatív programok is vannak, amelyek fókuszában a tér, a terület áll. Az ország hátrányosabb helyzetű területeinek felzárkóztatására törekszik olyan módon, hogy az operatív programok prioritásai ágazati bontásban strukturáltak, ezáltal egy átfogó és koherens fejlesztési irányt adnak a lezáruló térségeknek és fontosabb fejlesztési célterületeknek. A fejlesztések fókuszában olyan térségek állnak, melyek GDP/fő értéke az EU-s átlag 70%-át nem éri el (a strukturális alapok esetében). A Kohéziós Alapra való jogosultság tekintetében „eleendő” az EU átlagos egy főre jutó GDP-nek 90%-a alatt teljesíteni.

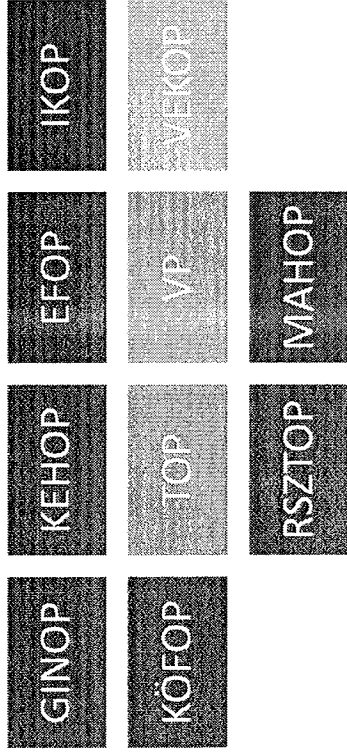
Az OP tartalmi elemei

Az operatív programban meg kell határozni az OP célját és hátterét mindenekelőtt. Ezt követik a prioritási tengelyek, egy gazdaságfejlesztés operatív programnál például külön prioritási tengelyt jelent a kkv-k fejlesztése, a mezőgazdaság, ipar, vagy az innováció ösztönzés. Egy területi fókuszú OP prioritási tengelyei ágazati szinten strukturáltak, tehát lesz külön a gazdaságfejlesztésre fókuszáló prioritási tengely, településfejlesztésre, környezetgazdálkodásra vagy társadalmi felzárkózásra koncentráció is.

A prioritásokon belül határozzák meg az intézkedéseket, amelyek már konkrét fejlesztési irányokat vetítenek előre. Ez a témától függően rendkívül különböző lehet, például gazdaságfejlesztés esetében külön intézkedés lehet az eszközbeszerzés is, egy környezetgazdálkodás témában viszont külön intézkedést képezhetnek a vízrendezési munkálatok, az intézkedésen belül meghatározott tevékenységek száma az első esetben lehet 3, utóbbi esetben akár 10-12 tevékenységet is magába foglalhat.

Az intézkedések esetében fel kell tüntetni a kedvezményezettek körét,ők azok, akik pályázhatnak az intézkedésen belül meghatározott tevékenységekre. Az intézkedések földrajzi fókusz is meghatározott (például: az ország bármely területe, vagy a hátrányos, konvergencia régiók területe, Megyei Jogú Városok területe stb.)

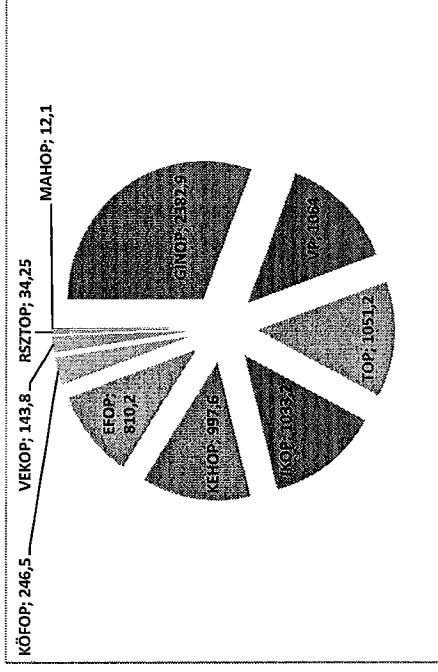
A Széchenyi 2020 operatív programok a következők:

- GINOP: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
- KEHOP: Környezeti és Energiahatékonysági OP
- EFOP: Emberi Erőforrás Fejlesztési OP
- IKOP: Integrált Közlekedéfejlesztési OP
- KÖFOP: Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztési OP
- TOP: Terület- és Településfejlesztési OP
- VP: Vidékfejlesztési Program
- VEKOP: Versenyképes Közép-Magyarország OP
- RSZTOP: Rászoruló Személyeket Támogató OP
- MAHOP: Magyar Halgazdálkodási OP

Az egyes OP forráskeretének megoszlás

Az operatív programok közül a legtöbb forrás a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programba (GINOP) jut. A vállalkozások számára a legnagyobb pályázati keretet, a források 40 százalékát ez az OP tartalmazza. Közvetlen gazdaságfejlesztésre összesen több mint 4000 milliárd forint fordítható, mert más operatív programokból is szánnak támogatás erre a célra. A harmadik legnagyobb keretösszeggel a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) 1 000 milliárd forintot meghaladó nagyságrenddel, melyet elsősorban önkormányzati projektek támogatására lehet felhasználni.

1. ábra: Az egyes OP forráskeretének megoszlás

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

Miért van szükség a TOP-ra, valamint ezen prioritásokra? Egyrészt Magyarországon a területi különbségek megjelenése mozaikszerű területi mintában jelenik meg. A térbeli különbségek nem csak megyei (NUTS3) szinten jelentkeznek, hanem a járási fejlettsége között is jelentős az eltérés. A városhálózat gazdasági szerepköre kiemelkedő. A vállalkozásaktivitás döntő többsége a városokban jelenik meg, ezáltal gazdasági potenciáljuk rendkívül magas. A munkanélküliség azonban megjelenik nem csak a vidéki terekben, hanem a városokban is egyaránt. Így a TOP egyik kiemelt fejlesztési területi a városhálózat egyes elemei. A város-vidék kapcsolatrendszerek minősége meghatározó egy adott térség versenyképességét tekintve. Ezek a kapcsolatok azonban nem rendelkeznek minden kirekesztettség és a területi folyamatokból való kiesés hosszú és rövidtávon is veszélyt jelent a kistéleplések fennmaradására ezért a kistéleplések társadalmi felzárkóztatása és munkaerőpiacba integrálása fontos feladatnak bizonyul. Az OP fókuszában kiemelt a városok állnak, a fejlesztések erre a településtípusokra vonatkoznak.

A TOP beruházási területei a megyék, Pest megye kivételével. A többi OP-tól az különbözteti meg, hogy ez a program kiemelten területi vetületű és területi problémák megoldására koncentrált, a többi program ellenben ágazati jellegű.

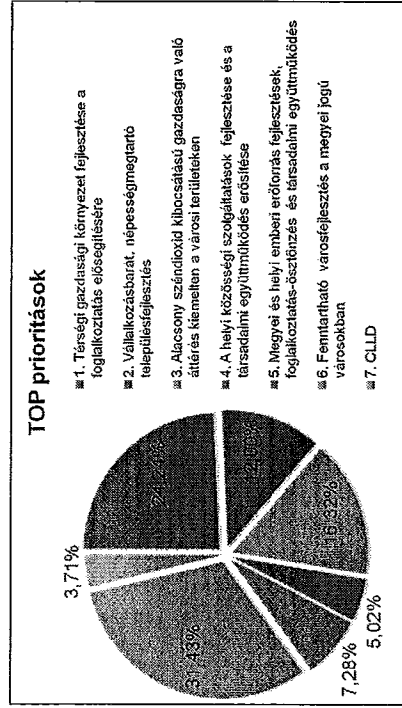
Stratégiai célok:

Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása: helyi szintű gazdaság fejlesztése, ezáltal a foglalkoztatottság növelése, a munkaerő helyben tartása.

Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek javítása: olyan települési környezet, infrastruktúra, közszolgálati rendszer kialakítása, ami élénkíti és vonzza a gazdasági szereplőket, erősíti a közösséget és helyben tartja a népességet, kiemelten a fiatal lakosságot.

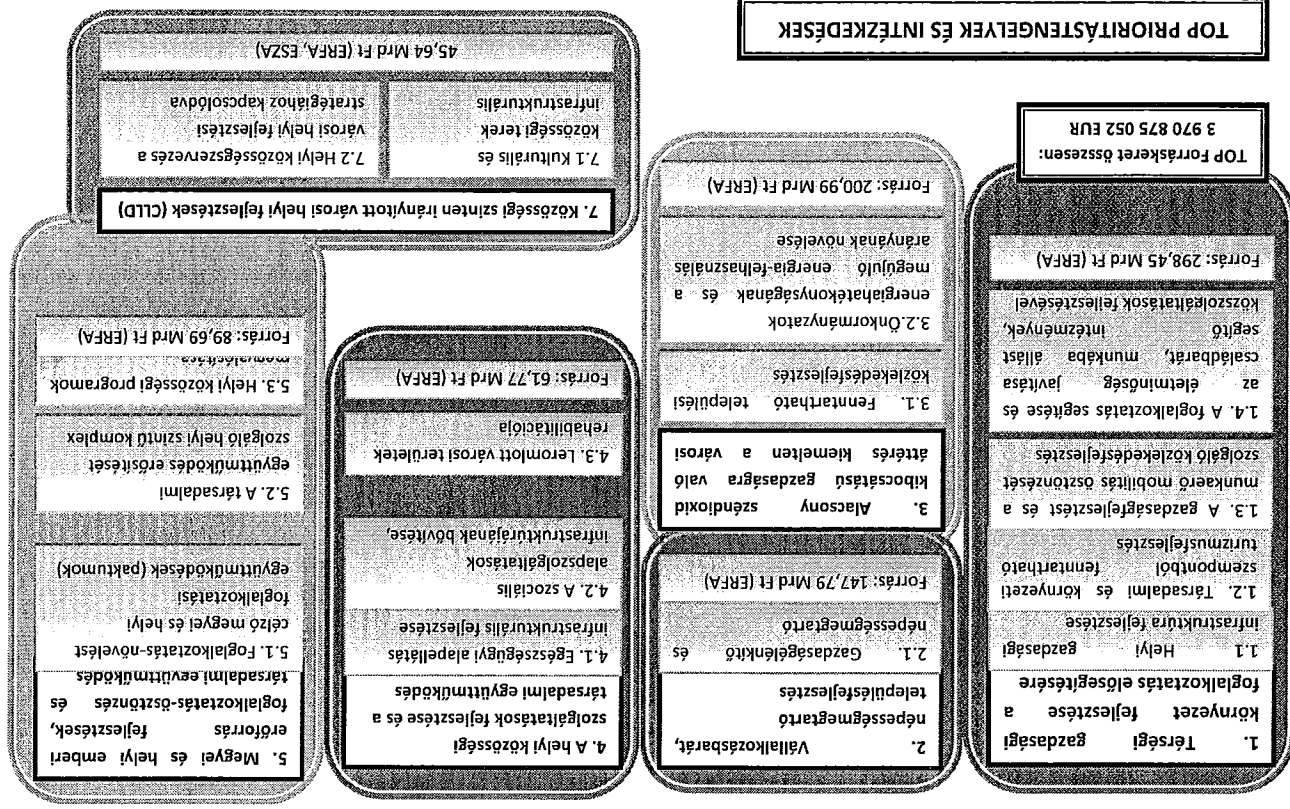
A TOP-prioritásai a megyei területek fejlesztéseit érintik, az 1-5., illetve a 7. prioritások a megyei jogú városokon kívüli, a 6. prioritás pedig kizárólag a megyei jogú városok területére vonatkozik. A megyei területi fókusszal rendelkező prioritások és intézkedések megjelennek a 6. prioritás intézkedéseiben is.

A TOP forráskeretei területi szereplőként változnak. Az 1. táblázatban a Dél-Dunántúl megyei jogú városainak TOP 6. forráskeretei láthatók, míg a 2. táblázatban a megyék, mint területi szereplők forráseloszlása látható.

2. ábra: A TOP prioritások részaránya

5

A Széchenyi 2020 további operatív programjai

GINOP – Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program

A GINOP az Európai Unió 2014-20-as tervezési időszakához illeszkedő, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési terv része, ami a gazdaságfejlesztésre irányuló operatív program Budapest és Pest megye kivételével az ország egész területén. Alapvető célja a programnak egy stabilabb gazdasági környezet kialakítása és a hazai kkv-k támogatása, fennmaradásuk biztosítása. Emellett fontos prioritás a foglalkoztatás növelése, kiemelten a hátrányos helyzetű térségekben. Megjelenik ezeken kívül a kvaterner szektor erősítésére vonatkozó igény, a K+F+i ágazatok jelentőségének növelése, minél több szereplő ebbe való bevonása.

Budapest és Pest megye állítja elő Magyarország GDP-nek körülbelül a felét, ez azt jelenti, hogy a vidéki Magyarország területi, tehát 18 megye osztozik a maradék 50%-on (hozzávetőleges érték). Budapest vízfűrése, valamint a vidék urbanizálatlansága és gyenge gazdasági teljesítménye hosszú távon elmélyítheti az országban uralkodó strukturális problémákat és a munkanélküliséget. Ezt próbálja a GINOP ellensúlyozni, ezeket a makrogazdasági folyamatokat megállítani, az életminőséget javítani.

EFOP – Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program

A gazdasági fejlődés eléréséhez nem elegendőek a hagyományos gazdaságfejlesztési módszerek, mert a versenyképes humán erőforrás, valamint a megfelelő infrastrukturális háttér elengedhetetlen része ennek. Magyarország rendkívül hátrányos helyzetben van az általános infrastruktúra, a humán tőke és az innovációs környezet tekintetében. Az EFOP az EU-val kötött Partner Megállapodással összhangban támogatja a hátrányos helyzetű, munkaerőpiacra nehezen integrálható népesség felzárkóztatását, a szegénység visszaszorítását, a megfelelő nevelési feltételek megalapozását, az egészségügyi állapot átlagos növelését, összességében a társadalmi felzárkózást.

KEHOP – Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program

A KEHOP beavatkozásai és programjai első sorban a fenntarthatóság és a hatékony energiahasználat fejlesztésére, kialakítására irányulnak. A KEHOP átfogó célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe véve – védelmével összhangban valósuljon meg.

A fenntartható fejlődés érvényesítése, valamint a klímaváltozás kihívásainak optimális kezelése és az ahhoz való alkalmazkodás kiemelt szerepet játszik az európai politikában. A jövő generációknak megélhetése és életminőségük szinten tartása érdekében a KEHOP egy fontos, jövőt megalapozó operatív program lehet.

A magyarországi klímaváltozás megjelenési formái a csapadékmennyiség változásában (növekedésben), éves eloszlásának módosulásában nyilvánul meg, ennek következtében nem csak az árvízveszély fokozódik, de ez hatással van a magyar ökoszisztémák kiegyensúlyozott és természetes működésére is. Ezért a KEHOP első sorban a vízügyi védekezésben, az árvízvédelmi infrastruktúra fejlesztésében, az ökoszisztémák védelmében, az árvízi biztonság növelésében és a katasztrófa-kockázat mérséklésének megalapozásában játszik fontos szerepet. Emellett kiemelt fontosságú a megújuló energiaforrások használatának növelése a tervezési időszak végéig, ezzel együtt a fosszilis energiahasználat mérséklése, ezeken keresztül pedig a CO₂ kibocsátás csökkentése.

KÖFOP - Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program

A megfelelő és jól működő közigazgatás és közszolgáltatás alapvető szükséglet lehet a hosszabb távú fejlődés eléréséhez. Ennek érdekében lett létrehozva a KÖFOP, ami egy átfogó fejlesztési stratégia az ország közigazgatásának és szolgáltatásainak fejlesztése érdekében.

A közigazgatás rendszerszintű újraelrendezése, illetőleg a kormányhivatalok, valamint járási hivatalok felállítását követő működési tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy az államigazgatás korszerűsítésével összefüggő intézkedések között kiemelt létfontosságú van, a központi közigazgatás kiemelt jelentőségű fejlesztései mellett, a fővárosi és megyei kormányhivatalok, valamint a járási hivatalaik folyamatos szervezeti továbbfejlesztésének. A legfontosabb intézkedések ennek megfelelően az átfogó, akár rendszerszintű hatékonyságjavulást célzó központi közigazgatási szervezet- és működésfejlesztések végrehajtása, valamint az egyensúlyiirányítású kormányhivatalok és járási hivatalok kialakítása, a szervezeti működésük egyszerűsítése.

IKOP – Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program

Az IKOP az EU-val kötött 2014-20-as tervezési időszak alapján kötött Partnerségi Megállapodáshoz igazodva, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési stratégia részeként a magyar közlekedéshálózat fejlesztését, korszerűsítését, színvonalának növelését célozza meg a közúti, légi és vízi közlekedési útvonalakon. A közlekedési stratégia fő kitzései és céljai illeszkednek az Európa 2020 program célrendszeréhez. Ezek alapján az IKOP célrendszere tartalmazza az erőforrás-hatékony közlekedési módok elterjesztését, a társadalmi szinten előnyösebb személy- és áruszállítás erősítését, a szállítási szolgáltatások javítását a gazdaságfejlesztés érdekében, valamint a közlekedési infrastruktúra fizikai állományának javítását.

A stratégia a fent felsorolt célok alapján 39 beavatkozási lehetőséget állapított meg, melyeket négy csoportra bontott, ezek a következők:

- Elsődleges megvalósítási beavatkozások (legnagyobb hasznosság, legkisebb kockázat),
- Javasolt megvalósítási fejlesztési eszközök,
- Előkészítési igényű beavatkozások (ezek továbbtervezése környezeti károkat okozhat),
- Távlati lehetőségek hosszú távú megvalósítással.

A projekteket tehát megvalósíthatóságuk ideje alapján osztja fel, ezen kívül meghatározott a prioritási tengelyek esetében az is, hogy milyen területen történik a projekt végrehajtása (fővárosi, Központi Régióban történő, vagy azon kívül eső beavatkozás), illetve a közlekedési pálya és mód alapján (kötött pálya, nem kötött pálya stb.) történik besorolásra. Mindezekre épülve az IKOP négy fő prioritástengely mentén szervezi beavatkozásait és projektjeit.

RSZTOP – Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program

2011-ben Magyarország lakosságának 31%-t érintette a szegénység, az Unió átlag ezzel szemben 24,2%. A népesség szegényrétegeinek csoportjai, akiket megcéloz az OP a következők:

- Gyermeket érintő szegénység (18 éven aluliak) és a szegény gyermekes családok,
- közterületen élő személyek,
- szociálisan rászoruló, megváltozott munkaképességű emberek és a rendkívül alacsony jövedelmű időskorúak.

Mindhárom csoportnál kiemelkedő probléma a társadalmi kirekesztettség, és a társadalmi problémák újratemelődése, utóbbit kiemelt probléma a szegény gyermekes családok esetében.

MAHOP – Magyar Halgazdálkodási Operatív Program

A MAHOP célja a magyarországi halászati és halgazdálkodási módok korszerűsítése, a hazai vizek környezeti állapotának védelme, fenntartása, szükség esetén javítása, illetve a magyar halászat és halgazdaság erősítése, támogatása.

VP – Vidékfejlesztési Program

A vidékfejlesztés keretében a VP meghatározza magát a vidéki térséget, melyet a következő pontokban határoz meg, azonban a kritériumok mindegyikéhez csak a 6. intézkedésben ragaszkodik (a többi intézkedés kereteiben nincs konkrétulva ezen kritériumok alkalmazása, pontos leírása):

- a népesség 10 ezer főnél kevesebb, akkor is, ha a népsűrűség meghaladja a 120 fő/km2 értéket (összesen 3007 település, 3,97 millió lakos, 75 775 km2);
- a népsűrűség 120 fő/km2 érték alatt van (további 35 település, 591 410 fő és 7007 km2);
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok külterülete 2%-nál magasabb külterületi lakossági arány esetén - pl. városok külterületi tanyái;
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok (kivéve budapesti agglomerációt) részönkormányzatai, amelyek korábban önálló községként működtek.
- alapvetően nem jogosult a fenti jellemzők ellenére sem: Budapest és a budapesti agglomerációhoz tartozó települések.

Magyarországon a vidéki lakosság aránya a városi lakosokkal szemben magasnak minősül az Európai Unió tagállamaiban, ami pedig súlyossá teszi ezt a tényt az a vidéki térségek alacsony fejlettségi szintje, mely csupán 47%-a az Uniós átlagnak. Ezen felül a munkaképes korú népesség foglalkoztatottjainak száma is alacsony, jelentősen elmarad az EU értékeitől. A vidéki gazdaság teljesítőképessége és kapacitása is rendkívül alacsonynak mondható, a mezőgazdaság termelékenysége csak 1/3-a az EU átlagnak. Az egykori vidéki iparvárosok strukturális válsága a székuler szektorban való elhelyezkedést nehezíti, vagy ha lehetséges, a munkaerő képzetlensége jelenti a probléma gyökerét, így bár átlagosan a feldolgozóiparban dolgozók aránya hazánkban 22 és 30% közé esik (rurális-urbanus térség), elmaradott technológiával és alacsony termelékenységgel jellemezhetjük. A szolgáltatásokban a vidéki térségek 65%-át foglalkoztatják a lakosságnak, ez az érték szintén elmarad az európai átlagtól, a kvaterner szektor és a K+F+I ágazatok vidéki részesedése a foglalkoztatásban és a hazai bruttó jövedelemben elenyésző. A vidéki terek gazdasági struktúrája ezek alapján rendkívül elmarad az európai szinttől, sőt, az országon belül is elmarad a várostérségektől és a fővárostól.

A vidéki élelmiszeripar helyzete és az élelmiszeripar kapacitása rendkívül nehéz helyzetben van. A gazdasági válság óta megváltozott pénzügyi környezet, a hitelintézetek növekvő óvatossága, kockázatkentűlő magatartása különösen markánsan érinti az amúgy is alacsony tőkeellátottsággal rendelkező magyar mezőgazdasági vállalkozásokat, azon belül is a nagyobb tőkeigényű állattenyésztési, zöldséggyümölcs termesztő ágazatban tevékenykedőket. Különösen az egyéni gazdaságok (őstermelők, családi gazdaságok) szembesülnek nehézségekkel a finanszírozáshoz jutás során, mivel ezen gazdaságok a bankok számára nehezen értékelhető üzylekörnek minősülnek, többek között a hitelezési múlt, a rendelkezésre álló, megfelelően dokumentált pénzügyi információk hiánya miatt. Nehezíti továbbá a magyar mezőgazdaság finanszírozását a gyenge fedezetnyújtó

képesség. A pénzügyi válság még súlyosabban érintette az élelmiszeripart, ahol már a válságot megelőzően is a tőkehiány volt a jellemző. Az ágazat hitelezési szempontból periférikus ágazattá vált.

A fent felsorolt hátrányos helyzetet erősítő tulajdonságokkal szemben a vidéki turizmus olyan ágazat, melynek vidéki kapacitái magasabban az EU átlagnál. Infrastrukturális fejlettségük azonban nem kellően kiépített, nincsenek összhangban és együtműködésben egymással az egyes desztinációk és termékek. A vidéki turizmus, falusi turizmus, ökoturizmus stb. fontos jövedelemforrás, fejlesztési lehetőség és nem utolsósorban munkalehetőség a vidéki lakosság és települések számára, szerepe a vidéki gazdaságban kiemelkedő.

A vidéki térségek strukturális problémáin túl rendkívül alacsony a vállalkozások száma, az adott vállalkozásokban dolgozók körében pedig jellemző az alacsony képzettség vagy a nem megfelelő képzettség, ezek mind visszavetik a primer szektor termőképeségét.

A VP mindezek mellett fontosnak tartja az éghajlatváltozással szembeni védekezést, az ezt erősítő folyamatok (CO₂ kibocsátás csökkentése). Az éghajlatváltozásra különösen érzékeny ágazat a mezőgazdaság, hiszen termelékenysége (főleg a növénytermesztés) függ a csapadék mennyiségétől és eloszlásától, a napsütéses órák számától, az éves hőösszegetől stb. A VP fontos prioritása a klímaváltozás mérséklése és a káros anyagok kibocsátásának mérséklése.

Az alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői

A pályázati rendszer működését és az alkalmazandó eljárásokat, az egyes szereplők feladatait, illetve a részletes szabályokat a Kormány 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelete a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló jogszabály szabályozza.

A 2014-2020-as tervezési időszakban a pályázatok lebonyolítása négy különböző fő eljárásrend keretében zajlik:

- egyszerűsített
- standard
- kiemelt
- területi kiválasztási rendszer (TKR).

Az első három eljárásrenddel a korábbi pályázati rendszerben is találkozhattunk, ezek hasonlóan működnek továbbra is.

Ellenben a negyedik eljárás ismerete fontos lehet az önkormányzatok számára, mivel a TOP forrásainak jelentős része a TKR eljárás keretében kerülhet felhasználásra.

A TKR főbb szabályai a következők:

A területi szereplők – a TOP 1-5 prioritás esetén a megyei önkormányzat - a monitoring bizottság által jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer alapján elkészítik az Integrált Területi Programot (ITP) és benyújtják a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság működtetéséért felelős miniszter – a Nemzetgazdasági Miniszter részére.

ITP-ket a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős Nemzetgazdasági miniszter javaslatára az irányító hatóság döntésre felterjeszti a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságnak (NFK).

Az NFK határozatban dönt az egyes ITP-kről, amely tartalmazza:

- az elfogadott ITP megnevezését,
- az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezését,
- az ITP teljes 7 éves forráskeretét,
- az ITP végrehajtása révén elérendő indikátor célértékeket,
- az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt.

Az ITP módosítását évente egy alkalommal, április 30-ig kezdeményezheti a területi szereplő. A területi szereplő nem kezdeményezheti az ITP-ben az adott tárgyvérre vonatkozóan meghatározott fejlesztési igények módosítását.

Ha a területi kiválasztási rendszer eljárásrendben meghirdetett felhívásra kizárólag egy területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor a kiemelt eljárásrendre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Ha a felhívásra nem kizárólag a területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor általában a standard eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a döntés-előkészítő bizottság tagjainak száma két fő, tagjai az irányító hatóság és a területi szereplő által delegált egy-egy fő. Csak azon támogatási kérelmek támogathatók, amelyekben megjelölt támogatandó tevékenységet a döntés-előkészítő bizottság területi szereplő által delegált tagja is támogatásra javasolta.

A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszeri kereteit, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

Az OP végrehajtás szereplői a 2014-2020 közötti programozási időszakban:

- Kormány
- Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK)
- Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság (FKB)
- Az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter
- Az államháztartásért felelős miniszter
- Audit hatóság
- Igazoló hatóság
- Szakpolitikai felelős
- Irányító hatóság
- Közreműködő szervezet – TOP esetében a Magyar Államkincstár (MÁK)
- Területi szereplő – (megyék és megyei jogú városok).

Az Irányító Hatóság (IH) feladatait a TOP esetében a Nemzetgazdasági Minisztérium látja el, feladatai különösen:

- a szakpolitikai felelős és a területi szereplő bevonásával elkészíti az éves fejlesztési keret alapján a felhívást, amelynek során vizsgálja a felhívásnak
 - az operatív programhoz való illeszkedését,
 - az európai uniós és nemzeti elszámolhatóságát,
 - költséghatékonysági, adminisztratív terhek, szabályozási kötöttségek, végrehajtási költségek csökkentésére,
 - szinergia biztosítására vonatkozó szempontokat.
- előkészíti a felhívás módosítását vagy visszavonását, ha a forrásfelhasználás nem megfelelően halad,
- feladatkörében kapcsolatot tart az Európai Bizottsággal,
- kialakítja a program irányítási és kontroll rendszerét,

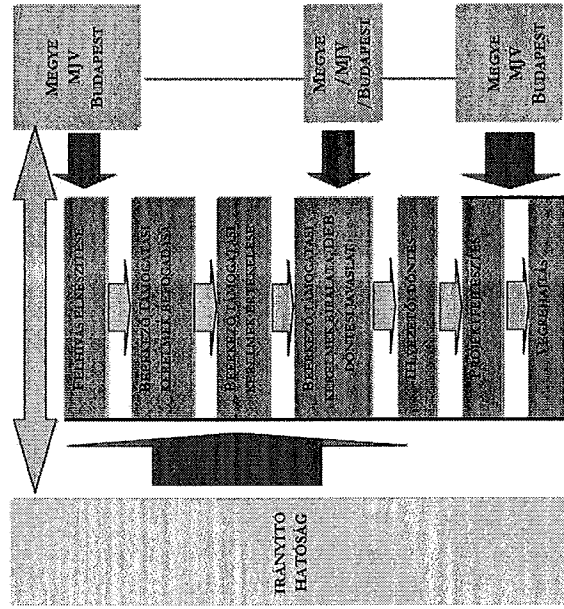
- a területi szereplők által kezdeményezett ITP módosítást jóváhagyja, amennyiben a módosítás nem érinti az ITP elfogadását rögzítő kormányhatározatban foglaltakat.

Az IH az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszterrel egyetértésben javaslatot tesz a közreműködő szervezet kijelölésére az NFK részére. Közreműködő szervezet kijelölése esetén a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendeletben az irányító hatóság feladataként meghatározott tevékenységek közül a közreműködő szervezettel történő megállapodás szerint meghatározott tevékenységeket a közreműködő szervezet látja el.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közreműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MÁK) került kijelölésre. A nemzeti gazdasági miniszter 8/2015. (III. 26.) NGM utasítása alapján a közreműködő szervezeti feladatok szakmai irányításáért a Támogatási Igazgató alá tartozó EU Támogatási Főosztály felelős.

A közreműködő szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el. Feladatkörébe tartozik többek közt, hogy beszámolót készít az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret, az éves munkaterv megvalósításában történt előrehaladásról, az egyes felhívások előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatokról.

A közreműködő szervezet az operatív program monitoring bizottságba tanácskozási joggal rendelkező tagot delegálhat.

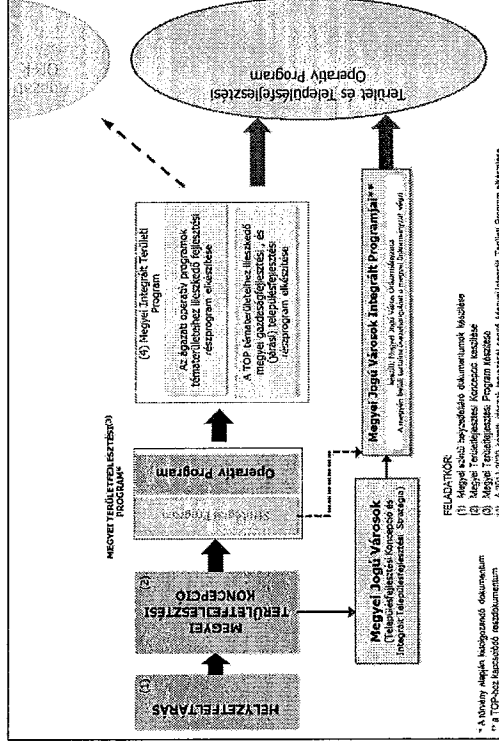
3. számú ábra: A TOP végrehajtás folyamatábrája az intézményrendszer szereplőivel

A megyei önkormányzat szerepe a területi tervezésben és programozásban

A megyei önkormányzatok tervezési feladatait a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (Tftv.), a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról szóló 1600/2012. (XII. 17.) Korm. határozat, valamint a 2014-2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről szóló 1115/2013. (III.8.) számú Korm. határozat jelöli ki. A fenti jogszabályokban foglaltak alapján a megyéknek területfejlesztési koncepciót és programot kell készíteniük, valamint közreműködnie a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések megtervezésében.

Somogy megye az NGM-NTH koordinációja mellett készítette el a megyei szintű **helyzetterelő dokumentumait**, valamint 2014 tavaszán összeállította a **megyei területfejlesztési koncepció** végleges anyagát is. A megyei területfejlesztési koncepciót a megyei Közgyűlés fogadta el, összhangban a felsőbb szintű tervdokumentumokkal (OFTK). A koncepcióra épülő **megyei területfejlesztési program** (stratégia és operatív program) elkészítését a megye a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet elvárásainak megfelelően végezte. A megyei területfejlesztési program tervezése a szakmai szakértők és szakmai testületek bevonásával, valamint a program társadalmasítása a megyei területfejlesztési koncepció megalapozása során elkészült és a Somogy Megyei Önkormányzat Közgyűlése által elfogadott **partnerségi terv** mentén történt.

A területi tervezés folyamatát és illeszkedését a nemzeti szintű OP tervezés rendszerébe az alábbi ábra mutatja:

4. számú ábra: A területi tervezés folyamata

A megyei önkormányzat tervezett feladatai a területi programozás (kiemelten az ITP) és a TOP végrehajtási rendszerében:

- Jogszabály által meghatározott feladatok:
 - *összedilítja az integrált területi programot és kezdeményezheti annak módosítását,*
 - *véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,*
 - *adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összedíltatásához,*
 - *végrehajtja az integrált területi programot.*
- Végrehajtói feladatkör:
 - *közreműködés a felhívások elkészítésében,*
 - *részvétel az értékelés és a döntési javaslat elkészítésének folyamatában,*
 - *a végrehajtás nyomon követése,*
 - *a forrásfelhasználás nyomon követése.*

Az ITP-vel összefüggésben a megyei önkormányzat feladata elsősorban tervezési feladat, amelyhez számos döntést szükséges meghoznia a megyei közgyűlésnek.

A megye döntéshozói feladata elsőként a Területi Kiválasztási Kriteérium Rendszer (a Területi Kiválasztási Eljárásrend eszköze) belső jóváhagyásakor, ezt követően a források felosztása (felosztása) kapcsán az ITP készítésekor jelentkezik. Ezen felül a megvalósítás során az ITP esetleges módosítása minden esetben közgyűlési jóváhagyást igényel.

A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a település projektjavaslatoknak meghatározásában, rangsorolásában

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja.

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP források felosztásának szerkezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorváltások),
 - ütemezését.

ITP-t készít: minden területi szereplő (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

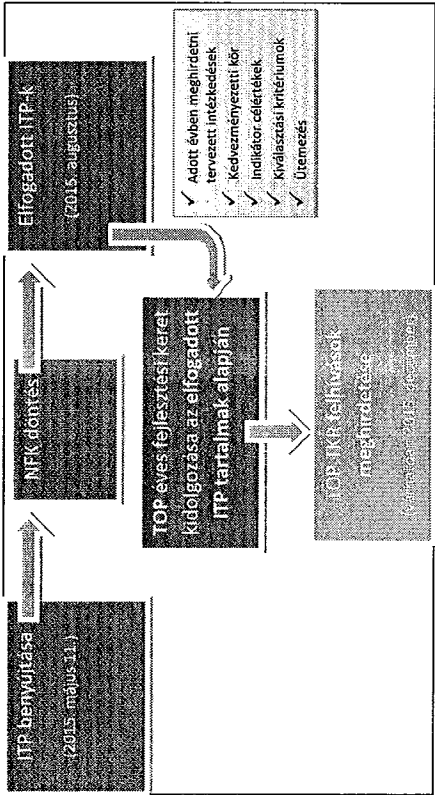
Az ITP tartalmi felépítése:

- a területi szereplő (Somogy Megyei Önkormányzat) által javasolt kiválasztási kriteériumok;
- az ITP célrendszere és integráltsága;
- az ITP forrásallokációja;
- az ITP indikátorváltásai;
- az ITP ütemezése.

Az ITP alapelei:

- Az ITP intézkedésenkénti forrásokkal dolgozik (nem projektorientált).
- A rendelkezésre álló forrásokat a területi szereplőknek forrás-felhasználási módok szerint szükséges megosztani, ezekhez pedig szintén forrásokra kell meghatározni (mindez nem igényli konkrét beavatkozásokat ismeretét).
- A megyei területfejlesztési program valamint az integrált településfejlesztési stratégia hangsúlyaitól függően szükséges meghatározni a TOP adott területi szereplőjére jutó források felosztásának belső arányait. Ennek lépései:
 1. TOP prioritástengelyen belüli, intézkedések között forrásmegosztás meghatározása (belső arány)
 2. Intézkedéseken belül forrás-felhasználási módok definiálása - a területi szereplők minőségétől függően (megye vagy MJV) eltérő módzatok kerültek bevezetésre
- 100%-os tervezés: a megye/MJV teljes, kormányhatározatban megadott ITP keretösszegére, a fejlesztési elképzelés teljes bekerülési költsége alapján számol.
- Az ITP tervezés és végrehajtás időkerete: 2014-2020 (n+3 szabály alkalmazásával).
- ITP-ben rögzítésre kerül, hogy a területi szereplő évente milyen módon kíván felhasználni intézkedésenként (kötelezettségvállalás).

A megyék és MJV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forrásait az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

5. számú ábra: Az ITP elfogadásának folyamata és kapcsolódása a TOP végrehajtási folyamathoz

Somogy megye integrált területi programjában a megye területfejlesztési programjának célsziszteméből levezetve az alábbi célok kerültek kijelölésre:

- A piaci igényekre választ adó vállalkozói szektor megerősítéséhez szükséges feltételek javítása
- A helyi termelést, közösségek önállóságát segítő fejlesztések támogatása
- Közösségfejlesztés és a hátrányos helyzetű népesség-csoportok társadalmi integrációjának elősegítése
- A közösség által használt infrastruktúrális elemek fejlesztése, kiépítése, valamint a szolgáltatási intézményrendszer infrastrukturális feltételeinek javítása

Az ITP keretében a célok mellett a megye meghatározta azokat a megye specifikus területi kiválasztási kritériumokat, amelyek a TOP forrásaira benyújtott pályázatok értékelése, kiválasztása során az Irányító Hatóság által megjelölt közös kiválasztási kritériumok mellett figyelembe vesznek. A területi kiválasztási kritériumok a fentiek okán a település által benyújtandó pályázatok összeállítás és a benyújtásról szóló döntés előkészítés során is jelentőséggel bírnak.

A Somogy Megyei Önkormányzat által meghatározott területi kiválasztási kritériumok:

- Illeszkedés a megyei területfejlesztési program célkitűzéseivel
- Hozzájárulás a társadalmi kohézió erősítéséhez
- Hozzájárulás a gazdasági versenyképesség növekedéséhez, különös tekintettel Somogy természeti adottságaira alapuló nagyobb feldolgozottsági szintet eredményező termékek előállítására

- Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez, összefüggésben a települések népességmegtartó képességének javításával illetve a helyben történő foglalkoztatás megteremtésének elősegítésével
- Hozzájárulás a megye felzárkóztatásához, és a belső területi kiegyenlítődéshez

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forrásteremtés mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi keretbe tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorvállalásokhoz való igazodás is. A Somogy megyei ITP-ben tett indikátorvállalásokat az alábbi táblázat tartalmazza.

Prioritás	ITP Indikátor neve és mértékegysége	2018-as rész cél	Végző cél (2023)
I	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe (ha)	10	75
I	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza (km)	5	18,5
I	Fejlesztett: 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (db)	60	674
II	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m2)	8000	75891
III	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (km)	7	37
III	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése (tonna CO2 egyenérték)	1800	20473
IV	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok száma (db)	9	50
IV	Helyreállított lakóegységek városi területeken (lakóegység)	10	63
V	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma (fő)	400	2432

2. számú táblázat: A Somogy megyei ITP eredményességi keretbe tartozó indikátorvállalásai

Az ITP-ben meghatározott, a megyében megvalósuló fejlesztések számára rendelkezésre álló TOP forrásteremtési intézkedéseknél bontásban az alábbi táblázat foglalja össze.

	TOP Pályázati elhívások	2016-os keret	Előirányzott terület	Fejlesztési cél	Kiemelt kedvezményezett	2017-20-as keret	Összes forrás
1.1.1	Ipari parkok, iparterületek fejlesztése	2,275	0,575			2,803	6,303
1.1.2	Incubátorházak fejlesztése	0,000				...	...
1.1.3	Helyi gazdaságfejlesztés	1,225	0,300			...	...
1.2.1	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	3,000	0,750			0,770	3,770
1.3.1	A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	1,500	0,450			1,307	2,807
1.4.1	A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	2,200	0,440			1,156	3,356
2.1.1	Barnamezős területek rehabilitációja	0,000				6,040	8,040
2.1.2	Zöld város kialakítása	1,400				...	...
2.1.3	Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések	0,600				...	...
3.1.1	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	2,000				2,095	4,095
3.2.1	Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése. Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében	2,500		0,500		3,839	6,839
3.2.2	Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,700				0,470	1,170
4.1.1	A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	0,500				0,430	0,930

4.3.1	Leromlott városi területek rehabilitációja	0,800		0,461	1,261		
5.1.1	Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási gazdaságfejlesztési együttműködések	1,350		0,944	3,644		
5.1.2	Helyi foglalkoztatási együttműködések	1,350		...	...		
5.2.1	A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,455		0,000	0,455		
5.3.1	5.3.1 Helyi közösségi programok megvalósítása	0,400		0,381	0,781		
	Összesen:	22,755	2,515	1,850	0,500	20,696	43,451
	Összesített adat						

3. számú táblázat: A TOP felhívások tervezett kerete Somogy megyében

3. A település által benyújtott projektlistában meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata

Módszertan

A vizsgálat során a benyújtott táblázatban szereplő projektötletek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezettek tartalmához, valamint a nem TOP által támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával az alábbiak szerint szám skálán (ahol a magasabb érték a legjobban megfelel):

- A projekt szakmai tartalmának illeszkedése a felhívás támogatható tevékenységi köréhez.
0: a projekt részben sem illeszkedik a felhívásokhoz;
1: a projekt egyes elemei illeszthetőek, de önállóan nem vagy jelentős átalakítással támogatható;
2: a projekt szétdarabolásával annak egyes fő tartalmi elemei illeszkednek, de a projekt áttervezést igényel;
4: a projekt tartalmának kisebb módosításával illeszthető, vagy a tervezett projekt tartalom nagy része illeszkedik, vagy a tervezett projekt tartalom komplex projekt részévé integrálva illeszkedik;
6: a projekt teljes mértékben illeszkedik a felhíváshoz,
- A projekt tervezett költségvetése megfelelő-e a felhívásban tervezett min-max. támogatási összeghatárokhoz (0: nagymértékben túllépi, vagy nem ismert a költségvetés, 1: kismértékben túllépi, 2: megfelelő),
- A projekt szerepe az ITP projektlistán (0: nem lett nevesítve, 2: a listán szerepel),
- Meghirdetésre kerülő forrásteret hiány miatti kockázat a 2016-ra tervezett megyei források vizsgálatával (0: a megyei forrásteret a tervezett projekt összes elszámolható költségénél kevesebb, vagy nem ismertek a projekt költségei; 1: a megyei forrásteret a tervezett projekt összes elszámolható költségének 1-5-szöröse; 4: a megyei forrásteret a tervezett projekt összes elszámolható költségének több, mint 5-szöröse).
- A finanszírozást biztosító felhívás tervezett dátuma (megyei pályázati ütemterv) mikori (1: 2016. III. negyedév, vagy későbbi, 2: 2016. II. negyedév, 4: 2016. I. negyedév, esetleg korábbi),
- A projekt megvalósítás várható időigénye (1: kevesebb, mint 1 év, 2: 1-2 év között, 3: több mint 2 év).

Összesen az alábbi táblázatban szereplő 5 projekt illesztésére és értékelésére került sor, mely projektek a megyei projektgyűjtés során fogalmazódtak meg:

Sorszám	Projekt címe	Várható költség
1	Orvosi rendelő energetikai korszerűsítése, felújítása	60 000 000
2	Helyi piac létrehozása	14 000 000
3	Szociális alapellátás fejlesztése	10 000 000
4	Hivatal és Diákbusz épületének felújítása	50 000 000
5	Településszerkezeti terv módosítása	n.a.

TOP 1. prioritás Társégi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére

A TOP 1. prioritás keretében az alábbi hat pályázati felhívás került betervezésre (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

1.1.1. Ipari parkok, iparterületek fejlesztése
1.1.2. Inkubátorházak fejlesztése
1.1.3. Helyi gazdaságfejlesztés
1.2.1. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
1.3.1. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitását elősegítő közlekedésfejlesztés
1.4.1. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát munkába állást segítő intézmények, szolgáltatások fejlesztésével

1. Projektjavaslat címe: Helyi piac létrehozása

Rövid tartalma: Szentbalázs központi helyen felszik. A környékén több gyümölcsös és szőlő is található. Ezen termékek értékesítéséhez kerülné kialakításra egy helyi piac a falu központjában a buszforduló mögött. Kialakításra kerülné egy zárt - faluközpont képébe illeszkedő- árusító épület, mellette kerülnének kialakításra a fedett elárúsító standok.

Tervezett összköltsége (Ft): 14 000 000,- Ft

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 1.1 intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez illeszkedik. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához a TOP-1.1.3 -15 számú, „Helyi gazdaságfejlesztés” című pályázati felhívás biztosít, melynek egyik fókuszában az önkormányzatok és az önkormányzati tulajdonú vállalkozások kisléptékű termékelőállításához, rövid ellátási láncokhoz kötődő (pl. piac) logisztikai fejlesztései állnak. A felhívásban önállóan támogatható tevékenységek között szerepel a helyi termelők, helyi piacra jutásának támogatása, azaz a piaci terület (vásár, kültéri elárúsítóhely, termelői piac, stb.) infrastruktúra kiépítése, valamint a termelést követő műveletekhez (tárolás, hűtés, válogatás, mosás, csomagolás) kezeléséhez kapcsolódó infrastruktúra kiépítése (pl. raktár, hűtőházak kialakítása) szolgáltatásként történő biztosítása.

Új építés esetén csak olyan projektjavaslatok valósíthatók meg, amelyek építési engedélyezési tervdokumentációja, illetőleg az alapján, az építési hatóság által kibocsátott jogerős és végrehajtható építési engedélye megfelel a hatályos OTÉK előírásainak, továbbá új építés esetén teljeskörű (nem projektarányos) komplex akadálymentesítést kell megvalósítani.

A fejlesztések minden önállóan támogatható tevékenység esetében a helyi termelőket, helyi alapanyagokat helyezik előtérbe, mely cél biztosítása az üzleti tervben bemutatásra kerül.

A fejlesztés eredményeképpen az önkormányzat az alábbi szolgáltatásokat nyújthatja helyi termelők, vállalkozások számára **(kizárólag post-harvest manipuláció jellegű tevékenységek esetén):**

- a. raktározás
- b. hűtve tárolás
- c. hűtött áru raktározása
- d. kommissiózás
- e. terület bérbeadása (raktározás, hűtőház esetén is)

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségípusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni: ingatlan vásárlás 2%; területi előkészítés (régészeti feltárás, földmunkák, stb.) 2%; eszközbeszerzés 50%.

Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 1 125 MFT.

TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

A TOP 3. prioritás keretében az alábbi három pályázati felhívás került betervezésre (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

3.1.1	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés
3.2.1	Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékony-ság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.
	Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében

1. Projektjavaslat címe: Hivatal és Diákbusz épületének felújítása

Rövid tartalma: Szentbalázs központjában lévő Polgármesteri Hivatal épületének az energetikai korszerűsítését tervezi az Önkormányzat. A fűtést megújuló energiaforrásból kívánja megoldani. Mivel a hivatalhoz nagyon közel fekszik a Diákbusz és az IKSZT épülete, ezen épületek fűtését is egy központi helyről szeretnék megoldani faapríték-tüzelésű kazánnal, a helyiségekben található gázkonvektorokat le kívánják cserélni fafűtésre. Elengedhetetlen az épületek külső hőszigetelése is, valamint a nyílászárók cseréje. Az épületek energetikai tényezőinek javítása érdekében szükséges a Polgármesteri Hivatal és a Diákbusz tetőcseréje is. A világítótesteket is szeretnék kicserélni korszerű, energiatakarékos megoldásra.

Tervezett összköltsége (Ft): 50 000 000.-Ft

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem szerepel a listán

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 3.2 intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez illeszkedik. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához várhatóan a TOP-3.2.1-15 számú, „**Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése**” című pályázati felhívás biztosít, melynek fókuszában a felhívásban meghatározott önkormányzati intézmények hatékonyabb energiahasználatának, racionálisabb energiagazdálkodásának elősegítése áll, amelyen belül alcélként jelenik meg:

- a megyei-, települési- illetve nemzetiégi önkormányzatok tulajdonában lévő intézmények, épületek illetve infrastrukturális létesítmények energiahatékony-ságot célzó felújítása és fejlesztése, amennyiben az egyes beruházások a fosszilis energiahordozókból származó üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának csökkentését szolgálják;

- a hazai megújuló energiaforrások fokozottabb használata, mivel az elmarad az EU átlagtól, ugyanakkor Magyarország ilyen jellegű potenciálja több területen is kimagasló. Ezért további cél a projektek keretén belül a megújuló energiaforrások elérhetőbbé tétele, használatának ösztönzése, népszerűsítése.

Somogy megye vonatkozásában a várható forrásteret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 2 500 M Ft.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások: a projektjavaslat tervezett elemei illeszkednek a támogatható tevékenységekhez, azonban a tető cseréje nem lehetséges, illetve az alábbi kikötéseket érdemes figyelembe venni:

Önkormányzati tulajdonú épületek energiahatékony-ság-központú fejlesztése, külső határoló szerkezeteik korszerűsítése által önállóan támogatható az alábbiak szerint:

- Épületek hőtechnikai jellemzőinek javítása, az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006 (V. 24.) TNM rendelet (továbbiakban: TNM rendelet) az energia-megtakarítási célú felújításokon belüli „hazai vagy uniós forrás vagy központi költségvetésből származó támogatás igénybevételeivel” megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó szabályozása szerint, a külső határoló szerkezetek (beleértve a pince- és záródémeket vagy a fűtött tetőteret határoló szerkezeteket) utólagos szigetelésével, külső nyílászárók cseréjével vagy korszerűsítésével, vagy az épületek nyári, passzív hővédelmének javításával.

Napkollektorok telepítése és hőközlő rendszerre kötése önállóan támogatható, amennyiben a megújuló energiaforrást alkalmazni kívánó épület megfelel a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet 1. melléklet II. részében foglalt előírásoknak.

Utólagos épület-hőszigetelés alkalmazása esetén:

- Támogatási feltétel a TNM rendelet szerinti „jelentős felújítás” definíciójában szereplő felújítási arány meghaladása.
- Jogszabályi feltétel a TNM rendelet hatályos szabályozásában megfogalmazott követelmények teljesülése a beruházás után (műemléképületek és a már megkezdett beruházások kivételével).
- A hőszigeteléshez kapcsolódóan az épületszerkezeti elemek vízszigetelése is elvégezhető, amennyiben a meghatározott fajlagos költséghatáron belül megvalósítható.

Nyílászáró csere vagy korszerűsítés esetén:

- Nyílászárócsere- vagy korszerűsítés csak akkor alkalmazható, amennyiben a korszerűsíteni kívánt nyílászáró nem felel meg a TNM rendelet támogatási kérelem benyújtása időpontjában hatályos szabályozása és a Felhívás szerinti vonatkozó követelményeknek.

A megújuló energiaforrást alkalmazni kívánó épületekre vonatkozó követelmény:

- A megújuló energiaforrást alkalmazni kívánó épületnek legalább a felújítás után meg kell felelnie a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet 1. melléklet II. részében foglalt előírásoknak.

Amennyiben olyan funkció is működik az épületben (kivéve a TOP 1.4, 4.1, 4.2 felhívásaihoz kapcsolódó funkciókat), amely a felhívás keretében nem támogatható a közös használatú, vagy nem támogatható tevékenységeknek helyt adó helyiségek, épületrészek költségeinek arányosítására figyelemmel kell lenni.

A közszolgáltatást végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület felújítása során kötelező az akadálymentesítés.

TOP 4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

A TOP 4. prioritás keretében az alábbi három pályázati felhívás megjelenése várható (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

4.1.1. Egészségügyi alapelátás infrastrukturális fejlesztése
4.2.1. A szociális alapszolgáltatások infrastrukturális bővítése, fejlesztése
4.3.1. Leromlott városi területek rehabilitációja

1. Projektjavaslat címe: Orvosi rendelő energetikai korszerűsítése, felújítása.

Rövid tartalma: Szentbalázon található 6 települést kiszolgáló orvosi rendelő. Jelenlegi állapotában teljesen elavult. A 80-as években épült. Azóta jelentős felújítás nem történt rajta. A jelenlegi háziorvos hamarosan nyugdíjba megy, ezért a helynek betöltését nagyban akadályozza a rendelő jelenlegi állapota. A tervezett beruházás a következőkből állna: fűtőkorszerűsítés. A jelenlegi állapotban az építmény létesítésekor alkalmazott olajfűtés tartályai még az épületben vannak. Ezeket mindenképpen el kell távolítani. A fűtést a jövőben faaprítékkal kívánjuk megoldani. A helyiségek fűtésénél pedig falfűtést kívánunk alkalmazni. A nyílászárók mindenképp cseréire szorulnak. Ezek nagy része fém nyílászáró, ezt hőszigeteltre szeretnénk cserélni. Az épület szigetelését szintén meg kívánjuk oldani. Az épület akadálymentesítése sem megoldott. Ezt is meg kívánjuk oldani. Az épülethez tartozó orvosi lakást szintén fel kívánjuk újítani. A pályázati pénzből eszközbeszerzést, illetve gépjármű beszerzést is szeretnénk. Ezzel is vonzóbbá téve a praxist a leendő háziorvosunk számára.

Tervezett összköltsége (Ft): 60.000.000,- Ft

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): Nem szerepel a listán.

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 4.1 Intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez nagymértékben illeszkedik. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához várhatóan a TOP-4.1.1.-15 számú, Egészségügyi alapelátás infrastrukturális fejlesztése című pályázati felhívás biztosít, melynek fókuszában az alapelátáshoz sorolt szolgáltatások fejlesztésének keretében a háziorvosi szolgáltatnak – felnőttek, gyermek, vegyes praxis –, a fogorvosi szolgáltatnak, az alapelátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásnak és a védőnői szolgáltatásoknak helyt adó épületek, épületrészek fejlesztésére, új építésére, továbbá a nem iskolai épületekben működő iskolaorvosi rendelők infrastruktúra fejlesztése állnak.

Somogy megye vonatkozásában a várható forrásteret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 700 M Ft.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások:

A projektfejlesztés során kiemelt figyelmet szükséges fordítani, hogy a háziorvosi rendelő fejlesztése azon települések esetében támogatható, ahol a fejlesztendő háziorvosi szolgálat által az adott ellátási körzetben ellátott betegek száma eléri az 900 főt, gyermek háziorvosi szolgálat esetén 300

főt. Vegyes praxis esetében az ellátási körzetbe tartozó felnőtt és gyermek létszámnak együttesen kell elérnie az 900 főt, valamint a praxisnak betöltöttnnek szükséges lennie (a praxis abban az esetben számít betöltöttnnek, ha szerepel az Országos Alapellátási Intézet Praxis 1. programjában), helyettesítéssel betöltött praxis betöltetlennek minősül. Amennyiben a projekt benyújtásának időpontjában a fejlesztéssel érintett védőnői szolgálat/háziorvosi/fogorvosi/iskola-egészségügyi szolgáltató praxis betöltetlen, a Támogatást igénylőnek a Támogatási Szerződésben a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalnia szükséges, hogy projektzárásig a praxis betöltésre kerül.

Az ellátott betegek száma esetében kizárólag az ellátási körzetbe tartozó, OEP által igazolt ellátandó lakosság szám (leadott kártyaszám nem!) vehető figyelembe.

A pályázati felhívás az alábbi tevékenységek megvalósítását teszi kötelezővé: akadálymentesítés, azbesztemntesítés, energiahathatékonyági intézkedések, nyilvánosság biztosítása.

Az épület energetikai célú felújítása esetében már a projektfejlesztés kezdeti szakaszában kiemelt figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a fejlesztés eredményeként „DD - korszerűt megközelítő” minősítést szükséges elérni, ez alól kivételt képeznek azok az épületek, amelyek helyi vagy műemlékvédelem alatt állnak. Kiemelendő, hogy az elérendő energetikai besorolást épületszinten szükséges vizsgálni, így amennyiben a fejlesztendő épület egyéb funkciójú intézménynek is helyet biztosít a költségek arányosítása szükséges. Akadálymentesítés tekintetében a közszolgáltatást végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélfogalmat lebonyolító épület/épületrész építése/felújítása során kötelező az akadálymentesítés (komplex, valamennyi fogyatékosági csoportra kiterjedő – fizikai és info-kommunikációs - akadálymentesítést köt ki a felhívás).

Kiemelt figyelmet szükséges fordítani a felújítani tervezett szolgálati lakás esetében bútorzat beszerzése nem támogatható, valamint, hogy a szolgálati lakás fejlesztésére fordítható költségmaximum a tervezett összköltség maximum 15%-a, de legfeljebb bruttó 10 Mft.

A beszerzeni tervezett gépjármű esetében a megalapozó dokumentumban indokolni szükséges, hogy a beszerzett járművet mely szolgáltató kapja, valamint az érintett szolgáltató esetében mekkora az általa ellátott terület (településszám; lakosság szám/település; gondozottak száma/település, távolságok, otthonukban ellátott betegek száma stb.).

A szakmai eszközök beszerzése esetében, amennyiben sürgősségi ellátás eszközei is beszerzésre kerülnek (pl.: sürgősségi táskák, defibrillátor) az orvosi rendelő kompetens alkalmazottjának vállalnia szükséges, hogy legalább 5 évente a sürgősségi ellátás vizsgával egybekötött továbbképzésen vesz részt. Amennyiben a védőnői tanácsadó is felújításra kerül, úgy a védőnői eszközök esetében minimum 1 db mobilkészlet (notebook, tablet) beszerzése, valamint az 5 évnél idősebb informatikai eszközök cseréje kötelező, illetve a védőnői mérőművekről szűrőrehoz szükséges eszközök beszerzése is kötelező, amennyiben nem kerültek beszerzésre korábban TÁMOP-6.1.3/A projekt keretében.

A szakmai értékelés pontozása során a fejlesztés nem értékelhető maximális pontszámmal, mivel fejlesztésről azon típusú információk nem kerültek részletezésre, hogy kerülnek-e szakmai eszközök beszerzésre, a fejlesztéssel érintett e a védőnői szolgálat, kívánnak-e belső funkcionális tereket kialakítani, létesítményt bővíteni, gépjármű beállót létesíteni, stb.

2. Projektjavaslat címe: Szociális alapellátás fejlesztése.

Rövid tartalma: Az önkormányzat tulajdonában lévő Elemózsa Nonprofit Kft. által üzemeltetett konyhát szeretnénk felújítani. Illetve a konyha eszékőparkját lecserélni, a jelenlegi eszközök ugyanis már elavultak, nem energiatakarékosak. A konyha gondoskodik a szociális étkeztetésben résztvevők napi egyszeri meleg étellel történő ellátásáról.

Tervezett összköltsége (Ft): 10.000.000,- Ft

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 1 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): Nem szerepel a listán.

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 4.2 Intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez illeszthető. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához várhatóan a TOP-4.2.1-15 számú, **Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése** című pályázati felhívás biztosít, melynek fókuszában a Szociális törvény 57. § (1) c) – j) pontjaiban definiált szolgáltatások és a Gyermekvédelmi tv. 15. § a) – c) pontjaiban nevesített szolgáltatások állnak. Ennek keretében étkeztetés, közösségi ellátások, házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás, család- és gyermekjóléti szolgálat/központ támogatható.

Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára **500 M Ft.**

Amennyiben az intézkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások:

A felhívás keretében abban az esetben lehetséges a fejlesztés, ha a konyha a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő adagszám engedély alapján legalább 51%-ban szociális étkeztetést lát el (szociális alapszolgáltatásban és szakosított szociális ellátásban részesülőket is beleértve),

- az ezen kívüli tevékenysége pedig kizárólag köznevelésben (óvoda, iskola) résztvevők és 0-3 éves gyermekek étkeztetését szolgálja, akkor a konyha fejlesztésére eső költségek (infrastruktúra fejlesztéshez kapcsolódó és egyéb járulékos, elszámolható költségek egyaránt) arányosítás nélkül elszámolhatóak.

- a szociális ellátásban és/vagy köznevelésben résztvevők étkeztetésén kívül más, for-profit típusú étkeztetés is megvalósul, akkor az adott fejlesztésre jutó - építési és járulékos (kapcsolódó szolgáltatások, eszközbeszerzés) – költségeket a működési engedélyben feltüntetett adagszám alapján arányosítani szükséges.

Ha a konyha az engedélyében szereplő adagszám alapján 51%-ban 0-3 éves gyermekek és/vagy óvodai, kisebb arányban pedig szociális étkeztetést lát el, akkor a konyha fejlesztése az intézkedés keretében nem biztosított, azonban támogatására a TOP 1.4.1 „A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével” című intézkedés keretében nyílik lehetőség.

Ha a konyha a népegészségügyi intézet által engedélyezett adagszám alapján legalább 51%-ban más közintézmények ellátásához kapcsolódik (pl. iskolai étkeztetéshez), kisebb arányban pedig szociális

étkeztetést lát el, akkor a konyha fejlesztése a TOP-1.1.3 „Helyi gazdaságfejlesztés” című intézkedés keretében támogatható. (Csak városi rangú települések esetében 10.000 fő népességszám felett)

A projektfejlesztést, kizárólag a fenti feltételek figyelembevételével és részletes megvizsgálásával ajánlott megkezdeni.

A pályázati felhívás az étkeztetés fejlesztéséhez kapcsolódóan az infrastrukturális felújítás mellett lehetőséget biztosít eszközbeszerzésre is, ugyanakkor az alábbi tevékenységek megvalósítását teszi kötelezővé: akadálymentesítés, azbesztmentesítés, energiahatékonysági intézkedések, nyilvánosság biztosítása.

Az energiahatékonysági fejlesztések esetében kiemelendő, hogy „DD – korszerűt megközelítő” energetikai besorolású fejlesztési szintet szükséges a projekt megvalósulásával elérni, amit épületszinten szükséges vizsgálni, így amennyiben a fejlesztendő épületben az étkeztetésen, konyhán kívül egyéb intézmény is működik, úgy a költségeket arányosítani szükséges.

A projektfejlesztés során ki szükséges térni arra is, amit későbbiekben a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni, hogy a projekt illeszkedik, miként illeszkedik a helyi önkormányzat/kistérség szociális szolgáltatástervezési koncepciójához, melyről a projektgazdának nyilatkoznia is szükséges.

A pályázat kivitelezhető, benyújtható Szentbalázs önkormányzata által is, amennyiben a szolgáltatásnak helyet biztosító épület tulajdonosa az Önkormányzat, ez esetben az intézmény üzemeltetőjének csupán a hozzájárulása szükséges a fejlesztéshez, és a projekt későbbi fenntartásához, de az intézmény fenntartó is

A szakmai értékelés pontozása során a fejlesztés nem értékelhető maximális pontszámmal, mivel fejlesztésről azon típusú információk nem kerültek részletezésre, hogy a konyha milyen arányban lát el szociális étkeztetést.

Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések

Vidékfejlesztési Program (VP) keretében megvalósításra javasolt projektek:

1. Projektjavaslat címe: Polgármesteri hivatal és Művelődési ház felújítása

Rövid tartalma: Szentbalázs központjában lévő Polgármesteri Hivatal épületének az energetikai korszerűsítése. Megújuló energiaforrás alkalmazása. Mivel a hivatalhoz nagyon közel fekszik a Diákbazis és az IKSZT épülete, ezen épületek fűtését is egy központi helyről kívánják megoldani. A tervezett fűtés központi faapríték-tüzelésű lenne. Ezzel párhuzamosan a helyiségekben található gázkonvektorokat le kívánják cserélni fafűtésre. Elengedhetetlen az épületek külső hőszigetelése is, valamint a nyílászárók cseréje. Az épületek energetikai tényezőinek javítása érdekében elengedhetetlen a Polgármesteri Hivatal és a Diákbazis tetőcseréje is. A világítótesteket is korszerű, energiatakarékos megoldásúra.

Tervezett összköltsége (Ft): 50 000 000,- Ft.

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2-3 év

A projekt melyik listán szerepel (megyei ITP és/vagy ITS): listán nem szerepel.

A Vidékfejlesztési Program (VP) keretében a **VP-6-7.4.1.1-16** számú „Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés” című felhíváshoz illeszthető.

A projektjavaslat illeszthető a felhívásba, annak is a 2. célterületébe „Településképet meghatározó épületek külső felújítása: a fejlesztéssel érintett épület, épületek, épületrészek külső felújítása.”

Felhívom a figyelmet, hogy a fejlesztéssel érintett épület, épületek, épületrészek külső felújítása támogatható önállóan. Ezzel együtt (bár önállóan nem támogatható tevékenységként) támogatható a fejlesztéssel érintett épület energetikai korszerűsítését szolgáló külső és belső felújítás, korszerűsítés, átalakítás, azaz az épület hőszigetelése, a világítási rendszerek energiatakarékos átalakítása, továbbá a fűtési rendszer korszerűsítése. A pályázat támogatja ezen felül a megújuló energiaforrás megvalósítását (bár önállóan nem támogatható tevékenységként), így a napeleemes rendszer kiépítése részét képezheti a pályázatnak. A pályázat lehetőséget biztosít a külső és belső nyílászárók cseréjére is.

A felhívás lehetőséget biztosít (a felújítással együtt) a zöldfelület rendezésére, parkosításra, parkoló kialakítására, felújítására, használati és látvány térelemek beszerzése fejlesztése (padok, kukák, kandeláberkek).

Felhívom a figyelmet, hogy a nem energiatakarékosságot szolgáló belső átalakítások, például festés költsége nem elszámolható.

Fontos megjegyezni, hogy ha az épülethez energetikai szempontból hozzányúl az önkormányzat, akkor 10 % fajlagos energiatakarékosság javulás teljesítése elvárás, amit szakértői véleményekkel kell alátámasztani.

A pályázat nem támogatja az Önkormányzati bérletkás felújítását, korszerűsítését, továbbá természetes személy tulajdonában álló ingatlan felújítását, korszerűsítését.

Jelen felhívás keretében a támogatás intenzitása 85%, tehát 15% önerőt kell biztosítani. Vagyis 50 000 000 Ft-os összköltséggel számolva az önerő összege: 7 500 000 Ft.

4. Összegző javaslat a település fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra

Az értékel 5 projekt adatait és pontszámait az alábbi táblázat mutatja. Négy projekt ért el 14 pontot vagy magasabb értéket. Elsősorban ezekre a projektekre érdemes fókuszálni, de a 10 pont feletti projektek is még vizsgálандóк olyan szempontból, hogy milyen módon lehet javítani rajtuk. A „Hivatal és Diákbazis épületének felújítása” projektetlem vizsgálatára mind a TOP, mind a VP keretében sor került, így az a táblázatokban duplán szerepel. A „Településszerkezeti terv módosítása” projektetlem a jelenlegi felhívásokba kapcsolódó elemként sem tehető be, valamint a későbbi megjelenések sem adnak lehetőséget ennek elszámolására.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időről-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

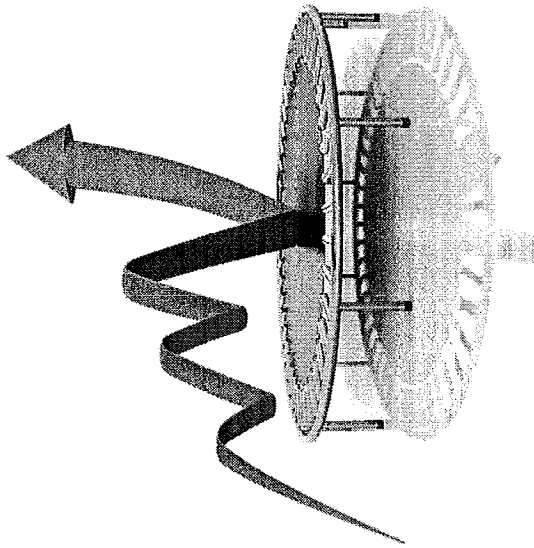
TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesítő értékelése

5.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő OP felhívás kódja	Szakkmai illeszkedés pontszáma	Költségvetés illeszkedés pontszáma	ITP/ITS nevesítés pont- száma	Forráskeret hiány kockázati pontszáma	Felhívás ütemerv pontszáma	Projekt megvalósítás pontszáma	Szakkmai összesít- telt pont- szám	Ütemezéssel kiegészített összesített pontszám	Összesít- rangsor
1	Orvosi rendelő energetikai korszerősítés c, felújítása	60 000 000	TOP-4.1.1-15	4	2	0	1	4	2	7	13	5
2	Szociális alapellátás fejlesztése	10 000 000	TOP-4.2.1-15	4	2	0	4	4	1	10	15	4
3	Hivatal és Diákbazis épületeinek felújítása	50 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	4	2	0	4	4	2	10	16	3
4	Helyi piac létrehozása	14 000 000	TOP-1.3-15	6	2	0	4	4	2	12	18	1
5	Hivatal és Diákbazis épületeinek felújítása	50 000 000	TOP-3.2.1-15	6	1	0	4	4	2	11	17	2
6	Kézei terv módosítása	n.a.	nincs		0	0	0	0	0	0	0	6

TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora

S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő OP felhívás kódja
1.	Helyi piac létrehozása	14 000 000	TOP-1.1.3-15
2	Hivatal és Diákbazis épületének felújítása	50 000 000	TOP-3.2.1-15
3	Polgármesteri hivatal és Művelődési ház felújítása	50 000 000	VP-6-7.4.1.1-16
4	Szociális alapellátás fejlesztése	10 000 000	TOP-4.2.1-15
5	Orvosi rendelő energetikai korszerűsítése, felújítása	60 000 000	TOP-4.1.1-15
6	Településszerkezeti terv módosítása	n.a.	nincs

PÁLYÁZATI DÖNTÉS ELŐKÉSZÍTŐ
TANULMÁNY GÁLOSFA KÖZSÉG
FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEIHEZ

Készítette:
Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési
Ügynökség Nonprofit Kft
2016. február 23.

Tartalom	
Vezetői összefoglaló.....	3
1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai.....	5
Az Operatív Programok (OP) rendszere.....	5
Az alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői.....	15
A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői.....	16
A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a város projektjavaslatainak meghatározásában, rangsorolásában.....	19
2. A város által a Somogy Megyei Önkormányzat számára benyújtott projektlista, valamint Gálosfa Község által meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata.....	25
Módszertan.....	25
TOP 1. prioritás Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére.....	27
TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken.....	29
Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések.....	37
Egyéb projektek.....	41
3. Összegző javaslat a település fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra.....	42

Vezetői összefoglaló

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszeri kereteit, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MAK) került kijelölésre. A közműködő szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el.

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja. ITP-t minden területi szereplő készít (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP forráskeretek felhasználásának szervezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorvállalások),
 - ütemezését.

A megyék és MIV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forráskereteit az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forráskeret nagysága mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi keretbe tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorvállalásokhoz való igazodás is.

A vizsgálat során benyújtott táblázatban szereplő projektötletek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezettek tartalmához, valamint nem TOP támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával.

Az értékel 9 projekt adatait és pontszámait az alábbi táblázat mutatja. Benyújtásra 6 projekt javaslat került, azonban azok közül az önkormányzati épületek energetikai szempontú vizsgálata két pályázati felhívás alapján is vizsgálatra került. Az első 3 projekt ért el 14 pontnál magasabb értéket. Elsősorban ezekre a projektekre érdemes fókuszálni, de a 10 pont feletti projekteket is érdemes megvizsgálni olyan szempontból, hogy milyen módon lehet javítani rajtuk. Több projekt esetében nem állt rendelkezésre megfelelő mélységű információ az értékeléshez, illetve egyes pályázati felhívások tartalma sem ismert, ami szintén befolyásolja a rangsort. Az illesztett pályázati felhívások esetében

néhol még csak tervek láttak napvilágot, a ténylegesen megjelenő pályázati felhívások elérhetnek ettől, ami befolyásolhatja az illeszkedést.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időről-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

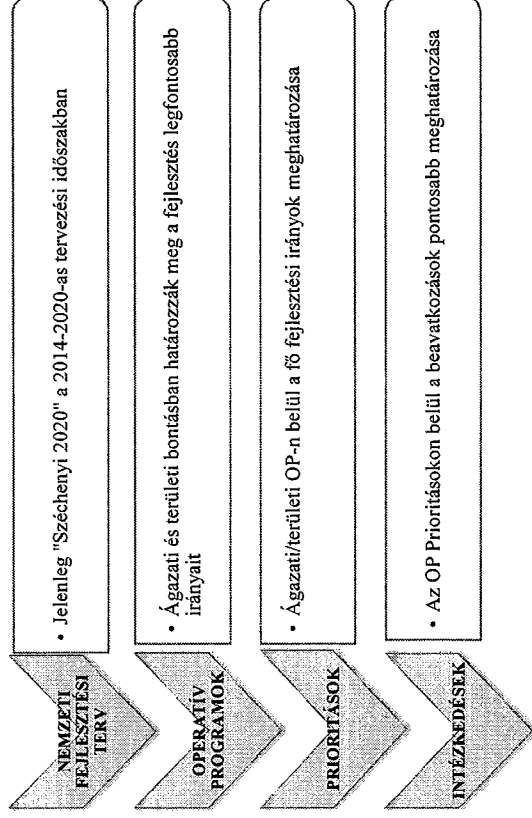
1. számú táblázat: A projekt javaslatok összesített rangsora:

Rangsor szám	Projekt címe	Tervezett összköltség (ft)	Illeszkedő TOP felhívás kódja	Pontszám
1.	Önkormányzati többfunkciós épület felújítása (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat)	37 000 000	TOP-3.2.1-15	15
2.	Önkormányzati többfunkciós épület felújítása (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	37 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	15
3.	Faluház (közösségi- és kultúrház) felújítása (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	3 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	15
4.	Óvoda fűtőkorszerűsítése (humán infrastruktúra szempontú vizsgálat)	6 000 000	TOP-1.4.1-15	13
5.	Óvoda fűtőkorszerűsítése (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat)	6 000 000	TOP-3.2.1-15	13
6.	Faluház (közösségi- és kultúrház) felújítása (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat)	3 000 000	TOP-3.2.1-15	13
7.	Falugondnoki szolgálat	10 000 000	VP-6-7.4.1-16	12
8.	Buszforduló felújítása új buszváró építéssel	1 500 000	TOP-3.1.1-15	6
9.	Közüvilágítás korszerűsítése	5 000 000	nem illeszkedik	0

1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai

Az Operatív Programok (OP) rendszere

Az operatív programok ágazati, illetve területi bontásban biztosítják azt, hogy az adott ágazaton belül (ami az adott operatív program témáját jelenti) a támogatások igényelhetők legyenek.

A nemzeti fejlesztési terv egy állam eszköze arra, hogy forrásokat igényelhessen az EU pénzügyi alapjaiból. A legfontosabb források közé tartozik az ERFA, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az ESZA, az Európai Szociális Alap. Mellettük a Kohéziós Alap kereteiből érkezik forrás hazánkba, ami a fejletlenebb és újonnan csatlakozó tagállamok felzárkózását hivatott biztosítani és támogatni. Ezeken kívül (mivel ezek jellemzően átfogóbb jellegűek) léteznek ágazati szempontból sokkal speciálisabb alapok is, mint az EU EMVA (Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap) pénzügyi alapja, vagy a nemzetközi integrációt elősegítő közösségi alapok (Jasper, vagy Jessica). Az, hogy egy projektet melyik alapról finanszírozzunk meg van határova az operatív programban, hiszen az operatív programokat az Európai Bizottság már előzetesen jóváhagyja, így a finanszírozási keretét és módjait is.

Ágazati OP-k

A legfontosabb államháztartási és fenntartási kérdések, témák köré szerveződnek.

Például:

- Gazdaságfejlesztés és innováció

- Környezetvédelem és energiagazdálkodás
- Emberi Erőforrás és társadalmi megújulás
- Közelekedés
- Közfelfüggetés és közigazgatás

Az ágazati szűkítés mellett területi operatív programok is vannak, amelyek fókuszában a tér, a terület áll. Az ország hátrányosabb helyzetű területeinek felzárkóztatására törekszik olyan módon, hogy az operatív programok prioritásai ágazati bontásban strukturalitak, ezáltal egy átfogó és koherens fejlesztési irányt adnak a lezáruló térségeknek és fontosabb fejlesztési célterületeknek. A fejlesztések fókuszában olyan térségek állnak, melyek GDP/fő értéke az EU-s átlag 70%-át nem éri el (a strukturalis alapok esetében). A Kohéziós Alapra való jogosultság tekintetében „elegendő” az EU átlagos egy főre jutó GDP-nek 90%-a alatt teljesíteni.

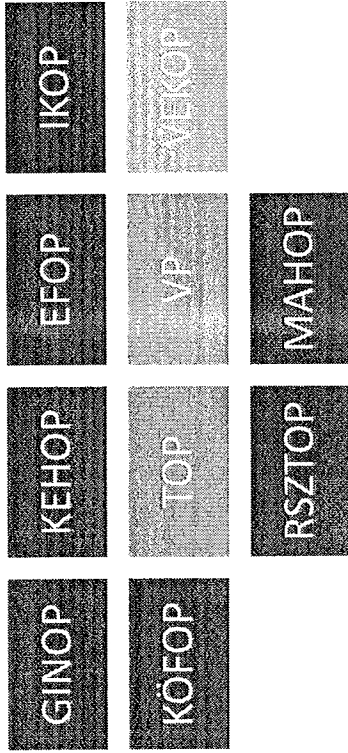
Az OP tartalmi elemei

Az operatív programban meg kell határozni az OP célját és háttérét mindennekeelőtt. Ezt követik a prioritási tengelyek, egy gazdaságfejlesztés operatív programnál például külön prioritási tengelyt jelent a kkv-k fejlesztése, a mezőgazdaság, ipar, vagy az innováció ösztönzés. Egy területi fókuszú OP prioritási tengelyei ágazati szinten strukturalitak, tehát lesz külön a gazdaságfejlesztésre fókuszáló prioritási tengely, településfejlesztésre, környezetgazdálkodásra vagy társadalmi felzárkózásra koncentrálo is.

A prioritásokon belül határozzák meg az intézkedéseket, amelyek már konkrét fejlesztési irányokat vetítenek előre. Ez a témától függően rendkívül különböző lehet, például gazdaságfejlesztés esetében külön intézkedés lehet az eszközbeszerzés is, egy környezetgazdálkodás témában viszont külön intézkedést képezhetnek a vízrendezési munkálatok, az intézkedésen belül meghatározott tevékenységek száma az első esetben lehet 3, utóbbi esetében akár 10-12 tevékenységet is magába foglalhat.

Az intézkedések esetében fel kell tüntetni a kedvezményezettek körét, ők azok, akik pályázhatnak az intézkedésen belül meghatározott tevékenységekre. Az intézkedések földrajzi fókuszja is meghatározott (például: az ország bármely területe, vagy a hátrányos, konvergencia régiók területe, Megyei Jogú Városok területe stb.)

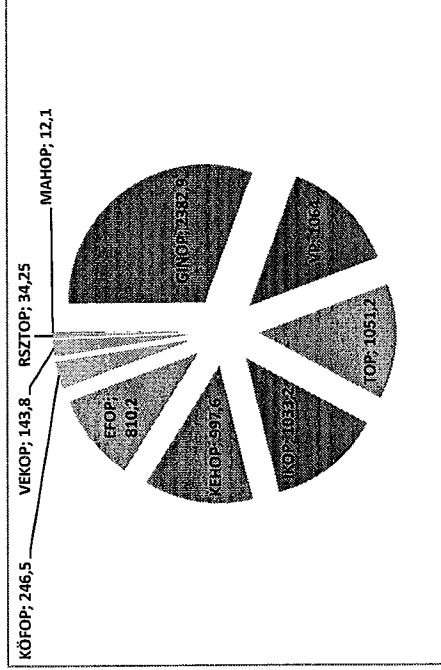
A Széchenyi 2020 operatív programok a következők:

- GINOP: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
- KEHOP: Környezeti és Energiahatékonysági OP
- EFOP: Emberi Erőforrás Fejlesztési OP
- IKOP: Integrált Közlekedésfejlesztési OP
- KÖFOP: Közigazgatás- és Közfelújítás-fejlesztési OP
- TOP: Terület- és Településfejlesztési OP
- VP: Vidékfejlesztési Program
- VEGOP: Versenyképes Közép-Magyarország OP
- RSZTOP: Rászoruló Személyeket Támogató OP
- MAHOP: Magyar Halgazdálkodási OP

Az egyes OP forráskeretének megoszlás

Az operatív programok közül a legtöbb forrás a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programba (GINOP) jut. A vállalkozások számára a legnagyobb pályázati keretet, a források 40 százalékát ez az OP tartalmazza. Közvetlen gazdaságfejlesztésre összesen több mint 4000 milliárd forint fordítható, mert más operatív programokból is származik támogatás erre a célra. A harmadik legnagyobb keretösszeggel a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) rendelkezik, 1 000 milliárd forintot meghaladó nagyságrenddel, melyet elsősorban önkormányzati projektek támogatására lehet felhasználni.

1. ábra: Az egyes OP forráskeretének megoszlása

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

Miért van szükség a TOP-ra, valamint ezen prioritásokra? Egyrészt Magyarországon a területi különbségek megjelenése mozaikszerű területi mintában jelenik meg. A térbeli különbségek nem csak megyei (NUTS3) szinten jelentkeznek, hanem a járási szinten is jelentős az eltérés. A városokhoz gazdasági szerepkörük kiemelkedő. A vállalkozásaktivitás döntő többsége a városokban jelenik meg, ezáltal gazdasági potenciáljuk rendkívül magas. A munkanélküliség azonban megjelenik nem csak a vidéki terekben, hanem a városokban is egyaránt. Így a TOP egyik kiemelt fejlesztési területe a városokhoz tartozó elemek. A város-vidék kapcsolatrendszer minősége meghatározó egy adott térség versenyképességét tekintve. Ezek a kapcsolatok azonban nem rendelkeznek minden esetben nagy jelentőséggel, ezért célja a TOP-nak a város-vidék kapcsolatok megerősítése, újraélesztése. Az elmaradott térségek kiemelt területei a fejlesztéseknek. A társadalmi kirekesztettség és a területi folyamatokból való kiesés hosszú és rövidtávon is veszélyt jelent a kistérségek fennmaradására ezért a kistérségek társadalmi felzárkóztatása és munkaerőpiacba integrálása fontos feladatnak bizonyul. Az OP fókuszában kiemelt a városok állnak, a fejlesztések erre a településtípusokra vonatkoznak.

A TOP beruházási területei a megyék, Pest megye kivételével. A többi OP-tól az különbözteti meg, hogy ez a program kiemelten területi vetületű és területi problémák megoldására koncentrálna, a többi program ellenben ágazati jellegű.

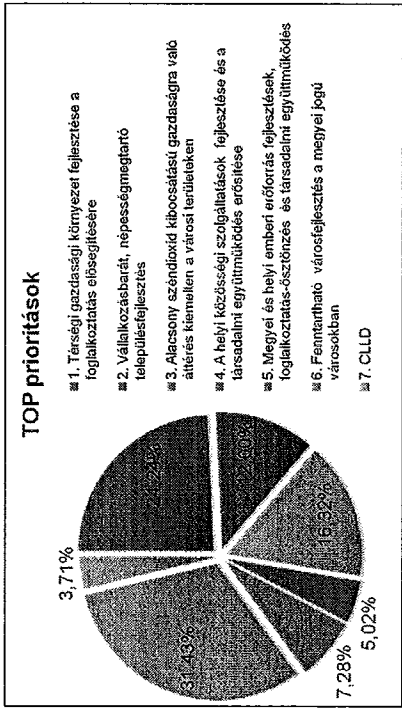
Stratégiai célok:

Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása: helyi szintű gazdaság fejlesztése, ezáltal a foglalkoztatottság növelése, a munkaerő helyben tartása.

Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek javítása: olyan települési környezet, infrastruktúra, közszolgálati rendszer kialakítása, ami élénkíti és vonzza a gazdasági szereplőket, erősíti a közösséget és helyben tartja a népességet, kiemelten a fiatal lakosságot.

A TOP prioritásai a megyei területek fejlesztéseit érintik, az 1-5., illetve a 7. prioritások a megyei jogú városokon kívüli, a 6. prioritás pedig kizárólag a megyei jogú városok területére vonatkozik. A megyei területi fókusszal rendelkező prioritások és intézkedések megjelennek a 6. prioritás intézkedéseiben is.

A TOP forráskeretei területi szereplőként változnak. Az 1. táblázatban a Dél-Dunántúl megyei jogú városainak TOP 6. forráskeretei láthatók, míg a 2. táblázatban a megyék, mint területi szereplők forráseloszlása látható.

2. ábra: A TOP prioritások részaránya

Gálosfa Község pályázati döntés előkészítő tanulmány

A Széchenyi 2020 további operatív programjai

GINOP – Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program

A GINOP az Európai Unió 2014-20-as tervezési időszakához illeszkedő, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési terv része, ami a gazdaságfejlesztésre irányuló operatív program Budapest és Pest megye kivételével az ország egész területén. Alapvető célja a programnak egy stabilabb gazdasági környezet kialakítása és a hazai kkv-k támogatása, fennmaradásuk biztosítása. Emellett fontos prioritás a foglalkoztatás növelése, kiemelten a hátrányos helyzetű térségekben. Megjelenik ezeken kívül a kvaterner szektor erősítésére vonatkozó igény, a K+F+i ágazatok jelentőségének növelése, minél több szereplő ebbe való bevonása.

Budapest és Pest megye állítja elő Magyarország GDP-jének körülbelül a felét, ez azt jelenti, hogy a vidéki Magyarország területét, tehát 18 megye osztódik a maradék 50%-on (hozzávetőleges érték). Budapest vízfelhasználása, valamint a vidék urbanizáltsága és gyenge gazdasági teljesítménye hosszú távon elmulasztja az országban uralkodó strukturális problémákat és a munkanélküliséget. Ezt próbálja a GINOP ellensúlyozni, ezeket a makrogazdasági folyamatokat megállítani, az életminőséget javítani.

EFOP – Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program

A gazdasági fejlődés eléréséhez nem elegendőek a hagyományos gazdaságfejlesztési módszerek, mert a versenyképes humán erőforrás, valamint a megfelelő infrastruktúrális háttér elengedhetetlen része ennek. Magyarország rendkívül hátrányos helyzetben van az általános infrastruktúra, a humán tőke és az innovációs környezet tekintetében. Az EFOP az EU-val kötött Partner Megállapodással összhangban támogatja a hátrányos helyzetű, munkaerőpiacra nehezen integrálható népesség felzárkóztatását, a szegénység visszaszorítását, a megfelelő nevelési feltételek megalapozását, az egészségügyi állapot átlagos növelését, összességében a társadalmi felzárkózást.

KEHOP – Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program

A KEHOP beavatkozásai és programjai első sorban a fenntarthatóság és a hatékony energiahasználat fejlesztésére, kialakítására irányulnak. A KEHOP átfogó célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.

A fenntartható fejlődés érvényesítése, valamint a klímaváltozás kihatásainak optimális kezelése és az ahhoz való alkalmazkodás kiemelt szerepet játszik az európai politikában. A jövő generációinak megélhetése és életminőségük szinten tartása érdekében a KEHOP egy fontos, jövőt megalapozó operatív program lehet.

A magyarországi klímaváltozás megjelenési formái a csapadékmennyiség változásában (növekedésében), éves eloszlásának módosulásában nyilvánul meg, ennek következtében nem csak az árvízveszély fokozódik, de ez hatással van a magyar ökoszisztémák kiegyensúlyozott és terméshozott működésére is. Ezért a KEHOP első sorban a vízügyi védekezésben, az árvízvédelmi infrastruktúra fejlesztésében, az ökoszisztémák védelmében, az árvízi biztonság növelésében és a katasztrófa-kockázat mérséklésének megalapozásában játszik fontos szerepet. Emellett kiemelt fontosságú a megújuló energiaforrások használatának növelése a tervezési időszak végéig, ezzel együtt a fosszilis energiahasználat mérséklése, ezeken keresztül pedig a CO₂ kibocsátás csökkentése.

KÖFOP - Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program

A megfelelő és jól működő közigazgatás és közszolgáltatás alapvető szükséglet lehet a hosszabb távú fejlődés eléréséhez. Ennek érdekében lett létrehozva a KÖFOP, ami egy átfogó fejlesztési stratégia az ország közigazgatásának és közszolgáltatásainak fejlesztése érdekében.

A közigazgatás rendszerszintű újraszervezése, illetőleg a kormányhivatalok, valamint járási hivatalok felállítását követő működési tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy az államigazgatás korszerűsítésével összefüggő intézkedések között kiemelt létjogosultsága van, a központi közigazgatás kiemelt jelentőségű fejlesztései mellett, a fővárosi és megyei kormányhivatalok, valamint a járási hivatalok folyamatos szervezeti továbbfejlesztésének. A legfontosabb intézkedések ennek megfelelően az átfogó, akár rendszerszintű hatékonyságjavulást célzó központi közigazgatási szervezet- és működésfejlesztések végrehajtása, valamint az egyensúlyiirányú kormányhivatalok és járási hivatalok kialakítása, a szervezeti működésük egyszerűsítése.

IKOP – Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program

Az IKOP az EU-val kötött 2014-20-as tervezési időszak alapján kötött Partnerségi Megállapodáshoz igazodva, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési stratégia részeként a magyar közlekedéshálózat fejlesztését, korszerűsítését, színteremtését, a közlekedés növelését célozza meg a közúti, vasúti, légi és vízi közlekedési útvonalakon. A közlekedési stratégia fő kitézései és céljai illeszkednek az Európa 2020 program célrendszeréhez. Ezek alapján az IKOP célrendszer tartalmazza az erőforrás-hatékony közlekedési módok elterjesztését, a társadalmi szinten előnyösebb személy- és áruszállítás erősítését, a szállítási szolgáltatások javítását a gazdaságfejlesztés érdekében, valamint a közlekedési infrastruktúra fizikai állományának javítását.

A stratégia a fent felsorolt cél alapján 39 beavatkozási lehetőséget állapított meg, melyeket négy csoportra bontott, ezek a következők:

- Elsődleges megvalósítási beavatkozások (legnagyobb hasznosság, legkisebb kockázat),
- Javasolt megvalósítási fejlesztési eszközök,
- Előkészítési igényű beavatkozások (ezek továbbtervezése környezeti károkat okozhat),
- Távlati lehetőségek hosszú távú megvalósítással.

A projekteket tehát megvalósíthatóságuk ideje alapján osztja fel, ezen kívül meghatározott a prioritási tengelyek esetében az is, hogy milyen területen történik a projekt végrehajtása (fővárosi, központi Régióban történő, vagy azon kívül eső beavatkozás), illetve a közlekedési pálya és mód alapján (kötött pálya, nem kötött pálya stb.) történik besorolása. Mindezekre épülve az IKOP négy fő prioritástengely mentén szervezi beavatkozásait és projektjeit.

RSZTOP – Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program

2011-ben Magyarország lakosságának 31%-t érintette a szegénység, az Unió átlag ezzel szemben 24,2%. A népesség szegényrétegeinek csoportjai, akiket megcéloz az OP a következők:

- Gyermeket érintő szegénység (18 éven aluliak) és a szegény gyermekes családok,
- közületen élő személyek,
- szociálisan rászoruló, megváltozott munkaképességű emberek és a rendkívül alacsony jövedelmű időskorúak.

Mindhárom csoportnál kiemelkedő probléma a társadalmi kirekesztettség, és a társadalmi problémák újratermelődése, utóbbi kiemelt probléma a szegény gyermekes családok esetében.

MAHOP – Magyar Halgazdálkodási Operatív Program

A MAHOP célja a magyarországi halászati és halgazdálkodási módok korszerűsítése, a hazai vizek környezeti állapotának védelme, fenntartása, szükség esetén javítása, illetve a magyar halászat és halgazdaság erősítése, támogatása.

VP – Vidékfejlesztési Program

A vidékfejlesztés keretében a VP meghatározza magát a vidéki térséget, melyet a következő pontokban határoz meg, azonban a kritériumok mindegyikéhez csak a 6. intézkedésben ragaszkodik (a többi intézkedés keretében nincs konkretizálva ezen kritériumok alkalmazása, pontos leírása):

- a népesség 10 ezer főnél kevesebb, akkor is, ha a népsűrűség meghaladja a 120 fő/km² értéket (összesen 3007 település, 3,97 millió lakos, 75 775 km²);
- a népsűrűség 120 fő/km² érték alatt van (további 35 település, 591 410 fő és 7007 km²);
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok külterülete 2%-nál magasabb külterületi lakossági arány esetén - pl. városok külterületi tanyái;
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok (kivéve budapesti agglomeráció) részönkormányzatai, amelyek korábban önálló községként működtek.
- alapvetően nem jogosult a fenti jellemzők ellenére sem: Budapest és a budapesti agglomerációhoz tartozó települések.

Magyarországon a vidéki lakosság aránya a városi lakosokkal szemben magasnak minősül az Európai Unió tagállamaiban, ami pedig súlyossá teszi ezt a tényt, az a vidéki térségek alacsony fejlettségi szintje, mely csupán 47%-a az Unió átlagnak. Ezen felül a munkaképes korú népesség foglalkoztatottjainak száma is alacsony, jelentősen elmarad az EU értékeitől. A vidéki gazdaság teljesítőképessége és kapacitása is rendkívül alacsonynak mondható, a mezőgazdaság termelékenysége csak 1/3-a az EU átlagnak. Az egykori vidéki iparvárosok strukturális válsága a szekunder szektorban való elhelyezkedést nehezíti, vagy ha lehetséges, a munkaerő képzetlensége jelenti a probléma gyökerét, így bár átlagosan a feldolgozóiparban dolgozók aránya hazánkban 22 és 30% közé esik (rurális-urbánus térség), elmaradott technológiával és alacsony termelékenységgel jellemezhetjük. A szolgáltatásokban a vidéki térségek 65%-át foglalkoztatják a lakosságnak, ez az érték szintén elmarad az európai átlagtól, a kvaterner szektor és a K+F+I ágazatok vidéki részesedése a foglalkoztatásban és a hazai bruttó jövedelemben elenyésző. A vidéki terek gazdasági struktúrája ezek alapján rendkívül elmarad az európai szinttől, sőt, az országon belül is elmarad a városi térségektől és a fővárostól.

A vidéki élelmiszergazdaság helyzete és az élelmiszeripari kapacitása rendkívül nehéz helyzetben van. A gazdasági válság óta megváltozott pénzügyi környezet, a hitelintézetek növekvő óvatossága, kockázatkertülő magatartása különösen markánsan érinti az annúgy is alacsony tőkeellátottsággal rendelkező magyar mezőgazdasági vállalkozásokat, azon belül is a nagyobb tőkeigényű állattenyésztési, zöldség-gyümölcs termesztő ágazatban tevékenykedőket. Különösen az egyéni gazdaságok (őstermelők, családi gazdaságok) szembesülnek nehézségekkel a finanszírozáshoz jutás során, mivel ezen gazdaságok a bankok számára nehezen értékelhető ügyfélkörnek minősülnek, többek között a hitelezési múlt, a rendelkezésre álló, megfelelően dokumentált pénzügyi információk hiánya miatt. Nehezebb továbbá a magyar mezőgazdaság finanszírozását a gyenge fedezetnyújtó

képesség. A pénzügyi válság még súlyosabban érintette az élelmiszeripart, ahol már a válságot megelőzően is a tőkevonzás volt a jellemző. Az ágazat hitelezési szempontból periférikus ágazattá vált.

A fent felsorolt hátrányos helyzetet erősítő tulajdonságokkal szemben a vidéki turizmus olyan ágazat, melynek vidéki kapacitásai magasabbak az EU átlagnál. Infrastrukturális fejlettségük azonban nem kellően kiépített, nincsenek összhangban és együttműködésben egymással az egyes desztinációk és termékek. A vidéki turizmus, falusi turizmus, ökoturizmus stb. fontos jövedelemforrás, fejlesztési lehetőség és nem utolsósorban munkalehetőség a vidéki lakosság és települések számára, szerepe a vidéki gazdaságban kiemelkedő.

A vidéki térségek strukturális problémáin túl rendkívül alacsony a vállalkozások száma, az adott vállalkozásokban dolgozók körében pedig jellemző az alacsony képzettség vagy a nem megfelelő képzettség, ezek mind visszavetik a primer szektor termelőképességét.

A VP mindezek mellett fontosnak tartja az éghajlatváltozással szembeni védekezést, az ezt erősítő folyamatokat (CO₂ kibocsátás csökkentése). Az éghajlatváltozásra különösen érzékeny ágazat a mezőgazdaság, hiszen termelékenysége (főleg a növénytermesztésé) függ a csapadék mennyiségétől és eloszlásától, a napsütéses órák számától, az éves hőösszegetől stb. A VP fontos prioritása a klímaváltozás mérséklése és a káros anyagok kibocsátásának mérséklése.

Az alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői

A pályázati rendszer működését és az alkalmazandó eljárásokat, az egyes szereplők feladatait, illetve a részletes szabályokat a Kormány 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelete a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló jogszabály szabályozza.

A 2014-2020-as tervezési időszakban a pályázatok lebonyolítása négy különböző fő eljárásrend keretében zajlik:

- egyszerűsített
- standard
- kiemelt
- területi kiválasztási rendszer (TKR).

Az első három eljárásrenddel a korábbi pályázati rendszerben is találkozhattunk, ezek hasonlóan működnek továbbra is.

Ellenben a negyedik eljárás ismerete fontos lehet az önkormányzatok számára, mivel a TOP forrásainak jelentős része a TKR eljárás keretében kerülhet felhasználásra.

A TKR főbb szabályai a következők:

A területi szereplők – a TOP 1-5 prioritás esetén a megyei önkormányzat - a monitoring bizottság által jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer alapján elkészítik az Integrált Területi Programot (ITP) és benyújtják a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság működtetéséért felelős miniszter – a Nemzetgazdasági Miniszter részére.

ITP-ket a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős Nemzetgazdasági miniszter javaslatára az irányító hatóság döntésre felterjeszti a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságnak (NFK).

Az NFK határozatban dönt az egyes ITP-kről, amely tartalmazza:

- az elfogadott ITP megnevezését,
- az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezését,
- az ITP teljes 7 éves forráskeretét,
- az ITP végrehajtása révén elérendő indikátor célértékeket,
- az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt.

Az ITP módosítását évente egy alkalommal, április 30-ig kezdeményezheti a területi szereplő. A területi szereplő nem kezdeményezheti az ITP-ben az adott tárgyévre vonatkozóan meghatározott fejlesztési igények módosítását.

Ha a területi kiválasztási rendszer eljárásrendben meghirdetett felhívásra kizárólag egy területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor a kiemelt eljárásrendre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Ha a felhívásra nem kizárólag a területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor általában a standard eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a döntés-előkészítő bizottság tagjainak száma két fő, tagjai az irányító hatóság és a területi szereplő által delegált egy-egy fő. Csak azon támogatási kérelmek támogathatók, amelyekben megjelölt támogatandó tevékenységet a döntés-előkészítő bizottság területi szereplő által delegált tagja is támogatásra javasolta.

A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszeri kereteit, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

Az OP végrehajtás szereplői a 2014-2020 közötti programozási időszakban:

- Kormány
- Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK)
- Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság (FKB)
- Az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter
- Az államháztartásért felelős miniszter
- Audit hatóság
- Igazoló hatóság
- Szakpolitikai felelős
- Irányító hatóság
- Közműködő szervezet – TOP esetében a Magyar Államkincstár (MÁK)
- Területi szereplő – (megyék és megyei jogú városok).

Az Irányító Hatóság (IH) feladatait a TOP esetében a Nemzetgazdasági Minisztérium látja el, feladatai különösen:

- a szakpolitikai felelős és a területi szereplő bevonásával elkészíti az éves fejlesztési keret alapján a felhívást, amelynek során vizsgálja a felhívás
 - operatív programhoz való illeszkedését,
 - európai uniós és nemzeti elszámolhatósági,
 - költséghatékonysági, adminisztratív terhek, szabályozási kötöttségek, végrehajtási költségek csökkentésére,
 - szinergia biztosítására vonatkozó szempontokat.
- előkészíti a felhívás módosítását vagy visszavonását, ha a forrásfelhasználás nem megfelelően halad,
- feladat körében kapcsolatot tart az Európai Bizottsággal,
- kialakítja a program irányítási és kontroll rendszerét,

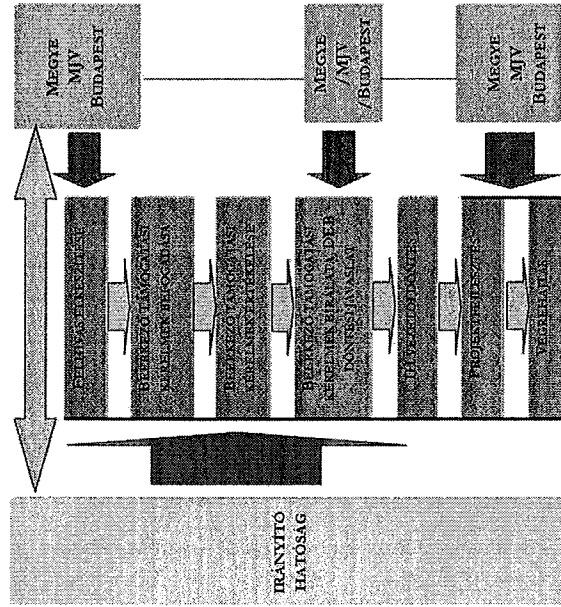
- a területi szereplők által kezdeményezett ITP módosítást jóváhagyja, amennyiben a módosítás nem érinti az ITP elfogadását rögzítő kormányhatározatban foglaltakat.

Az IH az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszterrel egyetértésben javaslatot tesz a közreműködő szervezet kijelölésére az NFK részére. Közreműködő szervezet kijelölése esetén a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendeletben az irányító hatóság feladatáknént meghatározott tevékenységek közül a közreműködő szervezettel történt megállapodás szerint meghatározott tevékenységeket a közreműködő szervezet látja el.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közreműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MÁK) került kijelölésre. A nemzetgazdasági miniszter 8/2015. (III. 26.) NGM utasítása alapján a közreműködő szervezeti feladatok szakmai irányításáért a Támogatási Igazgató alá tartozó EU Támogatási Főosztály felelős.

A közreműködő szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el. Feladatkörébe tartozik többek közt, hogy beszámolót készít az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret, az éves munkaterv megvalósításában történt előrehaladásról, az egyes felhívások előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatokról.

A közreműködő szervezet az operatív program monitoring bizottságba tanácskozási joggal rendelkező tagot delegálhat.

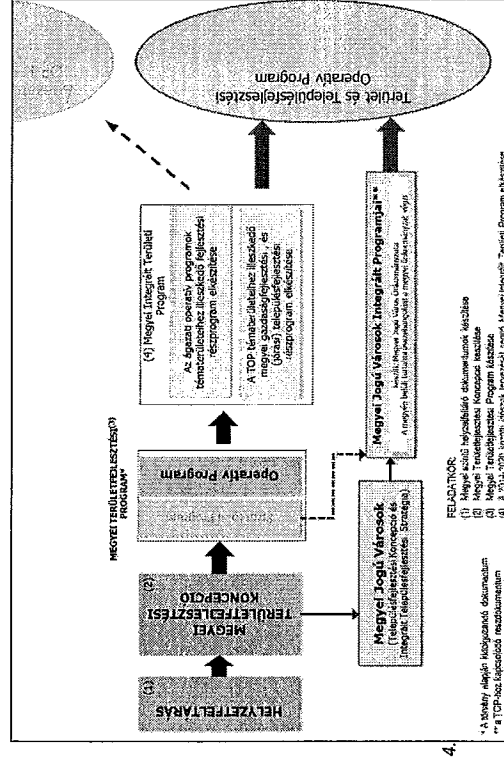
3. számú ábra: A TOP végrehajtás folyamatábrája az intézményrendszer szereplőivel

A megyei önkormányzat szerepe a területi tervezésben és programozásban

A megyei önkormányzatok tervezési feladatait a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (Tftv.), a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról szóló 1600/2012. (XII. 17.) Korm. határozat, valamint a 2014-2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről szóló 1115/2013. (III.8.) számú Korm. határozat jelöli ki. A fenti jogszabályokban foglaltak alapján a megyéknek területfejlesztési koncepciót és programot kell készíteniük, valamint közreműködni a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések megtervezésében.

Somogy megye az NGM-NTH koordinációja mellett készítette el a megyei szintű helyzetfelmérő dokumentumait, valamint 2014 tavaszán összeállította a megyei területfejlesztési koncepció végleges anyagát is. A megyei területfejlesztési koncepciót a megyei Közgazdászok el, összhangban a felsőbb szintű tervdokumentumokkal (OFTK). A koncepcióra épülő megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program) elkészítését a megye a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet elvárásainak megfelelően végezte. A megyei területfejlesztési program tervezése a szakmai szakértők és szakmai testületek bevonásával, valamint a program társadalmasítása a megyei területfejlesztési koncepció megalapozása során elkészült és a Somogy Megyei Önkormányzat Közgazdászai által elfogadott partnerségi terv mentén történt.

A területi tervezés folyamatát és illeszkedését a nemzeti szintű OP tervezés rendszerébe az alábbi ábra mutatja:

A megyei önkormányzat tervezett feladatai a területi programozás (kiemelten az ITP) és a TOP végrehajtási rendszerében:

• Jogszáby által meghatározott feladatok:

- összeállítja az integrált területi programot és kezdeményezheti annak módosítását,
 - véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,
 - adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához,
 - végrehajtja az integrált területi programot.
- Az ITP területi feladatokról:
- közreműködés a felhívások elkészítésében,
 - részvétel az értékelés és a döntési javaslat elkészítésének folyamatában,
 - a végrehajtás nyomon követése,
 - a forrásfelhasználás nyomon követése.

Az ITP-vel összefüggésben a megyei önkormányzat feladata elsősorban tervezési feladat, amelyhez számos döntést szükséges meghoznia a megyei közgyűlésnek.

A megye döntéshozói feladata elsőként a Területi Kiválasztási Kérdésrendszer (a Területi Kiválasztási Eljárásrend eszköze) belső jóváhagyásakor, ezt követően a források felhasználása (felosztása) kapcsán az ITP készítésekor jelentkezik. Ezen felül a megvalósítás során az ITP esetleges módosítása minden esetben közgyűlési jóváhagyást igényel.

A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a város projektjavaslatainak meghatározásában, rangsorolásában

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja.

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP források felhasználásának szerkezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorvállalások),
 - ütemezését.

ITP-t készít: minden területi szereplő (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

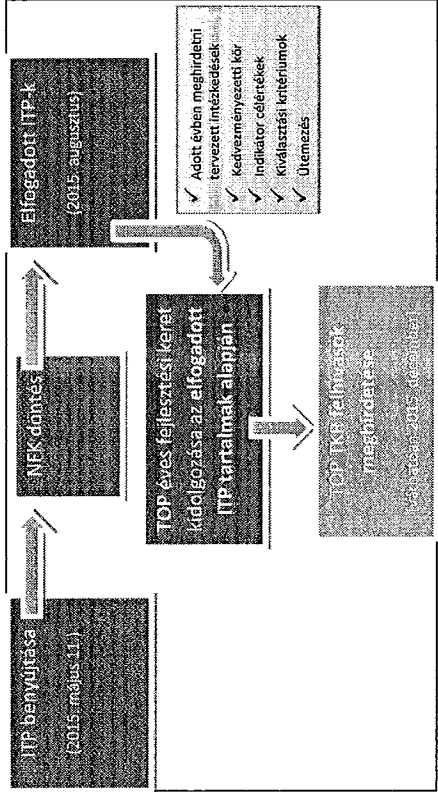
Az ITP tartalmi felépítése:

- a területi szereplő (Somogy Megyei Önkormányzat) által javasolt kiválasztási kritériumok;
- az ITP célrendszere és integráltsága;
- az ITP forrásallokációja;
- az ITP indikátorvállalásai;
- az ITP ütemezése.

Az ITP alapelvei:

- Az ITP intézkedésenkénti forrásokkal dolgozik (nem projektorientált).
- A rendelkezésre álló forrásokat a területi szereplőknek forrás-felhasználási módok szerint szükséges megosztani, ezekhez pedig szintén forrásokra kell meghatározni (mindez nem igényli konkrét beavatkozások ismeretét).
- A megyei területfejlesztési program valamint az integrált településfejlesztési stratégia hangsúlyaitól függően szükséges meghatározni a TOP adott területi szereplőjére jutó források felhasználásának belső arányait. Ennek lépései:
 1. TOP prioritástengelyen belüli, intézkedések között forrásmegosztás meghatározása (belső arány)
 2. Intézkedéseken belül forrás-felhasználási módok definíciója - a területi szereplők minőségétől függően (megye vagy MJV) eltérő módokat kerültek bevezetésre
- 100%-os tervezés: a megye/MJV teljes, kormányhatározatban megadott ITP keretösszegére, a fejlesztési elképzelés teljes bekerülési költsége alapján számol.
- Az ITP tervezés és végrehajtás időkerete: 2014-2020 (n+3 szabály alkalmazásával).
- ITP-ben rögzítésre kerül, hogy a területi szereplő évente milyen összeget kíván felhasználni intézkedésenként (kötelezettségvállalás).

A megyék és MJV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forrásokra az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

5. számú ábra: Az ITP elfogadásának folyamata és kapcsolódása a TOP végrehajtási folyamathoz

Somogy megye integrált területi programjában a megye területfejlesztési programjának célrendszeréből levezetve az alábbi célok kerültek kijelölésre:

- A piaci igényekre választ adó vállalkozói szektor megerősítéséhez szükséges feltételek javítása
- A helyi termelést, közösségek önállóságát segítő fejlesztések támogatása
- Közösségfejlesztés és a hátrányos helyzetű népesség-csoportok társadalmi integrációjának elősegítése
- A közösség által használt infrastrukturális elemek fejlesztése, kiépítése, valamint a szolgáltatási intézményrendszer infrastrukturális feltételeinek javítása

Az ITP keretében a célok mellett a megye meghatározta azokat a megye specifikus területi kiválasztási kritériumokat, amelyek a TOP forrásaira benyújtott pályázatok értékelése, kiválasztása során az Irányító Hatóság által megjelölt közös kiválasztási kritériumok mellett figyelembe vesznek. A területi kiválasztási kritériumok a fentiek okán a település által benyújtandó pályázatok összeállításra és a benyújtásról szóló döntés előkészítés során is jelentőséggel bírnak.

A Somogy Megyei Önkormányzat által meghatározott területi kiválasztási kritériumok:

- Illeszkedés a megyei területfejlesztési program célkitűzéseire
- Hozzájárulás a társadalmi kohézió erősítéséhez
- Hozzájárulás a gazdasági versenyképesség növekedéséhez, különös tekintettel Somogy természeti adottságaira alapuló nagyobb feldolgozottsági szintet eredményező termékek előállítására

- Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez, összefüggésben a települések népességmegtartó képességének javításával illetve a helyben történő foglalkoztatás megteremtésének elősegítésével
- Hozzájárulás a megye felzárkóztatásához, és a belső területi kiegyenlítődéshez

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forráskeret nagysága mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi keretbe tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorváltásokhoz való igazodás is. A Somogy megyei ITP-ben tett indikátorváltásokat az alábbi táblázat tartalmazza.

Prioritás	ITP indikátorja, neve és mértékegysége	2018-as részről	Végőrcél részről (2023)
I	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe (ha)	10	75
I	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza (km)	5	18,5
I	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (db)	60	674
II	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m2)	8000	75891
III	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (km)	7	37
III	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése (tonna CO2 egyenérték)	1800	20473
IV	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok száma (db)	9	50
IV	Helyreállított lakóegységek városi területeken (lakóegység)	10	63
V	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma (fő)	400	2432

2. számú táblázat: A Somogy megyei ITP eredményességi keretbe tartozó indikátorváltásai

Az ITP-ben meghatározott, a megyében megvalósuló fejlesztések számára rendelkezésre álló TOP forráskereteket intézkedésenkénti bontásban az alábbi táblázat foglalja össze:

TOP Pályázati felhívások		2016-os keret	Előbél- földrajzi előterület	Fejlesztési cél	Kiemelt kedvez- ményezett	2017 20-as keret	Összes bírárs
1.1.1	Ipari parkok, iparterületek fejlesztése	2,275	0,575			2,803	6,303
1.1.2	inkubátorházak fejlesztése	0,000				...	...
1.1.3	Helyi gazdaságfejlesztés	1,225	0,300			...	...
1.2.1	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	3,000	0,750			0,770	3,770
1.3.1	A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	1,500	0,450			1,307	2,807
1.4.1	A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	2,200	0,440			1,156	3,356
2.1.1	Barnamezős területek rehabilitációja	0,000				6,040	8,040
2.1.2	Zöld város kialakítása	1,400				...	...
2.1.3	Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések	0,600				...	...
3.1.1	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	2,000				2,095	4,095
3.2.1	Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.	2,500		0,500		3,839	6,839
3.2.2	Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében	0,500				...	...
4.1.1	Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,700				0,470	1,170
4.2.1	A szociális alapszolgáltatások infrastrukturájának bővítése, fejlesztése	0,500				0,430	0,930
4.3.1	Leromlott városi területek rehabilitációja	0,800				0,461	1,261
5.1.1	Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	1,350		1,350		0,944	3,644
5.1.2	Helyi foglalkoztatási együttműködések	1,350				...	...
5.2.1	A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,455				0,000	0,455

5.3.1	5.3.1 Helyi közösségi programok megvalósítása	0,400				0,381	0,781
	Összesen:	227,755		2,515	1,350	0,500	20,696
	Összesített adat						45,451

3. számú táblázat: A TOP felhívások tervezett kerete Somogy megyében

2. A város által a Somogy Megyei Önkormányzat számára benyújtott projektlista, valamint Gálosfa Község által meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata

Módszertan

A vizsgálat során a Somogy Megyei Önkormányzat számára benyújtott táblázatban és az ITS-ben szereplő projektötleletek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezettek tartalmához, valamint a nem TOP által támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával az alábbiak szerinti szám skálán (ahol a magasabb érték a legjobban megfelel):

- A projekt szakmai tartalmának illeszkedése a felhívás támogatható tevékenységi köréhez.
0: a projekt részben sem illeszkedik a felhívásokhoz;
1: a projekt egyes elemei illeszthetőek, de önállóan nem vagy jelentős átalakítással támogatható;
2: a projekt szétdarabolásával annak egyes fő tartalmi elemei illeszkednek, de a projekt áttervezést igényel;
4: a projekt tartalmának kisebb módosításával illeszthető, vagy a tervezett projekt tartalom nagy része illeszkedik, vagy a tervezett projekt tartalom komplex projekt részévé integrálva illeszkedik;
6: a projekt teljes mértékben illeszkedik a felhíváshoz,

- A projekt tervezett költségvetése megfelelő-e a felhívásban tervezett min-max. támogatási összeghatároknak (0: nagymértékben túllépi, vagy nem ismert a költségvetés, 1: kismértékben túllépi, 2: megfelel),
- A projekt szerepel-e az ITP projektlistán (0: nem lett nevesítve, 2: a listán szerepel),
- Meghirdetésre kerülő forráskeret hiány miatti kockázat a 2016-ra tervezett megyei források vizsgálatával (0: a megyei forráskeret a tervezett projekt összes elszámolható költségénél kevesebb, vagy nem ismertek a projekt költségei; 1: a megyei forráskeret a tervezett projekt összes elszámolható költségének több, mint 5-szöröse; 4: a megyei forráskeret a tervezett projekt összes elszámolható költségének több, mint 5-szöröse).
- A finanszírozást biztosító felhívás tervezett dátuma (megyei pályázati ütemterv) mikori (1: 2016. III. negyedév, vagy későbbi, 2: 2016. II. negyedév, 4: 2016. I. negyedév, esetleg korábbi),
- A projekt megvalósítás várható időigénye (1: kevesebb, mint 1 év, 2: 1-2 év között, 3: több mint 2 év).

Összesen az alábbi táblázatban szereplő 9 projekt illesztésére és értékelésére került sor, mely projektek a megyei projektgyűjtés során, illetve a fejlesztési elképzelések gyűjtése során fogalmazódtak meg:

Rangsor szám	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő TOP felhívás kódja
1.	Önkormányzati többfunkciós épület felújítása (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat)	37 000 000	TOP-3.2.1-15
2.	Önkormányzati többfunkciós épület felújítása (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	37 000 000	VP-6-7.4.1.1-16
3.	Faluház (közösségi- és kultúrház) felújítása (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	3 000 000	VP-6-7.4.1.1-16
4.	Óvoda fűtőkorszerűsítése (humán infrastruktúra szempontú vizsgálat)	6 000 000	TOP-1.4.1-15
5.	Óvoda fűtőkorszerűsítése (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat)	6 000 000	TOP-3.2.1-15
6.	Faluház (közösségi- és kultúrház) felújítása (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat)	3 000 000	TOP-3.2.1-15
7.	Falugondnoki szolgálat	10 000 000	VP-6-7.4.1-16
8.	Buszforduló felújítása új buszváró építéssel	1 500 000	TOP-3.1.1-15
9.	Közvilágítás korszerűsítése	5 000 000	nem illeszkedik

4. számú táblázat: Projekt javaslatok

TOP 1. prioritás Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére

A TOP 1. prioritás keretében az alábbi hat pályázati felhívás megjelenése várható (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

1.1.1 Ipari parkok, ipari területek fejlesztése
1.1.2 Inkubátorházak fejlesztése
1.1.3 Helyi gazdaságfejlesztés
1.2.1 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
1.3.1 A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
1.4.1 A foglalkoztatás: segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével

1. Projektjavaslat címe: Óvoda fűtőkorszerűsítése (humán infrastruktúra szempontú vizsgálat)

Rövid tartalma: a projekt az óvodai épület fűtőkorszerűsítését tartalmazza. Jelenleg hat kályhával fűtenek az óvodában, ami nem biztosít egyenletes hőmérsékletet, környezetszennyező és balesetveszélyes.

Tervezett összköltsége (Ft): 6 000 000,-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 1,5 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 1.4 intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez illeszthető. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához a TOP-1.4.1-15 számú, „A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével” című pályázati felhívás biztosít, melynek egyik fókuszában az intézmény infrastrukturális fejlesztése, átalakítása, felújítása beleértve az épületgépészetet állnak. A felhívásban önállóan támogatható tevékenységek között szerepel az óvoda épületének felújítása beleértve az épületgépészetet is. Fontos megjegyezni, hogy a Felhívás 4.2 pontja alapján nem nyújtható támogatás azon támogatási kérelemre amely, olyan óvodának a fejlesztésére irányul, amely az adott épületre/épületrészre, hazai forrás keretében támogatásban részesült, vagy folyamatban van a támogatása, kivéve akkor, ha a két projekt fejlesztéseit lehatárolja és ezt a megvalósító dokumentumban bemutatja. Továbbá nem részesülhet támogatásban az a szervezet sem, amely annak a bölcsődének/óvodának a fejlesztésére irányul, amely korábban az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból a bölcsőde/óvoda fejlesztésére – az adott épületre/épületrészre – vonatkozóan támogatásban részesült. Ez alól kivételt képez, ha a jelen Felhívásra benyújtandó fejlesztési igény az intézmény meglévő kapacitásainak bővítésére vagy minőségi fejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a megvalósító dokumentumban szükséges bemutatni.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások: a felhívás alapján önállóan támogatható tevékenységek között az eszközbeszerzés is szerepel, érdemes átgondolni, hogy a megvalósítandó projekt keretében a fűtőkorszerűsítés mellett

szükséges-e további fejlesztés, pl.: udvari játékok beszerzése, játszóudvar felújítása, kerékpár- és babakocsi tárolóval, stb.

Kizárólag olyan játszóterei eszközök beszerzése számolható el, amelyek tanúsítvánnyal rendelkeznek arra vonatkozóan, hogy a megjelölt célcsoport (0-3 éves és 3-6 korosztály) igényeinek megfelelően. Ingatlan felújítás, bővítés, átalakítás esetén a beruházásnak meg kell felelnie az akadálymentesítés követelményeinek, tehát a projekttel érintett ingatlanon végrehajtott bármely fejlesztési tevékenység során figyelembe kell venni az összes érintett fogyatékosági csoportra vonatkozó akadálymentesítési követelményeket. A projekttel érintett építményen végrehajtott infrastrukturális beruházás minden tevékenység-elemének végrehajtása során érvényesíteni szükséges az energiahatékonyasági korszerűsítés szempontjait. Jelen Felhívás keretében kizárólag olyan projektjavaslat támogatható, (amennyiben az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet [Tanúsítási Kormányrendelet] hatálya alá tartozik) mely esetben a beruházást követően a vizsgált épület, illetve önálló rendeltetési egység legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik, ezért javasolt, hogy a fejlesztés egy komplett energetikai felújítást tartalmazzon.

Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 2 200 MFt.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 1 millió Ft, maximum 300 millió Ft. A támogatási intenzitás maximum 100 %.

A projekt javaslat a TOP-1.4.1-15 felhíváshoz illeszthető, ám annak kibővítése szükséges, még akkor is, ha csak energetikai korszerűsítés (pl.: külső határoló falak szigetelése, fűdényszigetelés, nyílászáró csere stb.) valósul meg, ezért a szakmai illeszkedésre 2 pontot adtunk.

Az óvoda energetikai szempontú korszerűsítésével kapcsolatos további lehetőséget jelen dokumentum „TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken” fejezetének 1. pontja tartalmazza.

TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

A TOP 3. prioritás keretében az alábbi három pályázati felhívás megjelenése várható (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

3.1.1 Fenttartható települési közlekedésfejlesztés
3.2.1 Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.
3.2.2 Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében

1. Projektjavaslat címe: Óvoda fűtése korszerűsítése [energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat]

Rövid tartalma: a projekt az óvodai épület fűtése korszerűsítést tartalmazza. Jelenleg hat kályhával fűtenek az óvodában, ami nem biztosít egyenletes hőmérsékletet, környezetszennyező és balesetveszélyes.

Tervezett összköltsége (Ft): 6 000 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 1,5 év

A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat tartalmában a TOP-3.2.1-15 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése c. felhíváshoz illeszkedik, abból nyíltak esély a tervek megvalósítására.

A felhívás még nem jelent meg, így annak végleges tartalma még nem ismert, így az alábbi vizsgálatot a rendelkezésre álló információk alapján végeztük el, a végleges felhívás tartalma változhat az előzetes tervezethez képest, így egyes elemek elszámolhatósága és támogathatósága is változhat.

A felhívás tervezetben több olyan fontos szempont van, amelyet a projekt terv részletes kidolgozása során figyelembe kell venni, így a projekt részletes kidolgozása során kisebb korrekciók szükségessé lehetnek a későbbiekben.

Általános feltételek az energetikai korszerűsítés esetében:

- A felhívás tervezett alapján csak bizonyos funkciót ellátó épületek lesznek várhatóan támogathatóak (pl.: oktatási intézmények, közigazgatási funkciót ellátó épületek, rendszeresen használt közösségi terek stb.),
- Előre láthatólag a beépítésre kerülő különböző eszközök esetében kikötés lesz arra vonatkozóan, hogy azokat milyen követelményeknek kell megfeleltetniük,
- Az ingatlanok önkormányzati tulajdonban kell lenniük,
- A fejlesztésnek technológia semlegesnek kell lennie,
- Az épületnek a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet pályázati felhívásban meghatározott előírásainak kell majd megfelelnie,
- Valószínűleg nem készülhet majd támogatásban az a támogatást igénylő, amely az államháztartás alrendszeréből, vagy a strukturális alapokból jelen felhívásra benyújtott

támogatási kérelemben szereplő tevékenységekre vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le,

- A felhívás csak a külső, energetikai célú korszerűsítést támogatja, vagyis egyéb fejlesztést ebből a pályázati lehetőségből nem lehet megvalósítani,
- A TOP-os pályázatokhoz általánosságban egy projekt terv, helyszínrajz, vázrajz és költségbecslés elkészítése, valamint energetika tanúsvány benyújtása szükséges, azonban ez a tárgyi felhívás esetében akár eltérő is lehet.
- A projekt keretében napelemes rendszer beszerzése támogatható. A fosszilis tüzelő anyagot felhasználó hőtermelő berendezések elszámolhatósága még kérdéses, annak elszámolhatósága a felhívás megjelenésekor dönthető el.
- Az akadálymentesítés kötelező a közszolgáltatást végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész építése/felújítása során. Rehabilitációs szakmérnökkel konzultálni szükséges a beruházás előtt.
- Amennyiben az épületben korábban végeztek akadálymentesítést, szükséges megvizsgálni, hogy azok megfelelnek-e a hatályos követelményeknek.
- Nyílászárócseré- vagy korszerűsítés csak akkor alkalmazható, amennyiben a korszerűsíteni kívánt nyílászáró nem felel meg a TNM rendeletnek.
- Az árnyékolók elsősorban az épület délre néző részein, de tanúsítói/épületenergetikai szakértői/auditori állásfoglalás nyomán az épület más részein is telepíthetők, kivéve az északi oldalt.
- Mivel a projektterv épület szerkezeteinek korszerűsítését is érinti, ezért a világítástechnika korszerűsítése elszámolható lesz, azonban a fejlesztés csak a már meglévő az épülethez közvetlenül kapcsolódó külső- és beltéri rendszereket érintheti.
- A településnek (321/2011. (XII.27. Korm. rendelet szerint) Helyi esélyegyenlőségi programmal kell rendelkeznie.
- Várhatóan nem lesz támogatható az egyedi nem épületszintű split- vagy ablakklímák beépítés, korszerűsítése, cseréje, felújítása. A pályázat keretében előre láthatólag az épület szintű szellőző- és légkondicionáló berendezések lesznek támogathatóak.
- Várható fajlagos költségek korlátok (kiegészítő munkákkal, tartozékokkal):

- építés 110 000 Ft/GJ / műemlék esetében 130 000 Ft/GJ elért primerenergia megtakarítás,
- napkollektor 270 000 Ft/m²,
- napelem 450 000 Ft/kW,
- biomassa kazán 150 000 Ft/kW,
- fosszilis hőtermelő 110 000 Ft/kW

A 2016-os megyei forráskeret erre az intézkedéstípusra 2 500 millió Ft. Várható maximális támogatási intenzitás 100 %.

A projektkötlet tartalma illeszkedik a fenti felhíváshoz a megadott információk alapján. Azonban első lépésként szükséges a fenti kritériumoknak való megfelelést megvizsgálni és szükséges módosításokat elvégezni (pl.: teljes energetikai korszerűsítéssel kell tervezni, nem elegendő csak a fűtési rendszer felújítása, megújuló energia alkalmazása javasolt). A felhívás tervezet értelmében az óvodai funkciót ellátó önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése önállóan nem lesz

támogatható, csak másik önkormányzati épülettel együttesen, ezért, ha erre a felhívásra kívánja az önkormányzat a pályázatot benyújtani, akkor egy másik önkormányzati épületet is szükséges bevonni a projektbe. Ebben az esetben javasolt a jelen fejezet 2. pontjában szereplő projekt ötletet és jelen projekt ötletet egy pályázat keretében megvalósítani. Továbbá a projekt ötlet részletesebb kidolgozásához mindenképpen szükséges energetikai tanúsítványt készíteni a fejlesztés tárgyát képező épületről, mivel az ebben foglalt javaslatok alapján dolgozható ki részletesen a fejlesztés tartalma. A projekt keretében legalább a tanúsítványban előírtakat kell elvégezni.

Mivel nem ismertek a minimum és maximum támogatási összegek, ezért a költségvetés illeszkedésére 1 pontot adtunk, továbbá mivel a projekt javaslat tartalmát tekintve jelentősen ki kell egészíteni, ezért arra a projekt javaslat illeszkedésére 2 pontot adtunk.

Az óvoda energetikai szempontú korszerűsítésével kapcsolatos további lehetőséget jelen dokumentum „TOP 1. prioritás Térképi gazdálkodási környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére” fejezetének 1. pontja tartalmazza.

2. Projektjavaslat címe: Önkormányzati többfunkciós épület felújítása (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat)

Rövid tartalma: Tetőcsere, nyílászárók cseréje, külső szigetelés, vakolás, fűtőkorszerűsítés, az épület körüli járda felújítása térkövezéssel, parkoló kiépítése.

Tervezett összköltsége (Ft): 37 000 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat tartalmában a TOP-3.2.1-15 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése c. felhíváshoz illeszkedik, abból nyílnak esély a tervek megvalósítására.

A felhívás még nem jelent meg, így annak végleges tartalma még nem ismert, így az alábbi vizsgálatot a rendelkezésre álló információk alapján végeztük el, a végleges felhívás tartalma változhat az előzetes tervezethez képest, így egyes elemek elszámolhatósága és támogathatósága is változhat.

A felhívás tervezetben több olyan fontos szempont van, amelyet a projekt terv részletes kidolgozása során figyelembe kell venni, így a projekt részletes kidolgozása során kisebb korrekciók szükségesek lehetnek a későbbiekben.

A pályázati felhívás tervezetben szereplő általános követelményeket jelen fejezet. 1. pontjában ismertetett projekt javaslat Általános feltételek az energetikai korszerűsítés esetében pontja tartalmazza.

A tetőcserere vélelmezhetően csak akkor lenne lehetőség, ha a fűdém-szigetelésének védelme azt indokoltá teszi, például a szigetelésre a vízesedés veszélyt jelentene, ezt tervezőnek részletesen indokolnia kell azonban ekkor is maximum héjazat csere lenne elképzelhető, de alapvetően a pályázati felhívásnak nem célja a teljes körű, nem energetikai célú épület rekonstrukció. A pályázat keretében az épület körüli járda, valamint a parkoló kiépítésére/felújítására nem lesz lehetőség, az nem támogatható tevékenység.

A 2016-os megyei forrásra erre az intézkedéstípusra 2 500 millió Ft. Várható maximális támogatási intenzitás 100 %.

Megállapítható, hogy a projekt illeszthető, egyes elemeit várhatóan át kell dolgozni (pl.: épület körüli járda, parkoló építése nem lesz támogatható, továbbá a tető felújításának lehetősége is kétséges stb.), a fent részletezettek szerint. Továbbá el kell végezni a fogyasztásba bevonni kívánt önkormányzati épület energetikai felülvizsgálatát a pályázati felhíváshoz.

A felhívás esetében csak tervezett ált rendelkezésre, így a fent ismertetett feltételek változhatnak a végleges kiírásban.

Mivel nem ismertek a minimum és maximum támogatási összegek, ezért a költségvetés illeszkedésére 1 pontot adtunk, továbbá mivel a projekt javaslat tartalmát tekintve át kell alakítani, ezért arra a projekt javaslat illeszkedésére 4 pontot adtunk.

Az Önkormányzati többfunkciós épület felújítása energetikai szempontú korszerűsítésével kapcsolatos további lehetőséget jelen dokumentum „Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések” fejezetének 1. pontja tartalmazza.

3. Projektjavaslat címe: Faluház (közösségi- és kultúrház) felújítása (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat)

Rövid tartalma: Központi fűtés felújítása, új kazán vásárlása, belsőter felújítása: festés, színpad padlózatának cseréje, nagytérben a gránit járólap felújítása, kisteremben járdólap lerakása, illetve festés.

Tervezett összköltsége (Ft): 3 000 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat tartalmában a TOP-3.2.1-15 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése c. felhíváshoz illeszkedik, abból nyílnak esély a tervek megvalósítására.

A felhívás még nem jelent meg, így annak végleges tartalma még nem ismert, így az alábbi vizsgálatot a rendelkezésre álló információk alapján végeztük el, a végleges felhívás tartalma változhat az előzetes tervezethez képest, így egyes elemek elszámolhatósága és támogathatósága is változhat.

A felhívás tervezetben több olyan fontos szempont van, amelyet a projekt terv részletes kidolgozása során figyelembe kell venni, így a projekt részletes kidolgozása során kisebb korrekciók szükségesek lehetnek a későbbiekben.

A pályázati felhívás tervezetben szereplő általános követelményeket jelen fejezet. 1. pontjában ismertetett projekt javaslat Általános feltételek az energetikai korszerűsítés esetében pontja tartalmazza.

A pályázat keretében csak az energetikai célú felújítása támogatott az épületnek, így a belső és egyéb felújítások nem támogathatóak azok költsége nem elszámolható, így azzal a projekt tartalmát csökkenteni szükséges.

A 2016-os megyei forráskeret erre az intézkedéstípusra 2 500 millió Ft. Várható maximális támogatási intenzitás 100 %.

Megállapítható, hogy a projekt illeszthető, egyes elemeit várhatóan át kell dolgozni (pl.: épület belső felújítása stb.) a fent részletezettek szerint. Továbbá el kell végezni a fogyasztásba bevonni kívánt önkormányzati épület energetikai felülvizsgálatát a pályázati felhíváshoz.

A felhívás esetében csak tervezett állt rendelkezésre, így a fent ismertetett feltételek változhatnak a végleges kiírásban.

Mivel nem ismertek a minimum és maximum támogatási összegek, ezért a költségvetés illeszkedésére 1 pontot adtunk, továbbá mivel a projekt javaslat tartalmát tekintve át kell alakítani, ezért arra a projekt javaslat illeszkedésére 2 pontot adtunk.

Jelen fejezetben ismertetett energetikai célú korszerűsítések esetében érdemes megfontolni, hogy azokat vagy azok egy részét egy projektben valósítsa meg az önkormányzat.

Az Önkormányzati többletfunkciós épület felújítása energetikai szempontú korszerűsítésével kapcsolatos további lehetőséget jelen dokumentum „Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések” fejezetének 2. pontja tartalmazza.

4. Projektjavaslat címe: Buszforduló felújítása új buszváró építéssel

Rövid tartalma: A projekt célja a település buszfordulójának helyreállítása az érintett útszakasz aszfaltozása, járdaszegítet térkövezése, valamint új buszváró létesítése által.

Tervezett összköltsége (Ft): 1.500.000,- Ft

A projekt megvalósításának becsült időigénye: kb. 1 év

A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat elsődleges céljai (feladatellátás, karbantartás, üzemeltetés) miatt, önmagában történő megvalósítása nem illeszthető a jelenleg ismert intézkedések keretében megfogalmazott fejlesztési területekhez.

A projektjavaslat célja (közlekedésbiztonság növelése infrastrukturális fejlesztés által) a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül kiírásra került, TOP-3.1.1-15 kódszámú pályázati felhívás („Fenntartható települési közlekedésfejlesztés”) keretében önállóan támogatható tevékenység. E konstrukcióban minimálisan 500 M Ft, maximálisan 500 M Ft támogatás igényelhető (önkormányzat által, projektjavaslat kapcsolat megjelölt tervezett költség /1,5 M Ft/ ettől jóval elmarad).

A TOP-3.1.1-15 kódszámú felhívás kapcsán kiemelandó, hogy a konstrukció az egyes közlekedési rendszereket (pl.: közúti, kerékpáros, gyalogos) szerves egésznek tekintti, így elsődleges célja olyan fejlesztések megvalósításának támogatása, melyek – az egyes közlekedési feltételek és módok egymásra épülése, egymás kiegészítése által – előtérbe helyezik a környezetbarát és fenntartható közlekedési formákat.

Ahhoz, hogy esetlegesen egy TOP-3.1.1-15 kódszámú felhívás keretében támogatott, közlekedésbiztonságot előtérbe helyező projekt részeként, a projektjavaslat megvalósulhasson, több feltételeknek való megfelelés is szükséges. A pályázati felhívásban foglaltak értelmében (értékelési

szempont, illetve kiválasztási kritérium), csak azon projektek részesülhetnek támogatásban, melyek keretében az alábbi fejlesztési elemek közül legalább egy tevékenység megvalósul:

- Teljes település vagy településrész közlekedési úthálózatának kerékpáros-barátta alakítása kerékpárforgalmi létesítmények kijelölésével, építésével,
- Települések, vagy településközpont és lakott területen kívüli elérhető lakott településrész közötti kerékpárforgalmi útvonal kialakítása,
- Országos között teljes átkelési szakasza vagy annak egy funkcionális egysége mentén (pl. településközpont és a település szélén egy lakóterület közötti szakasza) létesül kerékpáros útvonal,
- Lakott területen kívüli elhelyezkedő munkahelyek és a település belterülete közötti kerékpárforgalmi útvonal kialakítása,
- Közbringa-rendszer kiépítése, bővítése,
- Közlekedésbiztonsági beruházás, Pl.: gyalogátkelőhelyek és kerékpáros átvezetések kialakítása, kivilágítása, fejlesztése, csomópontok forgalomlassító és csillapító átépítése, fejlesztése, kialakítása, települési kapuk kiépítése, közlekedésbiztonsági intézkedések megvalósítása egyéb eszközökkel, forgalmi sávok újraosztása, szűkítése, stb.,
- Forgalomcsillapítás a fenntartható települési közlekedés, valamint az elérhetőbb városi, települési környezet megteremtése érdekében,
- Közterületi közlekedési felületek akadálymentesítése a fogvatékosággal élők vagy bármilyen probléma miatt nehezen közlekedők mobilitásának, foglalkoztatottságának a segítése érdekében, Pl.: közösségi vagy egyéni közlekedésben, ahhoz kapcsolódóan, a mozgáskorlátozott vagy problémás közlekedésű csoportok munkába jutásához és mindennapi közlekedéshez használt infrastruktúra akadálymentes ki- és átalakításával,
- Fenntartható közlekedési vagy mobilitási terv elkészítése

Ezért, az eredeti elképzelés kerékpárosbarát fejlesztéshez történő kapcsolása elengedhetetlen. E fejlesztési elem kapcsán kiemelandó, hogy a konstrukció hangsúlyos eleme a hálózatoság, ezért a pontszerű (pl.: nem kapcsolódik már meglévő kerékpáros útvonalhoz) beavatkozásokat nem részesíti előnyben.

A kerékpárosbarát beruházásoknál – a projekt megvalósítása kapcsán – el kell készíteni egy megadott tematika szerint kidolgozott kerékpárforgalmi hálózati tervet, valamint a fejlesztés műszaki terveinek készítésekor figyelembe kell venni a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló 176/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet szerint közúti biztonsági audit ajánlásait és megállapításait (a hálózati terv készítésének és a biztonsági audit elkészítésének költségei a projektben elszámolhatók).

Továbbá, amennyiben a tervezett beruházással állami tulajdonú országos közút szegélyén belüli része is érintett, abban az esetben a projekt előkészítésekor (még a támogatási kérelem benyújtása előtt) szükséges egyeztetni az út vagyönkezelőjével (Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ /KKK/) a támogatást igénylő kör meghatározása érdekében. Amennyiben a KKK előírja, konzorciumi

partnerként be kell vonni az országos közutak jogszabályban meghatározott (Magyar Közút NZrt. vagy Nemzeti infrastruktúra Fejlesztő) építetőjét is.

A felhívás szerint a járdafelújítás/járdaépítés, önállóan nem támogatható, – csak lakott terület megvalósítható – kapcsolódó tevékenységként jelenik meg, az alábbiak szerint:

- egyalogos és kerékpáros felületek elválasztása; vagy
- a közlekedésbiztonság javítása; vagy
- az akadálymentesítés megvalósítása; vagy
- a már kiépült kerékpárutak mellett hiányzó járda szakaszok pótlása kapcsán.

Fentebb részletezték miatt, az **projektjavaslat** tartalmának **nagyfokú kiegészítése, újragondolása** lenne szükséges az eredeti elképzelés TOP-3.1.1-15 kódszámú felhíváshoz történő illesztéséhez.

Tekintettel arra, hogy az eredeti projektörlet csak egy komplex kerékpáros-barát beruházás részeként valósulhatna meg, az elképzelés költségvetését érintő szempontok, illetve a megvalósítás időigényére vonatkozó szempont 0 ponttal került megadásra, mivel a pályázati felhívásnak való megfelelés érdekében – esetlegesen – kibővítendő projekt forrásigénye, valamint a megvalósításához szükséges időtartam sem határozható meg az elképzelés részleteire vonatkozó ismeretek nélkül.

Tekintettel arra, hogy a projektjavaslat szakmai tartalmát tekintve csak igen rosszul, csak érintőlegesen illeszthető a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program intézkedéséhez, jelen tanulmányhoz kapcsolódó értékelő táblázat szakmai illeszkedés esetében 1 ponttal kerül feltüntetésre.

Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvényben foglaltak szerint, a települési önkormányzatok pályázati úton, vissza nem térítendő támogatást igényelhetnek út- és járdafelújításra. A törvény mellékletében rögzítettek alapján az önkormányzati tulajdonban lévő utak, járdák, hidak felújítását az állam az alábbi módokon tervezi:

- Egyfelől önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatásának részeként. Ebben az esetben a 10.000 fő lakosságszám alatti települések önkormányzatai legfeljebb 15 M Ft támogatást igényelhetnek belterületi utak és járdák felújítására, karbantartására. E támogatási célra előirányzott országos keret 2,5 Mrd Ft.
- Másfelől az **adóssághozzájárulásban nem részesült települési önkormányzatok**¹ pályázhatnak önkormányzati tulajdonban lévő, település belterületén út, híd vagy járda építésére, felújítására, karbantartására. A törvény mellékletében rögzítettek szerint, az igényelhető támogatás maximális összege a település 2013. január 1-jei lakosságszáma alapján kerül meghatározásra (hatályos állapot szerint a **100-300 fő lakosságszám közötti település esetében legfeljebb 2.950.000,- Ft** támogatás, míg a **301-500 fő lakosságszám közötti település esetében legfeljebb 6.500.000,- Ft támogatás igényelhető**). Ugyanakkor a 2016. évben igényelhető támogatás összegét korlátozhatja az, hogy az önkormányzat által a

¹ Adóssághozzájárulásban nem részesült önkormányzatok a 2015. évi C. törvény értelmében: Azon települési önkormányzatok, melyek a Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény 76/C. §-a szerinti, a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 72-74/A. §-ai, és a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény 67-68. §-ai szerinti önkormányzati adósságátvállalásban részt nem vett vagy törlesztési célú támogatásban nem részesült települési önkormányzat

2014. évi költségvetési törvény 3. melléklet 10.a) pontja szerinti és a 2015. évi költségvetési törvény 3. melléklet II.10. pontja szerinti előirányzatból elnyert támogatások összege, valamint e jogcímen 2016. évben igényelhető támogatás együttes összege nem haladhatja meg a lakosságszám szerinti támogatás kétszeresét.

A 2015. évi C. törvényben az önkormányzatok felhalmozási célú költségvetési támogatásához kapcsolódó kiírás részletei jelen tanulmány készítésének időpontjában nem ismertek, így az elképzelés – támogatás segítségével történő – megvalósíthatóságához szükséges részletek (pl.: buszváró költsége elszámolható lesz-e) sem határozhatók meg pontosan.

A fentebb részleteztettek szerint, a település tulajdonában lévő közlekedési felületek felújítása kapcsán, az önkormányzatok számára állami költségvetés terhére történő támogatás igénybe vétele több jogcímen is történhet. Ugyanakkor valószínűsíthető, hogy ugyanazon célra az egyes jogcímekből elnyerhető támogatások nem lesznek integrálhatók (egy tevékenység kapcsán csak egyfajta támogatás vehető igénybe).

Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések

1. Projektjavaslat címe: Önkormányzati többfunkciós épület felújítása (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)

Rövid tartalma: Tetőcsere, nyílászárók cseréje, külső szigetelés, vakolás, fűtőkorszerűsítés, az épület körüli járda felújítása térkövezéssel, parkoló kiépítése.

Tervezett összköltsége (Ft): 37 000 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat tartalmában a VP-6-7.4.1.1-16 Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés c. felhíváshoz illeszkedik, abból nyílnak esély a tervek megvalósítására.

A felhívás 2. célterületének esetében lehetőség van önállóan támogatható tevékenységként a településképet meghatározó épületek (települési szilárd burkolatú utak mentén fekvő épület, vagy település központját alkotó vagy közvetlenül övező épület, vagy helyi turisztikai látványossághoz vagy a település megjelenésében szereppel bíró épülethez közvetlenül vezető útvonalak mentén fekvő épület) külső felújítására. Ehhez kapcsolódóan lehetőség van még megújuló energia alkalmazására, energetikai célú felújításra, zöld terület rendezésre, parkoló kialakítására, látvány (olyan kültéri térelem, amely hozzájárul a településképp fejlesztéséhez, fejlődéséhez, és vizuális élményt nyújt) és használati (azon rögzített utcabútor, amelynek rendeltetészerű használata során fizikai kapcsolat jön létre a használatával, és amelynek célja nem kizárólag vizuális élmény nyújtása) térelemek beszerzésére. A tető felújítása, cseréje, csak energiahatékonyságot célzó beruházással együtt támogatható.

A 2. célterület esetében belső felújítási munkálatok (kivéve megújuló energiához kapcsolódó gépészeti munkák) nem támogathatóak.

A maximálisan igényelhető támogatás 50 millió Ft, a maximális támogatás intenzitása Kaposhomok esetében 85 %, tehát az önrő mértéke 15 %.

A 37 000 000 Ft-os projekt összköltségéből az igényelhető támogatás 31 450 000 Ft lenne, kedvezményezettnek 5 550 000 Ft önrőt kellene biztosítania, ha a 2. célterületre pályázik.

Továbbá a projektjavaslat illeszthető a felhívásba, annak is a 3. célterületébe „Többfunkciós közösségi tér/szolgáltató központ létrehozása, fejlesztése”, azon belül a fejlesztéssel érintett épület külső és belső felújítása, korszerűsítése, bővítése.

A felhívás csak az 1 000 fő alatti települések esetében ad lehetőséget a 3. célterületnél a pályázat benyújtására, de ennek Gálosfa Község Önkormányzata megfelel.

A felhívás 3 célterülete lehetőséget biztosít az épület külső és belső felújítására, korszerűsítésére, bővítésére, mint önállóan támogatható tevékenység. Felhívom a figyelmet, hogy a fejlesztéssel érintett épület, épületek, épületrészek fűtési, hűtési és használati meleg víz rendszereinek

korszerűsítése is támogatható, de ha az energetikai korszerűsítést tervez az önkormányzat, akkor legalább 10 % fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítése az elvárás, melyeket szakértői számításokkal szükséges alátámasztani.

Fontos megjegyezni, hogy ha a 3. célterületből újítja fel az önkormányzat az épületet, akkor viszont a eleget kell tenni a „többfunkciós közösségi tér” (közösségi tér: társadalmi kezdeményezések eredményeként létrejött/lejövő közösségi használatú, erre a célra alkalmassá tett és üzemeltetett, adott helyen rendszeresen működő belső terek, ahol a településen vagy környezetében élő polgárok, azok formális és informális csoportjai helyet és lehetőséget kapnak az aktív pihenésükért, fizikai és szellemi rekreációjukat, kreatív szabadidő eltöltésüket lehetővé tevő közösségi tevékenységeik rendszeres vagy alkalmi gyakorlására) elvárásnak.

A támogatás maximális összege 30 millió forint lehet, vagyis az önkormányzatnak 7 millió forint önrőt kell biztosítani amennyiben a 3. célterületre pályázik.

Mindkét célterületre vonatkozik:

Egyik célterült estében sem támogatható, ha az ingatlan természetes személy tulajdonában áll, továbbá nem támogatható kizárólag gazdasági (jóvédelemtermelő) funkciót ellátó épületek belső részének felújítása; korszerűsítése, bővítése.

Épületkorszerűsítés esetén a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti költségoptimum szint elérése elvárás.

Energiahatékonyság javítását célzó projekt esetén legalább 10 % fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítése elvárás.

Mindhárom célterület esetében megvalósítható fejlesztés több helyrajzi számon fekvő ingatlan esetében is. Egy megvalósítási helyen csak egy célterületre irányuló fejlesztés támogatható.

Az „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére vonatkozó további lehetőségeket a dokumentum „TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken” fejezetének 2. pontja tartalmazza.

2. Projektjavaslat címe: Faluház (közösségi- és kulturház) felújítása (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)

Rövid tartalma: Központi fűtés felújítása, új kazán vásárlása, belsőtér felújítása: festés, színpad padlózatának cseréje, nagyteremben a gránit járólapp felújítása, kisteremben járólapp lerakása, illetve festés.

Tervezett összköltsége (Ft): 3 000 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat tartalmában a VP-6-7.4.1.1-16 Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés c. felhíváshoz illeszkedik, abból nyílnak esély a tervek megvalósítására.

A felhívás 2. célterületének esetében lehetőség van önállóan támogatható tevékenységként a településképet meghatározó épületek (települési szilárd burkolatú utak mentén fekvő épület, vagy település központját alkotó vagy közvetlenül övező épület, vagy helyi turisztikai látványossághoz vagy a település megjelenésében szereplő bíró épülethez közvetlenül vezetők útvonalak mentén fekvő épület) külső felújítására. Ehhez kapcsolódóan lehetőség van még megújuló energia alkalmazására, energetikai célú felújításra, zöld terület rendezésére, parkoló kialakítására, látvány (olyan külső térlelem, amely hozzájárul a településképp fejlesztéséhez, fejlődéséhez, és vizuális élményt nyújt) és használati (azon rögzített utcabútort, amelynek rendeltetészerű használata során fizikai kapcsolat jön létre a használatával, és amelynek célja nem kizárólag vizuális élmény nyújtása) térelemek beszerzésére. A tető felújítása, cseréje, csak energiahatékonyságot célzó beruházással együtt támogatható.

A 2. célterület esetében belső felújítási munkálatok (kivéve megújuló energiához kapcsolódó gépészeti munkák) nem támogathatóak.

A maximálisan igényelhető támogatás 50 millió Ft, a maximális támogatás intenzitása Kaposhomok esetében 85 %, tehát az önerő mértéke 15 %.

A 3 000 000 Ft-os projekt összköltségéből az igényelhető támogatás 2 550 000 Ft lenne, kedvezményezettnek 450 000 Ft önerőt kellene biztosítania, ha a 2. célterületre pályázik.

A projektjavaslat illeszthető a felhívásba, annak is a 3. célterületébe „Többfunkciós közösségi tér/szolgáltató központ létrehozása, fejlesztése”, azon belül a fejlesztéssel érintett épület külső és belső felújítása, korszerűsítése, bővítése.

A felhívás csak az 1 000 fő alatti települések esetében ad lehetőséget a 3. célterületnél a pályázat benyújtására, de ennek Gálosfa Község Önkormányzata megfelel.

A felhívás 3 célterülete lehetőséget biztosít az épület külső és belső felújítására, korszerűsítésére, bővítésére, mint önállóan támogatható tevékenység. Felhívom a figyelmet, hogy a fejlesztéssel érintett épület, épületek, épületrészek fűtési, hűtési és használati meleg víz rendszereinek korszerűsítése is támogatható, de ha az energetikai korszerűsítést tervezi az önkormányzat, akkor legalább 10 % fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítése az elvárás, melyeket szakértői számításokkal szükséges alátámasztani.

Fontos megjegyezni, hogy ha a 3. célterületből újítja fel az önkormányzat az épületet, akkor viszont a elegendő kell tenni a „többfunkciós közösségi tér” (községi tér: társadalmi kezdeményezések eredményeként létrejött/lelétező közösségi használatú, erre a célra alkalmasan tett és üzemeltetett, adott helyen rendszeresen működő belső terek, ahol a településen vagy környezetében élő polgárok, azok formális és informális csoportjai helyet és lehetőséget kapnak az aktív pihenésüket, fizikai és szellemi rekreációjukat, kreatív szabadidő eltöltésüket lehetővé tevő közösségi tevékenységeik rendszeres vagy alkalmi gyakorlására) elvárásnak.

A támogatás maximális összege 30 millió forint lehet. A támogatási intenzitás 85 % lehet tehát az önkormányzatnak 450 000 Ft önerőt szükséges biztosítania a fejlesztéshez, a támogatás összege pedig 2 550 000 Ft lenne.

Mindkét célterületre vonatkozik:

Egyik célterület esetében sem támogatható, ha az ingatlan természetes személy tulajdonában áll, továbbá nem támogatható kizárólag gazdasági (jövedelemtermelő) funkciót ellátó épületek belső részének felújítása; korszerűsítése, bővítése.

Épületkorszerűsítés esetén a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti költségoptimum szint elérése elvárás.

Energiahatékonyság javítását célzó projekt esetén legalább 10 % fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítése elvárás.

Mindhárom célterület esetében megvalósítható fejlesztés több helyrajzi számon fekvő ingatlan esetében is. Egy megvalósítási helyen csak egy célterületre irányuló fejlesztés támogatható.

A Faluház (közösségi- és kultúrház) felújítására vonatkozó további lehetőségeket a dokumentum „TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken” fejezetének 3. pontja tartalmazza.

3. Projektjavaslat címe: Falugondnoki szolgálat bevezetése, falubusz igénylése.

Rövid tartalma: A falugondnoki szolgálat bevezetése, falubusz beszerzése

Tervezett összköltsége (Ft): 10 000 000 Ft

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 1 év

A projekt melyik listán szerepel (megyei ITP és/vagy ITS): ITP listán nem szerepel, az ITS listán nem szerepel.

Amennyiben a projekt az ITS-ben szerepel, ott mely projekt kategóriában került nevesítésre (kulcs-, hálózatos-, akcióterületi-, vagy akcióterületen kívüli a település egésze szempontjából jelentős projekt): az ITS listán nem szerepel.

A projektjavaslat a Területi Operatív Program (TOP) keretében nem támogatható. A Vidékfejlesztési Program (VP) kerti VP-6-7.4.1-16 számú, „Jármű- és eszközbeszerzés: köz- és vagyonbiztonságot szolgáló fejlesztések, falu- és tanyagondnoki szolgálat fejlesztése jármű- és eszközbeszerzéssel” című kiírás ad lehetőséget a hasonló tevékenységekre. A felhívás előre láthatólag 2016 májusában, júniusában jelenik meg, így az előzetes tervezet alapján került sor az illeszkedés vizsgálatra. Az előzetes tervezet alapján a tevékenység illeszkedik a felhívás tervezetéhez. Hasonló tevékenységre korábban már lehetett pályázni az MVH-nál, még 2015 tavaszán. Akkor kizárólag eszközbeszerzésre lehetett pályázatot benyújtani, a programozási időszak zárása miatt. Az előzetes ismeretek alapján, most is valószínűleg csak eszközbeszerzésre lehet pályázni, ami még várható a pályázatban a gépjármű beszerzésén felül a vagyonbiztonságot szolgáló kamera rendszer kiépítése.

A felhívás megjelenésekor az illeszkedés felülvizsgálata javasolt, illetve lehetőség lesz további az igényben nem jelzett költségek elszámolására is, amennyiben a kedvezményezett megfelel a felhívásban foglalt kritériumoknak.

Az elszámolható maximális költség még nem ismert, de a támogatás intenzitása Gálosfa esetében 85%, tehát 15% önerőt kell biztosítani, ami a 10 000 000 Ft-os költségvetést figyelembe véve 1 500 000 Ft saját erőt jelent.

Egyéb projektek:

1. Projektiavaslat címe: Gálosfa közvilágításának korszerűsítése

Rövid tartalma: A jelenlegi hagyományos, gazdaságtalan világítótestek cseréje korszerű LED testekre. A közvilágítás bővítése a jelenleg balesetveszélyes, közvilágítással nem rendelkező szakaszon.

Tervezett összköltsége (Ft): 5 000 000 Ft

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 1 év

A projekt melyik listán szerepel (megyei ITP és/vagy ITS): ITP listán nem szerepel, az ITS listán nem szerepel.

Amennyiben a projekt az ITS-ben szerepel, ott mely projekt kategóriában került nevesítésre (kulcs-, hálózatos-, akcióterületi-, vagy akcióterületen kívüli a település egésze szempontjából jelentős projekt): az ITS listán nem szerepel.

A projektjavaslat nem illeszthető TOP-os felhívásokhoz.

A Vidékfejlesztési Program (VP) keretében közvilágítás korszerűsítésére, kiépítésére nincs lehetőség. Kapcsolódó tevékenységként sincs lehetőség a település területén a közvilágítás égőinek cseréjére. A tématerülethez legközelebb a vagyonbiztonságot szolgáló fejlesztés kapcsolható, viszont ott inkább a kamera rendszer kiépítése, ami a köz és vagyonbiztonságot szolgálja, nem pedig a közvilágítás korszerűsítése. A vagyonbiztonságot szolgáló pályázati felhívás előre láthatólag 2016 májusában, júniusában fog megjelenni. Az előzetes tervezet alapján, azonban ebben a felhívásban sem lesz lehetőség a település területére a közvilágítás korszerűsítésére, kiépítésére.

Összességében a projektjavaslat a tevékenységet tekintve nem illeszkedik egyik a Vidékfejlesztési Programba sem.

3. Összegző javaslat a település fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra

Az értékelte 9 projekt adatait és pontszámait az 5. számú, a megvalósításra javasolt projekteket pedig az 6. számú táblázat mutatja. Bár a település részről 6 projekt javaslat érkezett, azonban közöttük voltak olyanok (Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, óvoda korszerűsítése, faluház felújítása), amelyek kettő programból is részesülhetnek támogatásban ezért a lenti táblázatokban 9 projekt szerepel.

Több projekt esetében nem állt rendelkezésre megfelelő mélységűen kidolgozott projekt javaslat, illetve azok nagyobb mértékű átdolgozása szükséges, illetve egyes pályázati felhívások tartalma sem ismert, ami szintén befolyásolja a rangsort.

A projekt javaslatok között több olyan volt, amelyeket nem csak egy pályázati forrásból lehetne megvalósítani, egyben ezek a projekt javaslatok kapták a legjobb pontszámokat is, vagyis ezekre érdemes koncentrálni a rendelkezésre bocsátott információk alapján. Ezeket a projekteket az alábbi felsorolás tartalmazza:

- Óvoda fűtőkorszerűsítése
- Önkormányzati többfunkciós épületek felújítása
- Faluház (közösségi- és kultúrház felújítása)

Az óvoda fejlesztése során kettő lehetőség kínálkozik:

Az első lehetőség alapján a TOP-1.4.1-15 felhívásra kellene projekt javaslatot benyújtani, amelynek keretében lehetőség van az óvoda fejlesztésére/felújítására. A pályázati felhívás értelmében azonban az épületnek a felújítás után szigorú energetikai normáknak kell megfelelni (részletesen lásd jelen dokumentum „TOP 1. prioritás Társégi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére” fejezetének 1. pontját) ugyan a fejlesztés csak belső teret érintene, de az a fűtési rendszer korszerűsítésére irányul. Tehát amennyiben az épület nem felel meg a „DD” korszerűt példaul, de nem kizárólagosan, határoló falak hőszigetelése, nyílászáró csere, megújuló energia megközelítő kategóriának, akkor a projekt ötletet javasolt kiegészíteni egyéb munkálatokkal, mint például, de nem kizárólagosan, határoló falak hőszigetelése, nyílászáró csere, megújuló energia alkalmazása. A felhívás lehetővé teszi továbbá eszközök, berendezési tárgyak, bútorok beszerzését, megleltő és főző konyha korszerűsítését (ha legalább 51%-ban bölcsődei és/vagy óvodai étkeztetést lát el adagszám engedély alapján), udvar, játszóudvar felújítását.

Másik lehetőséget a TOP-3.2.1-15 felhívás nyújtja. Ebben a felhívásban is előírás, hogy a fejlesztéssel érintett épület a projekt végére meghatározott energetikai szintet érjen el. Tehát itt is javasolt, hogy a projekt készítésre kerüljön egyéb energetikai célú fejlesztésekkel (pl.: külső határoló falak szigetelése, nyílászáró csere stb.) Ebből a felhívásból azonban egyéb fejlesztései az épületnek nem lehetségesek (pl.: udvar felújítása, belső munkálatok (pl.: burkolat cserék), kivéve energetikához kapcsolódó gépezet, eszközök beszerzése stb.) ebben a felhívásban csak az energetikai célú korszerűsítése megengedett az épületnek. A felhívás még nem jelent, így annak végleges tartalma nem ismert, ezért mind a támogatható mind az elszámolható tevékenységek

változhatnak. Az illeszkedéssel kapcsolatos megállapításokat a rendelkezésünkre álló információk alapján tettük, a felhívás megjelenésekor ezt szükséges felülvizsgálni.

Tehát amennyiben a fejlesztésnek a célja nem csak az érintett épület energetikai fejlesztése, akkor javasolt a TOP-1.4.1-15 felhívásra pályázatot benyújtani és a projekt javaslatot kiegészíteni egyéb elemekkel (pl.: belső felújítás, játszóudvar stb.).

Abban az esetben, ha csak az energetikai felújítás a cél, akkor a TOP-3.2.1-15 felhívásra lesz érdemes pályázni, azonban ebben az esetben egyéb önkormányzati épülete is be kell majd vonni a projektbe, mivel óvoda energetikai felújítására önállóan nem lehet pályázni ebben a felhívásban. Mindkettő megvalósítási lehetőségre (TOP-1.4.1-15 / TOP-3.2.1-15) hasonló összesen pontszámot kaptunk eredményül, ami 13 pont lett, tehát ezek alapján a fentiek szerint szükséges mérlegelni, hogy mi a projekt elsődleges célja (energetikai vagy komplex fejlesztés) és az alapján meghatározni azt, hogy melyik felhívásra nyújtja be a település a pályázatot.

Az önkormányzati többfunkciós épületek felújítása, valamint a faluház felújítása esetében ugyanazon kettő lehetőség kínálkozik. Az első lehetőséget a TOP-3.2.1-15 felhívás nyújtja. Ebből a felhívásból az egyéb fejlesztései az épületnek nem lehetségesek (pl.: udvar felújítása, belső munkálatok (pl.: burkolat cserék), kivéve energetikához kapcsolódó gépészet, eszközök beszerzése stb.) ebben a felhívásban csak az energetikai célú korszerűsítése megengedett az épületnek. Az épület körüli járda, valamint a parkoló létesítése/felújítása, és a belső munkálatok (pl.: burkolat cseré, festés stb.) nem lesznek elszámolható költségek és így támogatást sem lehet majd rá igényelni. A tetőcsere esetében legfeljebb héjazat cseréire lenne esély, azonban ennek elszámolhatósága kérdéses. A részletes vizsgálatot és feltételeket jelen dokumentum TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken” fejezetének 1. pontja ismerteti. **A felhívás még nem jelent, így annak végleges tartalma nem ismert, ezért mind a támogatható mind az elszámolható tevékenységek változhatnak.** Az illeszkedéssel kapcsolatos megállapításokat a rendelkezésünkre vonatkozó információk alapján tettük, a felhívás megjelenésekor ezt szükséges felülvizsgálni.

Másik lehetőséget a vidékfejlesztési program VP-6-7.4.1.1-16 felhívása kínálja, ezen belül is 2. és a 3. célterületre is benyújtható a pályázat, azonban egy helyrajzi számon felvő ingatlan csak egy célterületből nyerhet támogatást. A 2. célterületből az épület belső felújítása nem lehetséges, azonban lehetséges az épület külső felújítása, energetikai korszerűsítése, zöld terület rendezése, parkoló kialakítása. A maximális támogatás mértéke 50 millió forint, önkormányzatnak 15 % önerőt szükséges biztosítani, ami az önkormányzati épületek esetében 5 millió 550 ezer Ft, a faluház esetében 450 ezer Ft-ot jelent. A 3. célterület esetében lehetséges van az épület belső felújítására is a külső felújítás (energetikai korszerűsítéssel) és a környezetének rendezése mellett. Ebben az esetben a támogatás legmagasabb összege 30 millió Ft lehet, így az önkormányzatnak az önkormányzati épületek esetében 7 millió forint, a faluház esetében 1 millió 50 ezer Ft önerőt kellene biztosítani.

Egy projekt keretében több célterületre is lehet támogatás igényelni, de egy helyrajzi számon csak egy célterületből lehet megvalósítani pályázatot.

A célok és a pénzügyi lehetőségek alapján szükséges mérlegelni a településnek, hogy melyik projekt ötletet melyik pályázatra nyújtja be.

A megvalósítási lehetőségek (TOP-3.2.1-15 / VP-6-7.4.1.1-16) pontozásáról elmondható, hogy nem alakult ki szignifikáns különbség az egyes szcenáriók között, vagyis a pontozás szerint megközelítőleg hasonló módon illeszkednek a projektötletek a különböző pályázati lehetőségekhez.

A falubusszal kapcsolatos pályázati felhívás még nem jelent meg, így csak előzetes információk alapján tudtuk elvégezni a vizsgálatot.

A körvilágítás korszerűsítést célzó felhívás esetében elmondható, hogy az sem a TOP-os sem az Ágazati Operatív Programok pályázati felhívásaihoz nem illeszkedik.

Az illesztett pályázati felhívások egy részében csak tervek láttak eddig napvilágot (pl.: TOP-3.2.1 és TOP-3.2.2), a ténylegesen megjelenő pályázati felhívások elterhetnek ettől, ami befolyásolhatja az illeszkedést.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időről-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő OP tárhely kódja	Szakmai Költségvetés illeszkedés pontszáma	ITP-lista nevesítés pontszáma	Forráskorlat hiány pontszáma	Felhívás ütemterv pontszáma	Projekt megvalósítás pontszáma	Szakmai összesített pontszám	Utánpótlással kiegészített pontszám
1	Óvoda fűtési korszerűsítése (humán infrastruktúra szempontú vizsgálat)	6 000 000	TOP- 1.4.1-15	2	1	0	4	4	7	13
2	Óvoda fűtési korszerűsítése (energetikai szempontú vizsgálat)	6 000 000	TOP- 3.2.1-15	2	1	0	4	4	7	13
3	Ónkormányzati többfunkciós épület felújítása (energetikai szempontú vizsgálat)	37 000 000	TOP- 3.2.1-15	4	1	0	4	4	9	15
4	Faluház (közösségi- és kulturális) felújítása (energetikai szempontú vizsgálat)	3 000 000	TOP- 3.2.1-15	2	1	0	4	4	7	13
5	Buszforduló felújítása új buszváró építéssel	1 500 000	TOP- 3.1.1-15	1	0	0	4	4	1	6

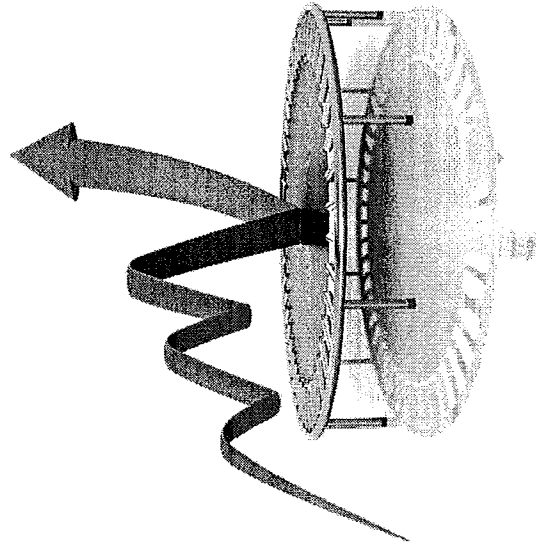
6	Ónkormányzati többfunkciós épület felújítása (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	37 000 000	VP-6- 7.4.1.1-16	4	1	0	4	4	9	15
7	Faluház (közösségi- és kulturális) felújítása (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	3 000 000	VP-6- 7.4.1.1-16	4	1	0	4	4	9	15
8	Falugondnoki szolgálat	10 000 000	VP-6- 7.4.1-16	2	1	0	4	4	7	12
9	Közülgítés korszerűsítése	5 000 000	nem illeszkedik	0	0	0	0	0	0	0

5. számú táblázat: Projekt javaslatok összesítő értékelése

Rangsor szám	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő TOP felhívás kódja	Pontszám
1.	Önkormányzati többfunkciós épület felújítása (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat)	37 000 000	TOP-3.2.1-15	15
2.	Önkormányzati többfunkciós épület felújítása (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	37 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	15
3.	Faluház (közösségi- és kultúrház) felújítása (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	3 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	15
4.	Óvoda fűtés korszerűsítése (humán infrastruktúra szempontú vizsgálat)	6 000 000	TOP-1.4.1-15	13
5.	Óvoda fűtési korszerűsítése (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat)	6 000 000	TOP-3.2.1-15	13
6.	Faluház (közösségi- és kultúrház) felújítása (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat)	3 000 000	TOP-3.2.1-15	13
7.	Falugondnoki szolgálat	10 000 000	VP-6-7.4.1-16	12
8.	Buszforduló felújítása új buszváró építéssel	1 500 000	TOP-3.1.1-15	6
9.	Közüvilágítás korszerűsítése	5 000 000	nem illeszkedik	0

6. számú táblázat: TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora

PÁLYÁZATI DÖNTÉS ELŐKÉSZÍTŐ
TANULMÁNY HAJMÁS KÖZSÉG
FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEIHEZ

Készítette:
Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési
Ügynökség Nonprofit Kft
2016. február 24.

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai	5
Az Operatív Programok (OP) rendszere	5
Az alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői	15
A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői	16
A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a település projektjavaslatinak meghatározásában, rangsorolásában	19
3. A település által benyújtott projektlistában meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata	24
Módszertan	24
TOP 2. Prioritás: Vállalkozásbarát, népességmentartó településfejlesztés	26
TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	28
TOP 4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	31
Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések	33
5. Összegző javaslat a település fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra	39

Vezetői összefoglaló

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszeri keretait, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MAK) került kijelölésre. A közműködő szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el.

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja. ITP-t készít: minden területi szereplő (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP forráskeretek felhasználásának szervezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorváltások),
 - ütemezését.

A megyék és MIV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forráskereteit az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forráskeret nagysága mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi keretbe tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorváltásokhoz való igazodás is.

A vizsgálat során benyújtott táblázatban szereplő projektötletek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezetek tartalmához, valamint nem TOP támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával.

Az értékel 7 projekt adatait és pontszámait az alábbi táblázat mutatja. 5 projekt ért el 14 pontot. Elsősorban ezekre a projektekre érdemes fókuszálni, de a 12 pontot elérő projekteket is érdemes megvizsgálni olyan szempontból, hogy milyen módon lehet javítani rajtuk. 2 projekt esetében nem sikerült fejlesztési forrást találni.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időről-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora:

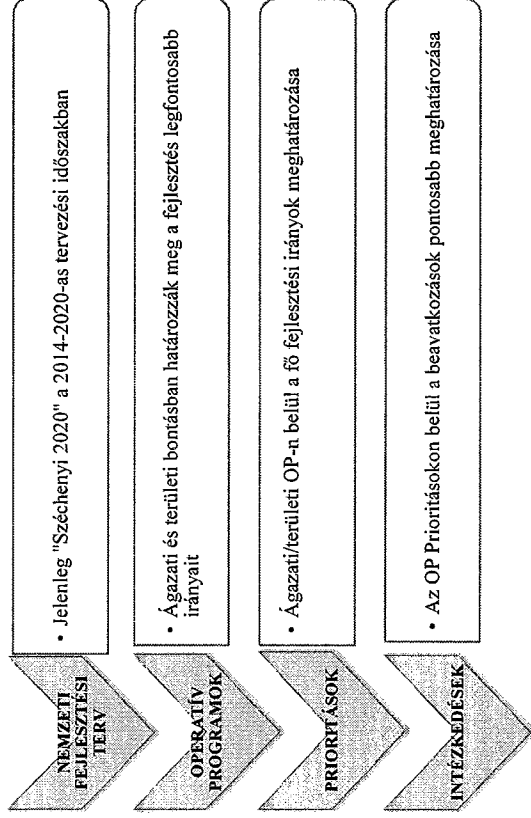
Rangsor szám	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő TOP felhívás kódja
1.	Hivatal épület felújítása és orvosi rendelő felújítása	19 500 000	TOP-3.2.1-15
1.	Hivatal épület felújítása és orvosi rendelő felújítása	19 500 000	VP-6.7.4.1.1-16
1.	Idősek napközi otthonának felújítása	36 000 000	VP-6.7.4.1.1-16
1.	Kultúrház, könyvtár felújítása	46 000 000	VP-6.7.4.1.1-16
1.	Templom felújítása	16 000 000	VP-6.7.4.1.1-16
1.	Belterületi vízrendezés	55 500 000	TOP-2.1.3-15
2.	Idősek napközi otthonának felújítása	36 000 000	TOP-3.2.1-15
2.	Idősek napközi otthonának felújítása	36 000 000	TOP-4.2.1-15
2.	Kultúrház, könyvtár felújítása	46 000 000	TOP-3.2.1-15
3.	Utak, járdák rendbetétele	26 000 000	nem illeszthető
3.	Magyarhegy út aszfaltozása	14 000 000	nem illeszthető

1. számú táblázat

1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai

Az Operatív Programok (OP) rendszere

Az operatív programok ágazati, illetve területi bontásban biztosítják azt, hogy az adott ágazaton belül (ami az adott operatív program témáját jelenti) a támogatások igényelhetők legyenek.

A nemzeti fejlesztési terv egy állam eszköze arra, hogy forrásokat igényelhesen az EU pénzügyi alapaiból. A legfontosabb források közé tartozik az ERFA, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az ESZA, az Európai Szociális Alap. Mellettük a Kohéziós Alap kereteiből érkezik forrás hazánkba, ami a fejletlenebb és újonnan csatlakozó tagállamok felzárkózását hivatott biztosítani és támogatni. Ezeket ezek jellemzően átfogóbb jellegűek) léteznek ágazati szempontból sokkal speciálisabb alapok is, mint az EU EMVA (Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap) pénzügyi alapja, vagy a nemzetközi integrációt elősegítő közösségi alapok (Jasper, vagy Jessica). Az, hogy egy projektet melyik alapról finanszírozzunk meg van határova az operatív programban, hiszen az operatív programokat az Európai Bizottság már előzetesen jóváhagyja, így a finanszírozási keretét és módjait is.

Ágazati OP-k

A legfontosabb államháztartási és fenntartási kérdések, témák köré szerveződnek. Például:

- Gazdaságfejlesztés és innováció
- Környezetvédelem és energiagazdálkodás
- Emberi Erőforrás és társadalmi megújulás
- Közlekedés
- Közférta és közigazgatás

Az ágazati szűkítés mellett területi operatív programok is vannak, amelyek fókuszában a tér, a terület áll. Az ország hátrányosabb helyzetű területeinek felzárkóztatására törekszik olyan módon, hogy az operatív programok prioritásai ágazati bontásban struktúráltak, ezáltal egy átfogó és koherens fejlesztési irányt adnak a leszakadó térségeknek és fontosabb fejlesztési célterületeknek. A fejlesztések fókuszában olyan térségek állnak, melyek GDP/fő értéke az EU-s átlag 70%-át nem éri el (a strukturális alapok esetében). A Kohéziós Alapra való jogosultság tekintetében „elegendő” az EU átlagos egy főre jutó GDP-nek 90%-a alatt teljesíteni.

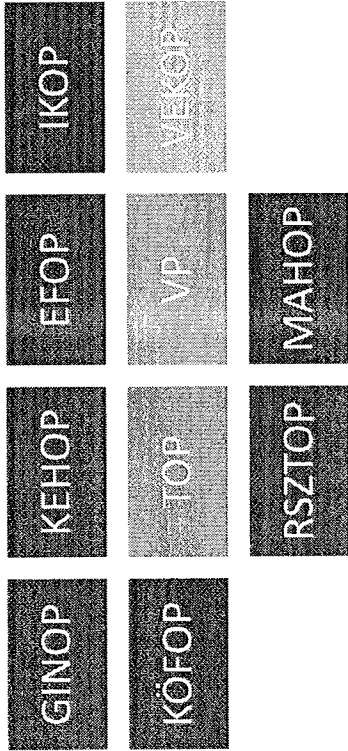
Az OP tartalmi elemei

Az operatív programban meg kell határozni az OP célját és háttérét mindenkélt. Ezt követik a prioritási tengelyek, egy gazdaságfejlesztés operatív programnál például külön prioritási tengelyt jelent a kkv-k fejlesztése, a mezőgazdaság, ipar, vagy az innováció ösztönzés. Egy területi fókuszú OP prioritási tengelyei ágazati szinten struktúráltak, tehát lesz külön a gazdaságfejlesztésre fókuszáló prioritási tengely, településfejlesztésre, környezetgazdálkodásra vagy társadalmi felzárkózásra koncentráló is.

A prioritásokon belül határozzák meg az intézkedéseket, amelyek már konkrét fejlesztési irányokat vetítenek előre. Ez a témától függően rendkívül különböző lehet, például gazdaságfejlesztés esetében külön intézkedés lehet az eszközbeszerzés is, egy környezetgazdálkodás témában viszont külön intézkedést képezhetnek a vízrendezési munkálatok, az intézkedésen belül meghatározott tevékenységek száma az első esetben lehet 3, utóbbi esetében akár 10-12 tevékenységet is magába foglalhat.

Az intézkedések esetében fel kell tüntetni a kedvezményezettek körét, ők azok, akik pályázhatnak az intézkedésen belül meghatározott tevékenységekre. Az intézkedések földrajzi fókusz is meghatározott (például: az ország bármely területe, vagy a hátrányos, konvergencia régiók területe, Megyei Jogú Városok területe stb.)

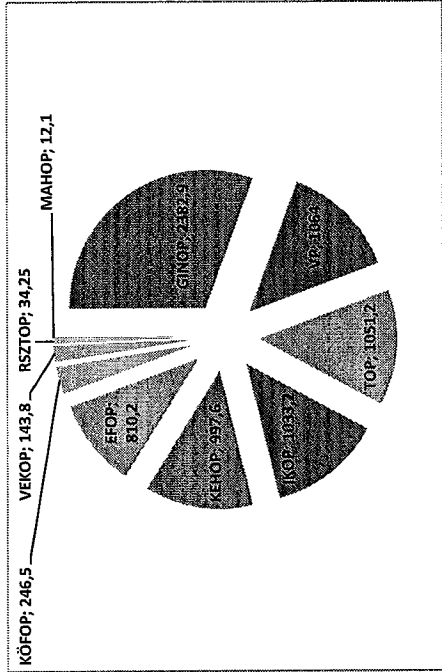
A Széchenyi 2020 operatív programok a következők:

- GINOP: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
- KEHOP: Környezeti és Energiahatékonysági OP
- EFOP: Emberi Erőforrás Fejlesztési OP
- IKOP: Integrált Közlekedéfejlesztési OP
- KÖFOP: Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztési OP
- TOP: Terület- és Településfejlesztési OP
- VP: Vidékfejlesztési Program
- VEKOP: Versenyképes Közép-Magyarország OP
- RSZTOP: Rászoruló Személyeket Támogató OP
- MAHOP: Magyar Halgazdálkodási OP

Az egyes OP forráskeretének megoszlás

Az operatív programok közül a legtöbb forrás a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programba (GINOP) jut. A vállalkozások számára a legnagyobb pályázati keretet, a források 40 százalékát ez az OP tartalmazza. Közvetlen gazdaságfejlesztésre összesen több mint 4000 milliárd forint fordítható, mert más operatív programokból is szánnak támogatás erre a célra. A harmadik legnagyobb keretösszeggel a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) 1 000 milliárd forintot meghaladó nagyságrenddel, melyet elsősorban önkormányzati projektek támogatására lehet felhasználni.

1. ábra: Az egyes OP forráskeretének megoszlás

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

Miért van szükség a TOP-ra, valamint ezen prioritásokra? Egyrészt Magyarországon a területi különbségek megjelenése mozaikszerű területi mintában jelenik meg. A térbeli különbségek nem csak megyei (NUTS3) szinten jelentkeznek, hanem a járási fejlettsége között is jelentős az eltérés. A városhálózat gazdasági szerepköre kiemelkedő. A vállalkozásiaktivitás döntő többsége a városokban jelenik meg, ezáltal gazdasági potenciáljuk rendkívül magas. A munkanélküliség azonban megjelenik nem csak a vidéki terekben, hanem a városokban is egyaránt. Így a TOP egyik kiemelt fejlesztési területei a városhálózat egyes elemei. A város-vidék kapcsolatrendszerek minősége meghatározó egy adott térség versenyképességét tekintve. Ezek a kapcsolatok azonban nem rendelkeznek minden esetben nagy jelentőséggel, ezért célja a TOP-nak a város-vidék kapcsolatok megerősítése, újraélesztése. Az elmaradott térségek kiemelt területei a fejlesztéseknek. A társadalmi kirekesztettség és a területi folyamatokból való kiesés hosszú és rövidtávon is veszélyt jelent a kistépülések fennmaradására ezért a kistépülések társadalmi felzárkóztatása és munkaerőpiacba integrálása fontos feladatnak bizonyul. Az OP fókuszában kiemelten a városok állnak, a fejlesztések erre a településtípusokra vonatkoznak.

A TOP beruházási területei a megyék, Pest megye kivételével. A többi OP-tól az különbözteti meg, hogy ez a program kiemelten területi vetületű és területi problémák megoldására koncentrálna, a többi program ellenben ágazati jellegű.

Stratégiai célok:

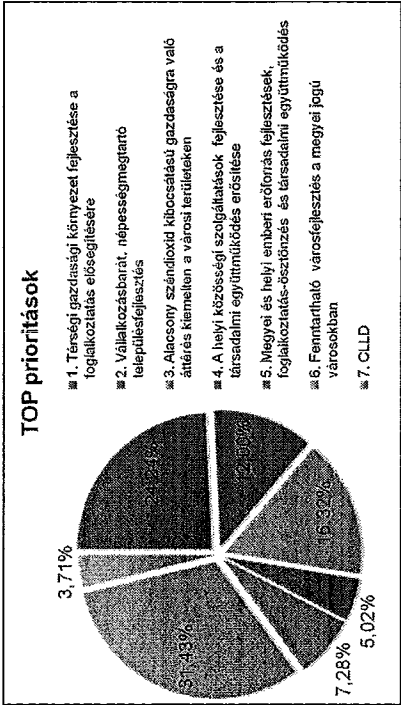
Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása: helyi szintű gazdaság fejlesztése, ezáltal a foglalkoztatottság növelése, a munkaerő helyben tartása.

Halmás Község pályázati döntés előkészítő tanulmány

Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek javítása: olyan települési környezet, infrastruktúra, közszolgáltatási rendszer kialakítása, ami élénkíti és vonzza a gazdasági szereplőket, erősíti a közösséget és helyben tartja a népességet, kiemelten a fiatal lakosságot.

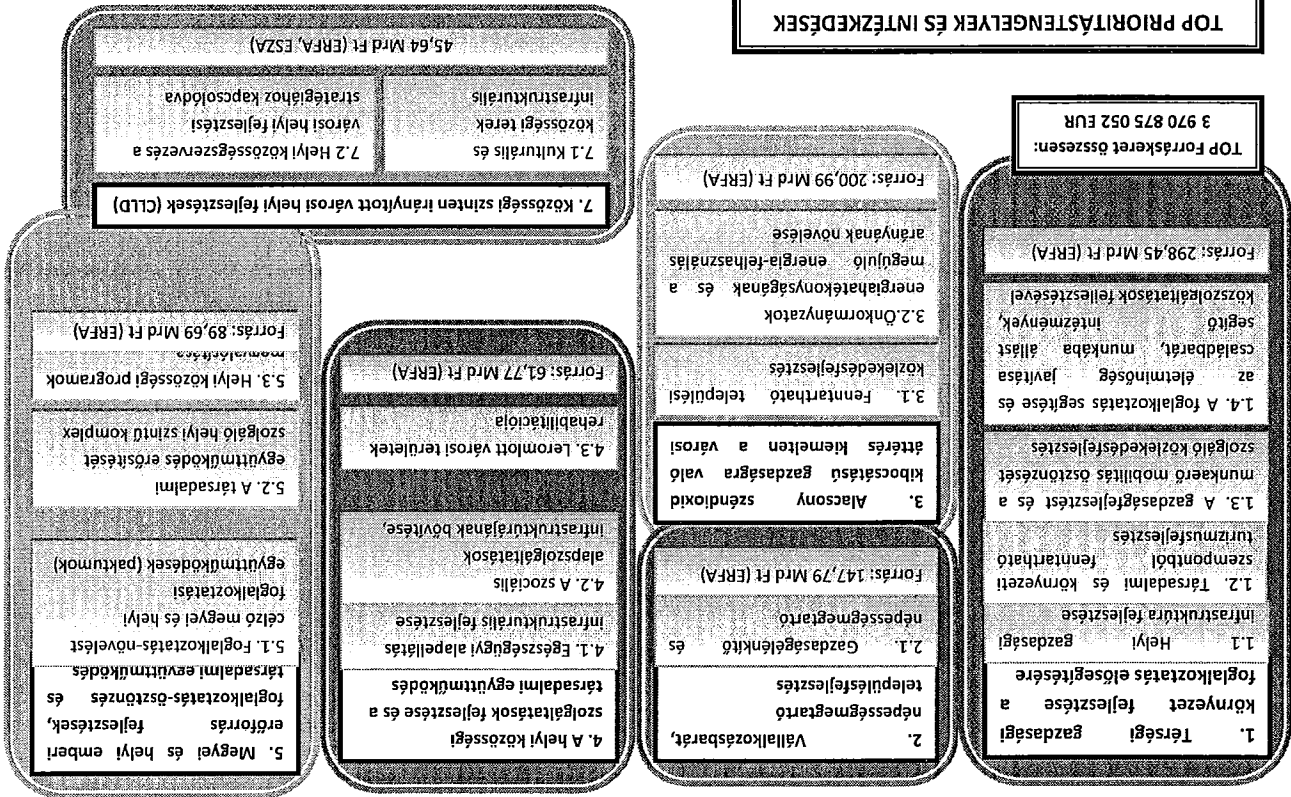
A TOP prioritásai a megyei területek fejlesztéseit érintik, az 1-5., illetve a 7. prioritások a megyei jogú városokon kívüli, a 6. prioritás pedig kizárólag a megyei jogú városok területére vonatkozik. A megyei területi fókusszal rendelkező prioritások és intézkedések megjelennek a 6. prioritás intézkedéseiben is.

A TOP forráskeretei területi szereplőként változnak. Az 1. táblázatban a Dél-Dunántúl megyei jogú városainak TOP 6. forráskeretei láthatók, míg a 2. táblázatban a megyék, mint területi szereplők forráseloszlása látható.

2. ábra: A TOP prioritások részaránya

Halmás Község pályázati döntés előkészítő tanulmány

A Széchenyi 2020 további operatív programjai

GINOP – Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program

A GINOP az Európai Unió 2014-20-as tervezési időszakához illeszkedő, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési terv része, ami a gazdaságfejlesztésre irányuló operatív program Budapest és Pest megye kivételével az ország egész területén. Alapvető célja a programnak egy stabilabb gazdasági környezet kialakítása és a hazai KKV-k támogatása, fennmaradásuk biztosítása. Emellett fontos prioritás a foglalkoztatás növelése, kiemelten a hátrányos helyzetű térségekben. Megjelenik ezeken kívül a kvaterner szektor erősítésére vonatkozó igény, a K+F+I ágazatok jelentőségének növelése, minél több szereplő ebbe való bevonása.

Budapest és Pest megye állítja elő Magyarország GDP-nek körülbelül a felét, ez azt jelenti, hogy a vidéki Magyarország területi, tehát 18 megye osztozik a maradék 50%-on (hozzávetőleges érték). Budapest vízfejlesztése, valamint a vidék urbanizálatlansága és gyenge gazdasági teljesítménye hosszú távon elmulasztja az országban uralkodó strukturális problémákat és a munkanélküliséget. Ezt próbálja a GINOP ellensúlyozni, ezeket a makrogazdasági folyamatokat megállítani, az életminőséget javítani.

EFOP – Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program

A gazdasági fejlődés eléréséhez nem elegendőek a hagyományos gazdaságfejlesztési módszerek, mert a versenyképes humán erőforrás, valamint a megfelelő infrastrukturális háttér elengedhetetlen része ennek. Magyarország rendkívül hátrányos helyzetben van az általános infrastruktúra, a humán tőke és az innovációs környezet tekintetében. Az EFOP az EU-val kötött Partner Megállapodással összhangban támogatja a hátrányos helyzetű, munkaerőpiacra nehezen integrálható népesség felzárkóztatását, a szegénység visszaszorítását, a megfelelő nevelési feltételek megalapozását, az egészségügyi állapot átlagos növelését, összességében a társadalmi felzárkózást.

KEHOP – Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program

A KEHOP beavatkozásai és programjai első sorban a fenntarthatóság és a hatékony energiahasználat fejlesztésére, kialakítására irányulnak. A KEHOP átfogó célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe véve – védelmével összhangban valósuljon meg.

A fenntartható fejlődés érvényesítése, valamint a klímaváltozás kihatásainak optimális kezelése és az ahhoz való alkalmazkodás kiemelt szerepet játszik az európai politikában. A jövő generációinak megélhetése és életminőségük szinten tartása érdekében a KEHOP egy fontos, jövőt megalapozó operatív program lehet.

A magyarországi klímaváltozás megjelenési formái a csapadékmennyiség változásában (növekedésben), éves eloszlásának módosulásában nyilvánul meg, ennek következtében nem csak az árvízveszély fokozódik, de ez hatással van a magyar ökoszisztémák kiegyensúlyozott és természetes működésére is. Ezért a KEHOP első sorban a vízügyi védekezésben, az árvízvédelmi infrastruktúra fejlesztésében, az ökoszisztémák védelmében, az árvízi biztonság növelésében és a katasztrófa-kockázat mérséklésének megalapozásában játszik fontos szerepet. Emellett kiemelt fontosságú a megújuló energiaforrások használatának növelése a tervezési időszak végéig, ezzel együtt a fosszilis energiahasználat mérséklése, ezeken keresztül pedig a CO₂ kibocsátás csökkentése.

KÖFOP - Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program

A megfelelő és jól működő közigazgatás és közszolgáltatás alapvető szükséglet lehet a hosszabb távú fejlődés eléréséhez. Ennek érdekében lett létrehozva a KÖFOP, ami egy átfogó fejlesztési stratégia az ország közigazgatásának és közszolgáltatásainak fejlesztése érdekében.

A közigazgatás rendszerszintű újraszervezése, illetve a kormányhivatalok, valamint járási hivatalok felállítását követő működési tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy az államigazgatás korszerűsítésével összefüggő intézkedések között kiemelt létfontosságú van, a központi közigazgatás kiemelt jelentőségű fejlesztései mellett, a fővárosi és megyei kormányhivatalok, valamint a járási hivatalok folyamatos szervezeti továbbfejlesztésének. A legfontosabb intézkedések ennek megfelelően az átfogó, akár rendszerszintű hatékonyságjavulást célzó központi közigazgatási szervezet- és működésfejlesztések végrehajtása, valamint az egyensúlyiátszág kormányhivatalok és járási hivatalok kialakítása, a szervezeti működésük egyszerűsítése.

IKOP – Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program

Az IKOP az EU-val kötött 2014-20-as tervezési időszak alapján kötött Partnerségi Megállapodáshoz igazodva, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési stratégia részeként a magyar közlekedéshálózat fejlesztését, korszerűsítését, színvonalának növelését célozza meg a közúti, vasúti, légi és vízi közlekedési útvonalakon. A közlekedési stratégia fő kitézései és céljai illeszkednek az Európa 2020 program célrendszeréhez. Ezek alapján az IKOP célrendszere tartalmazza az erőforrás-hatékony közlekedési módok elterjesztését, a társadalmi szinten előnyösebb személy- és áruszállítás erősítését, a szállítási szolgáltatások javítását a gazdaságfejlesztés érdekében, valamint a közlekedési infrastruktúra fizikai állományának javítása.

A stratégia a fent felsorolt célok alapján 39 beavatkozási lehetőséget állapított meg, melyeket négy csoportra bontott, ezek a következők:

- Elsődleges megvalósítási beavatkozások (legnagyobb hasznosság, legkisebb kockázat),
- Javasolt megvalósítási fejlesztési eszközök,
- Előkészítési igényű beavatkozások (ezek továbbtervezése környezeti károkat okozhat),
- Távlati lehetőségek hosszú távú megvalósítással.

A projekteket tehát megvalósíthatóságuk ideje alapján osztja fel, ezen kívül meghatározott a prioritási tengelyek esetében az is, hogy milyen területen történik a projekt végrehajtása (fővárosi, központi Régióban történő, vagy azon kívül eső beavatkozás), illetve a közlekedési pálya és mód alapján (kötött pálya, nem kötött pálya stb.) történik besorolásra. Mindezekre épülve az IKOP négy fő prioritástengely mentén szervezi beavatkozásait és projektjeit.

RSZTOP – Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program

2011-ben Magyarország lakosságának 31%-t érintette a szegénység, az Unió átlag ezzel szemben 24,2%. A népesség szegénységi rétegeinek csoportjai, akiket megcéloz az OP a következők:

- Gyermeket érintő szegénység (18 éven aluliak) és a szegény gyermekes családok,
- közterületen élő személyek,
- szociálisan rászoruló, megváltozott munkaképességű emberek és a rendkívül alacsony jövedelmű időskorúak.

Mindhárom csoportnál kiemelkedő probléma a társadalmi kirekesztettség, és a társadalmi problémák újratermelődése, utóbbi kiemelt probléma a szegény gyermekes családok esetében.

MAHOP – Magyar Halgazdálkodási Operatív Program

A MAHOP célja a magyarországi halászati és halgazdálkodási módok korszerűsítése, a hazai vizek környezeti állapotának védelme, fenntartása, szükség esetén javítása, illetve a magyar halászat és halgazdaság erősítése, támogatása.

VP - Vidékfejlesztési Program

A vidékfejlesztés keretében a VP meghatározza magát a vidéki térséget, melyet a következő pontokban határoz meg, azonban a kritériumok mindegyikéhez csak a 6. intézkedésben ragaszkodik (a többi intézkedés kereteiben nincs konkrétálva ezen kritériumok alkalmazása, pontos leírása):

- a népesség 10 ezer főnél kevesebb, akkor is, ha a népsűrűség meghaladja a 120 fő/km2 értéket (összesen 3007 település, 3,97 millió lakos, 75 775 km2);
- a népsűrűség 120 fő/km2 érték alatt van (további 35 település, 591 410 fő és 7007 km2);
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok külterülete 2%-nál magasabb külterületi lakossági arány esetén - pl. városok külterületi tanyái;
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok (kivéve budapesti agglomeráció) részönkormányzatai, amelyek korábban önálló községként működtek.
- alapvetően nem jogosult a fenti jellemzők ellenére sem: Budapest és a budapesti agglomerációhoz tartozó települések.

Magyarországon a vidéki lakosság aránya a városi lakosokkal szemben magasnak minősül az Európai Unió tagállamaiban, ami pedig súlyossá teszi ezt a tényt az a vidéki térségek alacsony fejlettségi szintje, mely csupán 47%-a az Uniós átlagnak. Ezen felül a munkaképes korú népesség foglalkoztatottjainak száma is alacsony, jelentősen elmarad az EU értékeitől. A vidéki gazdaság teljesítőképessége és kapacitása is rendkívül alacsonynak mondható, a mezőgazdaság termelékenysége csak 1/3-a az EU átlagnak. Az egykori vidéki iparvárosok strukturális válsága a szekunder szektorban való elhelyezkedést nehezíti, vagy ha lehetséges, a munkaerő képzetlensége jelenti a probléma gyökerét, így bár átlagosan a feldolgozóiparban dolgozók aránya hazánkban 22 és 30% közé esik (rurális-urbanus térség), elmaradott technológiával és alacsony termelékenységgel jellemezhetjük. A szolgáltatásokban a vidéki térségek 65%-át foglalkoztatják a lakosoknak, ez az érték szintén elmarad az európai átlagtól, a kvaterner szektor és a K+F+I ágazatok vidéki részesedése a foglalkoztatásban és a hazai bruttó jövedelemben elenyésző. A vidéki terek gazdasági struktúrája ezek alapján rendkívül elmarad az európai szinttől, sőt, az országon belül is elmarad a várostérségektől és a fővárostól.

A vidéki élelmiszergazdaság helyzete és az élelmiszeripari kapacitása rendkívül nehéz helyzetben van. A gazdasági válság óta megváltozott pénzügyi környezet, a hitelintézetek növekvő óvatossága, kockázatterülő magatartása különösen markánsan érinti az amúgy is alacsony tőkeellátottsággal rendelkező magyar mezőgazdasági vállalkozásokat, azon belül is a nagyobb tőkeigényű állattenyésztési, zöldséggyümölcs termesztő ágazatban tevékenykedőket. Különösen az egyéni gazdaságok (őstermelők, családi gazdaságok) szembesülnek nehézségekkel a finanszírozáshoz jutás során, mivel ezen gazdaságok a bankok számára nehezen értékelhető ügyfélkörnek minősülnek, többek között a hitelrezi múlt, a rendelkezésre álló, megfelelően dokumentált pénzügyi információk hiánya miatt. Nehezíti továbbá a magyar mezőgazdaság finanszírozását a gyenge fedezetnyújtó

képesség. A pénzügyi válság még súlyosabban érintette az élelmiszeripart, ahol már a válságot megelőzően is a tőke kivonás volt a jellemző. Az ágazat hitelezési szempontból periférikus ágazattá vált.

A fent felsorolt hátrányos helyzetet erősítő tulajdonságokkal szemben a vidéki turizmus olyan ágazat, melynek vidéki kapacitái magasabban az EU átlagnál. Infrastrukturális fejlettségük azonban nem kellően kiépített, nincsenek összhangban és együttműködésben egymással az egyes desztinációk és termékek. A vidéki turizmus, falusi turizmus, ökoturizmus stb. fontos jövedelemforrás, fejlesztési lehetőség és nem utolsósorban munkalehetőség a vidéki lakosság és települések számára, szerepe a vidéki gazdaságban kiemelkedő.

A vidéki térségek strukturális problémáin túl rendkívül alacsony a vállalkozások száma, az adott vállalkozásokban dolgozók körében pedig jellemző az alacsony képzettség vagy a nem megfelelő képzettség, ezek mind visszavetik a primer szektor termőképességét.

A VP mindezek mellett fontosnak tartja az éghajlatváltozással szembeni védekezést, az ezt erősítő folyamatok (CO2 kibocsátás csökkentése). Az éghajlatváltozásra különösen érzékeny ágazat a mezőgazdaság, hiszen termelékenysége (főleg a növénytermesztésé) függ a csapadék mennyiségétől és eloszlásától, a napsütéses órák számától, az éves hőösszegetől stb. A VP fontos prioritása a klímaváltozás mérséklése és a káros anyagok kibocsátásának mérséklése.

A alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői

A pályázati rendszer működését és az alkalmazandó eljárásokat, az egyes szereplők feladatait, illetve a részletes szabályokat a Kormány 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelete a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló jogszabály szabályozza.

A 2014-2020-as tervezési időszakban a pályázatok lebonyolítása négy különböző fő eljárásrend keretében zajlik:

- egyszerűsített
- standard
- kiemelt
- területi kiválasztási rendszer (TKR).

Az első három eljárásrenddel a korábbi pályázati rendszerben is találkozhattunk, ezek hasonlóan működnek továbbra is.

Ellenben a negyedik eljárás ismerete fontos lehet az önkormányzatok számára, mivel a TOP forrásainak jelentős része a TKR eljárás keretében kerülhet felhasználásra.

A TKR főbb szabályai a következők:

A területi szereplők – a TOP 1-5 prioritás esetén a megyei önkormányzat - a monitoring bizottság által jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer alapján elkészítik az Integrált Területi Programot (ITP) és benyújtják a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság működtetéséért felelős miniszter – a Nemzetgazdasági Miniszter részére.

ITP-eket a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős Nemzetgazdasági miniszter javaslatára az irányító hatóság döntésre felterjeszti a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságnak (NFK).

Az NFK határozatban dönt az egyes ITP-kről, amely tartalmazza:

- az elfogadott ITP megnevezését,
- az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezését,
- az ITP teljes 7 éves forráskeretét,
- az ITP végrehajtása révén elérendő indikátor célértékeket,
- az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt.

Az ITP módosítását évente egy alkalommal, április 30-ig kezdeményezheti a területi szereplő. A területi szereplő nem kezdeményezheti az ITP-ben az adott tárgyévra vonatkozóan meghatározott fejlesztési igények módosítását.

Ha a területi kiválasztási rendszer eljárásrendben meghirdetett felhívásra kizárólag egy területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor a kiemelt eljárásrendre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Ha a felhívásra nem kizárólag a területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor általában a standard eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a döntés-előkészítő bizottság tagjainak száma két fő, tagjai az irányító hatóság és a területi szereplő által delegált egy-egy fő. Csak azon támogatási kérelmek támogathatók, amelyekben megjelölt támogatandó tevékenységet a döntés-előkészítő bizottság területi szereplő által delegált tagja is támogatásra javasolta.

A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszerei kereteit, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

Az OP végrehajtás szereplői a 2014-2020 közötti programozási időszakban:

- Kormány
- Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK)
- Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság (FKB)
- Az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter
- Az államháztartásért felelős miniszter
- Audit hatóság
- Igazoló hatóság
- Szakpolitikai felelős
- Irányító hatóság
- Köreműködő szervezet – TOP esetében a Magyar Államkincstár (MÁK)
- Területi szereplő – (megyék és megyei jogú városok).

Az Irányító Hatóság (IH) feladatait a TOP esetében a Nemzetgazdasági Minisztérium látja el, feladatai különösen:

- a szakpolitikai felelős és a területi szereplő bevonásával elkészíti az éves fejlesztési keret alapján a felhívást, amelynek során vizsgálja a felhívásnak
 - az operatív programhoz való illeszkedését,
 - az európai uniós és nemzeti elszámolhatósági,
 - költséghatékonysági, adminisztratív terhek, szabályozási kötöttségek, végrehajtási költségek csökkentésére,
 - szinergia biztosítására vonatkozó szempontokat.
- előkészíti a felhívás módosítását vagy visszavonását, ha a forrásfelhasználás nem megfelelően halad,
- feladatkörében kapcsolatot tart az Európai Bizottsággal,
- kialakítja a program irányítási és kontroll rendszerét,

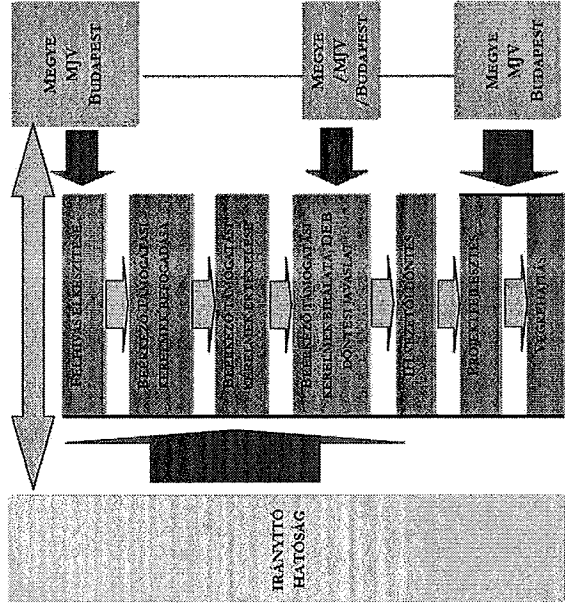
- a területi szereplők által kezdeményezett ITP módosítást jóváhagyja, amennyiben a módosítás nem érinti az ITP elfogadását rögzítő kormányhatározatban foglaltakat.

Az IH az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszterrel egyetértésben javaslatot tesz a közreműködő szervezet kijelölésére az NFK részére. Közreműködő szervezet kijelölése esetén a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendeletben az irányító hatóság feladataként meghatározott tevékenységek közül a közreműködő szervezettel történő megállapodás szerint meghatározott tevékenységeket a közreműködő szervezet látja el.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közreműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MÁK) került kijelölésre. A nemzetgazdasági miniszter 8/2015. (III. 26.) NGM utasítása alapján a közreműködő szervezeti feladatok szakmai irányításáért a Támogatási Igazgató alá tartozó EU Támogatási Főosztály felelős.

A közreműködő szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el. Feladatkörébe tartozik többek közt, hogy beszámolót készít az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret, az éves munkaterv megvalósításában történt előrehaladról, az egyes felhívások előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatokról.

A közreműködő szervezet az operatív program monitoring bizottságba tanácskozási joggal rendelkező tagot delegálhat.

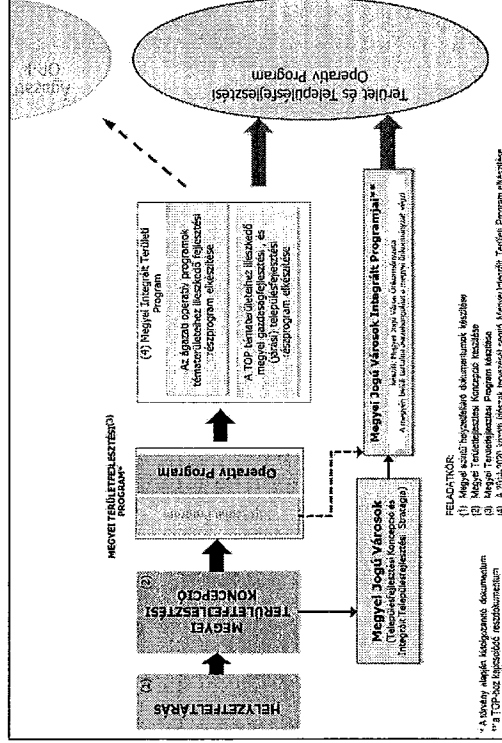
3. számú ábra: A TOP végrehajtás folyamatábrája az intézményrendszer szereplőivel

A megyei önkormányzat szerepe a területi tervezésben és programozásban

A megyei önkormányzatok tervezési feladatait a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (Tftv.), a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról szóló 1600/2012. (XII. 17.) Korm. határozat, valamint a 2014-2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről szóló 1115/2013. (III.8.) számú Korm. határozat jelöli ki. A fenti jogszabályokban foglaltak alapján a megyéknek területfejlesztési koncepciót és programot kell készíteniük, valamint közreműködnie a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések megtervezésében.

Somogy megye az NGM-NTH koordinációja mellett készítette el a megyei szintű **helyzetfelfutó dokumentumait**, valamint 2014 tavaszán összeállította a **megyei területfejlesztési koncepció** végleges anyagát is. A megyei területfejlesztési koncepciót a megyei Közgyűlés fogadta el, összhangban a felsőbb szintű tervdokumentumokkal (OFTK). A koncepcióra épülő megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program) elkészítését a megye a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet elvárásainak megfelelően végezte. A megyei területfejlesztési program tervezése a szakmai szakértők és szakmai testületek bevonásával, valamint a program társadalmatisága a megyei területfejlesztési koncepció megalapozása során elkészült és a Somogy Megyei Önkormányzat Közgyűlése által elfogadott **partnerségi terv** mentén történt.

A területi tervezés folyamatát és illeszkedését a nemzeti szintű OP tervezés rendszerébe az alábbi ábra mutatja:

4. számú ábra: A területi tervezés folyamata

A megyei önkormányzat tervezett feladatai a területi programozás (kiemelten az ITP) és a TOP végrehajtási rendszerében:

- Jogszáby által meghatározott feladatok:
 - *összedíltítja az integrált területi programot és kezdeményezheti annak módosítását,*
 - *véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,*
 - *adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összedíltításához,*
 - *végrehajtja az integrált területi programot.*
- Végrehajtói feladatkör:
 - *közreműködés a felhívások elkészítésében,*
 - *részvétel az értékelés és a döntési javaslat elkészítésének folyamatában,*
 - *a végrehajtás nyomon követése,*
 - *a forrásfelhasználás nyomon követése.*

Az ITP-vel összefüggésben a megyei önkormányzat feladata elsősorban tervezési feladat, amelyhez számos döntést szükséges meghoznia a megyei közgyűlésnek.

A megye döntéshozói feladata elsőként a Területi Kiválasztási Kriteérium Rendszer (a Területi Kiválasztási Eljárásrend eszköze) belső jóváhagyásakor, ezt követően a források felhalmozása (felosztása) kapcsán az ITP készítésekor jelentkezik. Ezen felül a megvalósítás során az ITP esetleges módosítása minden esetben közgyűlési jóváhagyást igényel.

A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a település projektjavaslatainak meghatározásában, rangsorolásában

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja.

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP források felhalmozásának szerkezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorvállalások),
 - ütemezését.

ITP-t készít: minden területi szereplő (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

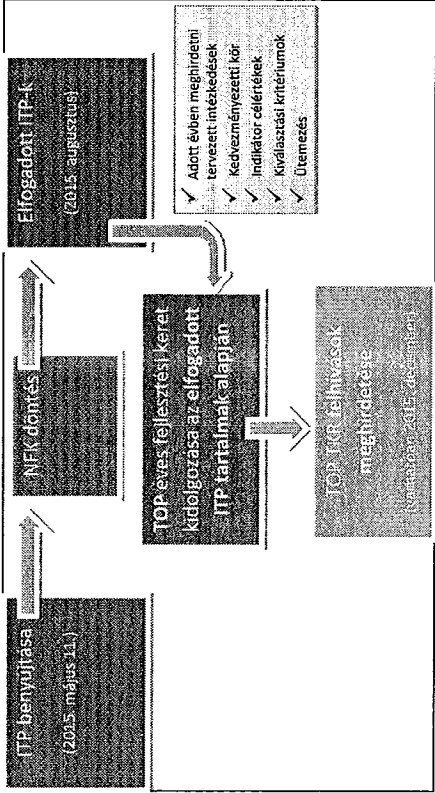
Az ITP tartalmi felépítése:

- a területi szereplő (Somogy Megyei Önkormányzat) által javasolt kiválasztási kritériumok;
- az ITP célrendszere és integráltsága;
- az ITP forrásallokációja;
- az ITP indikátorvállalásai;
- az ITP ütemezése.

Az ITP alapelvei:

- Az ITP intézkedésenkénti forrásokkal dolgozik (nem projektorientált).
- A rendelkezésre álló forrásokat a területi szereplőknek forrás-felhasználási módok szerint szükséges megosztani, ezekhez pedig szintén forrásoknak kell meghatározni (mindez nem igényli konkrét beavatkozások ismeretét).
- A megyei területfejlesztési program valamint az integrált településfejlesztési stratégia hangsúlyaitól függően szükséges meghatározni a TOP adott területi szereplőjére jutó források felhalmozásának belső arányait. Ennek lépései:
 1. TOP prioritástengelyen belüli, intézkedések között forrásmegosztás meghatározása (belső arány)
 2. Intézkedéseken belül forrás-felhasználási módok definiálása - a területi szereplők minőségétől függően (megye vagy MIV) eltérő módokhoz kerültek bevezetésre
- 100%-os tervezés: a megye/MIV teljes, kormányhatározatban megadott ITP keretösszegére, a fejlesztési elképzelés teljes bekerülési költsége alapján számol.
- Az ITP tervezés és végrehajtás időkerete: 2014-2020 (n+3 szabály alkalmazásával).
- ITP-ben rögzítésre kerül, hogy a területi szereplő évente milyen összeget kíván felhasználni intézkedésenként (kötelezettségvállalás).

A megyék és MIV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forrásokait az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

5. számú ábra: Az ITP elfogadásának folyamata és kapcsolódása a TOP végrehajtási folyamathoz

Somogy megye integrált területi programjában a megye területfejlesztési programjának célsziszteméből levezetve az alábbi célok kerültek kijelölésre:

- A piaci igényekre választ adó vállalkozói szektor megerősítéséhez szükséges feltételek javítása
- A helyi termelést, közösségek önállóságát segítő fejlesztések támogatása
- Közösségfejlesztés és a hátrányos helyzetű népesség-csoportok társadalmi integrációjának elősegítése
- A közösség által használt infrastruktúrális elemek fejlesztése, kiépítése, valamint a szolgáltatási intézményrendszer infrastrukturális feltételeinek javítása

Az ITP keretében a célok mellett a megye meghatározta azokat a megye specifikus területi kiválasztási kritériumokat, amelyek a TOP forrásaira benyújtott pályázatok értékelése, kiválasztása során az Irányító Hatóság által megjelölt közös kiválasztási kritériumok mellett figyelembe vesznek. A területi kiválasztási kritériumok a fentiek okán a település által benyújtandó pályázatok összeállítása és a benyújtásról szóló döntés előkészítés során is jelentőséggel bírnak.

A Somogy Megyei Önkormányzat által meghatározott területi kiválasztási kritériumok:

- Illeszkedés a megyei területfejlesztési program célkitűzéseivel
- Hozzájárulás a társadalmi kohézió erősítéséhez
- Hozzájárulás a gazdasági versenyképesség növekedéséhez, különös tekintettel Somogy természeti adottságaira alapuló nagyobb feldolgozottsági szintet eredményező termékek előállítására

- Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez, összefüggésben a települések népességmegtartó képességének javításával illetve a helyben történő foglalkoztatás megteremtésének elősegítésével
- Hozzájárulás a megye felzárkóztatásához, és a belső területi kiegyenlítődéshez

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forrásteremtés nagysága mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi kerethez tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorvállalásokhoz való igazodás is. A Somogy megyei ITP-ben tett indikátorvállalásokat az alábbi táblázat tartalmazza.

Prioritás	ITP Indikátor neve és mértékegysége	2018-as Végző cél részlete [2023]
I	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe (ha)	10 75
I	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza (km)	5 18,5
I	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (db)	60 674
II	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m2)	8000 75891
III	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (km)	7 37
III	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése (tonna CO2 egyenérték)	1800 20473
IV	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapelátást nyújtó szolgálatok száma (db)	9 50
IV	Helyreállított lakóegységek városi területeken (lakóegység)	10 63
V	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma (fő)	400 2432

2. számú táblázat: A Somogy megyei ITP eredményességi keretbe tartozó indikátorvállalásai

Az ITP-ben meghatározott, a megyében megvalósuló fejlesztések számára rendelkezésre álló TOP forrásteremtési intézkedéseknél bontásban az alábbi táblázat foglalja össze.

TOP Pályázati felhívások							
		2016-os keret	Ebből földrajzi céltartalom	Fejlesztési cél	Kiemelt kedvez- ményezett	2017- 20-as keret	Összes forrás
1.1.1	Ipari parkok, iparterületek fejlesztése	2.275	0,575			2.803	6.903
1.1.2	Inkubátorházak fejlesztése	0,000				...	...
1.1.3	Helyi gazdaságfejlesztés	1.225	0,300			...	...
1.2.1	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	3,000	0,750			0,770	3,770
1.3.1	A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	1,500	0,450			1,307	2,807
1.4.1	A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	2,200	0,440			1,156	3,356
2.1.1	Barnamezős területek rehabilitációja	0,000				6,040	8,040
2.1.2	Zöld város kialakítása	1,400				...	...
2.1.3	Települési környezetvédelmi infrastruktúra- fejlesztések	0,600				...	...
3.1.1	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	2,000				2,095	4,095
	Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia- hatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.	2,500			0,500	3,839	6,839
3.2.2	energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében	0,500				...	...
4.1.1	Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,700				0,470	1,170
4.2.1	A szociális alapszolgáltatások infrastrukturájának bővítése, fejlesztése	0,500				0,430	0,930
4.3.1	Leromlott városi területek rehabilitációja	0,800				0,461	1,261
5.1.1	Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, együttműködési gazdaságfejlesztési együttműködések	1,350		1,350		0,944	3,644
5.1.2	Helyi foglalkoztatási együttműködések	1,350				...	...
5.2.1	A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,455				0,000	0,455
5.3.1	5.3.1 Helyi közösségi programok megvalósítása	0,400				0,381	0,781
Összesítés		22.755	2.515	1.350	0.500	20.696	43.951
Összesített adat							

3. számú táblázat: A TOP felhívások tervezett kerete Somogy megyében

3. A település által benyújtott projektlistában meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata

Módszertan

A vizsgálat során a benyújtott táblázatban szereplő projektötletek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezetek tartalmához, valamint a nem TOP által támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával az alábbiak szerint szám skálán (ahol a magasabb érték a legjobban megfelel):

- A projekt szakmai tartalmának illeszkedése a felhívás támogatható tevékenységi köréhez.

0: a projekt részben sem illeszkedik a felhívásokhoz;

1: a projekt egyes elemei illeszthetők, de önállóan nem vagy jelentős átalakítással támogatható;

2: a projekt szétarabolásával annak egyes fő tartalmi elemei illeszkednek, de a projekt áttervezést igényel;

4: a projekt tartalmának kisebb módosításával illeszthető, vagy a tervezett projekt tartalom nagy része illeszkedik, vagy a tervezett projekt tartalom komplex projekt részévé integrálva illeszkedik;

6: a projekt teljes mértékben illeszkedik a felhíváshoz,

- A projekt tervezett költségvetése megfelele-e a felhívásban tervezett min-max. támogatási összeghatároknak (0: nagymértékben túllépi, vagy nem ismert a költségvetés, 1: kismértékben túllépi, 2: megfelelel),

- A projekt szerepel-e az ITP projektlistán (0: nem lett nevesítve, 2: a listán szerepel),

- Meghirdetésre kerülő forráskeret hiány miatti kockázat a 2016-ra tervezett megyei források vizsgálatával (0: a megyei forráskeret a tervezett projekt összes elszámolható költségénél kevesebb, vagy nem ismertek a projekt költségei; 1: a megyei forráskeret a tervezett projekt összes elszámolható költségének 1-5-szöröse; 4: a megyei forráskeret a tervezett projekt összes elszámolható költségének több, mint 5-szöröse).

- A finanszírozást biztosító felhívás tervezett dátuma (megyei pályázati ütemterv) mikori (1: 2016. III. negyedév, vagy későbbi, 2: 2016. II. negyedév, 4: 2016. I. negyedév, esetleg korábbi),

- A projekt megvalósítás várható időigénye (1: kevesebb, mint 1 év, 2: 1-2 év között, 3: több mint 2 év).

Összesen az alábbi táblázatban szereplő 7 projekt illesztésére és értékelésére került sor, mely projekteket a megyei projektgyűjtés során fogalmazódottak meg:

S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)
1.	Hivatali épület felújítása és orvosi rendelő felújítása	19 500 000
2.	Idősek napközi otthonának felújítása	36 000 000
3.	Kulturális, könyvtár felújítása	46 000 000
4.	Utak, járdák rendbetétele	26 000 000
5.	Templom felújítása	16 000 000
6.	Magyarhegy út aszfaltozása	14 000 000
7.	Belterületi vízrendezés	55 500 000

4. számú táblázat

TOP 2. Prioritás: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

A TOP 2. prioritás keretében az alábbi hat pályázati felhívás megjelenése várható (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

2.1.1	Barnamezős területek rehabilitációja
2.1.2	Zöld város kialakítása
2.1.3	Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések

1. Projektjavaslat címe: Belterületi vízrendezés

Rövid tartalma: belterületi vízrendezés

Tervezett összköltsége (Ft): 55 500 000.-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem szerepel.

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 2.1. intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez nagymértékben illeszkedik. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához a TOP-2.1.3-15 számú, „Települési környezetvédelmi infrastruktúrafejlesztések” című pályázati felhívás biztosít, melynek egyik fókuszában a belterület védelmét szolgáló vízelvezető hálózat fejlesztése, rekonstrukciója, valamint a belterület védelmét szolgáló vízkár elhárítási és vízvisszatartási célú tározók fejlesztése, rekonstrukciója állnak. Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 600 M Ft.

A projektjavaslattal kapcsolatban előzetes tervdokumentáció, felmérés nem készült.

A projektjavaslat tervezett elemei illeszkednek a támogatható tevékenységekhez.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások:

A projekt elindításához jelentős projektfejlesztésre van szükség, pl. Projekt-előkészítő tanulmány megírására, tervdokumentációk kidolgozása, beavatkozási területek részletes feltérképezése, költségbecslés.

Külső területi csatornaszakasz rekonstrukciója csak abban az esetben támogatható, ha az a belterület védelme szempontjából indokolt és elengedhetetlen.

Amennyiben a Magyar Közút Zrt. kezelésében van olyan útszakasz, mely érintett a beruházás során, mindenképpen szükséges még a projektfejlesztési szakaszban kikérni a véleményezését, hozzájárulásukat, mivel a fejlesztéssel érintett csatornaszakaszok a közüthoz tartozó vízelvezetőbe kerülőnek bevezetésre.

Zárt csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése csak indokolt esetben lehetséges. A felhívás előnyben részesíti azon szilárd mederburkolatokat, melyek áteresztő képességgel bírnak, a vizek helyben tartását és elszívárgását elősegítik. Teljes útburkolat helyreállítása csak indokolt esetben megengedett.

Nem részesülhet támogatásban az a támogatást igénylő, aki, vagy amely az államháztartás alrendszereiből, vagy a strukturális alapokból jelen felhívásra benyújtott támogatási kérelemben szereplő tevékenységekre vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le.

TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

A TOP 3. prioritás keretében az alábbi három pályázati felhívás megjelenése várható (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

3.1.1	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés
3.2.1	Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.
3.2.2	Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében

1. Projektjavaslat címe: Hivatal épület felújítása és orvosi rendelő felújítása

Rövid tartalma: Nyílászárócseré, falszigetelés, fűdém szigetelés, központi fűtés napalelem rendszerrel
Tervezett összköltsége (Ft): 19 500 000.-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem szerepel.

A projektjavaslat célját és tartalmi elemeit tekintve a TOP 3.2 intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez nagymértékben illeszkedik. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához a TOP-3.2.1-15 számú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című pályázati felhívás biztosít. A pályázati felhívás még nem került meghirdetésre. Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 2,5 Mrd Ft.

A projektjavaslat illeszkedik a „KEHOP 5. Megújuló energiaforrások alkalmazása, energetikai és energiahatékonysági fejlesztése” prioritásba is. Amennyiben kiírás jelenik meg, javasolt az elkészített projektötletet ahhoz igazítani, amennyiben a TOP keretében mégsem kerülne benyújtásra. A KEHOP kiírások kiemelt eljárásrendben kerülnek meghirdetésre, így az Éves Fejlesztési Keretben nevesített projektek juthatnak támogatáshoz.

A projektjavaslattal kapcsolatban tervdokumentáció, előzetes tanulmány, felmérés még nem készült.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások: a projektjavaslat tervezett elemei illeszkednek a támogatható tevékenységekhez. A projekt elindításához további nagymértékű projektfejlesztésre van szükség, pl.:

- Energetikai tanúsítványok
- Költségbecslés
- Tervek
- Projekt-Terv és mellékletei

A felhívástervezet előírja a projektarányos akadálymentesítést, így már a tervezés során szükséges a rehabilitációs szakmérnök előzetes jelentését kikérni. Azon épületek esetében,

amelyeknél csak napelem (vagy napkollektor) telepítését tervezik, figyelembe kell venni, hogy az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006 (V.24.) TNM rendelet szerint csak **DD+** energetikai tanúsítvánnyal rendelkező épületekre szabad ráépíteni ezeket. Az energetikai felhívás az épületek funkcionájának váltását, belső átalakításokat nem támogatja.

2. Projektjavaslat címe: **Idősek napközi otthonának felújítása**

Rövid tartalma: Fal alászigetelése, nyílászárócsere, tetőfelújítás, akadálymentesítés, központi fűtés, villamos hálózat korszerűsítése

Tervezett összköltsége (Ft): 36 000 000.-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem szerepel.

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 3.2. intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez részben illeszkedik. Támogatási lehetőséget az a. pont tekintetében a projekt megvalósításához a TOP-3.2.1-15 számú, „**Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése**” című pályázati felhívás biztosít. A pályázati felhívás még nem került meghirdetésre. Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára **2,5 Mrd Ft**.

A projektjavaslat illeszkedik a „KEHOP 5. Megújuló energiaforrások alkalmazása, energetikai és energiahatékonysági fejlesztése” prioritásba is. Amennyiben kiírás jelenik meg, javasolt az elkészített projektötletet ahhoz igazítani, amennyiben a TOP keretében mégsem kerülne benyújtásra. A KEHOP kiírások kiemelt eljárásrendben kerülnek meghirdetésre, így az Éves Fejlesztési Keretben nevesített projektek juthatnak támogatáshoz.

A projektjavaslattal kapcsolatban tervdokumentáció, előzetes tanulmány, felmérés még nem készült.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások: a projektjavaslat tervezett elemei illeszkednek a támogatható tevékenységekhez. A projekt elindításához további nagymértékű projektfejlesztésre van szükség, pl.:

- Energetikai tanúsítványok
- Költségbecslés
- Tervek
- Projekt-Terv és mellékletei

A felhívástervezet előírja a **projektarányos akadálymentesítést**, így már a tervezés során szükséges a rehabilitációs szakmémők előzetes jelentését kikérni. Azon épületek esetében, amelyeknél csak napelem (vagy napkollektor) telepítését tervezik, figyelembe kell venni, hogy az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006 (V.24.) TNM rendelet szerint csak **DD+ energetikai tanúsítvánnyal rendelkező épületekre szabad ráépíteni** ezeket. Az energetikai felhívás az épületek funkcionájának váltását, belső átalakításokat nem támogatja.

Az **Idősek Napközi Otthon** felújítása a fejlesztés műszaki-szakmai tartalmától függően támogatható a **TOP-4.2.1-15 számú Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése**, valamint

a **VP-6-7.4.1.1-16** számú Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés pályázati felhívásokból. A további lehetőségeket a dokumentum „TOP 4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése fejezete, valamint az Ágazati programok fejezete részletezi.

3. Projektjavaslat címe: **Kulturház, könyvtár felújítása**

Rövid tartalma: Nyílászárócsere, alászigetelés, födém szigetelés, központ fűtés napelem rendszerrel, villamos hálózat felújítása, akadálymentesítés

Tervezett összköltsége (Ft): 46 000 000.-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem szerepel.

A projektjavaslat célját és tartalmi elemeit tekintve a TOP 3.2. intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez illeszkedik. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához a TOP-3.2.1-15 számú, „**Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése**” című pályázati felhívás biztosít. A pályázati felhívás még nem került meghirdetésre. Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára **2,5 Mrd Ft**.

A projektjavaslat illeszkedik a „KEHOP 5. Megújuló energiaforrások alkalmazása, energetikai és energiahatékonysági fejlesztése” prioritásba is. Amennyiben kiírás jelenik meg, javasolt az elkészített projektötletet ahhoz igazítani, amennyiben a TOP keretében mégsem kerülne benyújtásra. A KEHOP kiírások kiemelt eljárásrendben kerülnek meghirdetésre, így az Éves Fejlesztési Keretben nevesített projektek juthatnak támogatáshoz.

A projektjavaslattal kapcsolatban tervdokumentáció, előzetes tanulmány, felmérés még nem készült.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások: a projektjavaslat tervezett elemei illeszkednek a támogatható tevékenységekhez. A projekt elindításához további nagymértékű projektfejlesztésre van szükség, pl.:

- Energetikai tanúsítványok
- Költségbecslés
- Tervek
- Projekt-Terv és mellékletei

A felhívástervezet előírja a **projektarányos akadálymentesítést**, így már a tervezés során szükséges a rehabilitációs szakmémők előzetes jelentését kikérni. Azon épületek esetében, amelyeknél csak napelem (vagy napkollektor) telepítését tervezik, figyelembe kell venni, hogy az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006 (V.24.) TNM rendelet szerint csak **DD+ energetikai tanúsítvánnyal rendelkező épületekre szabad ráépíteni** ezeket. Az energetikai felhívás az épületek funkcionájának váltását, belső átalakításokat nem támogatja.

TOP 4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

A TOP 4. prioritás keretében az alábbi három pályázati felhívás megjelenése várható (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

4.1.1	Egészségügyi alapoléllás infrastrukturális fejlesztése
4.2.1	A szociális alapszolgáltatások infrastrukturális bővítése, fejlesztése
4.3.1	Sermlott városi területek rehabilitációja

1. Projektjavaslat címe: Idősek Napközi Otthon felújítása

Rövid tartalma: az Idősek Otthona épületének fal alászigetelése, nyílászárócseré, tetőfelújítás, akadálymentesítés, központi fűtés, villamos hálózat korszerűsítése.

Tervezett összköltsége (Ft): 36 000 000.-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 1,5 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem szerepel.

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 4.2. intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez **illeszkedik**. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához várhatóan a TOP-4.2.1-15 számú Szociális alapszolgáltatások infrastrukturális bővítése, fejlesztése című pályázati felhívás biztosít, melynek egyik fókuszában a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatások (idősek nappali ellátása) állnak.

A felhívás alapján idősek nappali ellátása esetén csak azon nappali ellátások fejlesztendők, melyek magasabb szükségletű személyeket látnak el. A felhívás önállóan támogatható tevékenységekhez sorolja az **átalakítást, felújítást** beleértve az épületépítést is. A projekttel érintett építményen végrehajtott infrastrukturális beruházás minden tevékenység-elemének végrehajtása során érvényesíteni szükséges az energiatátekonyági korszerűsítés szempontjait (pl. utólagos külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje, egyéb épületszerkezetek hőszigetelése).

A felhívás keretében kizárólag olyan projektjavaslat támogatható, (amennyiben az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet [Tanúsítási Kormányrendelet] hatálya alá tartozik) mely esetben a beruházást követően a vizsgált épület, illetve önálló rendeltetési egység legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik. Fontos megjegyezni, hogy nem nyújtható támogatás azon támogatási kérelemre, amely nem illeszkedik a vonatkozó integrált területi programhoz.

Amennyiben nem tervezik specifikusan az alapszolgáltatás fejlesztését, a kiemelt cél csupán az épület fejlesztése, energetikai fejlesztése, akadálymentesítése, és nem a belső funkcionális terek kialakítása, fejlesztése, eszközök beszerzése az alapszolgáltatáshoz, úgy az épület energetikai fejlesztésére lehetőséget nyújt a TOP-3.2.1-15 számú Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai fejlesztése, amely felhívás, amelynek megjelenése 2016 nyarára várható, és a megyei kerete is nagyobb lesz, mint jelen felhívásé.

A szakmai értékelés pontozása során a fejlesztés nem értékelhető maximális pontszámmal, mivel fejlesztésről azon típusú információk nem kerültek részletezésre, hogy az alapszolgáltatás

funkcionális fejlesztése, eszközbeszerzés, belső terek kialakítása, belső terek felújítása, magasabb igényű személyek ellátása, is megtörténik e.

Somogy megye vonatkozásában a várható forráskeret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 500 Mft.

Az Idősek Napközi Otthon felújítása a fejlesztés műszaki-szakmai tartalmától függően támogatható a TOP-3.2.1-15 számú, Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, valamint a VP-6-7.4.1.1-16 számú Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés pályázati felhívásokból. A további lehetőségeket a dokumentum „TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken” fejezete, valamint az Ágazati programok fejezete részletezi.

Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések

Vidéfejlesztési Program (VP) keretében megvalósításra javasolt projektek:

1. Projektjavaslat címe: Templom felújítása

Rövid tartalma: A projekt célja a település templomának felújítása.

Tervezett összköltsége (Ft): 16 000 000.-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: kb. 1-2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem szerepel.

A projektjavaslat tartalmában a VP-6-7.4.1.1-16 „Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés” c. felhíváshoz illeszkedik, abból nyílnak esély a tervek megvalósítására.

A felhívás 2. célterületének esetében lehetőség van önállóan támogatható tevékenységként a településképet meghatározó épületek (települési szilárd burkolatú utak mentén fekvő épület, vagy település központját alkotó vagy közvetlenül övező épület, vagy helyi turisztikai látványossághoz vagy épület) külső felújítására. Ehhez kapcsolódóan lehetőség van még megújuló energia alkalmazására, energetikai célú felújításra, zöld terület rendezésére, látvány (olyan kültéri térelem, amely hozzájárul a településképfeljavításához, fejlődéséhez, és vizuális élményt nyújt) és használati (azon rögzített utcabútor, amelynek rendeltetészerű használata során fizikai kapcsolat jön létre a használóval, és amelynek célja nem kizárólag vizuális élmény nyújtása) térelemek beszerzésére.

Kiemelendő, hogy a pályázati felhívásban foglaltak értelmében nem energiahatékonyságot szolgáló belső átalakítások, illetve festési munkák költsége a projekt keretében nem elszámolható! Továbbá a tetőszerkezet felújítása, cseréje csak energiahatékonyságot szolgáló beruházással együtt támogatható.

Fontos megjegyezni, hogy pályázhat egyházi jogi személy is. Tehát ha a templom az egyház tulajdonában van, akkor célzerű, ha nem az önkormányzat, hanem az egyház nyújtja be a pályázatot. A pályázat legfontosabb feltételei: támogatás mértéke, támogatási intenzitás ebben az esetben is ugyanazok, mint ha önkormányzat pályázna.

A maximálisan igényelhető támogatás 50 millió Ft, a maximális támogatás intenzitása Hajmás község esetében 85 %.

2. Projektjavaslat címe: Hivatal épület felújítása és orvosi rendelő felújítása

Rövid tartalma: Nyílászárócseré, falszigetelés, fűdém szigetelés, központi fűtés napoleon rendszerrel

Tervezett összköltsége (Ft): 19 500 000.-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem szerepel.

A projektjavaslat tartalmában a VP-6-7.4.1.1-16 Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés c. felhíváshoz illeszkedik, abból nyílnak esély a tervek megvalósítására.

A felhívás 2. célterületének esetében lehetőség van önállóan támogatható tevékenységként a településképet meghatározó épületek (települési szilárd burkolatú utak mentén fekvő épület, vagy település központját alkotó vagy közvetlenül övező épület, vagy helyi turisztikai látványossághoz vagy a település megjelenésében szereplő épülethez közvetlenül vezető útvonalak mentén fekvő épület) külső felújítására. Ehhez kapcsolódóan lehetőség van még megújuló energia alkalmazására, energetikai célú felújításra, zöld terület rendezésére, látvány (olyan kültéri térelem, amely hozzájárul a településképfeljavításához, fejlődéséhez, és vizuális élményt nyújt) és használati (azon rögzített utcabútor, amelynek rendeltetészerű használata során fizikai kapcsolat jön létre a használóval, és amelynek célja nem kizárólag vizuális élmény nyújtása) térelemek beszerzésére.

Kiemelendő, hogy a pályázati felhívásban foglaltak értelmében nem energiahatékonyságot szolgáló belső átalakítások, illetve festési munkák költsége a projekt keretében nem elszámolható! Továbbá a tetőszerkezet felújítása, cseréje csak energiahatékonyságot szolgáló beruházással együtt támogatható.

A maximálisan igényelhető támogatás 50 millió Ft, a maximális támogatás intenzitása Hajmás község esetében 85 %.

A hivatal épület felújítása és orvosi rendelő felújítása vonatkozó további lehetőségeket a dokumentum „TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken” fejezetének 1. pontja tartalmazza.

3. Projektjavaslat címe: Idősek Napközi Otthona felújítása

Rövid tartalma: Fal alászigetelése, nyílászárócseré, tetőfelújítás, akadálymentesítés, központi fűtés, villamos hálózat korszerűsítése

Tervezett összköltsége (Ft): 36 000 000.-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem szerepel.

A projektjavaslat tartalmában a VP-6-7.4.1.1-16 „Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés” c. felhíváshoz illeszkedik, abból nyílnak esély a tervek megvalósítására.

A felhívás 2. célterületének esetében lehetőség van önállóan támogatható tevékenységként a településképet meghatározó épületek (települési szilárd burkolatú utak mentén fekvő épület, vagy település központját alkotó vagy közvetlenül övező épület, vagy helyi turisztikai látványossághoz vagy a település megjelenésében szereplő épülethez közvetlenül vezető útvonalak mentén fekvő épület) külső felújítására. Ehhez kapcsolódóan lehetőség van még megújuló energia alkalmazására,

energetikai célú felújításra, zöld terület rendezésére, látvány (olyan kültéri térelem, amely hozzájárul a településkép fejlesztéséhez, fejlődéséhez, és vizuális élményt nyújt) és használati (azon rögzített utcabútor, amelynek rendeltetészerű használata során fizikai kapcsolat jön létre a használatával, és amelynek célja nem kizárólag vizuális élmény nyújtása) térelemek beszerzésére. Kiemelendő, hogy a pályázati felhívásban foglaltak értelmében nem energiahatékonyságot szolgáló **belső átalakítások, illetve festési munkák költsége a projekt keretében nem elszámolható!** Továbbá a **tetőszervezet felújítása, cseréje csak energiahatékonyságot szolgáló beruházással együtt támogatható.**

A maximálisan igényelhető támogatás 50 millió Ft, a maximális támogatás intenzitása Hajmás község esetében 85 %.

Az Idősek Napközi Otthona felújítására vonatkozó további lehetőségeket a dokumentum a „TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken” fejezetének 2. pontja, valamint a TOP 4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése fejezete tartalmazza.

4. Projektjavaslat címe: Kultúrház, könyvtár felújítása

Rövid tartalma: Nyílászárócseré, alászigetelés, födém szigetelés, központ fűtés napelen rendszerrel. Villamos hálózat felújítása, akadálymentesítés

Tervezett összköltsége (Ft): 46 000 000.-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem szerepel.

A projektjavaslat tartalmában a **VP-6-7.4.1.1-16 „Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés” c. felhíváshoz** illeszkedik, abból nyíthat esély a tervek megvalósítására.

A felhívás **2. célterületének** esetében lehetőség van önállóan támogatható tevékenységként a **településképet meghatározó épületek** (települési szilárd burkolatú utak mentén fekvő épület, vagy település központját alkotó vagy közvetlenül övező épület, vagy helyi turisztikai látványossághoz vagy a település megjelenésében szereppel bíró épülethez közvetlenül vezető útvonalak mentén fekvő épület) **külső felújítására.** Ehhez kapcsolódóan lehetőség van még megújuló energia alkalmazására, energetikai célú felújításra, zöld terület rendezésére, látvány (olyan kültéri térelem, amely hozzájárul a településkép fejlesztéséhez, fejlődéséhez, és vizuális élményt nyújt) és használati (azon rögzített utcabútor, amelynek rendeltetészerű használata során fizikai kapcsolat jön létre a használatával, és amelynek célja nem kizárólag vizuális élmény nyújtása) térelemek beszerzésére. Kiemelendő, hogy a pályázati felhívásban foglaltak értelmében nem energiahatékonyságot szolgáló **belső átalakítások, illetve festési munkák költsége a projekt keretében nem elszámolható!** Továbbá a **tetőszervezet felújítása, cseréje csak energiahatékonyságot szolgáló beruházással együtt támogatható.**

A Kultúrház, könyvtár felújítása a 3. célterületből is megvalósítható, tekintve, hogy az épület több különböző típusú helyiséget is magában foglal. Nem támogatható természetes személy tulajdonában

álló ingatlan felújítása, korszerűsítése, továbbá nem támogatható kizárólag gazdasági (jövedelemtermelő) funkciót ellátó épületek belső részének felújítása; korszerűsítése, bővítése.

A felhívás csak az 1 000 fő alatti települések esetében ad lehetőséget a 3. célterületnél a pályázat benyújtására, de ennek Hajmás Község Önkormányzata megfelel.

A maximálisan igényelhető támogatás 50 millió Ft, a maximális támogatás intenzitása Hajmás község esetében 85 %.

Az Kultúrház, könyvtár felújítására vonatkozó további lehetőségeket a dokumentum „TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken” fejezetének 3. pontja tartalmazza.

Egyéb projektek:

1. Projektjavaslat címe: Utak, járdák rendbetétele

Rövid tartalma: Utak, járdák rendbetétele

Tervezett összköltsége (Ft): 26 000 000.-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 1-2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem

A projektjavaslat célját tekintve nem illeszkedik a TOP intézkedéseihez. Esetlegesen TOP-3.1.1-15 számú, „Fenntartható települési közlekedésfejlesztéshez” című, illetve turisztikai kiírásokhoz (TOP-1.2.1-15) egyes szakaszok részben illeszthetők lehetnének, viszont ez esetben sem valósítható meg nagy felületű, összefüggő önkormányzati út és járda szakaszok felújítása, TOP-1.3.1-15 számú, A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés című pályázathoz való illesztése a település földrajzi helyzete (4 és 5 számú utak hiánya) miatt szintén nem reális.

A Fenntartható települési közlekedésfejlesztés TOP-3.1.1-15 számú felhívás keretében lehetséges komplex közlekedésbiztonsági projekt részeként, vagy kerékpáros-barát fejlesztés esetén kapcsolódó tevékenységként utak járdák, parkolók, biztonsági sávok kialakítása. Ugyanakkor a felhívásban foglaltak értelmében a közlekedésbiztonsági, vagy kerékpárosbarát fejlesztésekhez kapcsolódóan elvégzett burkolat felújítás elszámolható költsége nem haladhatja meg a projekt elszámolható költségeinek 20%-t, így e felhívás is csak részben szolgálja az ötlet megvalósítását.

A TOP-1.3.1-15 számú, Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés, és a TOP-3.1.1-15 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés pályázati felhívásokban a minimális támogatási igény 50 Mft.

Somogy megye vonatkozásában a várható forrásteret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára **2 Mrd Ft.** (TOP-3.1.1-15)

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások:
A TOP felhívások keretében kevés esély mutatkozik a fejlesztés finanszírozására, a projektjavaslat megvalósításához esetleges támogatási lehetőséget hazai forrás biztosíthat.

2. Projektjavaslat címe: Magyarhegy út aszfaltozása

Rövid tartalma: Utak, járdák rendbetétele

Tervezett összköltsége (Ft): 14 000 000.-

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 1-2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem

A projektjavaslat célját tekintve nem illeszkedik a TOP intézkedéseihez. Esetlegesen TOP-3.1.1-15 számú, „Fenntartható települési közlekedésfejlesztéshez” című, illetve turisztikai kiírásokhoz (TOP-

1.2.1-15) egyes szakaszok részben illeszthetők lehetnének, viszont ez esetben sem valósítható meg nagy felületű, összefüggő önkormányzati út és járda szakaszok felújítása, TOP-1.3.1-15 számú, A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés című pályázathoz való illesztése a település földrajzi helyzete (4 és 5 számú utak hiánya) miatt szintén nem reális.

A Fenntartható települési közlekedésfejlesztés TOP-3.1.1-15 számú felhívás keretében lehetséges komplex közlekedésbiztonsági projekt részeként, vagy kerékpáros-barát fejlesztés esetén kapcsolódó tevékenységként utak járdák, parkolók, biztonsági sávok kialakítása. Ugyanakkor a felhívásban foglaltak értelmében a közlekedésbiztonsági, vagy kerékpáros-barát fejlesztésekhez kapcsolódóan elvégzett burkolat felújítás elszámolható költsége nem haladhatja meg a projekt elszámolható költségeinek 20%-t, így e felhívás is csak részben szolgálja az ötlet megvalósítását.

A TOP-1.3.1-15 számú, Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés, és a TOP-3.1.1-15 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés pályázati felhívásokban a minimális támogatási igény 50 Mft.

Somogy megye vonatkozásában a várható forrásteret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára **2 Mrd Ft.** (TOP-3.1.1-15)

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások:
A TOP felhívások keretében kevés esély mutatkozik a fejlesztés finanszírozására, a projektjavaslat megvalósításához esetleges támogatási lehetőséget hazai forrás biztosíthat.

5. Összegző javaslat a település fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra

A tanulmány 7 projektjavaslatot megvizsgált, melyből a rendelkezésre álló anyagok alapján 4 illeszthető a TOP pályázati rendszerbe (1 projektjavaslat két TOP felhíváshoz is illeszthető). Valamennyi projektről elmondható, hogy a projektek bizonyos mértékű műszaki vagy szakmai tartalmi módosítása szükséges a pályázaton való sikeres részvételhez. Az egyes fejezetek tartalmaznak a javaslatok részleteit, ezek összefoglalása az alábbiakban olvasható.

A Hivatal épület felújítása és orvosi rendelő felújítására a TOP-3.2.1-15 számú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című pályázati felhívás biztosíthat fejlesztési forrást. A pályázati felhívás még nem került meghirdetésre. A projektjavaslat tervezett elemei illeszkednek a felhívás tervezet támogatható tevékenységeihez. A projektjavaslatban megjelölt tevékenységek illeszthetőek továbbá a VP-6-7.4.1-16 „Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés” c. felhívás 2. célterületéhez.

Az Idősek napközi otthonának felújítása szintén támogatható a TOP-3.2.1-15 számú Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, és a VP-6-7.4.1-16 „Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés” c. felhívás 2. célterületén belül. Amennyiben azonban a kiemelt cél specifikusan az alapszolgáltatás fejlesztése, és funkcionális terek kialakítása, fejlesztése, és alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó eszközök beszerzése, a TOP-4.2.1-15 számú Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése pályázati felhívás keretein belül juthat támogatáshoz az Önkormányzat. E program keretében nem önállóan támogatható tevékenységként van lehetőség energia hatékonyságot növelő fejlesztések megvalósítására.

A Kulturház, könyvtár felújítására a TOP-3.2.1-15 számú Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése pályázati felhívás mellett, a pályázásra szintén lehetőséget biztosít a VP-6-7.4.1-16 Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés pályázati felhívás. Tekintve, hogy az épület több különböző funkcióval bíró helyiséget is magában foglal, a 3. célterületből is megvalósítható.

Fenti 3 projektjavaslat megvalósítására - a projekt részletes műszaki-szakmai tartalmától függően - nem csak a TOP felhívások, hanem a Vidékfejlesztési Program felhívása is lehetőséget ad. A megvalósítandó műszaki tartalom mellett a két program közötti döntésben az önerő rendelkezésre állása lehet mérlegelési szempont. Míg a TOP 100%-os támogatást nyújt, Hajmás Község esetében a Vidékfejlesztési Program felhívásai alapján 15% önerő biztosítása szükséges.

A Templom felújítása kizárólag a VP-6-7.4.1-16 Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés c. felhíváshoz 2. célterületéhez illeszkedik, abból nyílhat esély a tervek megvalósítására. A támogatott

körében szerepel az egyház, így amennyiben a templom az egyház tulajdonában van, az egyház nyújthatja be a pályázatot.

A maximálisan igényelhető támogatás 50 millió Ft, a maximális támogatás intenzitása Hajmás község esetében 85 %.

Belterületi vízrendezésre a TOP-2.1.3-15 számú, Települési környezetvédelmi infrastruktúrafejlesztések című pályázati felhívás biztosíthat forrást.

Néhány fontos pályázati feltételre fontos felhívni a figyelmet. Külterületi csatornaszakasz rekonstrukciója csak abban az esetben támogatható, ha az a belterület védelme szempontjából indokolt és elengedhetetlen. Amennyiben a Magyar Közút Zrt. kezelésében van olyan útszakasz, mely érintett a beruházás során, mindenképpen szükséges még a projektfejlesztési szakaszban kikérni a véleményezéseket, hozzájárulásukat, mivel a fejlesztéssel érintett csatornaszakaszok a közhöz tartozó vízelvezetőbe kerülésnek bevezetésre. Zárt csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése csak indokolt esetben lehetséges.

A felhívás előnyben részesíti azon szilárd mederburkolatokat, melyek áteresztő képességgel bírnak, a vizek helybentartását és elszívargását elősegítik. Teljes útburkolat helyreállítása csak indokolt esetben megengedett.

Az Utak, járdák rendbetétele, valamint a Magyarhegy út aszfaltozása projektjavaslatához nem kapcsolható TOP, vagy más ágazati forrás, megvalósításához esetleges támogatási lehetőséget hazai forrás biztosíthat.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időről-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesítő értékelése

S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő OP felhívás kódja	Szakmai Költségvetés illeszkedés pontszáma	ITP nevesítés pontszáma	Forráskeret hiány kockázati pontszáma	Felhívás ütemléry pontszáma	Projekt megvalósítás pontszáma	Szakmai összesített pontszám	Ütemezéssel kiegészített összesített pontszám	Összesített rangsor
1.	Hivatal épület orvosi rendelő felújítása	19 500 000	TOP-3.2.1-15	4	2	0	4	2	10	14	1.
2.	Hivatal épület orvosi rendelő felújítása és orvosi rendelő felújítása	19 500 000	VP-6-7.4.1.1-16	4	2	0	4	2	8	14	1.
3.	Idősek napközi otthonának felújítása	36 000 000	TOP-3.2.1-15	2	2	0	4	2	6	12	2.
4.	Idősek napközi otthonának felújítása	36 000 000	TOP-4.2.1-15	2	2	0	4	2	8	12	2.
5.	Idősek napközi otthonának felújítása	36 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	4	2	0	4	2	8	14	1.
6.	Kutúrház, könyvtár felújítása	46 000 000	TOP-3.2.1-15	2	2	0	4	2	8	12	2.
7.	Kutúrház, könyvtár felújítása	46 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	4	2	0	2	2	8	14	1.

Hajmás Község pályázati döntés előkészítő tanulmány

8.	Utak, járdák rendbetele	26 000 000	nem illeszhető	0	0	0	0	0	0	0	3.
9.	Templom felújítása	16 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	4	2	0	2	2	8	14	1.
10.	Magyarhagy út aszfaltozása	14 000 000	nem illeszhető	0	0	0	0	0	0	0	3.
11.	Beterrületi vizekrendezés	55 500 000	TOP-2.1.3-15	2	2	0	4	2	8	14	1.

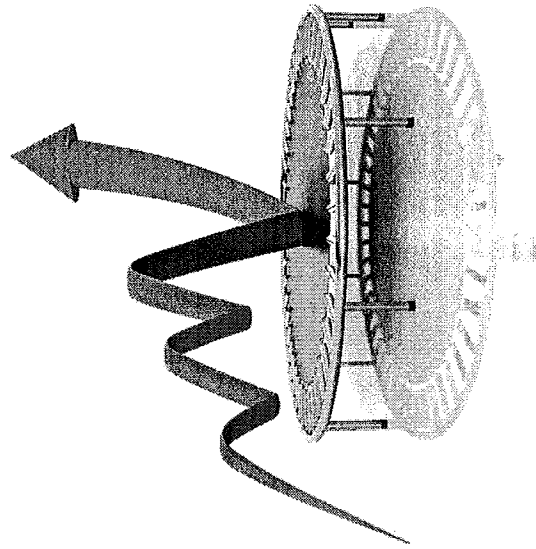
6. számú táblázat: TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesítő értékelése

TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora

Rangsor szám	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő TOP felhívás kódja
1.	Hivatal épület felújítása és orvosi rendelő felújítása	19 500 000	TOP-3.2.1-15
1.	Belterületi vízrendezés	55 500 000	TOP-2.1.3-15
2.	Idősek napközi otthonának felújítása	36 000 000	TOP-3.2.1-15
2.	Idősek napközi otthonának felújítása	36 000 000	TOP-4.2.1-15
2.	Kulturház, könyvtár felújítása	46 000 000	TOP-3.2.1-15

7. szdnu táblázat: TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora

PÁLYAZATI DÖNTÉS ELŐKÉSZÍTŐ
TANULMÁNY KAPOSGYARMAT KÖZSÉG
FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEIHEZ

Készítette:
Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési
Ügynökség Nonprofit Kft
2016. február 23.

Tartalom

Vezetői összefoglaló.....	3
1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai.....	5
Az Operatív Programok (OP) rendszere.....	5
Az alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői.....	15
A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői.....	16
A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a település projektjavaslatának meghatározásában, rangsorolásában.....	19
3. A település által benyújtott projektlistában meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata.....	24
Módszertan.....	24
TOP 2. Prioritás: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés.....	26
TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken.....	30
4. Összegző javaslat a település fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra.....	36

Vezetői összefoglaló

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszeri kereteit, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MÁK) került kijelölésre. A közműködő szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el.

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja. ITP-t készít: minden területi szereplő (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP forráskeretek felhasználásának szervezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorvállalások),
 - ütemezését.

A megyék és MIV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forráskereteit az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forráskeret nagysága mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi keretbe tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorvállalásokhoz való igazodás is.

A vizsgálat során benyújtott táblázatban szereplő projektötletek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezetek tartalmához, valamint nem TOP támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával.

Az értékel 3 projekt adatait az alábbi táblázat mutatja. Az első 2 projekt ért el 14 pontot vagy magasabb értéket. Elsősorban ezekre a projektekre érdemes fókuszálni. Az „Élelmiszer és italbolt épületének felújítása” projektötletet a jelenleg megjelent felhívásokhoz és a tervezett felhívásokhoz sem illeszkedik, mivel kiskereskedelmi funkciójú épület korszerűsítése nem támogatható.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időről-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

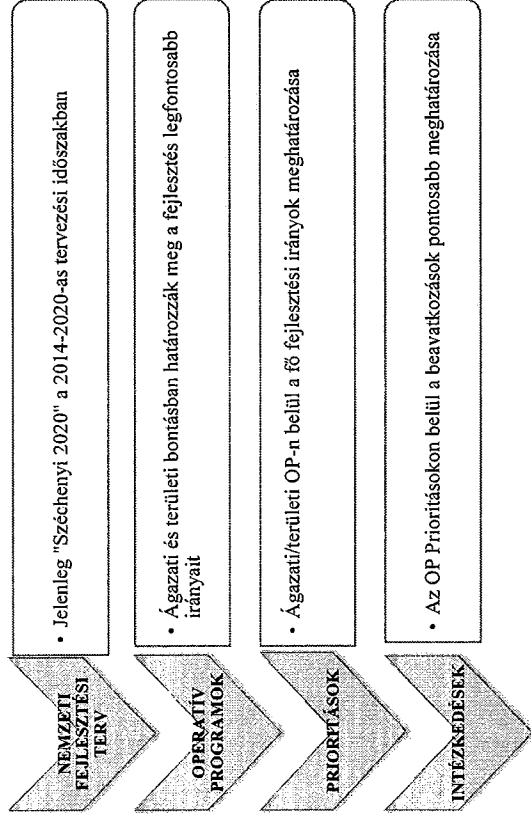
TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora:

S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő OP felhívás kódja
1	Kaposgyarmat belterületi vízrendezési munkái	20 000 000	TOP-2.1.3-15
2	Többfunkciós önkormányzati épület energiahatékonyság növelése	29 000 000	TOP-3.2.1-15
3	Élelmiszer és italbolt épületének felújítása	13 000 000	nincs

1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai

Az Operatív Programok (OP) rendszere

Az operatív programok ágazati, illetve területi bontásban biztosítják azt, hogy az adott ágazaton belül (ami az adott operatív program témáját jelenti) a támogatások igényelhetők legyenek.

A nemzeti fejlesztési terv egy állam eszköze arra, hogy forrásokat igényelhessen az EU pénzügyi alapjaiból. A legfontosabb források közé tartozik az ERFA, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az ESZA, az Európai Szociális Alap. Mellettük a Kohéziós Alap kereteiből érkezik forrás hazánkba, ami a fejlettebb és újonnan csatlakozó tagállamok felzárkózását hivatott biztosítani és támogatni. Ezeken kívül (mivel ezek jellemzően átfogóbb jellegűek) léteznek ágazati szempontból sokkal speciálisabb alapok is, mint az EU EMVA (Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap) pénzügyi alapja, vagy a nemzetközi integrációt elősegítő közösségi alapok (Jasper, vagy Jessica). Az, hogy egy projektet melyik alapról finanszírozzunk meg van határozva az operatív programban, hiszen az operatív programokat az Európai Bizottság már előzetesen jóváhagyja, így a finanszírozási kereteit és módjait is.

Ágazati OP-k

A legfontosabb államháztartási és fenntartási kérdések témák köré szerveződnek. Például:

- Gazdaságfejlesztés és innováció
- Környezetvédelem és energiagazdálkodás
- Emberi Erőforrás és társadalmi megújulás
- Közlekedés
- Közférő és közigazgatás

Az ágazati szűkítés mellett területi operatív programok is vannak, amelyek fókuszában a tér, a terület áll. Az ország hátrányosabb helyzetű területeinek felzárkóztatására törekszik olyan módon, hogy az operatív programok prioritásai ágazati bontásban strukturáltak, ezáltal egy átfogó és koherens fejlesztési irányt adnak a leszakadó térségeknek és fontosabb fejlesztési célterületeknek. A fejlesztések fókuszában olyan térségek állnak, melyek GDP/fő értéke az EU-s átlag 70%-át nem éri el (a strukturális alapok esetében). A Kohéziós Alapra való jogosultság tekintetében „elegendő” az EU átlagos egy főre jutó GDP-nek 90%-a alatt teljesíteni.

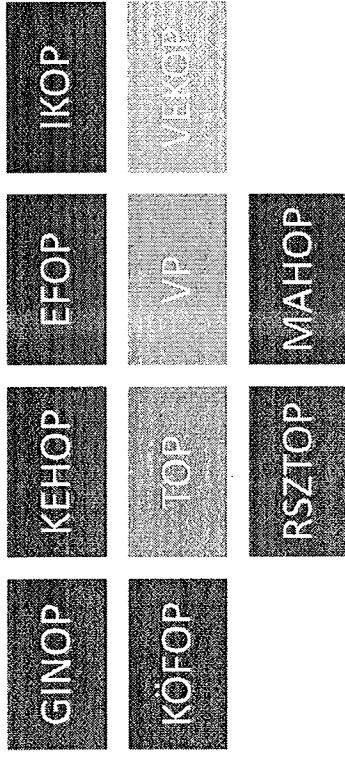
Az OP tartalmi elemei

Az operatív programban meg kell határozni az OP célját és háttérét mindenekelőtt. Ezt követik a prioritási tengelyek, egy gazdaságfejlesztés operatív programnál például külön prioritási tengelyt jelent a kkv-k fejlesztése, a mezőgazdaság, ipar, vagy az innováció ösztönzés. Egy területi fókuszú OP prioritási tengelyei ágazati szinten strukturáltak, tehát lesz külön a gazdaságfejlesztésre fókuszáló prioritási tengely, településfejlesztésre, környezetgazdálkodásra vagy társadalmi felzárkózásra koncentráló is.

A prioritásokon belül határozzák meg az intézkedéseket, amelyek már konkrét fejlesztési irányokat vetítenek előre. Ez a témától függően rendkívül különböző lehet, például gazdaságfejlesztés esetében külön intézkedés lehet az eszközbeszerzés is, egy környezetgazdálkodás témában viszont külön intézkedést képezhetnek a vízrendezési munkálatok, az intézkedésen belül meghatározott tevékenységek száma az első esetben lehet 3, utóbbi esetében akár 10-12 tevékenységet is magába foglalhat.

Az intézkedések esetében fel kell tüntetni a kedvezményezettek körét,ők azok, akik pályázhatnak az intézkedésen belül meghatározott tevékenységekre. Az intézkedések földrajzi fókusz is meghatározott (például: az ország bármely területe, vagy a hátrányos, konvergencia régiók területe, Megyei Jogú Városok területe stb.)

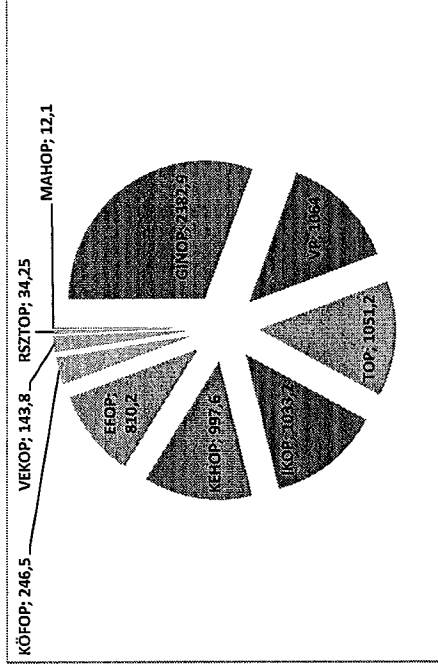
A Széchenyi 2020 operatív programok a következők:

- GINOP: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
- KEHOP: Környezeti és Energiahatékonysági OP
- EFOP: Emberi Erőforrás Fejlesztési OP
- IKOP: Integrált Közlekedéfejlesztési OP
- KÖFOP: Közigazgatás- és Közföldhasználat-fejlesztési OP
- TOP: Terület- és Településfejlesztési OP
- VP: Vidékfejlesztési Program
- VEKOP: Versenyképes Közép-Magyarország OP
- RSZTOP: Rászoruló Személyeket Támogató OP
- MAHOP: Magyar Halgazdálkodási OP

Az egyes OP forráskeretének megoszlás

Az operatív programok közül a legtöbb forrás a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programba (GINOP) jut. A vállalkozások számára a legnagyobb pályázati keretet, a források 40 százalékát ez az OP tartalmazza. Közvetlen gazdaságfejlesztésre összesen több mint 4000 milliárd forint fordítható, mert más operatív programokból is szánnak támogatás erre a célra. A harmadik legnagyobb keretösszeggel a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) 1 000 milliárd forintot meghaladó nagyságrenddel, melyet elsősorban önkormányzati projektek támogatására lehet felhasználni.

1. ábra: Az egyes OP forráskeretének megoszlás

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

Miért van szükség a TOP-ra, valamint ezen prioritásokra? Egyrészt Magyarországon a területi különbségek megjelenése mozaikszerű területi mintában jelenik meg. A térbeli különbségek nem csak megyei (NUTS3) szinten jelentkeznek, hanem a járási fejlettsége között is jelentős az eltérés. A városhálózat gazdasági szerepköre kiemelkedő. A vállalkozási aktivitás döntő többsége a városokban jelenik meg, ezáltal gazdasági potenciáljuk rendkívül magas. A munkanélküliség azonban megjelenik nem csak a vidéki terekben, hanem a városokban is egyaránt. Így a TOP egyik kiemelt fejlesztési terület a városhálózat egyes elemei. A város-vidék kapcsolattrendszerek minősége meghatározó egy adott térség versenyképességét tekintve. Ezek a kapcsolatok azonban nem rendelkeznek minden esetben nagy jelentőséggel, ezért célja a TOP-nak a város-vidék kapcsolatok megerősítése, újraértékelése. Az elmaradott térségek kiemelt területei a fejlesztéseknek. A társadalmi kirekesztettség és a területi folyamatokból való kiesés hosszú és rövidtávon is veszélyt jelent a kistérségek fennmaradására ezért a kistérségek társadalmi felzárkóztatása és munkaerőpiacba integrálása fontos feladatnak bizonyul. Az OP fókuszában kiemelten a városok állnak, a fejlesztések erre a településtípusokra vonatkoznak.

A TOP beruházási területei a megyék, Pest megye kivételével. A többi OP-tól az különbözteti meg, hogy ez a program kiemelten területi vetületű és területi problémák megoldására koncentrált, a többi program ellenben ágazati jellegű.

Stratégiai célok:

Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása: helyi szintű gazdaság fejlesztése, ezáltal a foglalkoztatottság növelése, a munkaerő helyben tartása.

A Széchenyi 2020 további operatív programjai

GINOP – Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program

A GINOP az Európai Unió 2014-20-as tervezési időszakához illeszkedő, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési terv része, ami a gazdaságfejlesztésre irányuló operatív program Budapest és Pest megye kivételével az ország egész területén. Alapvető célja a programnak egy stabilabb gazdasági környezet kialakítása és a hazai KKV-k támogatása, fennmaradásuk biztosítása. Emellett fontos prioritás a foglalkoztatás növelése, kiemelten a hátrányos helyzetű térségekben. Megjelenik ezeken kívül a kvaterner szektor erősítésére vonatkozó igény, a K+F+i ágazatok jelentőségének növelése, minél több szereplő ebbe való bevonása.

Budapest és Pest megye állítja elő Magyarország GDP-nek körülbelül a felét, ez azt jelenti, hogy a vidéki Magyarország területei, tehát 18 megye osztozik a maradék 50%-on (hozzávetőleges érték). Budapest vízfelhasználása, valamint a vidék urbanizáltsága és gyenge gazdasági teljesítménye hosszú távon elmélyítheti az országban uralkodó strukturális problémákat és a munkanélküliséget. Ezt próbálja a GINOP ellensúlyozni, ezeket a makrogazdasági folyamatokat megállítani, az életminőséget javítani.

EFOP – Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program

A gazdasági fejlődés eléréséhez nem elegendőek a hagyományos gazdaságfejlesztési módszerek, mert a versenyképes humán erőforrás, valamint a megfelelő infrastrukturális háttér elengedhetetlen része ennek. Magyarország rendkívül hátrányos helyzetben van az általános infrastruktúra, a humán tőke és az innovációs környezet tekintetében. Az EFOP az EU-val kötött Partner Megállapodással összhangban támogatja a hátrányos helyzetű, munkaerőpiacra nehezen integrálható népesség felzárkóztatását, a szegénység visszaszorítását, a megfelelő nevelési feltételek megalkotását, az egészségügyi állapot átlagos növelését, összességében a társadalmi felzárkózást.

KEHOP – Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program

A KEHOP beavatkozásai és programjai első sorban a fenntarthatóság és a hatékony energiahasználat fejlesztésére, kialakítására irányulnak. A KEHOP átfogó célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe véve – védelmével összhangban valósuljon meg.

A fenntartható fejlődés érvényesítése, valamint a klímaváltozás kihívásainak optimális kezelése és az ahhoz való alkalmazkodás kiemelt szerepet játszik az európai politikában. A jövő generációinak megélhetése és életminőségük szinten tartása érdekében a KEHOP egy fontos, jövőt megalapozó operatív program lehet.

A magyarországi klímaváltozás megjelenési formái a csapadékmennyiség változásában (növekedésben), éves eloszlásának módosulásában nyilvánul meg, ennek következtében nem csak az árvízveszély fokozódik, de ez hatással van a magyar ökoszisztémák kiegyensúlyozott és természetes működésére is. Ezért a KEHOP első sorban a vízügyi védekezésben, az árvízvédelmi infrastruktúra fejlesztésében, az ökoszisztémák védelmében, az árvízi biztonság növelésében és a katasztrófa-kockázat mérséklésének megalapozásában játszik fontos szerepet. Emellett kiemelt fontosságú a megújuló energiaforrások használatának növelése a tervezési időszak végéig, ezzel együtt a fosszilis energiahasználat mérséklése, ezeken keresztül pedig a CO2 kibocsátás csökkentése.

KÖFOP – Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program

A megfelelő és jól működő közigazgatás és közszolgáltatás alapvető szükséglet lehet a hosszabb távú fejlődés eléréséhez. Ennek érdekében lett létrehozva a KÖFOP, ami egy átfogó fejlesztési stratégia az ország közigazgatásának és közszolgáltatásainak fejlesztése érdekében.

A közigazgatás rendszerszintű újrastukturálása, illetőleg a kormányhivatalok, valamint járási hivatalok felállítását követő működési tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy az államigazgatás korszerűsítésével összefüggő intézkedések között kiemelt létjogosultsága van, a központi közigazgatás kiemelt jelentőségű fejlesztései mellett, a fővárosi és megyei kormányhivatalok, valamint a járási hivatalaik folyamatos szervezeti továbbfejlesztésének. A legfontosabb intézkedések ennek megfelelően az átfogó, akár rendszerszintű hatékonyságjavulást célzó központi közigazgatási szervezet- és működésfejlesztések végrehajtása, valamint az egyensúlyiádságú kormányhivatalok és járási hivatalok kialakítása, a szervezeti működésük egyszerűsítése.

IKOP – Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program

Az IKOP az EU-val kötött 2014-20-as tervezési időszak alapján kötött Partnerségi Megállapodáshoz igazodva, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési stratégia részeként a magyar közlekedéshálózat fejlesztését, korszerűsítését, színvonalának növelését célozza meg a közúti, vasúti, légi és vízi közlekedési útvonalakon. A közlekedési stratégia fő kitzései és céljai illeszkednek az Európa 2020 program célrendszeréhez. Ezek alapján az IKOP célrendszere tartalmazza az erőforrás-hatékony közlekedési módok elterjesztését, a társadalmi szinten előnyösebb személy- és áruszállítás erősítését, a szállítási szolgáltatások javítását a gazdaságfejlesztés érdekében, valamint a közlekedési infrastruktúra fizikai állományának javítása.

A stratégia a fent felsorolt célok alapján 39 beavatkozási lehetőséget állapított meg, melyeket négy csoportra bontott, ezek a következők:

- Elsődleges megvalósítású beavatkozások (legnagyobb hasznosság, legkisebb kockázat),
- Javasolt megvalósítású fejlesztési eszközök,
- Előkészítési igényű beavatkozások (ezek továbbtervezése környezeti károkat okozhat),
- Távlati lehetőségek hosszú távú megvalósítással.

A projekteket tehát megvalósíthatóságuk ideje alapján osztja fel, ezen kívül meghatározott a prioritási tengelyek esetében az is, hogy milyen területen történik a projekt végrehajtása (fővárosi, központi régióban történő, vagy azon kívül eső beavatkozás), illetve a közlekedési pálya és mód alapján (kötött pályás, nem kötött pályás stb.) történik besorolásra. Mindezekre épülve az IKOP négy fő prioritástengely mentén szervezi beavatkozásait és projektjeit.

RSZTOP – Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program

2011-ben Magyarország lakosságának 31%-t érintette a szegénység, az Uniós átlag ezzel szemben 24,2%. A népesség szegényrétegeinek csoportjai, akiket megcéloz az OP a következők:

- Gyermeketek érintő szegénység (18 éven aluliak) és a szegény gyermekes családok,
- közterületen élő személyek,
- szociálisan rászoruló, megváltozott munkaképességű emberek és a rendkívül alacsony jövedelmű időskorúak.

Mindhárom csoportnál kiemelkedő probléma a társadalmi kirekesztettség, és a társadalmi problémák újratermelődése, utóbbi kiemelt probléma a szegény gyermekes családok esetében.

MAHOP – Magyar Halgazdálkodási Operatív Program

A MAHOP célja a magyarországi halászati és halgazdálkodási módok korszerűsítése, a hazai vizek környezeti állapotának védelme, fenntartása, szükség esetén javítása, illetve a magyar halászat és halgazdaság erősítése, támogatása.

VP - Vidékfejlesztési Program

A vidékfejlesztés keretében a VP meghatározza magát a vidéki térséget, melyet a következő pontokban határoz meg, azonban a kritériumok mindegyikéhez csak a 6. intézkedésben ragaszkodik (a többi intézkedés kereteiben nincs konkretizálva ezen kritériumok alkalmazása, pontos leírása):

- a népesség 10 ezer főnél kevesebb, akkor is, ha a népsűrűség meghaladja a 120 fő/km² értéket (összesen 3007 település, 3,97 millió lakos, 75 775 km²);
- a népsűrűség 120 fő/km² érték alatt van (további 35 település, 591 410 fő és 7007 km²);
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok külterülete 2%-nál magasabb külterületi lakossági arány esetén - pl. városok külterületi tanyái;
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok (kivéve budapesti agglomeráció) részönkormányzatai, amelyek korábban önálló községként működtek.
- alapvetően nem jogosult a fenti jellemzők ellenére sem: Budapest és a budapesti agglomerációhoz tartozó települések.

Magyarországon a vidéki lakosság aránya a városi lakosokkal szemben magasnak minősül az Európai Unió tagállamaiban, ami pedig súlyosabb teszi ezt a tényt az a vidéki térségek alacsony fejlettségi szintje, mely csupán 47%-a az Unió átlagnak. Ezen felül a munkaképes korú népesség foglalkoztatottjainak száma is alacsony, jelentősen elmarad az EU értékeitől. A vidéki gazdaság teljesítőképessége és kapacitása is rendkívül alacsonynak mondható, a mezőgazdaság termelékenysége csak 1/3-a az EU átlagnak. Az egykori vidéki iparvárosok strukturális válsága a szekunder szektorban való elhelyezkedést nehezíti, vagy ha lehetséges, a munkaerő képzetlensége jelenti a probléma gyökerét, így bár átlagosan a feldolgozóiparban dolgozók aránya hazánkban 22 és 30% közé esik (rurális-urbanus térség), elmaradott technológiával és alacsony termelékenységgel jellemezhetjük. A szolgáltatásokban a vidéki térségek 65%-át foglalkoztatják a lakosoknak, ez az érték szintén elmarad az európai átlagtól, a kvaterner szektor és a K+F+I ágazatok vidéki részesedése a foglalkoztatásban és a hazai bruttó jövedelemben elenyésző. A vidéki terek gazdasági struktúrája ezek alapján rendkívül elmarad az európai szinttől, sőt, az országon belül is elmarad a várostérségektől és a fővárostól.

A vidéki élelmiszeripar helyzete és az élelmiszeripar kapacitása rendkívül nehéz helyzetben van. A gazdasági válság óta megváltozott pénzügyi környezet, a hitelintézetek növekvő óvatossága, kockázatkülföldi magatartása különösen markánsan érinti az amúgy is alacsony tőkeállományú rendelkező magyar mezőgazdasági vállalkozásokat, azon belül is a nagyobb tőkeigényű állattenyésztési, zöldséggyümölcs termesztő ágazatban tevékenykedőket. Különösen az egyéni gazdaságok (őstermelők, családi gazdaságok) szembesülnek nehézségekkel a finanszírozáshoz jutás során, mivel ezen gazdaságok a bankok számára nehezen értékelhető üzyletkörnek minősülnek, többek között a hitelezési múlt, a rendelkezésre álló, megfelelően dokumentált pénzügyi információk hiánya miatt. Nehezebbi továbbá a magyar mezőgazdaság finanszírozását a gyenge fedezetnyújtó képesség. A pénzügyi válság még súlyosabban érintette az élelmiszeripart, ahol már a válságot megelőzően is a tőke kivonás volt a jellemző. Az ágazat hitelezési szempontból periférikus ágazattá vált.

A fent felsorolt hátrányos helyzetet erősítő tulajdonságokkal szemben a vidéki turizmus olyan ágazat, melynek vidéki kapacitái magasabban az EU átlagnál. Infrastrukturális fejlettségük azonban nem kellően kiépített, nincsenek összhangban és együttműködésben egymással az egyes desztinációk és termékek. A vidéki turizmus, falusi turizmus, ökoturizmus stb. fontos jövedelemforrás, fejlesztési lehetőség és nem utolsósorban munkalehetőség a vidéki lakosság és települések számára, szerepe a vidéki gazdaságban kiemelkedő.

A vidéki térségek strukturális problémáin túl rendkívül alacsony a vállalkozások száma, az adott vállalkozásokban dolgozók körében pedig jellemző az alacsony képzettség vagy a nem megfelelő képzettség, ezek mind visszavetik a primer szektor termőképességét.

A VP mindezek mellett fontosnak tartja az éghajlatváltozással szembeni védekezést, az ezt erősítő folyamatok (CO₂ kibocsátás csökkentése). Az éghajlatváltozásra különösen érzékeny ágazat a mezőgazdaság, hiszen termelékenysége (főleg a növénytermesztésé) függ a csapadék mennyiségétől és eloszlásától, a napsütéses órák számától, az éves hőösszegetől stb. A VP fontos prioritása a klímaváltozás mérséklése és a káros anyagok kibocsátásának mérséklése.

Az alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői

A pályázati rendszer működését és az alkalmazandó eljárásokat, az egyes szereplők feladatait, illetve a részletes szabályokat a Kormány 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelete a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló jogszabály szabályozza.

A 2014-2020-as tervezési időszakban a pályázatok lebonyolítása négy különböző fő eljárásrend keretében zajlik:

- egyszerűsített
- standard
- kiemelt
- területi kiválasztási rendszer (TKR).

Az első három eljárásrenddel a korábbi pályázati rendszerben is találkozhattunk, ezek hasonlóan működnek továbbra is.

Ellenben a negyedik eljárás ismerete fontos lehet az önkormányzatok számára, mivel a TOP forrásainak jelentős része a TKR eljárás keretében kerülhet felhasználásra.

A TKR főbb szabályai a következők:

A területi szereplők – a TOP 1-5 prioritás esetén a megyei önkormányzat - a monitoring bizottság által jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer alapján elkészítik az Integrált Területi Programot (ITP) és benyújtják a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság működtetéséért felelős miniszter – a Nemzetgazdasági Miniszter részére.

ITP-ket a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős Nemzetgazdasági miniszter javaslatára az irányító hatóság döntésre felterjeszti a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságnak (NFK).

Az NFK határozatban dönt az egyes ITP-kről, amely tartalmazza:

- az elfogadott ITP megnevezését,
- az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezését,
- az ITP teljes 7 éves forráskeretét,
- az ITP végrehajtása révén elérendő indikátor célértékeket,
- az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt.

Az ITP módosítását évente egy alkalommal, április 30-ig kezdeményezheti a területi szereplő. A területi szereplő nem kezdeményezheti az ITP-ben az adott tárgyévre vonatkozóan meghatározott fejlesztési igények módosítását.

Ha a területi kiválasztási rendszer eljárásrendben meghirdetett felhívásra kizárólag egy területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor a kiemelt eljárásrendre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Ha a felhívásra nem kizárólag a területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor általában a standard eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal

az elteréssel, hogy a döntés-előkészítő bizottság tagjainak száma két fő, tagjai az irányító hatóság és a területi szereplő által delegált egy-egy fő. Csak azon támogatási kérelmek támogathatók, amelyekben megjelölt támogatandó tevékenységet a döntés-előkészítő bizottság területi szereplő által delegált tagja is támogatásra javasolta.

A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszeri kereteit, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

Az OP végrehajtás szereplői a 2014-2020 közötti programozási időszakban:

- Kormány
- Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK)
- Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság (FKB)
- Az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter
- Az államháztartásért felelős miniszter
- Audit hatóság
- Igazoló hatóság
- Szakpolitikai felelős
- Irányító hatóság
- Közreműködő szervezet – TOP esetében a Magyar Államkincstár (MÁK)
- Területi szereplő – (megyék és megyei jogú városok).

Az Irányító Hatóság (IH) feladatait a TOP esetében a Nemzetgazdasági Minisztérium látja el, feladatai különösen:

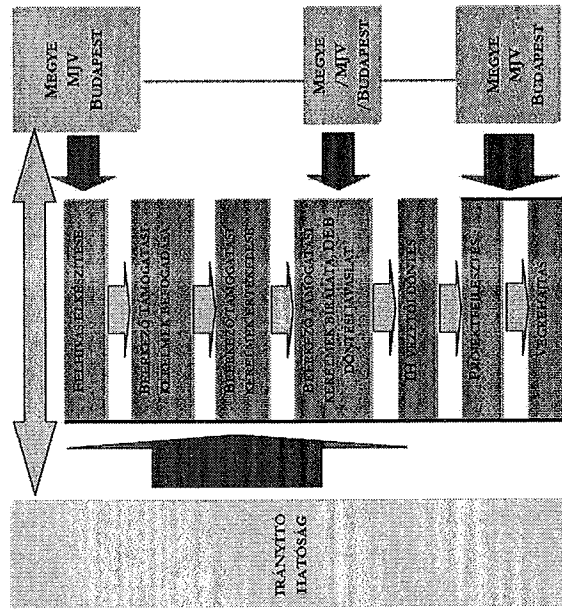
- a szakpolitikai felelős és a területi szereplő bevonásával elkészíti az éves fejlesztési keret alapján a felhívást, amelynek során vizsgálja a felhívásnak
 - az operatív programhoz való illeszkedését,
 - az európai uniós és nemzeti elszámolhatósági,
 - költséghatékonyági, adminisztratív terhek, szabályozási kötöttségek, végrehajtási költségek csökkentésére,
 - szinergia biztosítására vonatkozó szempontokat.
- előkészíti a felhívás módosítását vagy visszavonását, ha a forrásfelhasználás nem megfelelően halad,
- feladatkörében kapcsolatot tart az Európai Bizottsággal,
- kialakítja a program irányítási és kontroll rendszerét,
- a területi szereplők által kezdeményezett ITP módosítást jóváhagyja, amennyiben a módosítás nem érinti az ITP elfogadását rögzítő kormányhatározatban foglaltakat.

Az IH az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszterrel egyetértésben javaslatot tesz a közreműködő szervezet kijelölésére az NFK részére. Közreműködő szervezet kijelölése esetén a 272/2014. (XV.5.) Korm. rendeletben az irányító hatóság feladatáknak meghatározott tevékenységek közül a közreműködő szervezettel történt megállapodás szerint meghatározott tevékenységeket a közreműködő szervezet látja el.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közreműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MÁK) került kijelölésre. A nemzetgazdasági miniszter 8/2015. (III. 26.) NGM utasítása alapján a közreműködő szervezeti feladatok szakmai irányításáért a Támogatási Igazgató alá tartozó EU Támogatási Főosztály felelős.

A közreműködő szervezet a 272/2014. (XV.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladat körébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el. Feladat körébe tartozik többek közt, hogy beszámolót készít az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret, az éves munkaterv megvalósításában történt előrehaladásról, az egyes felhívások előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatokról.

A közreműködő szervezet az operatív program monitoring bizottságba tanácskozási joggal rendelkező tagot delegálhat.

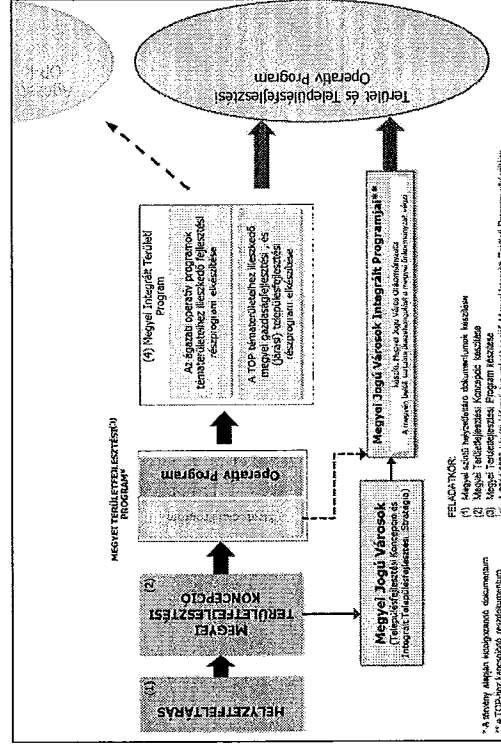
3. számú ábra: A TOP végrehajtás folyamatábrája az intézményrendszer szereplőivel

A megyei önkormányzat szerepe a területi tervezésben és programozásban

A megyei önkormányzatok tervezési feladatait a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (Tftv.), a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról szóló 1600/2012. (XII. 17.) Korm. határozat, valamint a 2014-2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről szóló 1115/2013. (III.8.) számú Korm. határozat jelöli ki. A fenti jogszabályokban foglaltak alapján a megyéknek területfejlesztési koncepciót és programot kell készíteniük, valamint közreműködniük a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések megtervezésében.

Somogy megye az NGM-NTH koordinációja mellett készítette el a megyei szintű **helyzetfelmérő dokumentumait**, valamint 2014 tavaszán összeállította a **megyei területfejlesztési koncepció** végleges anyagát is. A megyei területfejlesztési koncepciót a megyei Közgyűlés fogadta el, összhangban a felsőbb szintű tervdokumentumokkal (OFTK). A koncepcióra épülő **megyei területfejlesztési program** (stratégia és operatív program) elkészítését a megye a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet elvárásainak megfelelően végezte. A megyei területfejlesztési program tervezése a szakmai szakértők és szakmai testületek bevonásával, valamint a program társadalmatisága a megyei területfejlesztési koncepció megalapozása során elkészült és a Somogy Megyei Önkormányzat Közgyűlése által elfogadott **partnerségi terv** mentén történt.

A területi tervezés folyamatát és illeszkedését a nemzeti szintű OP tervezés rendszerébe az alábbi ábra mutatja:

4. számú ábra: A területi tervezés folyamata

A megyei önkormányzat tervezett feladatai a területi programozás (kiemelten az ITP) és a TOP végrehajtási rendszerében:

- Jogszabály által meghatározott feladatok:
 - összeállítja az integrált területi programot és kezdeményezheti annak módosítását,
 - véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,
 - adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához,
 - végrehajtja az integrált területi programot.
- Végrehajtói feladatok:
 - közreműködés a felhívások elkészítésében,
 - részvétel az értékelés és a döntési javaslat elkészítésének folyamatában,
 - a végrehajtás nyomon követése,
 - a forrásfelhasználás nyomon követése.

Az ITP-vel összefüggésben a megyei önkormányzat feladata elsősorban tervezési feladat, amelyhez számos döntést szükséges meghoznia a megyei közgyűlésnek.

A megye döntéshozói feladata elsőként a Területi Kiválasztási Kriteérium Rendszer (a Területi Kiválasztási Eljárásrend eszköze) belső jóváhagyásakor, ezt követően a forrástervek felhasználása (felosztása) kapcsán az ITP készítésekor jelentkeznek. Ezen felül a megvalósítás során az ITP esetleges módosítása minden esetben közgyűlési jóváhagyást igényel.

A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a település projektjavaslatainak meghatározásában, rangsorolásában

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja.

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP forrástervek felhasználásának szerkezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorvállalások),
 - ütemezését.

ITP-t készít: minden területi szereplő (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

Az ITP tartalmi felépítése:

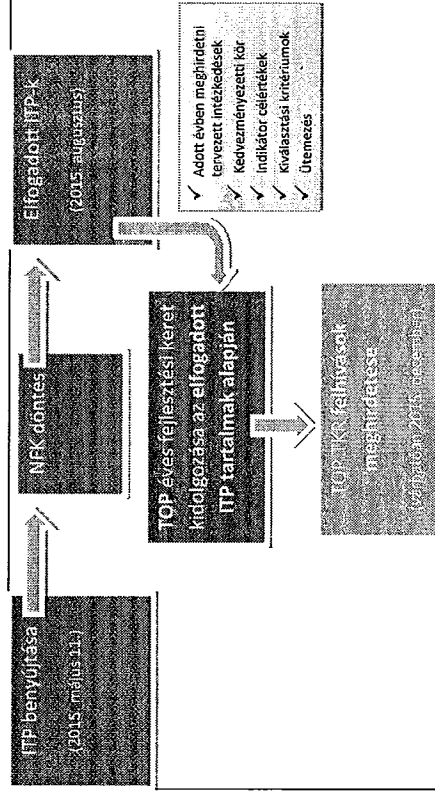
- a területi szereplő (Somogy Megyei Önkormányzat) által javasolt kiválasztási kriteériumok;
- az ITP célrendszere és integráltsága;

- az ITP forrásallokációja;
- az ITP indikátorvállalásai;
- az ITP ütemezése.

Az ITP alapelvei:

- Az ITP intézkedésenkénti forrástervekkel dolgozik (nem projektorientált).
- A rendelkezésre álló forrásokat a területi szereplőknek forrás-felhasználási módok szerint szükséges megosztani, ezekhez pedig szintén forrásterveket kell meghatározni (minder nem igényli konkrét beavatkozások ismeretét).
- A megyei területfejlesztési program valamint az integrált településfejlesztési stratégia hangsúlyaitól függően szükséges meghatározni a TOP adott területi szereplőjére jutó forrásterve felhasználásának belső arányait. Ennek lépései:
 - TOP prioritástengelyen belüli, intézkedések közötti forrásmegosztás meghatározása (belső arány)
 - Intézkedéseken belüli forrás-felhasználási módok definiálása - a területi szereplők minőségétől függően (megye vagy MJV) eltérő módzatok kerültek bevezetésre
 - 100%-os tervezés: a megye/MJV teljes, kormányhatározatban megadott ITP keretösszegére, a fejlesztési elképzelés teljes bekerülési költsége alapján számol.
 - Az ITP tervezés és végrehajtás időkerete: 2014-2020 (n+3 szabály alkalmazásával).
 - ITP-ben rögzítésre kerül, hogy a területi szereplő évente milyen összeget kíván felhasználni intézkedésenként (kötelezettségvállalás).

A megyék és MJV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forrásterveit az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

5. számú ábra: Az ITP elfogadásának folyamata és kapcsolódása a TOP végrehajtási folyamathoz

Somogy megye integrált területi programjában a megye területfejlesztési programjának célszervezőből levezetve az alábbi célok kerültek kijelölésre:

- A piaci igényekre választ adó vállalkozói szektor megerősítéséhez szükséges feltételek javítása
- A helyi termelést, közösségek önellátását segítő fejlesztések támogatása
- Községfejlesztés és a hátrányos helyzetű népesség-csoportok társadalmi integrációjának elősegítése
- A község által használt infrastrukturális elemek fejlesztése, kiépítése, valamint a szolgáltatási intézményrendszer infrastrukturális feltételeinek javítása

Az ITP keretében a célok mellett a megye meghatározta azokat a megye specifikus területi kiválasztási kritériumokat, amelyek a TOP forrásaira benyújtott pályázatok értékelése, kiválasztása során az Irányító Hatóság által megjelölt közös kiválasztási kritériumok mellett figyelembe vesznek. A területi kiválasztási kritériumok a fentiek okán a település által benyújtandó pályázatok összeállítása és a benyújtásról szóló döntés előkészítés során is jelentőséggel bírnak.

A Somogy Megyei Önkormányzat által meghatározott területi kiválasztási kritériumok:

- Illeszkedés a megyei területfejlesztési program célkitűzéseivel
- Hozzájárulás a társadalmi kohézió erősítéséhez
- Hozzájárulás a gazdasági versenyképesség növekedéséhez, különös tekintettel Somogy természeti adottságaira alapuló nagyobb feldolgozottági szintet eredményező termékek előállítására
- Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez, összefüggésben a települések népességmegtartó képességének javításával illetve a helyben történő foglalkoztatás megteremtésének elősegítésével
- Hozzájárulás a megye felzárkóztatásához, és a belső területi kiegyenlítődéshez

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forrásterület nagysága mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi keretbe tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorváltásokhoz való igazodás is. A Somogy megyei ITP-ben tett indikátorváltásokat az alábbi táblázat tartalmazza.

Prioritás	ITP Indikátor neve és mértékegysége	2018-as részlet	Végző cél (2023)
I	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe (ha)	10	75
I	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza (km)	5	18,5
I	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (db)	60	674
II	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m ²)	8000	75891
III	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (km)	7	37

III	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése (tonna CO2 egyenérték)	1800	20473
IV	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok száma (db)	9	50
IV	Helyreállított lakóegységek városi területeken (lakóegység)	10	63
V	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma (fő)	400	2432

2. számú táblázat: A Somogy megyei ITP eredményességi keretbe tartozó indikátorváltásai

Az ITP-ben meghatározott, a megyében megvalósuló fejlesztések számára rendelkezésre álló TOP forrásterületek intézkedésenkénti bontásban az alábbi táblázat foglalja össze.

TOP Pályázati felhívások		2016-os keret	Ehhez: Földrajzi célterület	Fejlesztési cél	Kiemelt kezelt ményezett	2017-20-as keret	Összes forrás
1.1.1	Ipari parkok, iparterületek fejlesztése	2,275	0,575			2,803	6,303
1.1.2	Inkubátorházak fejlesztése	0,000					
1.1.3	Helyi gazdaságfejlesztés	1,225	0,300				
1.2.1	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	3,000	0,750			0,770	3,770
1.3.1	A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	1,500	0,450			1,307	2,807
1.4.1	A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	2,200	0,440			1,156	3,356
2.1.1	Barnamezős területek rehabilitációja	0,000				6,040	8,040
2.1.2	Zöld város kialakítása	1,400					
2.1.3	Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések	0,600					
3.1.1	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	2,000				2,095	4,095

Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.		2,500	0,500	3 839	6,839
3.2.1					
3.2.2		0,500		...	...
4.1.1		0,700		0,470	1,170
4.2.1		0,500		0,430	0,930
4.3.1		0,800		0,461	1,261
5.1.1		1,350	1,350	0,944	3,644
5.1.2		1,350		...	...
5.2.1		0,455		0,000	0,455
5.3.1		0,400		0,381	0,781
Összesített adat		22,755	2,515	1,350	0,500
3. számú táblázat: A TOP felhívások tervezett kerete Somogy megyében				20,696	43,451

3. A település által benyújtott projektlistában meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata

Módszertan

A vizsgálat során a benyújtott táblázatban szereplő projektötletek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezetek tartalmához, valamint a nem TOP által támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával az alábbiak szerint szám skálán (ahol a magasabb érték a legjobban megfelelő):

- A projekt szakmai tartalmának illeszkedése a felhívás támogatható tevékenységi köréhez.
0: a projekt részben sem illeszkedik a felhívásokhoz;
1: a projekt egyes elemei illeszthetőek, de önállóan nem vagy jelentős átalakítással támogatható;
2: a projekt szétdarabolásával annak egyes fő tartalmi elemei illeszkednek, de a projekt áttervezést igényel;
4: a projekt tartalmának kisebb módosításával illeszthető, vagy a tervezett projekt tartalom nagy része illeszkedik, vagy a tervezett projekt tartalom komplex projekt részévé integrálva illeszkedik;
6: a projekt teljes mértékben illeszkedik a felhíváshoz,
- A projekt tervezett költségvetése megfelelő-e a felhívásban tervezett min-max. támogatási összeghatárokhoz (0: nagymértékben túllépi, vagy nem ismert a költségvetés, 1: kismértékben túllépi 2: megfelelő),
- A projekt szerepel-e az ITP projektlistán (0: nem lett nevesítve, 2: a listán szerepel),
- Meghirdetésre kerülő forrásteret hiány miatti kockázat a 2016-ra tervezett megyei források vizsgálatával (0: a megyei forrásteret a tervezett projekt összes elszámolható költségénél kevesebb, vagy nem ismertek a projekt költségei; 1: a megyei forrásteret a tervezett projekt összes elszámolható költségének 1-5-szöröse; 4: a megyei forrásteret a tervezett projekt összes elszámolható költségének több, mint 5-szöröse).
- A finanszírozást biztosító felhívás tervezett dátuma (megyei pályázati ütemterv) mikori (1: 2016. III. negyedév, vagy későbbi, 2: 2016. II. negyedév, 4: 2016. I. negyedév, esetleg korábbi),
- A projekt megvalósítás várható időigénye (1: kevesebb, mint 1 év, 2: 1-2 év között, 3: több mint 2 év).

Összesen az alábbi táblázatban szereplő 3 projekt illesztésére és énekelésére került sor, mely projektek a megyei projektgyűjtés során fogalmazódtak meg:

S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)
1	Kapoggyarmat belterületi vízrendezési munkái	20 000 000
2	Többfunkciós önkormányzati épület energiahatékonyság növelése	29 000 000
3	Élelmiszer és italbolt épületének felújítása	13 000 000

TOP 2. Prioritás: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

A TOP 2. prioritás keretében az alábbi három pályázati felhívás került betervezésre (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

2.1.1	Barnamezős területek rehabilitációja
2.1.2	Zöld város kialakítása
2.1.3	Települési környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztések

1. Projektjavaslat címe: települési vízrendezés

Rövid tartalma: A település kedvezőtlen domborzati viszonyai miatt rendszereznek a vízkárok. A települést átszelő vízfolyás nagyobb esőzések esetén megárad, és sok kárt okoz a lakóknak. A vízkárok megelőzése érdekében az Önkormányzat rendezni szeretné a belterületi vízelvezető rendszerét. Ehhez az alábbi feladatok elvégzése szükséges:

- kapoggyarmati vízfolyás rendbetétele a befogadótól: 1250 fm
- a nem megfelelő szinten lévő átvezetek felszedése 5 db
- Fő utca árok fejlesztése (burkolása): 410 fm.

Tervezett összköltsége (Ft): 20 000 000,- Ft

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt melyik listán szerepel (megyei ITP és/vagy ITS): nem szerepel egyetlen sem

A projektjavaslattal kapcsolatban tervdokumentáció, tanulmány, egyéb terv (pl. vízgazdálkodási terv) még nem készült.

Az alábbiakban aláhúzással jelöltük a fejlesztéshez kapcsolódó részeket, illetve félkövér betűtípussal a lényeges elemeket.

Önállóan támogatható tevékenység lehet:

- Belterület védelmét szolgáló vízelvezető-hálózat fejlesztése, rekonstrukciója a csapadékvíz-gazdálkodás céljainak figyelembe vételével.
 - o Belterületet védő óvárok-rendszer, szivárgó (drén) rendszerek, gyűjtőakna, víztelenítő árkok és egyéb, a belterület védelme szempontjából indokolt, a vízelvezető rendszer részét képező műtárgyak, áttemelők felújítása, átépítése, kiépítése (ideértve a szennyvezetett csapadékvízet tisztító berendezést is).
 - o Elválasztott rendszerű csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítése, felújítása, fejlesztése, ezen belül: nyílt csapadékvíz elvezető rendszer, illetve belvíz elvezető hálózat építése mederkialakítással, helyreállítással, a műtárgyak átépítésével és helyreállításával együtt, valamint kizárólag indokolt esetben zárt csapadékvíz elvezető rendszer építése (pl. helyhiány miatt annak bemutatásával), felújítása, indokolt esetben vágás vízelvezető út építése.

- o A csapadék hasznosítását/hasznosulását lehetővé tevő olyan rendszerek kiépítése, amelyek csökkentik az egyesített rendszerű csatornahálózatok és a kapcsolódó szennyvíztisztító telepek csapadékvíz terhelését. (pl.: beszívargó cella, ideiglenes elöntési területek, esőkert, állandó vízbortású területek, áteresztő szilárd burkolatok, beszívargató kavics drének, a lefolyási pálya megszaktatása, füvesített árkok).
- Belterület védelmét szolgáló vízkár elhárítási és vízvisszatartási célú tározók fejlesztése, rekonstrukciója
 - o Tározó, záportározó, árvízcsúcs csökkentő tározó fejlesztése (töltések, műtárgyak, csatornák építése, partrendezés, támfalak felújítása, meder kotrása, megkerülő csatorna), medertározáshoz szükséges műszaki beavatkozások elvégzése és a szükséges létesítmények kiépítése.
 - o Csapadékvíz-gazdálkodási létesítmények rekonstrukciója, fejlesztése: áteresztő burkolat alkalmazása, beszívargató, szivárgató drén és szűrőmező létesítmények, zöld infrastruktúrák építése.
 - o Csapadékvíz-gazdálkodási létesítmények rekonstrukciója, fejlesztése: áteresztő burkolat alkalmazása, beszívargató, szivárgató drén és szűrőmező létesítmények, zöld infrastruktúrák építése.
- Belterületet veszélyeztető vízfolyások lokális vízkár elhárítási fejlesztései (belterületen áthúzódó vízfolyások és csatornák, valamint a belterületről elvezetett csapadékvizeket befogadó vízfolyások és belvízelvezető csatornák)
 - o Mederkotrás, holtágak belvízvédelemhez kapcsolódó fejlesztései, depónia- vagy töltésképzés, töltésmagasztás; hullámtérbővítés, vízkormányzó-, keresztelő, be és leeresztő műtárgyak, hordalékfogó műtárgyak, mederburkolatok építése és felújítása, partrendezés.
 - o Bel- és külterületen belvíz és csapadékvíz elvezető vízfolyások és föművi csatornák, azok depóniái, műtárgyak, átemelő-telepek felújítása, korszerűsítése méretezés és állapot miatti átépítése, szükség esetén építése; vízműszaki építések felújítása.
- Belterület védelmét szolgáló csapadékvíz elvezető rendszerek védelmi töltéseinek lokális fejlesztése, rekonstrukciója
 - o Az altalaj-állékonyság növelésére irányuló beavatkozások, a nem kellő biztonsági szakaszok megerősítése.
 - o Magassági és keresztmetszeti hiányok megszüntetése.
 - o Hullámtérén a lefolyást akadályozó létesítmények elbontása, amennyiben az indokolt.

Önállóan NEM támogatható tevékenység (tehát legalább egy önállóan támogatható tevékenységet kell mellé választani): lehet:

- Felszíni vízelvezetést kiegészítő, a vízszintet szabályozó rendszer kialakítása, kizárólag a magas talajvízállású, ill. karsztvíz fakadóvízes területeken
- Csapadécsatorna-hálózat az építéssel közvetlenül érintett, a beruházás során sérült közúthálózat burkolat, járda, kapubejáró, parkoló felület a beruházás előtti azonos típusú burkolattal történő helyreállítása (teljes útburkolat felújítása kizárólag indokolt esetben lehetséges), átereszek átépítése, bővítése
- Szennyező források kizárása (szűrőmezők, szennyezett csapadékvíz tisztító berendezések és hordalékfogók létesítése)

- Töltéskorona burkolat építése közútelágos kivételben – kizárólag a 3.1.1 fejezet D) pontban meghatározott „Belterület védelmét szolgáló csapadékvíz elvezető rendszerek védelmi töltéseinek lokális fejlesztése, rekonstrukciója” pontban felsorolt tevékenységekhez kapcsolódva
- Növényzet telepítése, helyreállítása a létesítményekhez tartozó területen beleértve az elvárások szerinti parti sávot is (természeti védelem alatt álló területen a telepítendő fajok kiválasztásánál a táji, természeti jellemzőket is figyelembe kell venni)
- Keresztelő műtárgyak kiépítése, átépítése, felújítása, rekonstrukciója, amennyiben indokolt

Önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek (a támogatás ugyanúgy igényelhető rá):

- Az infrastrukturális beavatkozásokat kiegészítő szemléletformáló, tájékoztató akció
- Nyilvánosság biztosítása: A kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani.

A projekt műszaki-szakmai tartalmára vonatkozó feltételek:

- A fejlesztésnek illeszkednie kell a területi adottságokhoz és figyelembe kell vennie a felhívás megjelenésekor érvényes vízgazdálkodási tervet (továbbiakban: VGT). Szükséges mindennek megfelelő bemutatása a Projekt-előkészítő tanulmányban (területi adottságok és kapcsolódások a VGT releváns részeihez).
- A vízbe történő beavatkozással járó tevékenység esetén a vízgazdálkodási engedélyezési eljárás részeként vagy önálló környezeti hatásvizsgálati eljárásban kell igazolni a vízgazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004 (VII.21.) Korm. rendelet 10.-11. §-ában előírt feltételek teljesülését.
- Amennyiben a beruházás külterületen vagy zöldmezős fejlesztésként valósul meg, a beruházás megkezdése előtt el kell készíteni a projekt által érintett terület környezeti állapotfelmérését, a projekt által érintett környezeti elemekre, rendszerekre vonatkozóan.
- A belterületi csapadékvíz elvezető hálózatának tervezésekor figyelembe kell venni a meder megfelelő méretezését azzal, hogy a túlméretezés ellensúlyozása céljából a csapadékvíz elvezető rendszer terhelésének csökkentésére kell törekedni a településrendezési eszközök, helyi jogszabályalkotás útján.
- A projekt indokoltságának és szükségességének alátámasztása érdekében a támogatási kérelemben be kell mutatni a fejlesztés által érintett területen (településen vagy településrészen) bekövetkezett csapadék-, bel-, vagy árvízrel, vagy a felszín alóli forrásfelvezetéssel (fakadó vízzel) összefüggő káreseményeket.
- Csak a helyben, illetve a területen vissza nem tartható, ott nem hasznosítható többletvizek kerülhetnek elvezetésre.
- Elvárás, hogy a megvédett területen található épített környezet értéke meg kell, hogy haladjon a beruházás összegét. Ezt a támogatási kérelemben be kell mutatni, az alátámasztó számítást a projekt-előkészítő tanulmányban szükséges bemutatni.

A projekt indikátorai:

Indikátor neve	Mérték- egység	Célérték 2018. június 30.	Célérték projekt zárás	Azonosító
1.1.1. Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m			PO04

A projekt támogatása elutasításra kerül, ha legalább részben nem felel meg az alábbi kitételeknek:

- A fejlesztés összhangban van a felhívás céljaival, a fejlesztés a felhívásban szereplő célokat teljesíti, illetve azokhoz hozzájárul.
- A projekt műszaki tartalma illeszkedik a területi adottságokhoz és a projekt tartalma figyelembe veszi a felhívás megjelenésekor érvényes vízgépítő-gazdálkodási tervet és az megfélelőben bemutatásra kerülő területi adottságok és kapcsolódások a VGT releváns részeihez)
- A megvédett területen található épített környezet értéke meghaladja a projekt elszámolható költségét.
- A támogatási kérelemben bemutatott korábbi káresemények mértéke, gyakorisága, okozott kárértéke, a védendő értékek vagy a fejlesztés szükségességének bemutatása alapján a fejlesztési igény megalapozott, a projekt megvalósítása indokolt.
- Az infrastrukturális beruházások mellett a kötelező szemléletformáló, tájékoztató programokat is betervezte és ezek bemutatott tartalma szakmailag megfelelő.
- Amennyiben a talaj és talajvízadottságok lehetővé teszik, előnyben részesíti az alkalmazott műszaki megoldás a vízvisszatartást, késleltetett levezetést; lehetővé téve a területi beszívargás elősegítését. (Magas talajvízállású területeken nem releváns.)

Javaslatok:

Fontos figyelembe venni, hogy a felhívás csak olyan projektet támogat, amelyben a védendő értékek összességénél az adott fejlesztés nem nagyobb. Ezen fejlesztés esetébe úgy kell megtervezni a csapadékvíz elvezető hálózatot, hogy:

- Zárt csapadékvíz elvezető létesítése nem készíthető (csak műszakilag indokolt esetben)
- Válpás vízelvezető út létesítése nem készíthető (csak műszakilag indokolt esetben)
- Amennyiben a Magyar Köztér Zrt. kezelésében levő árok lesz a vizek befogadója, úgy annak fejlesztéshez való hozzájárulását is be kell szerezni
- Kültériületi csatornaszakasz rekonstrukciója csak abban az esetben támogatható, ha a a belterület védelme szempontjából indokolt és elengedhetetlen.
- Kültériületi földút javítása/építése/felújítása nem támogatott

A pályázat benyújtásához elegendő a PET Projekt-előkészítő Tanulmány elkészítése és benyújtása, HEP Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése és benyújtása és a korábbi káresemények dokumentációja. A többi csatolandó dokumentum plusz pontot ér a tartalmi értékelés során (pl. annak bemutatása, hogy a veszélyeztetett területen gazdasági telephely van, részletes költségvetés, fejlesztéssel érintett terület részletesen bemutatásra kerül vízirajzzal, geológiai, ökológiai, stb. ismérvek által).

TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

A TOP 3. prioritás keretében az alábbi három pályázati felhívás került betervezésre (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

3.1.1.	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés
3.2.1.	Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékonyág-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.
3.2.2.	Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében

2. Projektjavaslat címe: Többfunkciós önkormányzati épület energiahatékonyágának növelése

Rövid tartalma: Kaposgyarmat, Fő u. 6. szám alatt található többfunkciós önkormányzati épület korszerűtlen nyílászárókkal rendelkezik, falai vizesek, a fűtési rendszere elavult. Az épületben kap helyet az orvosi rendelő, a polgármesteri iroda, valamint a kultúrterem.

A projektben a megvalósítani kívánt munkák: tetőszigetelés, külső homlokzatszigetelés, alászigetelés, nyílászárócseré, gépészeti korszerűsítés. A gépészetben belül elsősorban fűtési korszerűsítés – kazán és a belső rendszer is-, megújuló energia felhasználásával. Az épületet jelenleg fával, egyedi fűtőtestekkel, illetve konvektorral, gázzal fűtik (tartályos gázzal, melynek költsége horribilis). Az épület világítási rendszerének korszerűsítése is tervezett, szintén megújuló energia felhasználásával.

Tervezett összköltsége (Ft): 29 000 000,- Ft

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt melyik listán szerepel (megyei ITP és/vagy ITS): nem szerepel egy/iken sem

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 3.2 intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez nagymértékben illeszkedik. Támogatási lehetőséget az a)-c) pontokra a projekt megvalósításához a TOP-3.2.1-15 számú, Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése című pályázati felhívás biztosít. A pályázati felhívás még nem került meghirdetésre. Somogy megye vonatkozásában a várható forrásteret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 2,5 Mrd Ft.

A projektjavaslatokkal kapcsolatban tervdokumentáció, előzetes tanulmány, felmérés nem készült.

Az alábbiakban aláhúzással jelöltük fejlesztéséhez kapcsolódó részeket, illetve félkövér betűtípussal a lényeges elemeket.

Kizárólag az alábbi intézmények és kapcsolódó infrastruktúrájuk energiahatékonsági fejlesztése és az épületek megújuló energia-felhasználásának növelése támogatható:

- Alap- és középfokú oktatási intézmények és kapcsolódó épületeik: iskolaépület, kollégium, tornaterem, tanműhely;
- Kulturális és művészeti oktatást végző intézmények;
- Művelődési házak, színházak, egyéb, rendszeresen használt közösségi terek;
- Kulturális-, tudományos kiállítótermek, múzeumok, könyvtár, levéltár;
- Klubok, foglalkoztatók;
- Közigazgatási funkciót ellátó hivatali épületek;
- Idősek otthona, pszichiatrai betegek otthona, szenvedélybetegek otthona, fogyatékos személyek otthona, valamint hajléktalanok otthona;
- Közcélú, nem professzionális sporthoz kötődő sportlétesítmények, fedett uszodák, közcélú szabadidős létesítmények;
- TOP 4.1.1 felhívásokban támogatható funkciót ellátó épületszrűk (háziiorvosi és házi gyermekorvosi szolgálat, fogorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, alapellátáshoz kapcsolódó háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás, hajléktalanok ellátására létrehozott, területi ellátási kötelezettség nélküli háziiorvosi szolgálat); - önálló egységként nem támogatható, csak kombinálva
- TOP 4.2.1 felhívásokban támogatható funkciót ellátó épületszrűk (étkeztetés; közösségi ellátások; házi segítségnyújtás támogató szolgálat; utcai szociális munka; nappali ellátások, család- és gyermekjóléti szolgálat/központ); - önálló egységként nem támogatható, csak kombinálva
- TOP 1.4.1 felhívásokban támogatható funkciót ellátó épületszrűk (bölcsőde; óvoda; óvoda-bölcsőde, mint többcéli intézmény).

Önállóan támogatható tevékenység lehet:

- Önkormányzati tulajdonú épületek energiahatékonság-központú fejlesztése, külső határoló szerkezetek korszerűsítése által
- Fosszilis energiahordozó alapú hőtermelő berendezések és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése
- Biomassza alapú hőtermelő berendezések és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése
- Napkollektorok telepítése és hőközlő rendszerre kötése
- Maximum háztartási méretű kiserőmű (HMKE) fotovillamos rendszer kialakítása saját villamosenergia-igény kielégítése céljából (max. 49,9 kW) - amennyiben a megújuló energiahordozást alkalmazni kívánó épületnek meg kell felelnie a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet 1. melléklet II. pont előírásainak
- Hőszivattyú rendszerek telepítése és hőközlő rendszerekre
- Fosszilis- vagy vegyes (fosszilis és megújuló egyaránt) energiahordozásokból táplálkozó központi fűtőműre vagy távfűtésre való csatlakozás megteremtése vagy hulladékhő-hasznosítást célzó berendezések kialakítása
- Megyei Önkormányzati Fenntartható Energia Akciótervek („SEAP”) illetve Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervek („SECAP”) elkészítése

Önállóan NEM támogatható tevékenység (tehát legalább egy önállóan támogatható tevékenységet kell mellé választani) lehet - amennyiben az energiahordozást alkalmazni kívánó épület NEM felel meg a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet 1. melléklet II. pont előírásainak:

- Fosszilis energiahordozó alapú hőtermelő berendezések és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése
- Biomassza alapú hőtermelő berendezések és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése
- Napkollektorok telepítése és hőközlő rendszerre kötése
- Maximum háztartási méretű kiserőmű (HMKE) fotovillamos rendszer kialakítása, saját villamosenergia-igény kielégítése céljából
- Hőszivattyú rendszerek telepítése és hőközlő rendszerekre kötésük
- Fosszilis- vagy vegyes (fosszilis és megújuló egyaránt) energiahordozásokból táplálkozó központi fűtőműre vagy távfűtésre való csatlakozás megteremtése vagy hulladékhő-hasznosítást célzó berendezések kialakítása

Önállóan NEM támogatható tevékenység (tehát legalább egy önállóan támogatható tevékenységet kell mellé választani) lehet - önkormányzati tulajdonú épületek energiahatékonság-központú fejlesztése, külső határoló szerkezetek korszerűsítése által hőtevékenység megvalósítása esetében:

- Adott épülethez kapcsolódó, már meglévő, kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése, intelligens világítási rendszerek kiépítése
- Központi szellőző- és légkondicionáló rendszerek korszerűsítése és kialakítása

Önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek (a támogatás ugyanúgy igényelhető rá):

- Akadálymentesítés (amennyiben releváns): a közszolgáltatást végző, közösségi célú funkciókat ellátó és / vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület felújítása során kötelező az akadálymentesítés. Amennyiben csak épületépítészeti rendszerek felújítását tartalmazza a projekt, az akadálymentesítés, mint horizontális követelmény nem releváns. Amennyiben az épület külső épületszerkezeti elemeinek felújítására került sor beruházásnak meg kell felelnie a projektarányos akadálymentesítés követelményeinek (a projekt keretében biztosítani kell az épület bejáratának és legalább egy mellékhelyiségének az elérési útvonal biztosításával történő, valamennyi fogyatékosági csoportra kiterjedő komplex (fizikai- és infokommunikációs) akadálymentesítését).
- Azbesztmentesítés (amennyiben releváns): amennyiben a beruházással érintett épület / épületszrű szórt azbesztet tartalmaz, úgy a támogatást igénylő számára kötelező a szórt azbeszt mentesítés elvégzése, amelynek költsége elszámolható a projektben. A szórt azbeszt mellett az épületszerkezetek egyéb azbeszt tartalmú anyagainak mentesítése nem kötelező elvárás, azonban javasolt és elszámolható a projekt költségvetésében. Amennyiben a fejlesztés nem az egész épületet érinti, úgy a szórt azbeszt mentesítésének elvégzése kizárólag a projekt által fejlesztett funkcióval érintett épületszrű esetében kötelező és számolható el.
- Nyilvánosság biztosítása: A kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani.
- Képzési anyag kidolgozása, képzés tartása: az energetikai beruházással érintett épületek állandó használatát minimum 1 órá, tájékoztatásban kell részesíteni az alkalmazott

megoldásokról, a helyes üzemeltetés szabályairól, valamint a beruházás környezeti hozadékairól, melyet az épületüzemeltetésben vagy épületenergetikában illetve energiamenedzsmentben jártas szakértő végezhet. A képzési anyagot, későbbi, önálló tanulásra alkalmas formában, legalább az adott intézményben belül elérhetővé kell tenni.

- Védett műemléki értékek megőrzése (amennyiben releváns)

Nem támogatható tevékenységek:

- Épület kizárólag bizonyos határoló szerkezeti elemeinek felújítása (kivéve műemléképületek esetében, illetve abban az esetben, ha az épület nem-felújítandó szerkezeti elemeinek hőátbocsátási tényezői megfelelnek a TNM rendelet energia megtakarítási célú, hazai vagy uniós forrás vagy központi költségvetésből származó támogatás igénybevételével megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó, a támogatási kérelem benyújtása időpontjában hatályos szabályozása szerinti értékeknek)
- Új épület építése, kivéve 50 nm-nél kisebb méretű, az esetlegesen alkalmazott biomassza tárolásához, vagy az alkalmazott technika védelméhez szükséges, fűtetlen melléképületek
- Északra néző homlokzatokon külső árnyékolók vagy árnyékvetítő szerkezetek létesítése stb.) beszerzése és telepítése – erre a Vidékfejlesztési Program VP6-7.4.1-16 számú, 2016 második negyedévében megjelenő felhívása ad lehetőséget
- Egyedi, nem épületszintű, jellemzően split- vagy ablakklímák beépítése, cseréje, korszerűsítése, felújítása
- Gépjárművek, mobil anvagmozgató- vagy munkagépek beszerzése
- SEAP/SECAP kidolgozás, amennyiben az akcióterv már benyújtásra került, vagy ahhoz a 2014-2020-as tervezési időszak más operatív programjainak keretében támogatást igényeltek
- SEAP/SECAP kidolgozás nem megyei önkormányzatok részére

A projekt nem fog támogatásra kerülni, amennyiben:

- a projektben kizárólag egészségügyi- vagy szociális alapszolgáltatásoknak, vagy óvodai, vagy bölcsődei ellátásnak különösen helyt adó épületek energetikai felújítását tervezi;
- a tartalma a Felhívásban megfogalmazott célokkal nem lesz összhangban;
- az államháztartás alrendszereiből, vagy a strukturális alapokból jelen felhívásra benyújtott támogatási kérelemben szereplő tevékenységekre vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le.

A projekt műszaki-szakmai tartalmára vonatkozó feltételek:

- Minimum épület alapú projektek kidolgozása támogatott. Ez azonban nem jelenti azt, hogy csak épületenként lehet projektet tervezni, gyakran érdemes az önkormányzati tulajdonú épülethálózatokat együtt, egy projektként kezelni az épületenergetikai projektek tervezése során, kihasználva az esetleges szinergiákat. A Felhívás elsődleges célja ilyen projektek támogatása.

- Energetikai központi felmérésen és számításokon alapuló projektek kidolgozása támogatott.
- Olyan, központi költségvetési szerv fenntartásába, működtetésébe, vagyonkezelésébe átvett intézmények esetében, melyek önkormányzati tulajdonú épületekben helyezkednek el, támogatási kérelem csak akkor támogatható, ha azt az önkormányzat nyújtja be.
- Amennyiben az önkormányzat vagy önkormányzati gazdasági társaság által tulajdonolt épületben működő köznevelési intézmény fenntartója/üzemeltetője/vagyonkezelője központi költségvetési szerv, az ilyen esetekben szükség van az adott állami intézmény támogató nyilatkozatára.
- Amennyiben a beruházással érintett ingatlan helyet ad jelen felhívás keretében fejleszteni kívánt ellátáson túl egyéb szolgáltatásoknak vagy funkcióknak, úgy a költségeket és az igényelt támogatást arányosítani szükséges!
- Abban az esetben, ha egy adott épület egy része a támogatási igény benyújtását megelőzően már felújításra került úgy, hogy az adott épületrész megfelel a TNM rendelet energia megtakarítási célú, hazai vagy uniós forrás vagy központi költségvetésből származó támogatás igénybevételével megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó, a támogatási kérelem benyújtási időpontjában hatályos szabályozás szerinti épületszerkezeti értékeknek, az adott épület többi részének felújítása támogatható, amennyiben a beruházás után az épület (és az esetlegesen a projekt alá vont épületépítéset) megfelel a Felhívásban foglaltaknak.
- A projektek által megcélzott épületeknek az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008 (VI.30.) Kormányrendelet (továbbiakban: Tanúsítási Kormányrendelet) szerinti energetikai tanúsítványát el kell készíteni a projekt megkezdése előtt, amennyiben az még nem áll rendelkezésre, és legalább a tanúsító, mint műszaki szakértő által javasolt intézkedések elvégzését tervbe kell venni. A tanúsítványokhoz csatolni kell a Tanúsítási Kormányrendeletben definiált költségvetéskönyvisági számítását.
- „Összetett” projektek esetében, a beruházást meg kell előznie egy, a projekt teljes műszaki kiterjedésében a kiindulási állapotot lefedő, meghatározott szakember által elvégzett épületenergetikai átvilágítás. Összetett projekt: ha a projekt(ötlet) több épületet foglal magában, vagy az egyik épület műemlék vagy közcélú sportlétesítmény, fedett uszoda vagy közcélú szabadidős létesítmény.
- Rehabilitációs környezettervező szakmémők / szakértő bevonása szükséges az infrastrukturális fejlesztést (ingatlan felújítás, bővítés, átalakítás) tartalmazó projektek esetében az akadálymentes előírásoknak való megfelelés és a megfelelő kivitelezés érdekében. A projekt műszaki előkészítésében, a tervezés során és a projekt műszaki megvalósításában is szükséges bevonni a rehabilitációs környezettervező szakmémőket / szakértőket.
- A projekt megvalósítása során kötelező szakirányú műszaki ellenőr alkalmazása.
- Olyan projektek támogathatóak, amelyekben szereplő épületekre a Tanúsítási Kormányrendelet a 1.5 (1)-(3) bekezdései alapján az alkalmazható, és hasznos alapterületre meghaladja az 50 nm-t.
- A projektek által érintett épületek Tanúsítási Kormányrendelet szerinti energetikai tanúsítványát el kell készíteni a projekt kivitelezési munkálatainak befejezése után is.
- A hőszigeteléshez kapcsolódóan az épületszerkezeti elemek vízszigetelése is elvégezhető, amennyiben az a meghatározott fájlagos költséghatáron belül megvalósítható.
- Az árnyékolók elsősorban az épület déli néző részén, de tanúsítói / épületenergetikai szakértői / auditori állásfoglalás nyomán az épület más részén is telepíthetőek.
- A megújuló energiaforrásokat alkalmazni kívánó épületnek legalább a felújítás után meg kell felelnie a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet 1. melléklet II. részében foglalt előírásoknak.

A felhívás tervezett indikátorai:

Indikátor neve	Mérték- egység	Célérték 2018. június 30.	Célérték projektzárás	Azonosító
Az üvegházhatású gázok becslült éves csökkenése	CO ₂ egyen- érték (t)	-	-	CO34
Energiahatékonyság: A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év	-	-	CO32
Megújuló energiaforrások: A megújuló-energiatermelés további kapacitása	MW	-	-	CO30
Energiahatékonysági fejlesztések által elért primerenergia felhasználás-csökkenés	PJ/év	-	-	PO24
Megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	PJ/év	-	-	PO26

4. Összegző javaslat a település fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra

Az értékel 3 db projekt adatait és pontszámait az alábbi táblázat mutatja. Az első 2 projekt ért el 14 pontot vagy magasabb értéket. Elsősorban ezekre a projektekre érdemes fókuszálni. Az „Élelmiszer és italbolt épületének felújítása” projektötlet a jelenleg megjelent felhívásokhoz és a tervezett felhívásokhoz sem illeszkedik, mivel kiskereskedelmi funkciójú épület korszerűsítése nem támogatható.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időről-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

A projekt fizikai befejezését követően HET azonosítóval ellátott, elektronikus felöltött energetikai tanúsítvány kiállítása szükséges, az épületeknek a felújítás után meg kell felelnie a 7/2006 (IV.24.) TNM rendelet 5. mellékletben foglalt követelményeknek. A már megjelent felhívások alapján valószínűsíthető, hogy a felhívás kiegészül a 176/2008 (VI.30.) Tanúsítási Kormányrendelet vonatkozó részével, miszerint az épületeknek legalább a „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába kell esnie!

A pályázó megismert írásveleinek fívelembe vételével javasoljuk:

- Főtevékenységél az „Önkormányzati tulajdonú épületek energiahatékonyság-központú fejlesztése, külső határoló szerkezeiteik korszerűsítése által” kategóriát választani.
- Melléktevékenységként a fűtéskorszerűsítést és megújuló energetikai rendszer telepítését, vizsgiteltést, bel- és kültéri elektromos hálózat korszerűsítését.
- Energetikus szakértővel a szükséges tanúsítványt elkészíttetni.
- A tervezés során rehabilitációs szakértő bevonását a folyamatokba.
- A kivitelezési költsébecslés elkészítését.
- Projekt Terv részletes kidolgozását.

Ismételten felhívjuk figyelmét, hogy a vonatkozó felhívástervezet bizonyos szakaszai a megjelenésig változhatnak, a pályázati felhívás ismeretében a fentiek felülvizsgálata szükséges.

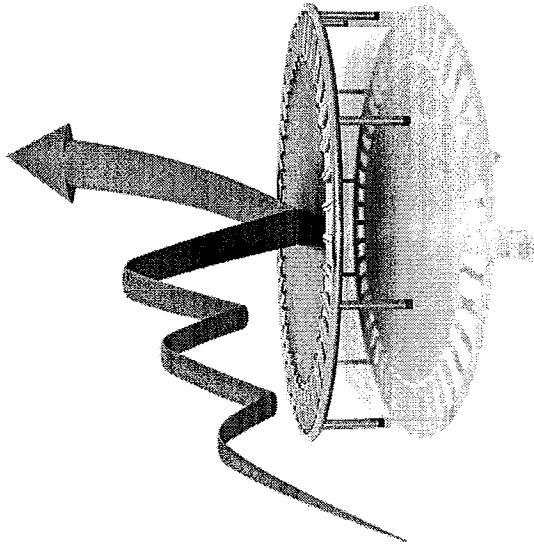
S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő OP felhívás kódja	Számai leírás pontszáma	Költségvetés illeszkedés pontszáma	ITP/ITS/kormány-megbízott nyújtás nevesítés pontszáma	Forrásként felhívás pontszáma	Forrás leírás pontszáma	Projekt leírás pontszáma	Számai leírás pontszáma	Utemezési összköltség pontszáma	Összesített rangsor
1	Többfunkciós önkormányzati épület energiahatékonyság növelése	29 000 000	TOP-3.2.1-15	4	2	0	4	2	2	10	14	1
2	Kapocsyarmat belterületi vízrendezési munkái	20 000 000	TOP-2.1.3-15	4	2	0	4	4	4	10	16	2
3	Előírt és írtból építési munkák	13 000 000	nincs	0	0	0	0	0	0	0	0	3

TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesítő értékelése

TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora

S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő OP felhívás kódja
1	Kapocsyarmat belterületi vízrendezési munkái	20 000 000	TOP-2.1.3-15
2	Többfunkciós önkormányzati épület energiahatékonyság növelése	29 000 000	TOP-3.2.1-15

PÁLYÁZATI DÖNTÉS ELŐKÉSZÍTŐ
TANULMÁNY KAPOSHOMOK KÖZSÉG
FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEIHEZ

Készítette:
Déli-Dunántúli Regionális Fejlesztési
Ügynökség Nonprofit Kft.
2016. február 23.

Tartalom

Vezetői összefoglaló.....	3
1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai	5
Az Operatív Programok (OP) rendszere.....	5
Az alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői.....	15
A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői.....	16
A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a város projektjavaslatainak meghatározásában, rangsorolásában.....	19
2. A város által a Somogy Megyei Önkormányzat számára benyújtott projektlista, valamint Kaposhomok Község által meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata	24
Módszertan.....	24
TOP 2. Prioritás: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés.....	26
TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	28
Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések	35
Egyéb projektek.....	37
3. Összegző javaslat a települési fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra	38

Vezetői összefoglaló

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszeri kereteit, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MAK) került kijelölésre. A közreműködő szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el.

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja. ITP-t minden területi szereplő készít (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP forráskeretek felhasználásának szerkezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorvállalások),
 - ütemezését.

A megyék és MJV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forráskereteit az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forráskeret nagysága mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi keretbe tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorvállalásokhoz való igazodás is.

A vizsgálat során benyújtott táblázatban szereplő projektötletek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezetek tartalmához, valamint nem TOP támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával.

Az értékelt 7 projekt adatait és pontszámait az alábbi táblázat mutatja. Benyújtásra 6 projekt javaslat került, azonban azok közül az önkormányzati épületek energetikai szempontú vizsgálata két pályázati felhívás alapján is vizsgálatra került. Az első 4 projekt ért el 14 pontnál magasabb értéket. Elsősorban ezekre a projektekre érdemes fókuszálni, de a 10 pont feletti projekteket is érdemes megvizsgálni olyan szempontból, hogy milyen módon lehet javítani rajtuk. Több projekt esetében nem állt rendelkezésre megfelelő mélységű információ az értékeléshez, illetve egyes pályázati felhívások tartalma sem ismert, ami szintén befolyásolja a rangsort. Az illesztett pályázati felhívások esetében

néhol még csak tervek láttak addig napvilágot, a ténylegesen megjelenő pályázati felhívások eltérhetnek ettől, ami befolyásolhatja az illeszkedést.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időről-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

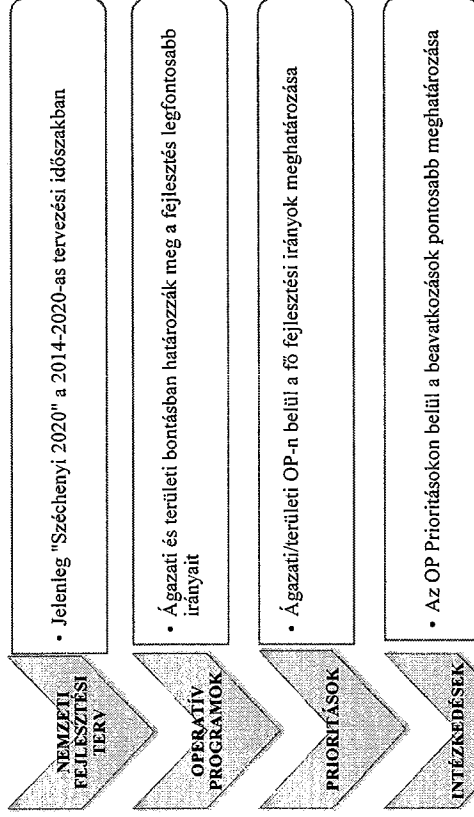
1. számú táblázat: TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora:

Rangsor szám	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő TOP felhívás kódja	Pontszám
1.	Települési belvízelvezető és szikkasztó rendszer korszerűsítése, bővítése	30 000 000	TOP-2.1.3-15	16
1.	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	35 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	16
1.	Katolikus Templom	20 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	16
4.	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat TOP-ban)	35 000 000	TOP-3.2.1-15	15
5.	Napelem park létrehozása	50 000 000	TOP-3.2.2-15	13
6.	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	120 000 000	TOP-3.1.1-15	6
7.	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	2 000 000	nem illeszkedik	0

1. A 2014-20-as programozási időszak pályázati rendszerének főbb sajátosságai

Az Operatív Programok (OP) rendszere

Az operatív programok ágazati, illetve területi bontásban biztosítják azt, hogy az adott ágazaton belül (ami az adott operatív program témáját jelenti) a támogatások igényelhetők legyenek.

A nemzeti fejlesztési terv egy állam eszköze arra, hogy forrásokat igényelhesen az EU pénzügyi alapjaiból. A legfontosabb források közé tartozik az ERFA, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az ESZA, az Európai Szociális Alap. Mellettük a Kohéziós Alap kereteiből érkezik forrás hazánkba, ami a fejletlenebb és újonnan csatlakozó tagállamok felzárkózását hivatott biztosítani és támogatni. Ezen kívül (mivel ezek jellemzően átfogóbb jellegűek) léteznek ágazati szempontból sokkal speciálisabb alapok is, mint az EU EMVA (Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap) pénzügyi alapja, vagy a nemzetközi integrációt elősegítő közösségi alapok (Jasper, vagy Jessica). Az, hogy egy projektet melyik alapról finanszírozzunk meg van határova az operatív programban, hiszen az operatív programokat az Európai Bizottság már előzetesen jóváhagyja, így a finanszírozási keretét és módjait is.

Ágazati OP-k

A legfontosabb államháztartási és fenntartási kérdések, témák köré szerveződnek.

Például:

- Gazdaságfejlesztés és innováció

- Környezetvédelem és energiagazdálkodás
- Emberi Erőforrás és társadalmi megújulás
- Közlekedés
- Közférő és közigazgatás

Az ágazati szűkítés mellett területi operatív programok is vannak, amelyek fókuszában a tér, a terület áll. Az ország hátrányosabb helyzetű területeinek felzárkóztatására törekszük olyan módon, hogy az operatív programok prioritásai ágazati bontásban struktúráltak, ezáltal egy átfogó és koherens fejlesztési irányt adnak a lezárkado térségeknek és fontosabb fejlesztési célterületeknek. A fejlesztések fókuszában olyan térségek állnak, melyek GDP/fő értéke az EU-s átlag 70%-át nem éri el (a strukturális alapok esetében). A Kohéziós Alapra való jogosultság tekintetében „legendás” az EU átlagos egy főre jutó GDP-nek 90%-a alatt teljesíteni.

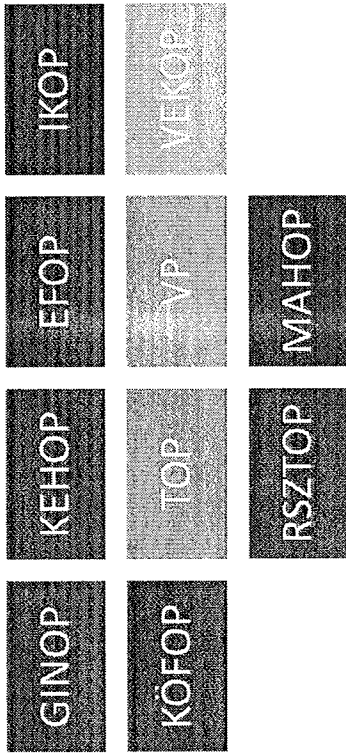
Az OP tartalmi elemei

Az operatív programban meg kell határozni az OP célját és háttérét mindenekelőtt. Ezt követik a prioritási tengelyek, egy gazdaságfejlesztés operatív programnál például külön prioritási tengelyt jelent a kkv-k fejlesztése, a mezőgazdaság, ipar, vagy az innováció ösztönzése. Egy területi fókuszú OP prioritási tengelyei ágazati szinten struktúráltak, tehát lesz külön a gazdaságfejlesztésre fókuszáló prioritási tengely, településfejlesztésre, környezetgazdálkodásra vagy társadalmi felzárkózásra koncentráló is.

A prioritásokon belül határozzák meg az intézkedéseket, amelyek már konkrét fejlesztési irányokat vetítenek előre. Ez a témától függően rendkívül különböző lehet, például gazdaságfejlesztés esetében külön intézkedés lehet az eszközbeszerzés is, egy környezetgazdálkodás témában viszont külön intézkedést képezhetnek a vízrendezési munkálatok, az intézkedésen belül meghatározott tevékenységek száma az első esetben lehet 3, utóbbi esetében akár 10-12 tevékenységet is magába foglalhat.

Az intézkedések esetében fel kell tüntetni a kedvezményezettek körét,ők azok, akik pályázhatnak az intézkedésen belül meghatározott tevékenységekre. Az intézkedések földrajzi fókusz is meghatározott (például: az ország bármely területe, vagy a hátrányos, konvergencia régiók területe, Megyei Jogú Városok területe stb.)

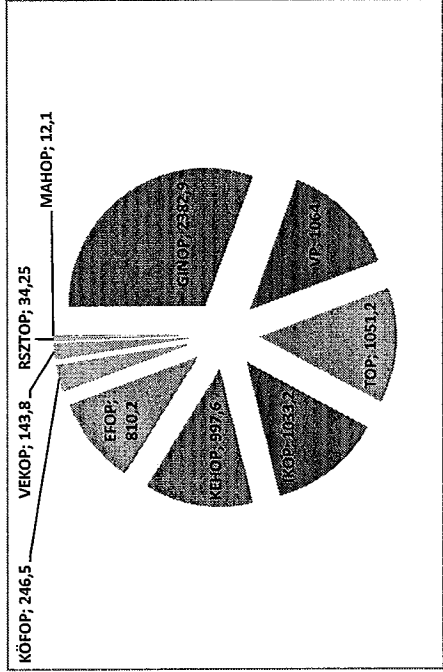
A Széchenyi 2020 operatív programok a következők:

- GINOP: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
- KEHOP: Környezeti és Energiahatékonysági OP
- EFOP: Emberi Erőforrás Fejlesztési OP
- IKOP: Integrált Közlekedéfejlesztési OP
- KÖFOP: Közigazgatás- és Közföldgazdálkodás-fejlesztési OP
- TOP: Terület- és Településfejlesztési OP
- VP: Vidékfejlesztési Program
- VEKOP: Versenyképes Közép-Magyarország OP
- RSZTOP: Rászoruló Személyeket Támogató OP
- MAHOP: Magyar Halgazdálkodási OP

Az egyes OP forráskeretének megoszlás

Az operatív programok közül a legtöbb forrás a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programba (GINOP) jut. A vállalkozások számára a legnagyobb pályázati keretet, a források 40 százalékát az az OP tartalmazza. Közvetlen gazdaságfejlesztésre összesen több mint 4000 milliárd forint fordítható, mert más operatív programokból is szánnak támogatást erre a célra. A harmadik legnagyobb keretösszeggel a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) rendelkezik. 1 000 milliárd forintot meghaladó nagyságrenddel, melyet elsősorban önkormányzati projektek támogatására lehet felhasználni.

1. ábra: Az egyes OP forráskeretének megoszlása

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

Miért van szükség a TOP-ra, valamint ezen prioritásokra? Egyrészt Magyarországon a területi különbségek megjelenése mozaikszerű területi mintában jelenik meg. A térbeli különbségek nem csak megyei (NUTS3) szinten jelentkeznek, hanem a járások fejlettsége között is jelentős az eltérés. A városi hálózat gazdasági szerepköre kiemelkedő. A vállalkozási aktivitás döntő többsége a városokban jelenik meg, ezáltal gazdasági potenciáljuk rendkívül magas. A munkanélküliség azonban megjelenik nem csak a vidéki területeken, hanem a városokban is egyaránt. Így a TOP egyik kiemelt fejlesztési területe a városi hálózat egyes elemei. A város-vidék kapcsolatrendszerek minősége meghatározó egy adott térség versenyképességét tekintve. Ezek a kapcsolatok azonban nem rendelkeznek minden esetben nagy jelentőséggel, ezért célja a TOP-nak a város-vidék kapcsolatokat megerősítése, újraértékelése. Az elmaradott térségek kiemelt területei a fejlesztéseknek. A társadalmi kirekesztettség és a területi folyamatokból való kiesés hosszú és rövidtávon is veszélyt jelent a kistéleplések fennmaradására ezért a kistéleplések társadalmi felzárkóztatása és munkaerőpiacba integrálása fontos feladatnak bizonyul. Az OP fókuszában kiemelten a városok állnak, a fejlesztések erre a településtípusokra vonatkoznak.

A TOP beruházási területei a megyék, Pest megye kivételével. A többi OP-tól az különbözteti meg, hogy ez a program kiemelten területi vetületű és területi problémák megoldására koncentrálnak, a többi program ellenben ágazati jellegű.

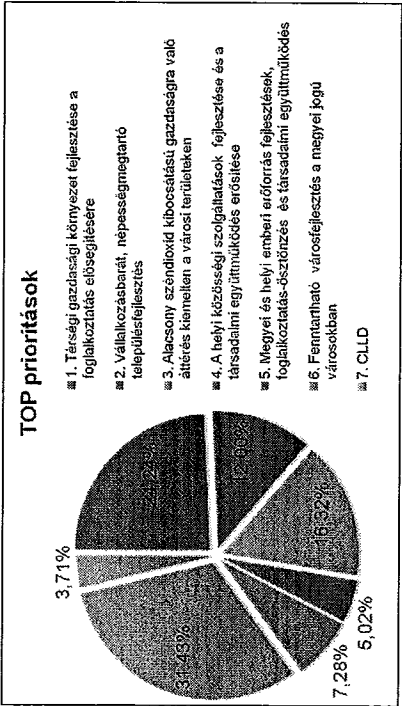
Stratégiai célok:

Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása: helyi szintű gazdaság fejlesztése, ezáltal a foglalkoztatottság növelése, a munkaerő helyben tartása.

Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek javítása: olyan települési környezet, infrastruktúra, közszolgálati rendszer kialakítása, ami élénkíti és vonzza a gazdasági szereplőket, erősíti a közösséget és helyben tartja a népességet, kiemelten a fiatal lakosságot.

A TOP prioritásai a megyei területek fejlesztéseit érintik, az 1-5., illetve a 7. prioritások a megyei jogú városokon kívüli, a 6. prioritás pedig kizárólag a megyei jogú városok területére vonatkozik. A megyei területi fókusszal rendelkező prioritások és intézkedések megjelennek a 6. prioritás intézkedéseiben is.

A TOP forráskeretei területi szereplőként változnak. Az 1. táblázatban a Dél-Dunántúl megyei jogú városainak TOP 6. forráskeretei láthatók, míg a 2. táblázatban a megyék, mint területi szereplők forráseloszlása látható.

2. ábra: A TOP prioritások részaránya

Kaposhomok Község pályázati döntés előkészítő tanulmány

A Széchenyi 2020 további operatív programjai

GINOP – Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program

A GINOP az Európai Unió 2014-20-as tervezési időszakához illeszkedő, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési terv része, ami a gazdaságfejlesztésre irányuló operatív program Budapest és Pest megye kivételével az ország egész területén. Alapvető célja a programnak egy stabilabb gazdasági környezet kialakítása és a hazai KKV-k támogatása, fennmaradásuk biztosítása. Emellett fontos prioritás a foglalkoztatás növelése, kiemelten a hátrányos helyzetű térségekben. Megjelenik ezeken kívül a kvaerner szektor erősítésére vonatkozó igény, a K+F+i ágazatok jelentőségének növelése, minél több szereplő ebbe való bevonása.

Budapest és Pest megye állítja elő Magyarország GDP-jének körülbelül a felét, ez azt jelenti, hogy a vidéki Magyarország területi, tehát 18 megye osztozik a maradék 50%-on (hozzávetőleges érték). Budapest vízfejtsége, valamint a vidék urbanizálatlansága és gyenge gazdasági teljesítménye hosszú távon elmélyítheti az országban uralkodó strukturális problémákat és a munkanélküliséget. Ezt próbálja a GINOP ellensúlyozni, ezeket a makrogazdasági folyamatokat megállítani, az életminőséget javítani.

EFOP – Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program

A gazdasági fejlődés eléréséhez nem elegendőek a hagyományos gazdaságfejlesztési módszerek, mert a versenyképes humán erőforrás, valamint a megfelelő infrastrukturális háttér elengedhetetlen része ennek. Magyarország rendkívül hátrányos helyzetben van az általános infrastruktúra, a humán tőke és az innovációs környezet tekintetében. Az EFOP az EU-val kötött Partner Megállapodással összhangban támogatja a hátrányos helyzetű, munkaerőpiacra nehezen integrálható népesség felzárkóztatását, a szegénység visszaszorítását, a megfelelő nevelési feltételek megalapozását, az egészségügyi állapot átlagos növelését, összességében a társadalmi felzárkózást.

KEHOP – Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program

A KEHOP beavatkozásai és programjai első sorban a fenntarthatóság és a hatékony energiahasználat fejlesztésére, kialakítására irányulnak. A KEHOP átfogó célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe véve – védelmével összhangban valósuljon meg.

A fenntartható fejlődés érvényesítése, valamint a klímaváltozás kihatásainak optimális kezelése és az ahhoz való alkalmazkodás kiemelt szerepet játszik az európai politikában. A jövő generációinak megélhetése és életminőségük szinten tartása érdekében a KEHOP egy fontos, jövőt megalapozó operatív program lehet.

A magyarországi klímaváltozás megjelenési formái a csapadékmennyiség változásában (növekedésében), éves eloszlásának módosulásában nyilvánul meg, ennek következtében nem csak az árvízvesztély fokozódik, de ez hatással van a magyar ökoszisztémák kiegyensúlyozott és természetszerű működésére is. Ezért a KEHOP első sorban a vízügyi védekezésben, az árvízvédelmi infrastruktúra fejlesztésében, az ökoszisztémák védelmében, az árvízi biztonság növelésében és a katasztrófa-kockázat mérséklésének megalapozásában játszik fontos szerepet. Emellett kiemelt fontosságú a megújuló energiaforrások használatának növelése a tervezési időszak végéig, ezzel együtt a fosszilis energiahasználat mérséklése, ezeken keresztül pedig a CO2 kibocsátás csökkentése.

KÖFOP - Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program

A megfelelő és jól működő közigazgatás és közszolgáltatás alapvető szükséglet lehet a hosszabb távú fejlődés eléréséhez. Ennek érdekében lett létrehozva a KÖFOP, ami egy átfogó fejlesztési stratégia az ország közigazgatásának és közszolgáltatásainak fejlesztése érdekében.

A közigazgatás rendszerszerűtől újraindítására, illetőleg a kormányhivatalok, valamint járási hivatalok felállítását követő működési tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy az államigazgatás korszerűsítésével összefüggő intézkedések között kiemelt létjogosultsága van, a központi közigazgatás kiemelt jelentőségű fejlesztései mellett, a fővárosi és megyei kormányhivatalok, valamint a járási hivatalok folyamatos szervezeti továbbfejlesztésének. A legfontosabb intézkedések ennek megfelelően az átfogó, akár rendszerszerűtől hatékonyságjavulást célzó központi közigazgatási szervezet- és működésfejlesztések végrehajtása, valamint az egységszállású kormányhivatalok és járási hivatalok kialakítása, a szervezeti működésük ésszerűsítése.

IKOP – Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program

Az IKOP az EU-val kötött 2014-20-as tervezési időszak alapján kötött Partnerségi Megállapodáshoz igazodva, a Széchenyi 2020 nemzeti fejlesztési stratégia részeként a magyar közlekedéshálózat fejlesztését, korszerűsítését, színvonalának növelését célozza meg a közúti, vasúti, légi és vízi közlekedési útvonalakon. A közlekedési stratégia fő kitézései és céljai illeszkednek az Európa 2020 program célrendszeréhez. Ezek alapján az IKOP célrendszere tartalmazza az erőforrás-hatékony közlekedési módok elterjesztését, a társadalmi szinten előnyösebb személy- és áruszállítás erősítését, a szállítási szolgáltatások javítását a gazdaságfejlesztés érdekében, valamint a közlekedési infrastruktúra fizikai állományának javítása.

A stratégia a fent felsorolt célok alapján 39 beavatkozási lehetőséget állapított meg, melyeket négy csoportra bontott, ezek a következők:

- Elsődleges megvalósítandó beavatkozások (legnagyobb hasznosság, legkisebb kockázat),
- Javasolt megvalósítandó fejlesztési eszközök,
- Előkészítési igényű beavatkozások (ezek továbbtervezése környezeti károkat okozhat),
- Távlati lehetőségek hosszú távú megvalósítással.

A projekteket tehát megvalósíthatóságuk ideje alapján osztja fel, ezen kívül meghatározott a prioritási tengelyek esetében az is, hogy milyen területen történik a projekt végrehajtása (fővárosi, központi régióban történő, vagy azon kívül eső beavatkozás), illetve a közlekedési pálya és mód alapján (kötött pályás, nem kötött pályás stb.) történik besorolása. Mindezekre épülve az IKOP négy fő prioritástengely mentén szervezi beavatkozásait és projektjeit.

RSZTOP – Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program

2011-ben Magyarország lakosságának 31%-t érintette a szegénység, az Uniós átlag ezzel szemben 24,2%. A népesség szegénységi csoportjai, akiket megcéloz az OP a következők:

- Gyermeket érintő szegénység (18 éven aluliak) és a szegény gyermekes családok,
- közterületen élő személyek,
- szociálisan rászoruló, megváltozott munkaképességű emberek és a rendkívül alacsony jövedelmű időskorúak.

Mindhárom csoportnál kiemelkedő probléma a társadalmi kirekesztettség, és a társadalmi problémák újratermelődése, utóbbi kiemelt probléma a szegény gyermekes családok esetében.

MAHOP – Magyar Halgazdálkodási Operatív Program

A MAHOP célja a magyarországi halászati és halgazdálkodási módok korszerűsítése, a hazai vizek környezeti állapotjának védelme, fenntartása, szükség esetén javítása, illetve a magyar halászat és halgazdaság erősítése, támogatása.

VP - Vidékfejlesztési Program

A vidékfejlesztés keretében a VP meghatározza magát a vidéki térséget, melyet a következő pontokban határoz meg, azonban a kritériumok mindegyikéhez csak a 6. intézkedésben ragaszkodnak (a többi intézkedés keretében nincs konkrétizálva ezen kritériumok alkalmazása, pontos leírása):

- a népesség 10 ezer főnél kevesebb, akkor is, ha a népsűrűség meghaladja a 120 fő/km2 értéket (összesen 3007 település, 3,97 millió lakos, 75 775 km2);
- a népsűrűség 120 fő/km2 érték alatt van (további 35 település, 591 410 fő és 7007 km2);
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok külterülete 2%-nál magasabb külterületi lakossági arány esetén - pl. városok külterületi tanyái;
- a fenti kritériumok alapján nem jogosult városok (kivéve budapesti agglomeráció) részönkormányzatai, amelyek korábban önálló községként működtek.
- alapvetően nem jogosult a fenti jellemzők ellenére sem: Budapest és a budapesti agglomerációhoz tartozó települések.

Magyarországon a vidéki lakosság aránya a városi lakosokkal szemben magasnak minősül az Európai Unió tagállamaiban, ami pedig súlyossá teszi ezt a tényt, az a vidéki térségek alacsony fejlettségi szintje, mely csupán 47%-a az Unió átlagnak. Ezen felül a munkaképes korú népesség foglalkoztatottjainak száma is alacsony, jelentősen elmarad az EU értékeitől. A vidéki gazdaság teljesítőképessége és kapacitása is rendkívül alacsonynak mondható, a mezőgazdaság termelékenysége csak 1/3-a az EU átlagnak. Az egykori vidéki iparvárosok strukturális válsága a szekunder szektorban való elhelyezkedést nehezíti, vagy ha lehetséges, a munkaerő képzetlensége jelenti a probléma gyökerét, így bár átlagosan a feldolgozóiparban dolgozók aránya hazánkban 22 és 30% közé esik (rurális-urbánus térség), elmaradott technológiával és alacsony termelékenységgel jellemezhetjük. A szolgáltatásokban a vidéki térségek 65%-át foglalkoztatják a lakosoknak, ez az érték szintén elmarad az európai átlagtól, a kvaterner szektor és a K+F+I ágazatok vidéki részesedése a foglalkoztatásban és a hazai bruttó jövedelemben elenyésző. A vidéki terek gazdasági struktúrája ezek alapján rendkívül elmarad az európai szintől, sőt, az országon belül is elmarad a várostérségektől és a fővárostól.

A vidéki élelmiszergazdaság helyzete és az élelmiszeripar kapacitása rendkívül nehéz helyzetben van. A gazdasági válság óta megváltozott pénzügyi környezet, a hitelintézetek növekvő óvatossága, kockázatkülső magatartása különösen markánsan érinti az amúgy is alacsony tőkeellátottsággal rendelkező magyar mezőgazdasági vállalkozásokat, azon belül is a nagyobb tőkeigényű állattenyésztési, zöldség-gyümölcs termeszto ágazatban tevékenykedőket. Különösen az egyéni gazdaságok (őstermelők, családi gazdaságok) szembesülnek nehézségekkel a finanszírozáshoz jutás során, mivel ezen gazdaságok a bankok számára nehezen értékelhető üzylekörnek minősülnek, többek között a hitelezési múlt, a rendelkezésre álló, megfelelően dokumentált pénzügyi információk hiánya miatt. Nehezíti továbbá a magyar mezőgazdaság finanszírozását a gyenge fedezetnyújtó

képesség. A pénzügyi válság még súlyosabban érintette az élelmiszeripart, ahol már a válságot megelőzően is a tőke kivonás volt a jellemző. Az ágazat hitelezési szempontból periférikus ágazattá vált.

A fent felsorolt hátrányos helyzetet erősítő tényezőkkel szemben a vidéki turizmus olyan ágazat, melynek vidéki kapacitásai magasabbak az EU átlagnál. Infrastrukturális fejlettségük azonban nem kellően kiépített, nincsenek összhangban az együtműködésben egymással az egyes desztinációk és termékek. A vidéki turizmus, falusi turizmus, ökoturizmus stb. fontos jövedelemforrás, fejlesztési lehetőség és nem utolsósorban munkalehetőség a vidéki lakosság és települések számára, szerepe a vidéki gazdaságban kiemelkedő.

A vidéki térségek strukturális problémáin túl rendkívül alacsony a vállalkozások száma, az adott vállalkozásokban dolgozók körében pedig jellemző az alacsony képzettség vagy a nem megfelelő képzettség, ezek mind visszavetik a primer szektor termelőképességét.

A VP mindezek mellett fontosnak tartja az éghajlatváltozással szembeni védekezést, az ezt erősítő folyamatokat (CO2 kibocsátás csökkentése). Az éghajlatváltozásra különösen érzékeny ágazat a mezőgazdaság, hiszen termelékenysége (főleg a növénytermesztése) függ a csapadék mennyiségétől és eloszlásától, a napsütéses órák számától, az éves hőösszegetől stb. A VP fontos prioritása a klímaváltozás mérséklése és a káros anyagok kibocsátásának mérséklése.

Az alkalmazott eljárásrendek főbb jellemzői

A pályázati rendszer működését és az alkalmazandó eljárásokat, az egyes szereplők feladatait, illetve a részletes szabályokat a Kormány 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelete a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló jogszabály szabályozza.

A 2014-2020-as tervezési időszakban a pályázatok lebonyolítása négy különböző fő eljárásrend keretében zajlik:

- egyszerűsített
- standard
- kiemelt
- területi kiválasztási rendszer (TKR).

Az első három eljárásrenddel a korábbi pályázati rendszerben is találkozhattunk, ezek hasonlóan működnek továbbra is.

Ellenben a negyedik eljárás ismerete fontos lehet az önkormányzatok számára, mivel a TOP forrásainak jelentős része a TKR eljárás keretében kerülhet felhasználásra.

A TKR főbb szabályai a következők:

A területi szereplők – a TOP 1-5 prioritás esetén a megyei önkormányzat - a monitoring bizottság által jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer alapján készítik az Integrált Területi Programot (ITP) és benyújtják a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság működtetéséért felelős miniszter – a Nemzetgazdasági Miniszter részére.

ITP-ket a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős Nemzetgazdasági miniszter javaslatára az irányító hatóság döntésre felterjeszti a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságnak (NFK).

Az NFK határozatban dönt az egyes ITP-kről, amely tartalmazza:

- az elfogadott ITP megnevezését,
- az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezését,
- az ITP teljes 7 éves forráskeretét,
- az ITP-végrehajtása révén elérendő indikátor célértékeket,
- az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt.

Az ITP módosítását évente egy alkalommal, április 30-ig kezdeményezheti a területi szereplő. A területi szereplő nem kezdeményezheti az ITP-ben az adott tárgyévre vonatkozóan meghatározott fejlesztési igények módosítását.

Ha a területi kiválasztási rendszer eljárásrendben meghirdetett felhívásra kizárólag egy területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor a kiemelt eljárásrendre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Ha a felhívásra nem kizárólag a területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, akkor általában a standard eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a döntés-előkészítő bizottság tagjainak száma két fő, tagjai az irányító hatóság és a területi szereplő által delegált egy-egy fő. Csak azon támogatási kérelmek támogathatók, amelyekben megjelölt támogatandó tevékenységet a döntés-előkészítő bizottság területi szereplő által delegált tagja is támogatásra javasolta.

A tervezés és végrehajtás intézményrendszere, szereplői

A 2014-2020-as EU-s programozási időszakra vonatkozóan az Operatív Programok végrehajtási rendszerét és ennek keretében annak intézményrendszeri kereteit, az egyes szereplők feladatait a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről határozza meg.

Az OP végrehajtás szereplői a 2014-2020 közötti programozási időszakban:

- Kormány
- Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK)
- Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság (FKB)
- Az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter
- Az államháztartásért felelős miniszter
- Audit hatóság
- Igazoló hatóság
- Szakpolitikai felelős
- Irányító hatóság
- Közműködő szervezet – TOP esetében a Magyar Államkincstár (MÁK)
- Területi szereplő – (megyék és megyei jogú városok).

Az Irányító Hatóság (IH) feladatait a TOP esetében a Nemzetgazdasági Minisztérium látja el, feladatai különösen:

- a szakpolitikai felelős és a területi szereplő bevonásával elkészíti az éves fejlesztési keret alapján a felhívást, amelynek során vizsgálja a felhívás
 - operatív programhoz való illeszkedését,
 - európai uniós és nemzeti elszámolhatósági,
 - költséghatékonysági, adminisztratív terhek, szabályozási kötöttségek, végrehajtási költségek csökkentésére,
 - szinergia biztosítására vonatkozó szempontokat.
- előkészíti a felhívás módosítását vagy visszavonását, ha a forrásfelhasználás nem megfelelően halad,
- feladatkorében kapcsolatot tart az Európai Bizottsággal,
- kialakítja a program irányítási és kontroll rendszerét,

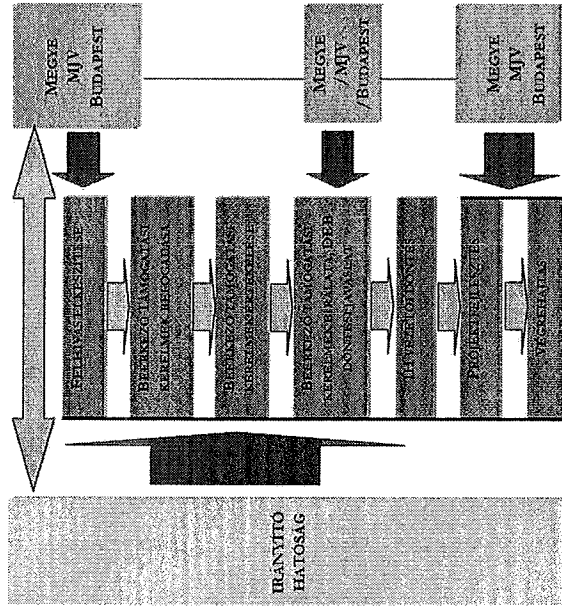
- a területi szereplők által kezdeményezett ITP módosítást jóváhagyja, amennyiben a módosítás nem érinti az ITP elfogadását rögzítő kormányhatározatban foglaltakat.

Az IH az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszterrel egyetértésben javaslatot tesz a közreműködő szervezet kijelölésére az NFK részére. Közreműködő szervezet kijelölése esetén a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendeletben az irányító hatóság feladataként meghatározott tevékenységek közül a közreműködő szervezeti feladatok történt megállapodás szerint meghatározott tevékenységeket a közreműködő szervezet látja el.

TOP esetében a Kormányrendelet alapján Közreműködő Szervezetként a Magyar Államkincstár (MÁK) került kijelölésre. A nemzetgazdasági miniszter 8/2015. (III. 26.) NGM utasítása alapján a közreműködő szervezeti feladatok szakmai irányításáért a Támogatási Igazgató alá tartozó EU Támogatási Főosztály felelős.

A közreműködő szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el. Feladatkörébe tartozik többek között, hogy beszámolót készít az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret, az éves munkaterv megvalósításában történt előrehaladásról, az egyes felhívások előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatokról.

A közreműködő szervezet az operatív program monitoring bizottságba tanácskozási joggal rendelkező tagot delegálhat.

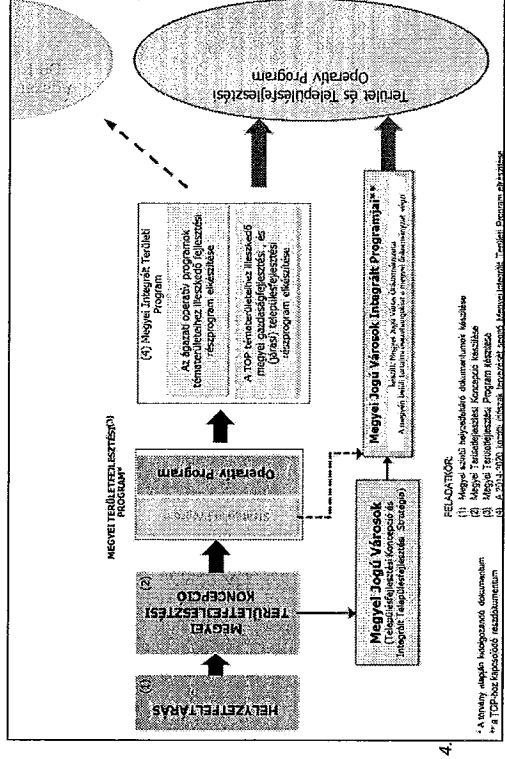
3. számú ábra: A TOP végrehajtás folyamatábrája az intézményrendszer szereplőivel

A megyei önkormányzat szerepe a területi tervezésben és programozásban

A megyei önkormányzatok tervezési feladatait a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (Tftv.), a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról szóló 1600/2012. (XII. 17.) Korm. határozat, valamint a 2014-2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről szóló 1115/2013. (III.8.) számú Korm. határozat jelöli ki. A fenti jogszabályokban foglaltak alapján a megyéknek területfejlesztési koncepciót és programot kell készíteniük, valamint közreműködnie a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések megtervezésében.

Somogy megye az NGM-NTH koordinációja mellett készítette el a megyei szintű helyzetfelmérő dokumentumait, valamint 2014 tavaszán összeállította a megyei területfejlesztési koncepció végleges anyagát is. A megyei területfejlesztési koncepciót a megyei Közgazdászok elnöksége, az önkormányzatok, a felsőbb szintű tervdokumentumokkal (OFTK). A koncepcióra épülő megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program) elkészítését a megye a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet elvárásainak megfelelően végezte. A megyei területfejlesztési program tervezése a szakmai szakértők és szakmai testületek bevonásával, valamint a program társadalmi elfogadása a területfejlesztési koncepció megalkotása során elkészült és a Somogy Megyei Önkormányzat Közgazdászok elnöksége által elfogadott partnerségi terv mentén történt.

A területi tervezés folyamatát és illeszkedését a nemzeti szintű OP tervezés rendszerébe az alábbi ábra mutatja:

A megyei önkormányzat tervezett feladatai a területi programozás (kiemelten az ITP) és a TOP végrehajtási rendszerében:

Jogszáby által meghatározott feladatok:

- *összeállítja az integrált területi programot és kezdeményezheti annak módosítását,*
- *véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,*
- *adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához,*
- *végrehajtja az integrált területi programot.*
- **Végrehajtói feladatkör:**
 - *közreműködés a felhívások elkészítésében,*
 - *részvétel az értékelés és a döntési javaslat elkészítésének folyamatában,*
 - *a végrehajtás nyomon követése,*
 - *a forrásfelhasználás nyomon követése.*

Az ITP-vel összefüggésben a megyei önkormányzat feladata elsősorban **tervezési feladat**, amelyhez számos döntést szükséges meghoznia a megyei közgyűlésnek.

A megye **döntéshozói feladata** elsőként a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer (a Területi Kiválasztási Eljárásrend eszköze) belső jóváhagyásakor, ezt követően a forrástervek felhasználása (felosztása) kapcsán az ITP készítésekor jelentkezik. Ezen felül a megvalósítás során az ITP esetleges módosítása minden esetben közgyűlési jóváhagyást igényel.

A Somogy megyei integrált területi program (ITP) jellemzői, szerepe a város projektjavaslatainak meghatározásában, rangsorolásában

A megyei területfejlesztési program (stratégia és operatív program), valamint az EU-s támogatások finanszírozási keretét biztosító Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) közötti kapcsolatot a megye integrált területi programja (ITP) biztosítja.

Az ITP:

- a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott dokumentum,
- a helyi igényekkel összhangban támasztja alá:
 - a TOP forrástervek felhasználásának szerkezetét,
 - elvárt eredményeit (indikátorvállalások),
 - ütemezését.

ITP-t készít: minden területi szereplő (minden megye, minden megyei jogú város, valamint Budapest) (272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 3. § 63.).

Az ITP tartalmi felépítése:

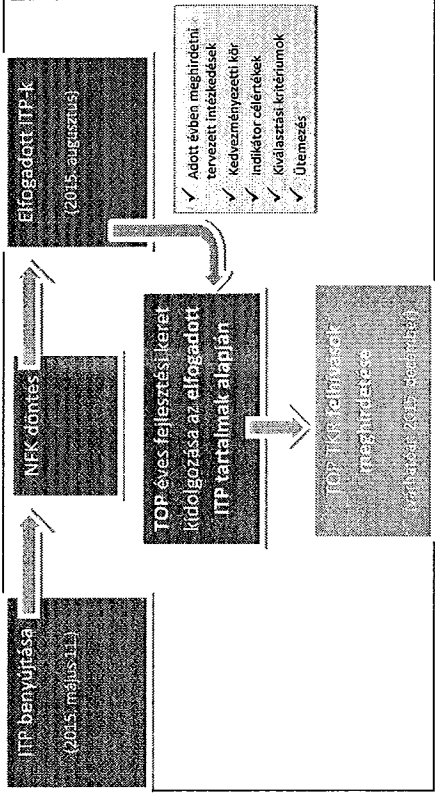
- a területi szereplő (Somogy Megyei Önkormányzat) által javasolt kiválasztási kritériumok;
- az ITP célrendszere és integráltsága;
- az ITP forrásallokációja;
- az ITP indikátorvállalásai;
- az ITP ütemezése.

Az ITP alapelvei:

- Az ITP intézkedésenkénti forrástervekkel dolgozik (nem projektorientált).
- A rendelkezésre álló forrásokat a területi szereplőknek **forrás-felhasználási módok** szerint szükséges megosztani, ezekhez pedig szintén forrásterveket kell meghatározni (mindez nem igényli konkrét beavatkozások ismeretét).
- A megyei területfejlesztési program valamint az integrált településfejlesztési stratégia hangsúlyaitól függően szükséges meghatározni a TOP adott területi szereplőjére jutó forrásterve felhasználásának belső arányait. Ennek lépései:

1. TOP prioritástengelyen belüli, intézkedések közötti **forrásmegosztás meghatározása** (belső arány)
2. Intézkedéseken belüli **forrás-felhasználási módok definiálása** - a területi szereplők minőségétől függően (megye vagy MJV) eltérő módzatok kerültek bevezetésre
- 100%-os tervezés: a megye/MJV teljes, kormányhatározatban megadott ITP keretösszegére, a fejlesztési elképzelés teljes bekerülési költsége alapján számol.
- Az ITP tervezés és végrehajtás időkerete: **2014-2020** (n+3 szabály alkalmazásával).
- ITP-ben rögzítésre kerül, hogy a területi szereplő évente milyen összeget kíván felhasználni intézkedésenként (**kötelezettségvállalás**).

A megyék és MJV-k TOP-hoz kapcsolódó, TOP intézkedés szinten meghatározott forrásterveit az ITP-k jóváhagyásáról szóló 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat fekteti le.

5. számú ábra: Az ITP elfogadásának folyamata és kapcsolódása a TOP végrehajtási folyamathoz

Somogy megye integrált területi programjában a megye területfejlesztési programjának célrendszeréből levezetve az alábbi célok kerültek kijelölésre:

- A piaci igényekre választ adó vállalkozói szektor megerősítéséhez szükséges feltételek javítása
- A helyi termelést, közösségek önállóságát segítő fejlesztések támogatása
- Közösségfejlesztés és a hátrányos helyzetű népesség-csoportok társadalmi integrációjának elősegítése
- A közösség által használt infrastruktúrális elemek fejlesztése, kiépítése, valamint a szolgáltatási intézményrendszer infrastrukturális feltételeinek javítása

Az ITP keretében a célok mellett a megye meghatározta azokat a megye specifikus területi kiválasztási kritekriumokat, amelyek a TOP forrásaira benyújtott pályázatok értékelése, kiválasztása során az Irányító Hatóság által megjelölt közös kiválasztási kritekriumok mellett figyelembe vesznek. A területi kiválasztási kritekriumok a fentiek okán a település által benyújtandó pályázatok összeállítása és a benyújtásról szóló döntés előkészítés során is jelentőséggel bírnak.

A Somogy Megyei Önkormányzat által meghatározott területi kiválasztási kritekriumok:

- Illeszkedés a megyei területfejlesztési program célkitűzésekkel
- Hozzájárulás a társadalmi kohézió erősítéséhez
- Hozzájárulás a gazdasági versenyképesség növekedéséhez, különös tekintettel Somogy természeti adottságaira alapuló nagyobb feldolgozottsági szintet eredményező termékek előállítására

- Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez, összefüggésben a települések népességszámának növekedéséhez, a helyi gazdaság erősítéséhez, a foglalkoztatás megteremtéséhez
- Hozzájárulás a megye felzárkóztatásához, és a belső területi kiegyenlítődéshez

A benyújtandó pályázatok körének meghatározása során, valamint a projektek méretezésénél a megyei forrásokhoz való hozzáférése mellett mérlegelendő szempont a megyei ITP-ben meghatározott eredményességi keretbe tartozó indikátorok köréhez, valamint az indikátorváltásokhoz való igazodás is. A Somogy megyei ITP-ben tett indikátorváltásokat az alábbi táblázat tartalmazza.

Indikátor	ITP indikátor neve és mértékegysége	2018-as részérték	Végérték (2023)
I	A fejlesztett vagy újonnan létesített ipar-területek és ipari parkok területe (ha)	10	75
I	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza (km)	5	18,5
I	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (db)	60	674
II	Városi területeken létesített vagy helyreállított nyitott terek (m ²)	8000	75891
III	Kialakított kerékpárturizmus fejlesztési programok hossza (km)	7	37
III	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése (tonna CO ₂ egyenérték)	1800	20473
IV	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok száma (db)	9	50
IV	Helyreállított lakóegységek városi területeken (lakóegység)	10	63
V	A foglalkoztatási, kulturális, sport- és ifjúsági programokban résztvevők száma (fő)	400	2432

2. számú táblázat: A Somogy megyei ITP eredményességi keretbe tartozó indikátorváltásai

Az ITP-ben meghatározott, a megyében megvalósuló fejlesztések számára rendelkezésre álló TOP források területeit intézkedésenkénti bontásban az alábbi táblázat foglalja össze:

TOP Pályázati felhívások						
	2016-os keret	Ebből: földrajzi célterület	Fejlesztési cél	Kiemelt kezes- menyezett	2017- 20-as keret	Összes forrás
1.1.1 Ipari parkok, iparterületek fejlesztése	2,275	0,575			2,803	6,303
1.1.2 Inkubátorházak fejlesztése	0,000				...	...
1.1.3 Helyi gazdaságfejlesztés	1,225	0,300			...	...
1.2.1 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	3,000	0,750			0,770	3,770
1.3.1 A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	1,500	0,450			1,307	2,807
1.4.1 A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	2,200	0,440			1,156	3,356
2.1.1 Barnamezős területek rehabilitációja	0,000				6,040	8,040
2.1.2 Zöld város kialakítása	1,400				...	...
2.1.3 Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések	0,600				...	...
3.1.1 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	2,000				2,095	4,095
3.2.1 Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.	2,500			0,500	3,839	6,839
3.2.2 Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében	0,500				...	...
4.1.1 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,700				0,470	1,170
4.2.1 A szociális alapszolgáltatások infrastrukturájának bővítése, fejlesztése	0,500				0,430	0,930
4.3.1 Leromlott városi területek rehabilitációja	0,800				0,461	1,261
5.1.1 Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	1,350		1,350		0,944	3,644
5.1.2 Helyi foglalkoztatási együttműködések	1,350				...	...
5.2.1 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,455				0,000	0,455
5.3.1 5.3.1 Helyi közösségi programok megvalósítása	0,400				0,381	0,781
Összesen:	22,755	2,515	1,350	0,500	20,696	43,451
Összesített adat						

3. számú táblázat: A TOP felhívások tervezett kerete Somogy megyében

2. A város által a Somogy Megyei Önkormányzat számára benyújtott projektlista, valamint Kaposhomok Község által meghatározott projektjavaslatok áttekintése, illeszkedésvizsgálata

Módszertan

A vizsgálat során a Somogy megyei Önkormányzat számára benyújtott táblázatban és az ITS-ben szereplő projektötletek tételes illeszkedésvizsgálata történik a TOP felhívástervezetek tartalmához, valamint a nem TOP által támogatott projektek esetében az elfogadott ágazati OP-k intézkedésrendszeréhez. A vizsgálati eredmények bemutatása a könnyebb áttekinthetőség érdekében a TOP prioritás struktúráját követve történik.

Az illeszkedésvizsgálat kiegészítésre kerül a projektek rangsorolásával az alábbiak szerinti szám skálán (ahol a magasabb érték a legjobban megfelel):

- A projekt szakmai tartalmának illeszkedése a felhívás támogatható tevékenységi köréhez.
0: a projekt részben sem illeszkedik a felhívásokhoz;
1: a projekt egyes elemei illeszthetőek, de önállóan nem vagy jelentős átalakítással támogatható;
2: a projekt széttagolásával annak egyes fő tartalmi elemei illeszkednek, de a projekt áttervezést igényel;
4: a projekt tartalmának kisebb módosításával illeszthető, vagy a tervezett projekt tartalom nagy része illeszkedik, vagy a tervezett projekt tartalom komplex projekt részévé integrálva illeszkedik;
6: a projekt teljes mértékben illeszkedik a felhíváshoz,
összehatároknak (0: nagymértékben túllépi, vagy nem ismert a költségvetés, 1: kismértékben túllépi, 2: megfelelő),
- A projekt szerepel-e az ITP projektlistán (0: nem lett nevesítve, 2: a listán szerepel),
- Meghirdetésre kerülő forrásterület hiány miatti kockázat a 2016-ra tervezett megyei források vizsgálatával (0: a megyei forrásterület a tervezett projekt összes elszámolható költségénél kevesebb, vagy nem ismertek a projekt költségei; 1: a megyei forrásterület a tervezett projekt összes elszámolható költségének 1-5-szöröse; 4: a megyei forrásterület a tervezett projekt összes elszámolható költségének több, mint 5-szöröse).
- A finanszírozást biztosító felhívás tervezett dátuma (megyei pályázati ütemterv) mikori (1: 2016. III. negyedév, vagy későbbi, 2: 2016. II. negyedév, 4: 2016. I. negyedév, esetleg korábbi),
- A projekt megvalósítás várható időigénye (1: kevesebb, mint 1 év, 2: 1-2 év között, 3: több mint 2 év).

Összesen az alábbi táblázatban szereplő 7 projekt illesztésére és értékelésére került sor, mely projektek a megyei projektgyűjtés során, illetve a fejlesztési elképzelések gyűjtése során fogalmazódtak meg:

Sorszám	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)
1.	Települési belvízelvezető és szikkasztó rendszer korszerűsítése, bővítése	30 000 000
2.	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (Vidékfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	35 000 000
3.	Katolikus Templom	20 000 000
4.	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat TOP-ban)	35 000 000
5.	Napelem park létrehozása	50 000 000
6.	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	120 000 000
7.	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	2 000 000

4. számú táblázat: Projekt javaslatok

TOP 2. Prioritás: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

A TOP 1. prioritás keretében az alábbi hat pályázati felhívás megjelenése várható (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

1.1.1	Pari parkok, iparterületek fejlesztése
1.1.2	Incubátorházak fejlesztése
1.1.3	Helyi gazdaságfejlesztés
1.2.1	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
1.3.1	A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
1.4.1	A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével

1. Projektjavaslat címe: Települési belvízelvezető és szikkasztó rendszer korszerűsítése, bővítése
Rövid tartalma: Széchenyi I. és Ady E. utcai árokrendszer fejlesztése és bővítése, a folyamatos vízkárok elkerülésének érdekében.
Tervezett összköltsége (Ft): 30 000 000
A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év
A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem
A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 2.1 intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez illeszkedik. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához a TOP-2.1.3-15 számú, Települési környezetvédelmi infrastruktúrafejlesztések című pályázati felhívás biztosít, melynek egyik fókuszában a belterület védelmét szolgáló vízelvezető hálózat fejlesztése, rekonstrukciója, valamint a belterület védelmét szolgáló vízkár elhárítási és vízvisszatartási célú tározók fejlesztése, rekonstrukciója állnak. Somogy megye vonatkozásában a várható forrásteret a 2015-16-os éves fejlesztési keret időszakára 600 millió Ft.

A felhívás keretében minimálisan igényelhető támogatás összege 10 millió Ft, míg a felső korlátja 400 millió Ft.
A pályázati kiírás szerint önállóan támogatható tevékenység a belterület védelmét szolgáló vízelvezető-hálózat fejlesztése, rekonstrukciója a csapadékvíz-gazdálkodás céljainak figyelembe vételével, ezen belül megvalósítható a belterületet védő övárók-rendszer, szivárgó (drén) rendszerek, gyűjtőakna, víztelenítő árkok és egyéb, a belterület védelme szempontjából indokolt, a vízelvezető rendszer részét képező műtárgyak, áttemelők felújítása, átépítése, kiépítése (ideértve a szennyezett csapadékvízet tisztító berendezést is).
Elválasztott rendszerű csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítése, felújítása, fejlesztése, ezen belül: nyílt csapadékvíz elvezető rendszer, illetve belvíz elvezető hálózat építése mederlakítással, helyreállítással, a műtárgyak átépítésével és helyreállításával együttesen is támogatható tevékenységnek számít.
Továbbá a felhívás keretében nem csak a csapadékvíz elvezető rendszer, hanem a belterület védelmét szolgáló vízkár elhárítási és vízvisszatartási célú tározók fejlesztése, rekonstrukciója (tározó, záportározó, árvízcsúcs csökkentő tározó) is támogatható, ezen belül támogatható:

- töltések, műtárgyak, csatornák építése, partrendezés, támfalak felújítása, meder kotrása, megkerülő csatorna, meder tározáshoz szükséges műszaki beavatkozások elvégzése és a szükséges létesítmények kiépítése,
- áteresztő burkolat alkalmazása, beszívórtató, szivárogtató drén és szűrőmező létesítmények, zöld infrastruktúrák építése,
- Összegyűjtött csapadékvizeket befogadó tározó kialakítása, rekonstrukciója.

A projekt javaslat esetében további részletes kidolgozásra van szükség. A csapadékvíz elvezető rendszerrel kapcsolatos fontosabb kritériumok, amiket a részletes kidolgozás során figyelembe kell venni:

- mérésélni kell a csapadékvíz-elvezető rendszer terhelését (pl.: ideiglenes előltemi területek, burkolatlan árkok stb.), amennyiben lehetséges,
- káreseményeket igazolni kell (vis maior, katasztrófavédelem igazolása, fényképek),
- a fejlesztés során előnyt jelent, ha a beruházás területén ipari létesítmények is találhatók,
- a fejlesztés területén található épített környezet értékének meg kell haladnia a beruházás összegét,
- előnyt élvez, az a beruházás, amely minél több lakost véd meg a jövőbeni károktól,
- elsődleges cél a víz helyben tartása és későbbi hasznosítása, amennyiben lehetséges,
- zárt árok és keresztvező műtárgyak átépítése, kiváltása, rekonstrukciója csak indokolt esetben támogatható, amit tervezői indoklással kell alátámasztani. zárt ároknál ilyen indok lehet, például a hely hiány.
- külterületi csatornaszakasz fejlesztése csak indokolt esetben támogatható, ha belterület védelem szempontjából indokolt,
- amennyiben a fejlesztés állami tulajdonban lévő utat is érint, akkor mindenképpen szükséges konzultálni a Magyar Közút Zrt.-vel, aki konzorciumi partner is lehet,
- elvezett csapadékvizet befogadó kezelőjének hozzájárulása szükséges,
- területi vízgazdálkodási tanács hozzájárulása szükséges,
- területi adottságokra és a vízügytő - gazdálkodási tervre figyelemmel kell lenni.

A pályázat keretében nem támogatható fenntartási jellegű projekt, ami például kizárólag a vízelvezető árkok növényzetének tisztítását, hordalékfogók, átereszek tisztítását, hiányzó mederlapok pótlását tartalmazza.

Nem nyújtható támogatás azon támogatást igénylő részére, aki, vagy amely az államháztartás alrendszereiből, vagy a strukturális alapokból jelen felhívásra benyújtott támogatási kérelemben szereplő tevékenységekre vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le.

A fejlesztési javaslat alapvetően jól illeszkedik a TOP-2.1.3 felhíváshoz, abból támogatásban részesülhet. A részletes projekt kidolgozása során fent felsorolt kritériumokra figyelemmel kell lenni, azokat a projektbe be kell építeni.

TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

A TOP 3. prioritás keretében az alábbi három pályázati felhívás megjelenése várható (aláhúzással jelölve a már megjelent felhívások):

3.1.1	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés
3.2.1	Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékonyág-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.
3.2.2	Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében

1. Projektjavaslat címe: Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (energetikai korszerűsítés szempontú vizsgálat TOP-ban)

Rövid tartalma: Tetőre szerelhető napelemekkel szeretnénk ellátni a Kaposhomoki Önkormányzat, a Teleház - Könyvtár és a Művelődési Ház épületét, emellett mindhárom épület padlás és fal szigetelést kapna. A Művelődési Házban nyílászárók cseréje szükséges, a Teleház - Könyvtár épületén pedig szeretnénk befejezni a tetőfelújítást. Zöldenergiának köszönhetően (elgázosított kazán, napenergia, stb.) a fűtési/hűtési, világítástechnikai rendszereink is korszerűsítésre kerülőnek. Tervezett összköltsége (Ft): 35 000 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat tartalmában a TOP-3.2.1-15 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése c. felhíváshoz illeszkedik, abból nyíthat esély a tervek megvalósítására.

A felhívás még nem jelent meg, így annak végleges tartalma még nem ismert, így az alábbi vizsgálatot a rendelkezésre álló információk alapján végeztük el, a végleges felhívás tartalma változhat az előzetes tervezethez képest, így egyes elemek elszámolhatósága és támogathatósága is változhat.

A felhívás tervezetben több olyan fontos szempont van, amelyet a projekt terv részletes kidolgozása során figyelembe kell venni, így a projekt részletes kidolgozása során kisebb korrekciók szükségessé lehetnek a későbbiekben.

Általános feltételek az energetikai korszerűsítés esetében:

- A felhívás tervezett alapján csak bizonyos funkciót ellátót épületek lesznek várhatóan támogathatóak (pl.: oktatási intézmények, közigazgatási funkciót ellátó épületek, rendszeresen használt közösségi terek stb.),
- Előre láthatólag a beépítésre kerülő különböző eszközök esetében kikötés lesz arra vonatkozóan, hogy azokat milyen követelményeknek kell megfeleltetniük,
- Az ingatlanok önkormányzati tulajdonban kell lenniük,
- A fejlesztésnek technológia semlegesnek kell lennie,
- Az épületeknek a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet pályázati felhívásban meghatározott előírásainak kell majd megfelelnie,

- Valószínűleg nem részesülhet majd támogatásban az a támogatást igénylő, amely az államháztartás alrendszeréből, vagy a strukturális alapokból jelen felhívásra benyújtott támogatási kérelemben szereplő tevékenységekre vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le,
 - A felhívás csak a külső, energetikai célú korszerűsítést támogatja, vagyis egyéb fejlesztést ebből a pályázati lehetőségből nem lehet megvalósítani,
 - A TOP-os pályázatokhoz általában egy projekt terv, helyszínrajz, vázrajz és költségbecslés elkészítése, valamint energetika tanúsítvány benyújtása szükséges, azonban ez a tárgyi felhívás esetében akár eltérő is lehet.
- A tetőcserére vélelmezhetően csak akkor lenne lehetőség, ha a fűdémzigetelésének védelme azt indokoltá teszi, például a szigetelésre a vízesedés veszélyt jelentene, ezt tervezőnk részletesen indokolnia kell azonban ekkor is maximum héjazat csere lenne elképzelhető, de alapvetően a pályázati felhívásnak nem célja a teljes körű, nem energetikai célú épület rekonstrukció.
- A projekt keretében napelemes rendszer beszerzése támogatható. A fosszilis tüzelő anyagot felhasználó hőtermelő berendezések elszámolhatósága még kérdéses, annak elszámolhatósága a felhívás megjelenésekor dönthető el.
- Az akadálymentesítés kötelező a közszolgáltatást végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész építése/felújítása során. Rehabilitációs szakmérnökkel konzultálni szükséges a beruházás előtt.

Amennyiben az épületben korábban végeztek akadálymentesítést, szükséges megvizsgálni, hogy azok megfelelnek-e a hatályos követelményeknek.

Nyílászárócsere- vagy korszerűsítés csak akkor alkalmazható, amennyiben a korszerűsítési kívánt nyílászáró nem felel meg a TNM rendeletnek.

Az árnyékolók elsősorban az épület délre néző részein, de tanúsítói/épületenergetikai szakértői/auditori állásfoglalás nyomán az épület más részein is telepíthetők, kivéve az északi oldalt.

Mivel a projektterv épület szerkezeteinek korszerűsítését is érinti, ezért a világítástechnika korszerűsítése elszámolható lesz, azonban a fejlesztés csak a már meglévő az épülethez közvetlenül kapcsolódó kül- és beltéri rendszereket érintheti.

A településnek (321/2011. (XII.27. Korm. rendelet szerint) Helyi esélyegyenlőségi programmal kell rendelkeznie.

A pályázathoz várhatóan szükség lesz egy projekt tervre, helyszínrajzra, vázrajzra és költségbecslésre, valamint energetika tanúsítványra.

Várhatóan nem lesz támogatható az egyedi nem épületszintű split- vagy ablaklimák beépítés, korszerűsítése, cseréje, felújítása. A pályázat keretében előre láthatólag az épület szintű szellőző- és légkondicionáló berendezések lesznek támogathatóak.

Várható fajlagos költség korlátok (kiegészítő munkákkal, tartozékokkal):

- építés 110 000 Ft/GJ / műtémék esetében 130 000 Ft/GJ elért primerenergia megtakarítás,
- napkollektor 270 000 Ft/m²,
- napelmem 450 000 Ft/kW,
- biomassza kazán 150 000 Ft/kW,
- fosszilis hőtermelő 110 000 Ft/kW

A 2016-os megyei forráskeret erre az intézkedéstípusra 2 500 millió Ft.

A projektötlet tartalma illeszkedik a fenti felhíváshoz a megadott információk alapján. Azonban első lépésként szükséges a fenti kritériumoknak való megfelelésséget megvizsgálni és szükséges módosításokat elvégezni (pl.: hűtési rendszer épület szintű lehet). Továbbá a projekt ötlet részletesebb kidolgozásához mindenképpen szükséges energetikai tanúsítványt készíteni a fejlesztés tárgyát képező épületről, mivel az ebben foglalt javaslatok alapján dolgozható ki részletesen a fejlesztés tartalma. A projekt keretében legalább a tanúsítványban előírtakat kell elvégezni.

Mivel nem ismertek a minimum és maximum támogatási összegek, ezért a költségvetés illeszkedésére 1 pontot adtunk.

Az Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére vonatkozó további lehetőségeket a dokumentum „Ágazati programok” fejezetének 1. pontja tartalmazza.

2. Projektiavaslat címe: Napelmem park létrehozása

Rövid tartalma: Szeretnénk egy napelmem parkot létrehozni és üzemeltetni, aminek köszönhetően a központban elhelyezkedő önkormányzati épületek (5 db) és a Katolikus Templom is napenergia segítségével oldaná meg az áramellátást. A park bővíthető, így akár a közvilágítást is ki tudjuk váltani a segítségével.

Tervezett összköltsége (Ft): 50 000 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 3.2 intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez érintőlegesen illeszkedik. Támogatási lehetőséget a projekt megvalósításához a TOP-3.2.2-15 számú, „Önkormányzatok által vezérelt helyi közcélú energiaellátás megvalósítása megújuló energiaforrások felhasználásával” című pályázati felhívás biztosít, melynek fókuszában a saját (közcélú) energiaigény kielégítésére szolgáló megújuló energiaforrásokból nyert energia termelését és helyi felhasználását célzó komplex projektek támogatása áll.

A felhívás még nem jelent meg, így annak végleges tartalma még nem ismert, így az alábbi vizsgálatot a rendelkezésre álló információk alapján végeztük el, a végleges felhívás tartalma változhat az előzetes tervezettkhez képest, így egyes elemek elszámolhatósága és támogathatósága is változhat.

Önállóan támogatható tevékenységként jelenik meg a napenergia alapú villamos erőművek létrehozása saját (közcélú) villamosenergia-igény kielégítése céljából (amelyek nem épülethez kötötten is elszámolhatóak lesznek várhatóan), ezen belül elszámolható:

- napenergia hasznosító berendezések és azok rögzítő, tartó rendszere, a tetőszerkezeti teherhordó elemek megerősítése, a villamos hálózati csatlakozáshoz és a rendszerrel való műszakilag biztonságos működéshez szükséges eszközök és hálózati elemek,
- a termelt villamos energia eljuttatása az energiaellátásba bevonní kívánt épületekhez való kapcsolódási pont(ok)ig és/vagy a szolgáltató villamos hálózati csatlakozási pontig (a csatlakozási pont kialakításával).

- a villamos energia-termelési adatokat és az épületek fogyasztását mérő-rögzítő berendezések beépítése.

Napenergia felhasználására irányuló projekttypusoknál:

- a napelem teljesítményének meg kell haladnia az 50 kW-ot, de nem érheti el vagy haladhatja meg az 50 MW-ot,
- közvilágításra történő termelés nem támogatható.

Nem támogatható, olyan tevékenység, amely szerepel a támogatható tevékenységek között, de a projekt által érintett épületet vagy berendezést figyelembe véve, a 2007-2013 időszakban, ROP vagy KEOP forrásból már támogatásban részesült ugyanaz a tevékenység.

A fejlesztésnek technológia semlegesnek kell lennie.

A megújuló energiaforrást alkalmazni kívánó épületnek meg kell felelnie a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet 1. melléklet II. pont előírásainak, melynek értelmében az összes megújuló energiafelhasználásba bevonni kívánt épületnek rendelkeznie kell energetikai tanúsítvánnyal, mely a primer energiafelhasználást ismerteti. Csak a 176/2008 (VI.30.) Kormányrendelet hatálya alá tartozó épületek vonhatók be az energiaellátásba.

A fejlesztéssel érintett ingatlanok 100%-os önkormányzati tulajdonban, valamint per- és igénymentesnek kell lennie, továbbá várhatóan csak meghatározott funkcióval rendelkező épületek vonhatók majd be a fejlesztésbe (pl.: oktatási intézmények, közigazgatási feladatot ellátó épület, művelődési ház stb.)

A településnek (321/2011. (XII.27. Korm. rendelet szerint) Helyi esélyegyenlőségi programmal kell rendelkeznie.

A termelt villamos energia eljuttatása az energiaellátásba bevonni kívánt épületekhez való kapcsolódási pont(ok)ig és/vagy a szolgáltató villamos hálózati csatlakozási pontig (a csatlakozási pont kialakításával), valamint mérő-, rögzítő berendezések beépítése támogatható tevékenység. Mivel a fejlesztés érinti az áramhálózatot, ezért a feltételekről előzetesen érdemes konzultálni a területileg illetékes áramszolgáltatóval, hogy a csatlakozási pont kialakítása megoldható-e és ha igen milyen feltételekkel.

A termelőnek és fogyasztónak oly módon kell a közműszolgáltató hálózatra csatlakozniuk, hogy a megvalósítás, illetve az üzemeltetés során fontos szempontot jelent, hogy éves szinten a projekt nem lehet jövedelemtermelő, vagyis a termelt mennyiség nem haladhatja meg az önkormányzati épület felhasználását.

A pályázathoz szükséges egy projekt terv, helyszínrajz, vázrajz és költségbecslés elkészítése, valamint energetika tanúsítvány.

Várható fajlagos költség korlátok (kiegészítő munkákkal, tartozékokkal):

- Napelem 450 000 Ft/kW,
- biomassa 150 000 Ft/kW,
- biomassa erőmű 600 000 Ft/kW,
- geotermikus erőmű 800 000 Ft/kW.

A 2016-os megyei forrásteret erre az intézkedéstípusra 2,5 Mrd Ft.

Megállapítható, hogy a projekt javaslat illeszkedik, egyes elemeit várhatóan át kell dolgozni (pl.: templom nem lesz támogatható, közvilágításra nem lehet termelni stb.) a fent részletezettek

szerint. Továbbá el kell végezni a fogyasztásba bevonni kívánt önkormányzati épület energetikai felülvizsgálatát a pályázati felhíváshoz.

A felhívás esetében csak tervezett állt rendelkezésre, így a fent ismertetett feltételek változhatnak a végleges kiírásban.

Az elszámolható költségek és a támogatás alsó és felső korlátja sem ismert jelenleg, ezért a projekt tervezett költségvetésére vonatkozó pontszámra nem a maximum pontszámot adtuk.

3. Projektjavaslat címe: Fenntartható települési közlekedésfejlesztés

Rövid tartalma: Szeretnénk az Ady E. utcát, a nagyszámú gyerek és kerékpáros miatt úrféltetéssel és szelítéssel egybekötve, lakóvezetetté alakítani, valamint fkvőrendőrökkel forgalmat lassítani.

Buszforduló kialakítását tervezzük, a Katolikus Templom előtti téren, a balesetek megelőzésének és a forgalombiztonság növelésének érdekében.

Tervezett összköltsége (Ft): 120 000 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat elsődleges céljai (feladatellátás, karbantartás, üzemeltetés) miatt, önmagában történő megvalósítása nem illeszthető a jelenleg ismert intézkedések keretében megfogalmazott fejlesztési területekhez a projekt átgondolására és fókuszpontjának megváltoztatására lenne szükség.

A projektjavaslat célja (közlekedésbiztonság növelése infrastrukturális fejlesztés által) a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül kiírásra került, TOP-3.1.1-15 kódszámú pályázati felhívás („Fenntartható települési közlekedésfejlesztés”) keretében önállóan támogatható tevékenység. E konstrukcióban minimálisan 50M Ft, maximálisan 500 M Ft támogatás igényelhető.

A TOP-3.1.1-15 kódszámú felhívás kapcsán kiemelandó, hogy a konstrukció az egyes közlekedési rendszereket (pl.: közúti, kerékpáros, gyalogos) szerves egésznek tekintti, így elsődleges célja olyan fejlesztések megvalósításának támogatása, melyek – az egyes közlekedési feltételek és módok egymásra épülése, egymás kiegészítése által – előtérbe helyezik a környezetbarát és fenntartható közlekedési formákat.

Ahhoz, hogy esetlegesen egy TOP-3.1.1-15 kódszámú felhívás keretében támogatott, közlekedésbiztonságot előtérbe helyező projekt részeként, a projektjavaslat megvalósulhasson, több feltételnek való megfelelés is szükséges. A pályázati felhívásban foglaltak értelmében (értékelési szempont, illetve kiválasztási kritérium), csak azon projektek részesülhetnek támogatásban, melyek keretében az alábbi fejlesztési elemek közül legalább egy tevékenység megvalósul:

- Teljes település vagy településrész közlekedési úthálójának kerékpáros-barátta alakítása kerékpárforgalmi létesítmények kijelölésével, építésével.
- Települések, vagy településközpont és lakott területen kívül elérhető lakott településrész közötti kerékpárforgalmi útvonal kialakítása.
- Országos közút teljes átkelési szakasza vagy annak egy funkcionális egysége mentén (pl. településközpont és a település szélén egy lakóterület közötti szakasza) létesül kerékpáros útvonal.
- Lakott területen kívül elhelyezkedő munkahelyek és a település belterülete közötti kerékpárforgalmi útvonal kialakítása.

- Közbringa-rendszer kiépítése, bővítése.
- Közlekedésbiztonsági beruházás, Pl.: gyalogátkelőhelyek és kerékpáros átvezetések kialakítása, kivilágítása, fejlesztés, csomópontok forgalomlassító és csillapító átépítése, fejlesztése, kialakítása, települési kapuk kiépítése, közlekedésbiztonsági intézkedések megvalósítása egyéb eszközökkel, forgalmi sávok újraosztása, szűkítése, stb.
- Forgalomcsillapítás a fenntartható települési közlekedés, valamint az élhetőbb városi, települési környezet megteremtése érdekében.
- Közterületi közlekedési felületek akadálymentesítése a fogyatékkal élő és bármilyen probléma miatt nehezen közlekedők mobilitásának, foglalkoztatottságának a segítése érdekében, Pl.: közösségi vagy egyéni közlekedésben, ahhoz kapcsolódóan, a mozgáskorlátozott vagy problémás közlekedésű csoportok munkába jutásához és mindennapi közlekedéshez használt infrastruktúra akadálymentes ki- és átalakításával.
- Fenntartható közlekedési vagy mobilitási terv elkészítése

Ezért, az eredeti elképzelés kerékpárosbarát fejlesztéshez történő kapcsolása elengedhetetlen. E fejlesztési elem kapcsán kiemelandó, hogy a konstrukció hangsúlyos eleme a hálózatoság, ezért a pontszerű (pl.: nem kapcsolódik már meglévő kerékpáros útvonalhoz) beavatkozásokat nem részesíti előnyben.

A kerékpáros-barát beruházásoknál – a projekt megvalósítása kapcsán – el kell készíteni egy megadott tematika szerint kidolgozott kerékpárforgalmi hálózati tervet, valamint a fejlesztés műszaki terveinek készítésekor figyelembe kell venni a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló 176/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet szerint közúti biztonsági audit ajánlásait és megállapításait (a hálózati terv készítésének és a biztonsági audit elkészítésének költségei a projektben elszámolhatók).

Továbbá, amennyiben a tervezett beruházással állami tulajdonú országos közút szegélyen belüli része is érintett, abban az esetben a projekt előkészítésekor (még a támogatási kérelem benyújtása előtt) szükséges egyeztetni az út vagyönkezelőjével (közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ /KKK/) a támogatást igénylői kör meghatározása érdekében. Amennyiben a KKK előírja, konzorciumi partnerként be kell vonni az országos közutak jogszabályban meghatározott (Magyar Közút NZrt. vagy Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő) építetőjét is.

A felhívás szerint a járdafelújítás/járdaépítés, önállóan nem támogatható, – csak lakott terület megvalósítható – kapcsolódó tevékenységként jelenik meg, az alábbiak szerint:

- gyalogos és kerékpáros felületek elválasztása; vagy
- a közlekedésbiztonság javítása; vagy
- az akadálymentesítés megvalósítása; vagy
- a már kiépült kerékpárutak mellett hiányzó járda szakaszok pótlása kapcsán.

Fentebb részletezettek miatt, az projektjavaslat tartalmának nagyfokú kiegészítése, újragondolása lenne szükséges az eredeti elképzelés TOP-3.1.1-15 kódszámú felhíváshoz történő illesztéséhez.

Tekintettel arra, hogy az eredeti projektötlet csak egy komplex kerékpáros-barát beruházás részeként valósulhatna meg, az elképzelés költségvetését érintő szempontok, illetve a megvalósítás időigényére vonatkozó szempont 0 ponttal került megadásra, mivel a pályázati felhívásnak való megfelelés érdekében – esetlegesen – kibővítendő projekt forrásigénye, valamint a megvalósításához szükséges időtartam sem határozható meg az elképzelés részleteire vonatkozó ismeretek nélkül.

Tekintettel arra, hogy a projektjavaslat szakmai tartalmát tekintve csak igen rosszul illeszthető 0 a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program intézkedéséhez, jelen tanulmányhoz kapcsolódó értékelő táblázatban 1 ponttal került feltüntetésre.

Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvényben foglaltak szerint, a települési önkormányzatok pályázati úton, vissza nem térítendő támogatást igényelhetnek út- és járdafelújításra. A törvény mellékletében rögzítettek alapján az önkormányzati tulajdonban lévő utak, járdák, hidak felújítását az állam az alábbi módokon tervezi:

- Egyfűlői önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatásának részeként. Ebben az esetben a 10.000 fő lakosságszám alatti települések önkormányzatai legfeljebb 15 M Ft támogatást igényelhetnek belterületi utak és járdák felújítására, karbantartására. E támogatási célra előirányzott országos keret 2,5 Mrd Ft.
- Másfűlői az adóssághozszooldációban nem részesült települési önkormányzatok,¹ pályázhatnak önkormányzati tulajdonban lévő, település belterületén út, hid vagy járda építésére, felújítására, karbantartására. A törvény mellékletében rögzítettek szerint, az igényelhető támogatás maximális összege a település 2013. január 1-jei lakosságszáma alapján kerül meghatározásra (hatályos állapot szerint a 100-300 fő lakosságszám közötti település esetében legfeljebb 2.950.000,- Ft támogatás, míg a 301-500 fő lakosságszám közötti település esetében legfeljebb 6.500.000,- Ft támogatás igényelhető). Ugyanakkor a 2016. évben igényelhető támogatás összegét korlátozhatja az, hogy az önkormányzat által a 2014. évi költségvetési törvény 3. melléklet 10.a) pontja szerinti és a 2015. évi költségvetési törvény 3. melléklet II.10. pontja szerinti előirányzatból elnyert támogatások összege, valamint e jogcímen 2016. évben igényelhető támogatás együttes összege nem haladhatja meg a lakosságszám szerinti támogatás kétszeresét.

Amennyiben az illeszkedés biztosításához szükséges, a projekt tartalmát érintő javasolt változtatások:

A 2015. évi C. törvényben az önkormányzatok felhalmozási célú költségvetési támogatásához kapcsolódó kiírás részletei jelen tanulmány készítésének időpontjában nem ismertek, így az elképzelés – támogatás segítségével történő – megvalósíthatóságához szükséges részletek (pl.: buszváró költsége elszámolható lesz-e) sem határozhatók meg pontosan.

A fentebb részletezettek szerint, a település tulajdonában lévő közlekedési felületek felújítása kapcsán, az önkormányzatok számára állami költségvetés terhére történő támogatás igénybe vétele több jogcímen is történhet. Ugyanakkor valószínűsíthető, hogy ugyanazon célra az egyes jogcímeiből elnyerhető támogatások nem lesznek integrálhatók (egy tevékenység kapcsán csak egy fajta támogatás vehető igénybe).

¹ Adóssághozszooldációban nem részesült önkormányzatok a 2015. évi C. törvény értelmében: Azon települési önkormányzatok, melyek a Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény 76/C. §-a szerinti, a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 72-74/A. §-ai, és a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény 67-68. §-ai szerinti önkormányzati adósságvállalásban részt nem vett vagy törlesztési célú támogatásban nem részesült települési önkormányzat

Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések

1. Projektjavaslat címe: Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (Videkéjlesztési Program szempontú vizsgálat)

Rövid tartalma: Tetőre szerelhető napelemekkel szeretnék ellátni a Kaposhomoki Önkormányzat, a Teleház - Könyvtár és a Művelődési Ház épületét, emellett mindhárom épület padlás és fal szigetelést kapna. A Művelődési Házban nyílászárók cseréje szükséges, a Teleház - Könyvtár épületén pedig szeretnék befejezni a tetőfelújítást. Zöldenergiának köszönhetően (elgázosított kazán, napenergia, stb.) a fűtési/hűtési, világítástechnikai rendszereink is korszerűsítésre kerülhetnek.

Tervezett összköltsége (Ft): 35 000 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat tartalmában a VP-6-7.4.1.1-16 Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés c. felhíváshoz illeszkedik, abból nyílnak esély a tervek megvalósítására.

A felhívás 2. célterületének esetében lehetőség van önállóan támogatható tevékenységként a településképet meghatározó épületek (települési szilárd burkolatú utak mentén fekvő épület, vagy település központját alkotó vagy közvetlenül övező épület, vagy helyi turisztikai látványossághoz vagy a település megjelenésében szerepet játszó épülethez közvetlenül vezető útvonalak mentén fekvő épület) külső felújítására. Ehhez kapcsolódóan lehetőség van még megújuló energia alkalmazására, energetikai célú felújításra, zöld terület rendezésre, látvány (olyan kültéri térelem, amely hozzájárul a településképp fejlesztéséhez, és vizuális élményt nyújt) és használati (azon rögzített utcabútor, amelynek rendeltetészerű használata során fizikai kapcsolat jön létre a használatával), és amelynek célja nem kizárólag vizuális élmény nyújtása) térelemek beszerzésére. A tető felújítása, cseréje, csak energiahatékonyságot célzó beruházással együtt támogatható.

Épületkorszerűsítés esetén a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti költségoptimum szint elérése elvárás.

Energiahatékonyság javítását célzó projekt esetén legalább 10 % fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítése elvárás.

Ezt a projekt ötletet lenne érdemes kiegészíteni a jelen fejezet 2. pontjában szereplő Katolikus Templom felújításával.

A maximálisan igényelhető támogatás 50 millió Ft, a maximális támogatás intenzitása Kaposhomok esetében 85 %, tehát az önerő mértéke 15 %.

Az Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére vonatkozó további lehetőségeket a dokumentum „TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken” fejezetének 1. pontja tartalmazza.

2. Projektjavaslat címe: Katolikus Templom

Rövid tartalma: A katolikus Templom homlokzati felújítására kerülne sor, melynek keretében megújuló energia termelő berendezés is telepítésre kerülne.

Tervezett összköltsége (Ft): 20 000 000

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel? (megyei ITP): Nem

A projektjavaslat tartalmában a VP-6-7.4.1.1-16 Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés c. felhíváshoz illeszkedik, abból nyílnak esély a tervek megvalósítására.

A felhívás 2. célterületének esetében lehetőség van önállóan támogatható tevékenységként a településképet meghatározó épületek (települési szilárd burkolatú utak mentén fekvő épület, vagy település központját alkotó vagy közvetlenül övező épület, vagy helyi turisztikai látványossághoz vagy a település megjelenésében szerepet játszó épülethez közvetlenül vezető útvonalak mentén fekvő épület) külső felújítására. Ehhez kapcsolódóan lehetőség van még megújuló energia alkalmazására, energetikai célú felújításra, zöld terület rendezésére is.

Épületkorszerűsítés esetén a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti költségoptimum szint elérése elvárás.

Energiahatékonyság javítását célzó projekt esetén legalább 10 % fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítése elvárás.

Amenyiben a Templom az egyház tulajdonában van akkor az érintett egyháznak szükséges benyújtania a projekt javaslatot.

Amenyiben az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítését tartalmazó (jelen fejezet 1. pontjában szereplő) projekt ötlet a Vidékfejlesztési Program keretében valósulna meg, akkor érdemes megvizsgálni, hogy az önkormányzati épületek korszerűsítése és a templom felújítása egy projekt keretében történjen meg, figyelembe véve többek között a maximális támogatási korlátot is.

A maximálisan igényelhető támogatás 50 millió Ft, a maximális támogatás intenzitása Kaposhomok esetében 85 %, tehát az önerő mértéke 15 %.

Az önkormányzati hivatal és művelődési ház felújítására vonatkozó további lehetőségeket a dokumentum „TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken” fejezetének 2. pontja tartalmazza.

Egyéb projektek:

1. Projektjavaslat címe: A kaposhomoki harang szerkezetének felújítása és környező területek rendezése

Rövid tartalma: A település nevezetessége 2016-ban kapcsolódik be az országos turistaútvonalba, így már megalálhatóvá válik az országos turisztikai térképen is. A projekt célja a közel kétszáz éves harang tartószerkezetének megújítása („A verzió”). Ehhez kapcsolódóan még a környező területek rendezését is megvalósítanák a forrásból. Amennyiben további kereteket is felhasználhatna a település, akkor a harang rendbehelyezését felül a helyi katolikus templom homlokzatát is felújítanák („B verzió”).

Tervezett összköltsége (Ft): 2 000 000 („A verzió”); 12 000 000 („B verzió”)

A projekt megvalósításának becsült időigénye: 2 év

A projekt a listán szerepel (megyei ITP): nem

A projektjavaslat céljait és tartalmi elemeit tekintve a TOP 1.2 intézkedés keretében megfogalmazott fejlesztési területhez nem illeszkedik. Ennek oka, hogy a felhívás nagyobb volumenű turisztikai fejlesztéseket támogat (minimum 50 millió Ft támogatási összeg), több projektteam megvalósításával (min. 3 tevékenység megléte). Emellett nem támogatható az a projektjavaslat, amely nem illeszkedik a vonatkozó integrált területi programhoz. Fentieket szem előtt tartva javasolt a Vidékfejlesztési Program (VP) keretén belül benyújtani a projektjavaslatot. Erre lehetőséget nyújt a VP-6-7.4.1.1-16 „Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés” c. felhívás.

A Vidékfejlesztési Programmal kapcsolatos részletes információkat az „Ágazati Operatív Programokhoz illeszkedő fejlesztések” című fejezet 2. pontja tartalmazza.

3. Összegző javaslat a település fejlesztési projektjeinek rangsorolására, a pályázatok előkészítésének ütemezésére, a szükséges további projekt előkészítési feladatokra

Az értékelte 7 projekt adatait és pontszámait az 5. számú, a megvalósításra javasolt projekteket pedig az 6. számú táblázat mutatja. Bár a település részéről 6 projekt javaslat érkezett, azonban közöttük volt olyan (Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése), amely kettő programból is részesülhetne támogatásban ezért a lenti táblázatokban 7 projekt szerepel.

Több projekt esetében nem állt rendelkezésre megfelelő mélységűen kidolgozott projekt javaslat, illetve azok nagyobb mértékű átdolgozása szükséges, illetve egyes pályázati felhívások tartalma sem ismert, ami szintén befolyásolja a rangsort.

A benyújtott projekt javaslatok közül az alábbi három haladta meg a 15 pontot:

- Települési belvízelvezető és szikkasztó rendszer korszerűsítése, bővítése,
- Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése,
- Katolikus Templom.

A fenti három projektre érdemes fókuszálni, mivel ezeknek az illeszkedése lett legjobb.

A települési csapadékvíz elvezető rendszerrel kapcsolatban megfogalmazott fejlesztési elképzelés jónak mondható illeszkedést produkált a rendelkezésre bocsátott információk alapján. A projekt részletes kidolgozása során jelen elemzés „TOP 2. Prioritás: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés” című fejezet 1. pontjában foglalt kritériumokra figyelemmel kell lenni.

Az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére kettő lehetőség is kínálkozik, ahogy azt az alábbi 5. és 6. számú táblázatok is tartalmazzák.

Egyrészt lehetőség lenne a TOP-3-2.1 felhívásra támogatási kérelmet benyújtani, ebben az esetben a tetőfelújításra csak különösen indokolt esetben lenne lehetőség, illetve ebben az esetben is valószínűsíthető, hogy csak a héjazat cseréje férne bele a pályázatba. Továbbá a hűtés esetében csak épület szintű korszerűsítés támogatott, tehát egyedi klímák beszerzése nem támogatható. Ezeket és a „TOP 3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken” fejezetben rögzített peremfeltételekre a projekt részletes kidolgozása során figyelemmel kell lenni. A felhívás még nem jelent, így annak végleges tartalma nem ismert, ezért mind a támogatható mind az elszámolható tevékenységek változhatnak. Az illeszkedéssel kapcsolatos megállapításokat a rendelkezésünkre vonatkozó információk alapján tettük, a felhívás megjelenésekor ezt szükséges felülvizsgálni. A felhívás várható támogatási intenzitása 100 %-os lesz. A minimum és maximális támogatási összeg határok még nem ismertek.

Másik lehetőséget az önkormányzati épületek energetikai fejlesztésére a VP-6-7.4.1.1-16 felhívás keretében nyílna lehetőség. Ez a projekt javaslat 15 pontot kapott, ami szintén jónak mondható illeszkedés és csak egy ponttal kevesebb, mint az első lehetőség. A felhívás keretében lehetőség van az épületek külső és energetikai felújítására, valamint megújuló energiahasznosító berendezések

alkalmazására. Az épülethez kapcsolódó zöldfelület rendezésére, térelemek beszerzésére, parkoló kialakítására is nyílik lehetőség, valamint a tetőszerkezet is felújítható, amennyiben energiahatékonyságot célzó fejlesztés is szerepel a projektben. Azonban egyedi hűtési megoldások itt sem lesznek preferáltak. Ebben az esetben a kaposvári járásban szereplő települések esetében, mint Kaposhomok is, a maximális támogatási intenzitás 85 %, vagyis 15 % önerőt az önkormányzatnak saját forrásból kell biztosítania. A maximális támogatás összege 50 millió Ft. Ez a felhívás megjelent a támogatási kérelmeket 2016. március 28. naptól lehet benyújtani.

A fentiek alapján szükséges mérlegelni az önkormányzatnak, hogy melyik felhívásból kívánja megvalósítani a projektet.

A katolikus templom felújítására a VP-6-7.4.1.1-16 felhívásból igényelhető támogatás. Ebben az esetben a kaposvári járásban szereplő települések esetében, mint Kaposhomok is a maximális támogatási intenzitás 85 %, vagyis 15 % önerőt az önkormányzatnak saját forrásból kell biztosítania. A maximális támogatás összege 50 millió Ft. Ez a felhívás megjelent a támogatási kérelmeket 2016. március 28. naptól lehet benyújtani. A templom tulajdonviszonya határozza meg, hogy az önkormányzatnak vagy az érintett egyháznak szükséges a projekt javaslatot benyújtania.

A napelemes rendszer foglalta el a harmadik helyet az értékelést követően. A projekt ötletet illeszkedést mutat az érintett felhívás tervezettel (TOP-3.2.2). Itt azonban szükséges kihangsúlyozni, hogy a végleges felhívás még nem jelent meg csak tervezet ismert, így a feltételekben még következtethetnek be változások, amelvek az illeszkedést is befolyásolhatják. Egyes elemek esetében azonban szükséges részleteiben megvizsgálni, hogy azok elemei megfelelnek-e a pályázati feltételeknek. Az illeszkedés jónak mondható, azonban például a napelemes rendszer teljesítményének, a felhívás tervezet értelmében, még kell haladnia az 50 kW-ot azonban, nem érheti el és haladhatja meg az 50MW-ot. Ezen felhívás esetében is számolni kell a faliagos költséghatárokkal a projekt ötlet részletes kidolgozása során, valamint a rendszer teljesítményének meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy csak annyi energia kerüljön megtermelésre, mint amennyit a felhasználásba bevont önkormányzati épületek fogyasztanak egy évben, mivel éves szinten a beruházás nem lehet jövedelemtermelő.

Az energetikai fejlesztésről elmondható, hogy az alábbiakra mindenképpen kiemelt figyelemmel kell lenni:

- A fejlesztés megfeleljen a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet előírásainak
- A beépítésre kerülő berendezések megfeleljenek a felhívás által támogatott követelményeknek (pl.: világítás esetében „A” kategóriájú lehet legalább),
- Nem részesülhet támogatásban az a támogatást igénylő, amely az államháztartás alrendszeireiből, vagy a strukturális alapokból jelen felhívásra benyújtott támogatási kérelmében szereplő tevékenységekre vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le.

A települési közlekedésfejlesztés az eredeti tartalommal nem valósítható meg annak jelentős mértékű átdolgozására lenne szükség, így annak illeszkedése rossznak mondható.

A Turizmusfejlesztést tartalmazó projekt javaslat pedig nem illeszkedik sem a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban sem az Ágazati Operatív Programokban meghirdetett, vagy meghirdetésre kerülő pályázati felhívásokhoz.

Az illesztett pályázati felhívások egy részében csak tervek láttak eddig napvilágot (pl.: TOP-3.2.1 és TOP-3.2.2), a ténylegesen megjelenő pályázati felhívások eltérhetnek ettől, ami befolyásolhatja az illeszkedést.

Javasolt a projektek illeszkedését és értékelését időközi-időre frissíteni, újraértékelni az újabb információk fényében.

S.sz.	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő OP felhívás kódja	Szakmai illeszkedés tartalma	Költségvetés illeszkedés pontszáma	ITP nevesítés pontszáma	Forráskövetés kód/hány	Fontosság pontszáma	Önkormányzat megvalósítás pontszáma	Szakmai összesített pontszám	Összesített pontszám	Összesített rangsor
1.	Települési sziklasztó rendszer bővítése	30 000 000	TOP-2.1.3- 15	4	4	2	0	4	4	10	16	1
2.	Önkormányzati épületek energetikai korszerősítése (energetikai szempontú vizsgálat TOP-ban)	35 000 000	TOP-3.2.1- 15	4	4	0	4	4	4	9	15	4
3.	Napelem park létrehozása	50 000 000	TOP-3.2.2- 15	2	2	1	0	4	4	7	13	5
4.	Önkormányzati épületek energetikai korszerősítése (Videáfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	35 000 000	VP-6- 7.4.1.1-16	4	4	2	0	4	4	10	16	1
5.	Katolikus Templom Fenntartható	20 000 000	VP-6- 7.4.1.1-16	4	4	2	0	4	4	10	16	1
6.	Települési közlekedésfejlesztés és környezeti szempontú fejlesztés	120 000 000	TOP-3.1.1- 15	1	4	0	0	4	4	2	6	6
7.	Fenntartható szempontból turizmusfejlesztés	2 000 000	nem illeszkedik	0	0	0	0	0	0	0	0	7

5. számú táblázat: Projekt javaslatok összesítő értékelése

Rangsor szám	Projekt címe	Tervezett összköltség (Ft)	Illeszkedő TOP felhívás kódja	Pontszám
1.	Települési belvízelvezető és sziklasztó rendszer korszerűsítése, bővítése	30 000 000	TOP-2.1.3-15	16
1.	Önkormányzati épületek energetikai korszerősítése (Videáfejlesztési Program szempontú vizsgálat)	35 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	16
1.	Katolikus Templom	20 000 000	VP-6-7.4.1.1-16	16
4.	Önkormányzati épületek energetikai korszerősítése (energetikai korszerősítés szempontú vizsgálat TOP-ban)	35 000 000	TOP-3.2.1-15	15
5.	Napelem park létrehozása	50 000 000	TOP-3.2.2-15	13
6.	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	120 000 000	TOP-3.1.1-15	6
7.	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	2 000 000	nem illeszkedik	0

6. számú táblázat: TOP keretében megvalósításra javasolt projektek összesített rangsora